

પંડિત અમૃતલાલ ભાઈનું સંક્ષિપ્ત

જીવન ચરિત્ર

સાસારિક પદાર્થો પર મમત્વ ધરાવનાર જીવો માટે જન્મ-મરણ એ સ્વાભાવિક છે. પરંતુ જેઓ અતરાતમા યર્ષાને પોતાનું અને પાતું દિત કરે છે, ત્યારે જ તેઓના જીવનની સાર્થકતા યર્ષાગણાય આવી વ્યક્તિઓના જીવન ચરિત્રમાંથી કંઈક જે તાના આત્માને વિકાસ થાય અને તેઓ પણ આગળ વધી જન્મની સાર્થકતા કરે એ હેતુથી તેમનું જીવન-પરિચય સંક્ષેપમાં આપુ છું. દીઓદર નિવાસી પંડિત અમૃતલાલ ભાઈનાં માતૃશ્રી મેનાં તથા પિતાશ્રી પુરુષોત્તમદાસ હતા. પંડિતજી ગર્ભાવસ્થામાં આવ્યા ત્યારે તેમની માતૃશ્રી દશ નિયિ ઉપવાસ સામાયિક પ્રતિક્રમણાં કરતા હતા. આલ્યવયમાં જ તેમની માતૃશ્રી ગુજરી ગયા, પછી તેમને સરકારી બનાવવાનું કાર્ય તેમના પિતાશ્રીના શિરે આવી પડ્યું. તેઓશ્રી હમેશાં કહેતા કે તારી માતૃશ્રી ધર્મનું મુદર રીતે આરાધન કરતી હતી તેથી તારે પણ તારી માતૃશ્રીના પગલે અનુસરવું. આલ્યવયથી જ પ્રભુદર્શન, નવકાશી અને નિવિહારનું પચ્ચક્રખાણ કરાવનારના વૃક્ષના સિંચનની જેમ કુમારાવસ્થામાં તેઓ દરોગા જિન પૂજા ચક્રવિહાર સામાયિક મેડી નિયિએ પ્રતિક્રમણ પોષધાદિક કરતા ત્યાર પછી તેમણે ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ વાંચવા શરૂ કર્યાં એ પ્રવૃત્તિએ એમના જીવનનું એકાએક પરિવર્તન થયું અને પરિણામે વ્યવહારિક શિક્ષણનું ક્ષેત્ર છોડીને ધાર્મિક શિક્ષણના મેળમાં અપવાદવાનો નિર્ણય કર્યો તેથી તે શિક્ષણાર્થે તેઓએ મોરારાણા પાઠશાળામાં રી થોડા વખતમાં પ્રવ્યાનુયોગ, સરકારી પ્રકૃત વ્યાકરણ કાવ્ય વિગરનો મુદ્દા અભ્યાસ કર્યો પાઠશાળાના પ્રાણ અભ્યાસ મેળમાં વેન્ટીચંદ્રસાઈ પણ તેમની અઢા આદિ મુજો જેઈને તેમની પામે હમીય આપિને અભ્યાસ કરના હતા. એક વખત પંડિતજીએ એમનાં મેળ 'દત્તચળ વાગે નાને. શ્રવેતદન્તી પ્રવૃત્તે મેટ

કર્મે તે હતીએ બને તેરફ સદા ફેરવીને ગભારામા દિવ્ય પ્રકાશ કર્યો
આનું ફળ હું સયમ ધર્મ નહી રવીકારી શકું કે સંસારમાં રહી ભોગ
વિલાસ પણ નહી કરી શકું પણ સંસારમાં રહી અત્યુચ્ચ વ્રત ત્યાગમય
વેરાગ્ય જીવનથી જીવીશ. પિતાશ્રીની આજ્ઞા અનુસાર તેઓશ્રી ગૃહસ્થા-
શ્રમમાં જોડાયા અદિયા તેમની ધર્મપત્ની અનુકુળ હોવાથી બનેએ સાથે
દુવાવગ્ધામા વીરા સ્થાનક જાનખંચમી, મૌન એકાદશી, આયંબીલની
ઓળી, વર્ધમાન તપની કેટલીએ ઓળીઓ કરી તેઓશ્રીએ રૂમેત શિખગદિ
તીર્થોની યાત્રામાં પણ નિયમોનું સચોટ પાલન કર્યું. તેમણે બાનવનો
શીર્ષા અને અખડ બ્રહ્મચર્ય વ્રત સંનેડે ઉચ્ચ છે.

અમદાવાદમાં ધણા વર્ષોથી પાઠશાળાઓમાં સાધુ-સાધ્વીજી અને
શ્રાવક-શ્રાવિકાઓને પ્રકરણ દ્રવ્યાનુયોગ, વિગેરેનું ધર્મ શિક્ષણ આપી
તત્ત્વના જ્ઞાતા બનાવ્યા છે કેટલાક શ્રાવક-શ્રાવિકાઓએ તો જિનેશ્વર
દેવોએ દહેલો ઉત્તમ સયમ ધર્મ પણ સ્વીકાર્યો છે પડિદજીની નિસ્વાર્થ
વૃત્તિ સંતોષી શકું જીવન અને ધર્મ પ્રત્યેના અડગ પ્રેમે શ્રીમંત
કુટુંબોમાં સારી છાપ પાડી છે. તેઓશ્રીના સમાગમમાં આવતા
ધર્મમાં અબાણ વ્યભિચારો પણ તેમની સમજવાની શક્તિથી ધર્મ
સાગમાં જોડાયાં છે બ્રહ્મચર્ય વ્રત અગીકાર કર્યા પછી પિતાશ્રીની પ્રેરણા
અને અભ્યાસીઓની સહાયથી તેમણે જીવવિચારદિક પ્રકરણો,
તત્ત્વર્થ, ૪ લાખ્ય જુલુ સ્ત્રહણી સાર્થ, નિત્ય સ્વાધ્યાય,
નવ પદની ઓળી, બાનવની સક્ષિપ્ત વિસ્તાગર્થ ટીપ, અને
જેવટમાં અભ્યાસીઓના અનિશય આગ્રહથી પોતાની શારીરિક
નરમ તળીઅમાં પણ સતત ઉચ્ચ કરીને આ જ ધર્મગ્રંથ સાથે સુધીનું
પુસ્તક પ્રગટ કર્યું છે તેમનો લયકર માદગીમાં પણ તેમણે વ્રતો અને
નિયમોનું બરાબર પાલન કર્યું છે તેઓશ્રી પેતાતાના અભ્યાસીઓને
સાગણી પૂર્વક મન દઈને યોગ્ય અને સ્વચ્છ અભ્યાસ કરાવતા કે જોથી
તેઓમાં ધાર્મિક શિક્ષણ પરત્વે પ્રેમ ઉત્પન્ન થાય અને વધુને વધુ શિક્ષણ

મેળવે તેઓશ્રીએ દીઓદરમાં પોતાના માતા, પિતા અને ભાઈના સ્મરણાર્થે ઉપાશ્રયમા સારી રકમ સંધને અર્પણ કરી છે તેમજ દેગ-સરમાં ત્રિગુડું, ભંડાર વિગેરે સાધનોની જરૂરીઆતો પણ પુરી પાડી છે, તદુપરાત ત્યાંના બાલગણને યોગ્ય ધાર્મિક સંસ્કારો પડે અને જ્ઞાન સંપાદન કરે તે અર્થે ત્યાં પાઠશાળા પણ શરૂ કરાવી છે તેઓશ્રી જ્ઞાનના પિપાસુ છે અને કોઈપણને જ્ઞાન આપી અધિકારમાથી પ્રકાશમાં લાવવા એ તેમનો એક ધર્મ છે તેમ તેઓ માને છે પંતિજીનાં ધર્મપત્ની હરદેવર પણ ૭ કર્મગ્રંથાદિકનાં સુંદર અભ્યાસી છે. અને દ્રાષ્ટાંતિક વૈરાગી જીવન જીવી રહ્યાં છે સ્વભાવ પણ માયાળુ અને ધાર્મિક વૃત્તિનો છે અને હંમેશાં તેઓ ધાર્મિકાદિ કાર્યોમા તદ્દલીન રહે છે. તેમને ત્યાં રહેતા તેમના ભાઈ સ્વ. માસ્તર લહેરચંદ હેમચંદભાઈ પણ આવા પ્રકાશન કાર્યમાં ઘણો ભોગ આપી મુક્ત રીડીંગ વિગેરે કરી ઘણા મદદમાર થતા હતા. પરંતુ તેમનું અવસાન થવાથી આ કાર્યમાં તેમને ઘણી જ ખોટ પડી છે અંતમા પડિતજી અરેખર સ્વભાવે શાન્ત છે આ બંને આત્માઓ ધર્મી છે એટલું જ નહીં પણ તેમના સહવાસમા આવનારાઓને પણ ધર્મી બનાવે છે આ ૭ કર્મગ્રંથનું પુસ્તક પ્રગટ કરવામા તેઓશ્રીએ પોતાના શરીરની દરકાર ન કરતાં ઘણી જ જહેમત તેમજ પરિશ્રમ ઉઠાવ્યો છે, તેઓશ્રીની માન એજ ઝંખના કે કોઈ જીવો પોતાના આત્માનું કલ્યાણ સાધશે તો આ પુસ્તકની સાર્થકતા યદ્ય ગણાયે. અંતમાં આ મારા વિદ્યાગુરુએ મને ધર્મ સંસ્કાર આપ્યા છે શાસનદેવો પડિતજીની ધર્મગ્રંથને મુક્તિ માર્ગમાં સદાયક બનાવવા સ્વાય કરે એજ આશા સદા વિઃમું છું.

માસ્તર છોટાલાલ નાનચંદ શાહ
પાંચરાપોળ, અમદાવાદ.

શ્રાવક પંડિત અમૃતલાલ પુરુષોત્તમદાસ

જન્મ : વિ સ. ૧૯૫૪ ના કાગણ સુદ ૮

અતુર્યવત : સંવત ૧૯૮૬ ના વૈશાખ સુદ ૬

અભ્યાસીઓની વિનિતિથી જીવન અને કોટા મુદાવ્યો છે

પ્રસ્તાવના

કર્મઅથ ભણવાનું કારણ એ છે કે કર્મોને સમજી રાગદ્વેષ ન કરવો. આ રાગદ્વેષ ઓછા કરવા માટે જ્ઞાનીઓએ અનેક ઉપાયો બતાવ્યા છે. તેમાં જ્ઞાનયોગ મુખ્ય છે કારણકે જ્ઞાન ભણતી વખતે મન ખીન્ને દેશો જતું નથી. તેથી રાગદ્વેષની પશ્ચિત્તિ ઓછી થવાથી કર્મબંધ ઓછો થાય છે અને જ્ઞાનાવગણાદિ કર્મોની નિર્જરા વધારે હોય છે કાર્મણ વર્ગણા અત્યંત સૂક્ષ્મ હોવાથી આપણે જોઈ શકતા નથી તેથી તેનું સ્વરૂપ સમજાવવા માટે બાળક પાસે હાથીનું ચિત્ર મૂકી આ હાથી છે એમ સમજાવવામાં આવે છે પરંતુ તે ખરો હાથી નથી તેવી જ રીતે બાળકની જેવા આપણને સમજાવવા જ્ઞાનીઓએ કર્મ-અથાદિનું સ્વરૂપ કહ્યું છે. પરંતુ ખરું તેનું સ્વરૂપ કયારે સમજાય કે સાચો હાથી નજરે નેવાથી, તેવી રીતે આત્મ પ્રત્યક્ષ જ્ઞાન થાય ત્યારે જ સમજાય. આ જ્ઞાન આત્મામાં મહેલું છે તેનો વિકાસ કેવી રીતે કરવો તે ઉપાયો જ્ઞાનીઓએ બતાવ્યા છે તે જ્ઞાન રૂપ ખરૂં મુખ મેળવવા હવે આમતેમ કૃત્તુરીયા મૃગની જેમ દોડવાનું કરે છે પોતાની પાસે વસ્તુ હોવા છતાં બહાર શોધ કરવી એ નિર્રર્થક છે. તેવી જ રીતે પોતાની પાસે જ રહેલ વસ્તુ હોવા છતાં બાહ્ય વસ્તુમાં મુખ માનવું એ નિર્રર્થક છે. ૮ કર્મમાં મોહનીય કર્મ બળવાન છે. તેને સમજી અને તોડવાનું કામ જ્ઞાનનું છે. તે પછી બીજા કર્મો તો સહેલાઈથી તોડી શકાશે એટલા માટે જ્ઞાનયોગ મુખ્ય કહ્યો છે

લઘોતિપ શાસ્ત્ર પ્રમાણે શુભ દિવસ વાર નક્ષત્ર યોગ ચંદ્ર બળ જોઈને વિનયપૂર્વક પૂર્વ કે ઉત્તર દિશા તરફ મુખ રાખીને ભણવું-જેથી જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ ઝટ થાય. સૂચના-વિદ્યાર્થીની શક્તિ અનુસાર જ્ઞાન આપવું-કારણ કે કેટલોક વિષય સમજવાનો અને કેટલોક વિષય

જરમુદ્યા દોમ જિએ. ^૧દોસ ^૨રમ અરમ ^૩સોગ ^૪ભય કુદ્યા.
 સનિમિત્તમન્નદા વા, તં મદ દાસામ્મોદણિયં.' ૨૧
 પુરિસિત્થિતદુભયં પમ્. અપિસાસો જવ્વસા દવમ્સો ઉ
 થી-તર-તપુ-વેઉદ્દ્યા. ^૧કુ ^૨કુમ-તમ-તગર-દાદસમો.' ૨૨
 સુર-તર તિગિ-નિર્યાહી, દિગિરિસં નામકમ્મ ચિત્તિસમ
 બાયાસ-તિન્નવમ્મવિદં, તિઉત્તરસયં ચ સત્તપ્પી. ૨૩
 ગમ્-જમ્-તમ ઉવ ગા, મંધણ-સંધાયણાણિ સંધયણા,
 સહણ વન્નગંધરસ-દાસ આણુપુવિવ વિદગગમ્. ૨૪
 પિંપયદિત્તિચઉદ્દસ. પરવા-હિસાસં આયવુજ્જેયં, અ
^૪ગુરુલુ-તિર્થ-નિમિગ્ગો, વધાર્યમિઅ અટ્ટ પત્તોઆ. રપ
 તસ-ખાયર-પન્નજત્તં, પત્તોય-થિરં સુભં ચ સુભગં ચ,
 સુસરામ્મજ્જસં, તસદસગં' થાવરદસં તુ ધમં.' ૨૬
 થાવર-સુહુમ અપન્નજં, સાહારણ-અથિર-અસુભ-દુભગા
 ણિ, દુસ્સર-ણામ્મજ્જ-જસ-મિઅનામેસેઅરાવીસં. ૨૭
 તમચઉ થિરછક્કં અથિરછક્કં, સુહુમતિગ થાવરચઉક્કં,
 સુભગતિગામ વિભાસા, તયામ્મસંખાહિ પયડીહિં. ૨૮
 વન્નચઉ-અગુરુલુ ચઉ, તસામ્-દુ-તિ-ચઉર છક્કમિઅયામ્
 ધંઅ અન્નાવિ વિભાસા, તયામ્મસંખાહિ પયડીહિં. ૨૯
 ગમ્આમ્મુ ઉ કમસો, ચઉપણ-પણતિપણ-પંચછક્કં,
 પણદુગ-પણટ્ટં'ચઉદુગ, ધંઅ ઉત્તરભેય પણસટ્ટી. ૩૦

અડવીસજીઆ તિનવઠ, સંતે વા પનરખંધણે તિસયં,
ખંધણસંધાયગહો,' તણુસુ સામન્ન-વણુઅઠિ. ૩૧

ધઅસત્તટ્ટી ખંધોદએ ય,' ત ય સમ્મ મીસયા ખંધે,'
ખંધુદએ સત્તાએ, વોસ-દુવીમ્મદુવણુઅયં.' ૩૨

નિરયતિરિ નરસુરગઠ, ધગખિઅતિઅ અઉપણિંદિજાધએ,
ઓરાલવિઉંવાહારગ-તેઅકમ્મણ પણમ્મરીરા.' ૩૩

ખાહૂરુ પિદ્ધિ સિર ઉર, ઉયરંગ ઉવંગ અંગુલીપમુહા,'
સેસા અંગોવંગા,' પઠમતાણુતિગસ્સુવંગાણિ. ૩૪

ઉરલાઠ-પુગ્ગલાણું, નિખદ્ધ-ખજ્જંતયાણું સંખંધં,
જં કુણ્ઠ જઉસમં'તં, ખંધણ-મુરલાઠતણુનામા.' ૩૫

જં સંધાયઠ ઉરલાઠ,-પુગ્ગલે તી (ત)ણુગણું વહંતાલી,'
તં સંધાયં' ખંધણ-મિવ તણુનામેણુ,પંચવિહં. ૩૬

ઓરાલવિઉંવાહારયાણ, સગ-તેઅ-કમ્મજીનાણું,
નવ ખંધણાણિ'ધઅરદ્ધ-સહિયાણું તિન્નિતેસિંઅ ૩૭
સંધયણુમાદ્ધિનિઅઓ, તં છદ્ધા વજ્જરિસહનારાયં,
તહ રિસહંનારાયં, નારાયં અદ્ધનારાયં. ૩૮

કીલિઅ છેવટ્ઠં' ઇહિ, રિસહો પટ્ટો અ કીલિઆ વજ્જં,
ઉભઓ મક્કડખંધો, નારાયં' ઇમમુરાલગે. ૩૯

સમઅઉરંજ્જસં નિગ્ગોહ, સાઠ ખુમ્મ વામણું હુંડં,
સંઠાણા'વણુણા કિણ્ઠ,નીલ લોહિઅ-હલિદ્-સિઆ. ૪૦

સુરહિદુરહી' રસા પણ, તિત્ત-કુદુ-કસાય-અંખિલા-મહુરા
 ફાસા ગુરુલહુ-મિઉખર, -સીઉપ્પહ-સિણિદ્દરૂખડો.' ૪૧
 નીલ-કસિણું દુગધં, તિત્તં કુદુઅં ગુરું ખરં રૂકખં,
 સીઅં અ અસુહનવગં, ઇક્કારસગં સુભં સેસં.' ૪૨

અઉહગધવ્વ-ણુપુવ્વી, 'ગધપુવ્વિદુગં' તિગં નિયાઉન્નુ
 અં.' પુવ્વિઉદ્દયો વક્કે, 'સુહઅસુહવસુદ્ધિવિહગગધ.' ૪૩
 પરાયા-ઉદયા પાણી, પેરેસિ ખલિણુંપિ હોધ દુદ્ધરિસો,
 ઊસસણ-લદ્ધિન્નુત્તો, હવેધ ઊસાસનામ-વસા.' ૪૪

રવિખિંખે ઉજિઅંગં, તાવન્નુઅં આયવાઉ' ન ઉ જલણે
 જમુસિણફાસસ્સ તહિં, લોદ્ધિઅવણ્ણસ્સ ઉદઉત્તિ ' ૪૫
 અણુસિણપયાસરુવં, જિઅંગમુજ્જેઅયે ઇહુજ્જેઆ,
 જધ-દેવુત્તરવિક્કિઅ, -ન્નેઇસ-ખજ્જેઅમાઇવ્વ.' ૪૬

અંગં ન ગુરુ ન લહુઅં, જાયઈજીવસ્સઅગુરુલહુ-ઉદયા;
 તિથેણુ તિહુઅણ્ણસ્સવિ, પુજ્જે' સે ઉદ્દયોદેવલિણો.' ૪૭
 અંગોવંગ-નિઅમાણું, નિમ્માણું કુણ્ણ સુત્તહારસમં,
 ઉવધાયા ઉવહરમધ, સતણુવયવ-લંખિગાઈહિં.' ૪૮

ખિતિઅઉપણિંદ્ધિઅ તસા, 'ખાયરઓ ખાયરા જિઆથૂલા
 નિઅનિઅપજ્જત્તિન્નુઆ, પજ્જતાલદ્ધિ-કરણેહિં.' ૪૯
 પત્તેઅતણૂ પત્તે-ઉદ્દયેણું ' દંતઅટ્ઠિમાઈ થિરં,
 નાણુવરિ સિરાઈ સુહં, ' સુભગાઓ સવ્વજણુઈટ્ટો. ૫૦

સુસરા મહુરસુહઝુણી, 'આઈજ્જ સંવલોચ ગિજ્જવચ્છો,
 જસચ્છો જસ કિત્તીચ્છો, 'થાવરદસગં વિવજ્જતથં.' ૫૧
 ગોચં દુહુચ્ચનીચં, કુલાલ ઇવ સુધડભુંભતાઈચં,
 વિગ્ધં દાણે લાભે, ભોગુવભોગેસુ વીરિચ્છે ચ.' ૫૨
 સિરિહરિચ સમં એચં, 'જહ પડિક્કલેણ તેણ રાયાઈ,
 ન કુણઈ દાણાઈચં, 'એવં વિગ્ધેણ જીવો વિ.' ૫૩
 પડિણીચત્તણ-નિન્હવ, -ઉવધાય-પચ્છોસ-અંતરાચેણં,
 અચ્ચાસાયણુયાચે, આવરણુદુગં જિચ્છો જયઈ. ૫૪
 ગુરૂભત્તિ-ખંતિ-કરૂણા-વય-જ્ઞેગ-કસાયવિજય-દાણુજુચ્છો;
 દઢધમ્માઈ અજ્જઈ, સાય, મસાયં વિવજ્જયચ્છો.' ૫૫
 ઉમગ્ગદેસણા-મગ્ગ, નાસણા-દેવદંવહરણેહિં,
 દંસણુમોહં જિણુમુણિ-ચેઈચ-સંધાઈ-પડિણીચ્છો.' ૫૬
 દુવિહંપિ ચરણુમોહં, કસાયહાસાઈ-વિસય-વિવસમણો,
 બંધઈ નિરયાઉ મહા-રંભપરિગ્ગહ-રચ્છો રૂદ્ધો.' ૫૭
 તિરિચ્ચાઉ ગૂઢહિચ્ચચ્છો, સઢો સસદ્દો' તહા મણુસસાઠિ,
 પયઈઈ તણુકસાચ્છો, દાણુરૂઈ મજ્જિમગુણો ચ.' ૫૮
 અવિરયમાઈ સુરાઉં, બાલતવો કામનિજ્જરો જયઈ.' ૫૯
 સરલો અગારવિલ્લો, સુહનામં' અન્નહા અસુહં.' ૬૦
 ગુણપેહી મયરહિચ્છો, અજ્જયણ ઝાવણારૂઈ નિચ્ચં.
 પકુણૂઈ જિણાઈભત્તો, ઉચ્ચં' નીચં ઇઅરહા ઉ.' ૬૦
 જિણપૂચ્ચા-વિચ્ચડરો; હિંસાઈ-પરાયણો જયઈ વિગ્ધં,
 ઇચ્ચ કમ્મવિવાગોયં, સિહિચ્છો દેવિંદસૂરીહિં.' ૬૧

કર્મસ્તવનામા દ્વિતીયઃ કર્મગ્રંથઃ

તહ શુણિમો વીરજિણ્ણં, જલ ગુણહાણેસુ સયલકન્મમાઈ,
 બંધુદ્વયોદીરણ્યા-સત્તાપત્તાણિ ખવિઆણિ. ૧

મિચ્છે સાસણ મીસે, અવિરય દેસે પમત્ત અપમત્તે,
 નિઅદ્વિઅનિઆદ્, સુહુમ્બવસમ ખીણ સન્નેગિ અન્નેગિ
 ગુણા. ૨ અભિનવકન્મગ્ગદણ્ણં, બંધો' ચોહેણ તત્થ
 વીસસયં, તિત્થયરાહારગદ્દુગ-વજ્જં મિચ્છંમિ સતર-
 સયં. ૩ નરયતિગ જાધથાવર, ચઉ હુંડાયવ-છિવદુ
 નપુ-મિચ્છં, સોલંતો ધગહિઅસય, સાસણિ તિરિથીણ-
 દુહગતિગં. ૪ અણમજ્જાગિઈસંધયણ-ચઉ નિઉજ્જેઅ
 કુખગધત્થિત્તિ, પણવીસંતો મીસે, ચઉસયરિ દુઆઉઅ
 અબંધા. ૫. સન્ને સગસયરિ જિણ્ણાઉ-બંધિ' વધરનર-
 તિઅ બિઅકસાયા, ઉરલદ્દુગંતો દેસે, સત્તદ્દી' તિઅ-
 કસાયંતો. ૬ તેવદ્દિ પમત્તે' સોગ, અરઈ અથિર દુગ
 અજસ અસ્સાયં, હુચ્છિજ્જ હચ્ચ 'સત્ત વ, નેઈસુરાઉં
 જયા નિદ્ડું. ૭ ગુણસદ્ધિ અપ્પમત્તે, સુરાઉ બંધંતુ જધ
 ઇહાગચ્છે, અન્નહ અદ્દાવન્ના, જં આહારગદ્દુગં બંધે. ૮
 અડવન્ત અપુવ્વાઈમિ, નિદ્દુગંતો છપન્ત પણ ભાગે,
 સુરદ્દુગ-ચણિહિ-સુખગધ, તસનવ ઉરલવિણુ તણુવંગા. ૯
 સમચઉરનિમિણુજિણુવન્ત, અગુરલહુચઉ છત્તંસિત્તી-
 સંતો, ચરમે છવીસબંધો, હાસ-રઈ-કુચ્છ-સય ભેચ્ચો. ૧૦

અનિઅદ્વિ-આગપણુગે, ઇગેગહીણે દુવીસનિહમંધો,
 પુમ સંજલણ-ચઉણહં, કમેણ છેઓ' સતરસુહુમે ' ૧૧
 ચઉદંસણુચ્યજસનાણ-વિગ્ધદસગંતિ સોલસુચેઓ;
 તિસુ સાયમંધ' છેઓ, સજ્જેગિ' બંધંતુણંતો અ.' ૧૨
 ઉદઓ વિવાગવેચણ-મુદીરણમપત્તિ' ઇહ દુવીસસયં,
 સતરસયં મિચે મીસ, સમ્મ-આહાર-જિણુણુદયા.' ૧૩
 સુહુમતિગાયવમિચ્છં, મિચ્છંતં સાસણે ઇગારસયં,
 નિરયાણુપુવિણુદયા, અણુથાવર-ઇગવિગલ્લઅંતો. ૧૪
 મીસે સયમણુપુવ્વી, -ણુદયા મીસોદઓણ' મીસંતો;
 ચઉસયમજએ સમ્માણુપુવિણેવા'ગિઅકસાયા. ૧૫
 મણુતિરિણુપુવિ વિઉવદુ, દુહગચણાઈજજદુગસતર-
 છેઓ, સગસીઈદેસિ' તિરિગઇ, -આઉ નિઉજ્જેઅ તિ
 કસાયા. ૧૬ અદુચેઓ ઇગસી, પમત્તિ આહારન્તુઅલ્લ-
 પકખેવા; થીણુતિગાહારગદુગ, -છેઓ છસ્સયરિઅપમત્તો.' ૧૭
 સમ્મત્તંતિમસંધયણ-તિઅગચેઓ ગિસત્તરિઅપુ-
 વ્વે, હાસાઈછક્ક અંતો, છસદ્ધિ અનિઅદ્વિ' વેઅતિગં. ૧૮
 સજ્જલણતિગં છ-છેઓ, સદ્ધિ સુહુમંમિ' તુરિઅલ્લોભંતો,
 ઉવસંતગુણે ગુણસદ્ધિ, રિસહનારાયદુગઅંતો. ૧૯
 સગવન્ન ખીણુદુચરિમિ, નિદ્દુગંતો અચરિમિ પણ
 વન્ના; નાણુંતરાયદંસણ-ચઉ છેઓ સજ્જેગિ બાયાલા. ૨૦

તિલ્લુદ્યા' ઉરલા-થિર,-ખગધદુગ પરિત્તનિગ છસંઠાણા;
 અગુરુલહુ-વન્તચઉ નિમિણુ,-તેઅક્રમ્માઈસંઘયણુ. ૨૧
 દસર સુસર સાયા-સાએગયરં ચ તીસ લુચ્છેઓ,
 ખારસ અજેગિ' સુભગાધજ્જ,-જસનયરવેઅણિઅં. ૨૨
 તસનિગપણિંદિમણુઆઉ,-ગધજિણુચ્ચંતિ ચરિમસમ-
 ચંતો,' ઉદઉલુદીરણા' પર-મપમત્તાઈ-સગગુણેસું. ૨૩
 એસા પયડિતિગૂણા,' વેયણિયાહારન્તુઅલ-થીણુતિગં,
 મણુઆઉ પમત્તંતા,' અજેગિ અણુદીરગો ભયવં.' ૨૪
 સત્તા ક્રમ્માણુ હિઈ, ખધાઈલહુ-અત્તલાભાણું,' સ તે
 અડયાલસયં, જા ઉવસમુ'વિજિણુ ખિઅતધએ.' ૨૫
 અપુન્વાઈચઉછે, અણુ તિરિનિરયાઉ વિણુ ખીયાલસયં',
 સમ્માઈચઉસુ સત્તગ-ખયંમિ ધગચત્તસયમહવા.' ૨૬
 ખવગંતુ પપ્પચઉસુવિ,પણુયાલં નિરયતિરિસુરાઉવિણુ,
 સત્તગવિણુ અડતીસં, જા અનિઅટ્ટી-પદમભાગો.' ૨૭
 ચાવરતિરિનિરયાયવ-દુગ થીણુતીગેગ વિગલ સાહારં,
 સોલખઓ દુવીસસયં, ખીઅંસિ'ખીઅતિઅકસાયંતો. ૨૮
 તઈઆધસુ ચઉદસ'તેર,-ખારછપણુ-ચઉતિહિયસય ક્રમસો
 નપુ-ઈત્થિહાસછગ-પુંસ, તુરિઅકોહ-મય-માય-ખઓ,' ૨૯
 સુહુમિ દુસય' લોહંતો, ખીણુદુચરિમેગસય' દુનિદ્ધખઓ,
 નવનવઈ ચરિમસમએ' ચઉદસણુ-નાણુવિગ્ગંતો. ૩૦

પણસીધ સનેગિ અનેગિ, દુચરિમે' દેવખગધગંધદુગં,
 ફાસદું વન્નરસતણુ-ખધણસંધાયપણ નિમિણું. ૩૧
 સંધયણઅથિરસંઠાણ-છક્ક અગુરૂલહુચઉ અપજજતં,
 સાયંય અસાયંવા, પરિત્તુવંગતિગ સુસર નિચં. ૩૨
 ખિસયરિ ખચો અ'ચરિમે,તેરસ'મણુઅતસતિગ જસાધ-
 જજ',સુલગ-જિણુચ્ય-પણિ દિચ્ય,સાયાસાએગયર-છેઓ. ૩૩
 ૩૩ નરચણુપુવિવ વિણા વા, ખારસચરિમસમયંમિ જે
 ખવિઉં, પત્તો સિદ્ધિ' દેવિંદ-વંદિચ્યં નમહ તં વીરં.' ૩૪

વંધસ્વામિત્વ નામા તૃતીયઃ કર્મગ્રંથઃ

ખંધવિહાણ-વિમુક્કં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણુ-જિણુચંદં,
 ગધઆઈસુ' લુચ્છં, સમાસઓ ખધસામિત્તં.' ૧
 ગઈ ઇંદિએ ચ કાએ, જેએ વેએ કસાય નાણે ચ,
 સંજમ દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે' ૨
 જિણુ'સુરવિઉવ્વા'હારદુ, દેવાઉ ચ' નિરચ-સુહુમ-વિગલ
 તિગં, એગિ દિથાવરાયવ,' નપુ મિચ્છં હુંડ છેવદું. ૩
 અણ મજ્ઝાગિઈસંધયણ,કુખગ નિચઈત્થિદુહગથીણુતિગં,
 ઉચ્છેએ તિરિદુગંતિરિ-નરાઉ'નરઉરલદુગ-રિસહં.' ૪
 સુચ્છંગુણવીસવજ્જં, ઇગિસઉ ઓહેણ ખંધહિં નિરયા,'
 તિચ્ચિણા મિચ્છિસયં,' સાસણિ નપુચઉવિણા છનુધ. ૫

અણચઉવીસાધવિણા, જિણપણન્નુચ સમ્મિ'નેગિણો
 સાયં,' વિણુ તિરિનરાઉ કમ્મે તિ,' એવમાહારદુગિ
 ઓહો.' ૧૬ સુરઓહો વેઉવે,' તિરિચનરાઉ-રહિઓ
 ચ તમ્મિસ્સે,' વેચતિગાધમ ખિચતિચ-કસાય નવ
 દુચઉ પંચગુણા.' ૧૭ સંજલણુતિગે નવ'દસ, લોલે'ચઉ
 અજધ'દુતિચનાણુતિગે,' ખારસ અચક્ખુચક્ખુસુ,
 પઢમા' અહખાય ચરિમચડિ. ૧૮ મણનાણિ સગ
 જયાધ,' સમધઅચ્છેચ ચઉ'દુન્નિ પરિહારે,' કેવલદુગિ
 દો ચરમા'-જયાધ નવ મધસુઓહિદુગે.' ૧૯ અડ
 ઉવસમ્મિ'ચઉવેચગિ,' ખધએ ધક્કાર' મિચ્છતિગિદેસે,
 સુહુમિ સઠાણુ' તેરસ, આહારગિ નિચનિચગુણોહો. ૨૦
 પરમુવસમિ વટંતા, આઉ ન ખધંતિ તેણુ અજયગુણે,
 દેવમણુઆઉ હીણો,' દેસાધસુ પુણુ સુરાઉ વિણા. ૨૧
 ઓહો અદ્ધારસયં, આહારદુગૂણુ-માઠલેસતિગે,
 તંતિથોણુ' મિચ્છે, સાણાધસુ સંવહિં ઓહો. ૨૨
 તેડિ નિરયનવણા, ઉન્નેચચઉ નિરયખારવિણુ સુક્કા,
 વિણુ નિરયખાર પમ્હા, અજિણાહારા ધમા મિચ્છે. ૨૩
 સંવગુણભવસન્નિસુ, ઓહુ' અભવ્વા અસન્નિ મિચ્છ-
 સમા,' સાસણિ અસન્નિ સન્નિવ્વ, કમ્મણુભ ગો અણા-
 હારે. ૨૪ નિમ્મુ દુસુ સુક્કાધગુણા, ચઉ સગ તેરતિ ખંધ-
 ચામિત્તં, દેવિ દસુરિ-રધઅં, નેચં કમ્મત્થયં સોહિં. ૨૫

પડશીતિનામા ચતુર્થઃ કર્મગ્રંથઃ

નમિચ જિણું જિચમગ્ગણ-ગુણહાણુવએગનેગલે-
સાએ, બંધપખલ્લ ભાવે, સંખિજ્જલ્લહ કિમવિ વુચ્છ' ૧

નમિચ જિણ વત્તવા, ચઉદસ-જિચહાણુએસુ ગુણ-
હાણા, નેગુવએગો લેસા, બંધુહએદીરાણા સત્તા.)

(તાલ સૂલ ચઉદ મગ્ગણ-હાણેસુ બાસદિ ઉત્તરેસું ચ,
જિચ-ગુણ નેગુવએગા, લેસપ્પખલ્લું ચ છટ્ટાણા.)

(ચઉદસગુણેસુ જિચ-નેગુવએગલેસા ચ બંધહેઉ ચ,
બંધાધચઉ અપ્પાખલ્લું, ચ તો ભાવસંખાધ.) ૨

ધલ્લસુહુમળાયરેગિંદિ, ણિતિચઉ-અસન્નિસન્નિપંચિંદી,
અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણુ ચઉદસ જિચદ્દાણા.' ૩

બાયરઅસન્નિવિગલે, -અપજ્જ પઠમખિચ' સન્નિચપ-
જ્જત્તે, અજ્જયન્તુચ' સન્નિપજ્જે, સંવગુણા' મિચ્છ
સેસેસુ.' ૩. અપજ્જત્તછક્કિ કમ્મુરલ, -મીસનેગા' અપજ્જ-

જ-સન્નિસુ, તે સવિઉવ્વમીસ' એસુ, તણુપજ્જેસુ ઉરલ
મન્ને.' ૪ સંવે સન્નિપજ્જત્તે,' ઉરલં સુહુમે' સલાસુ
તં ચઉસુ,' બાયરિ સવિઉવ્વિદ્દુગં,' પજ્જસન્નિસુ
બાર ઉવએગા.

પજ્યઉરિંદિ-અસન્નિસુ, દુદંસ દુઅનાણુ'દસસુચ્છુ-
 વિણા,' સન્નિઅપજ્જે મણનાણુ,-ચ્છુકેવલદુગવિ-
 હ્ણા.' ૬ સન્નિદુગિ છલેસ,' અપજ્જ આયરે પદમચઉ'
 તિ સેસેસુ,' સત્તદુ અંધુદીરણુ,' સતુદયા અદુ તેરસસુ.' ૭
 સત્તદુ છેગ અંધા,' સંતુદયા સત્ત અદુ ચત્તારિ.'
 સત્તદુ છ પંચ દુગં, ઉદીરણા સન્નિપજ્જતે' ૮
 ગઈ-ઈદિએ ય કાએ, જોએ વેએ કસાય-તાણેસુ
 સંજમ દંસાણુ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે.' ૯
 સુરનરતિરિનિરયગઈ,' ઇગખિઅતિઅ-ચઉપણિદિ'
 છક્કાયા, ભૂજલજલણાનિલવણુ,-તસા ય' મણુ-વચણુ-
 તણુજેગા.' ૧૦. વેઅ નરિત્થિ-નપુંસા,' કસાય કોઈ-
 મય-માય-લોભત્તિ,' મઈ સુઅવહિ-મણુ-કેવલ, વિભગ-
 મઈસુઅનાણુસાગારા.' ૧૧ સામાઈઅ છેઅ પરિહાર,
 સુહુમ અલ્લખાય દેસ જયઅજ્યા,' ચ્છુ અચ્છુ
 ઓહી-કેવલદસણુ અણાગારા.' ૧૨ કિહ્હા નીલા
 કાગિ, તેગિ પમ્હા ય સુક્ક' ભવિઅર,' વેઅગ અઈ-
 ગુવસમ મિઅઈ, મીસ સાસાણુ' સન્નિઅરે.' ૧૩
 આહારેઅર ભેઆ,' સુરનિરયવિભંગ-મઈસુઓહિદુગે,
 સમ્મત્તતિગે પમ્હા, સુક્કા સન્નીસુ સન્નિદુગં.' ૧૪
 તમસન્નિ અપજ્જન્તુયં, નરે' સમાયરઅપજ્જ તેગિએ,'
 યાવરઈગિંદિ પદમા ચઉ,' ખાર અસન્નિ' દુદુ વિગલે.' ૧૫

દસ ચરિમ તસે' અજયા-હારગ તિરિ તણુ કસાય
 દુઅનાણે, પદમતિલેસા-ભવિઅર, અચક્રુનપુમિચિછ
 સંવેવિ.' ૧૬ પજસન્તી કેવલદુગે, સંજમ-મણનાણ
 દેસ-મણ-મીસે,' પણચરિમપજજ વચણે,' તિય છ વ
 પાજજઅર ચક્રુખુંમિ.' ૧૭ થીનરપણિંદિ ચરમા ચકે,'
 અણહારે દુસન્નિ છ અપજજ,' તે સુહુમચાપજજ વિણા,
 સાસણિ'ઈત્તા ગુણે લુચ્છં.' ૧૮. પણતિરિ'ચકે સુરનિરએ,'
 નરસન્નિપણિંદિભવતસિ સંવે,' ઇગવિગલ ભૂદગવણે,
 દુ દુ' એગં ગઈતસ-અભવે.' ૧૯ વેચતિકસાય
 નવ'દસ, લોભે'ચકે અજઈ'દુતિ અનાણતિગે,' ખારસ
 અક્રયખુ-ચક્રુખુસુ, પદમા'અહખાઈ ચરિમચકે.' ૨૦
 મણનાણિ સગ જયાઈ,' સમઈચ છેચ ચકે'દુન્નિ પરિ-
 હારે,' કેવલદુગિ દો ચરિમા,'-જયાઈ નવ મઈસુઓહિ-
 દુગે ૨૧ અહ ઉવસમિ' ચકેવેચગિ,' ખઈએ ઇક્કાર'
 મિચ્છતિગિ દેસે, સુહુમે અ સઠાણુ' તેર,-જેગ-આહાર
 સુક્કાએ. ૨૨ અસન્નિસુ પદમદુગં,' પદમતિલેસાસુ
 છચ્ચ' દુસુ સત્ત,' પદમતિમદુગ અજયા, અણહારે'
 મગ્ગણાસુ ગુણા. ૨૩ સચ્ચેઅર મીસ અસચ્ચ, મોસ
 મણવચ વિહિવિચાહારા, ઉરલં મીસા કમ્મણ, ઇઅ
 જોગા' કમ્મ અણાહારે.' ૨૪ નરગઈ પણિંદિતસ તણુ,
 અચક્રુ નર નપુ કસાય સમ્મદુગે, સન્નિછલેસા-હારગ,
 ભવ મઈ સુચ્ચ ઓહિ દુગિ સંવે. ૨૫

તિરિઘત્થિ અજય સાસણ, અનાણ ઉવસમ અભવ મિ-
 ચ્છેસુ; તેરાહારદુગુણા,' તે ઉરલદુગુણ સુરનિરચ્છે.' ૨૬
 કમ્મુરલદુગાં થાવરિ,' તે સવિઉવ્વદુગ પંચ ધગિ
 પવણે,' છ અસન્નિ ચરિમ-વઠ્ઠિઅ,' તે વિઉવ્વદુગુણ
 ચઉ વિગલે. ૨૭ કમ્મુરલમીસ વિણુ મણ, વઠ સમધઅ
 છેઅ ચક્ખુ મણનાણે,' ઉરલદુગ કમ્મ પઢમં,-તિમમણ
 વઠ કેવલદુગાંમિ.' ૨૮ મણવઠઉરલા પરિહારિ, સુહુમિ
 નવ' તે ઉ મીસિ સવિઉવ્વા,' દેસે સવિઉવ્વદુગાં,
 સકમ્મુરલમીસ અહખાચ્છે.' ૨૯ તિઅનાણ નાણપણ
 ચઉ,-દંસણ ખાર જિઅલક્ખણુવચ્છેગાં,' વિણુમણનાણ
 દુકેવલ, નવ સુર-તિરિ-નિરચ-અજચ્છેસુ.' ૩૦
 તસ જ્ઞેઅ વેઅ સુક્કા-હાર નર પણિંદિ સન્નિ ભવિ
 સવ્વે,' નયણેઅર પણલેસા, કસાય દસ કેવલદુગુણા.' ૩૧
 ચઉરિંદિઅસન્નિદુ અન્નાણ, દુદંસ' ધગિખિતિથાવરિ-
 અચક્ખુ, તિઅનાણ દંસણદુગાં, અનાણતિગિ અભવિ
 મિચ્છદુગે.' ૩૨ કેવલદુગે નિઅદુગાં,' નવ તિઅનાણ
 વિણુ ખધઅઅહખાચ્છે,' દંસણનાણતિગાં દેસિ,' મીસિ
 અન્નાણમીસં તં' ૩૩ મણનાણ-ચક્ખુવજ્જ, અણ-
 હારે' તિન્નિદંસ ચઉનાણા; ચઉનાણસંજમોવસમ,-
 વેઅગે ઓહિદંસે અ.' ૩૪ દો તેર તેર ખારસ, મણે
 કમા' અદ્દુ ચઉ ચઉ વચણે,' ચઉ દુપણ
 તિન્નિ કાયે,' જિઅગુણ્ણેગુવચ્છેગન્ને. ૩૫

છરુ દેસાસુ સહાણાં,' ઓગિ દિ-અસન્નિ-બૃ-દગ-ત્રાંગે-
 મુ. ૫૬૫૫ ચઉરાં નિશિદિ, નારય-ત્રિગલગિ-પત્રાંગેસુ.
 ૩૬ અહખાય-સુહુમ-કેવલ-દુગિ મુક્કાં છાવિ સેસહ-
 ભેમુ.' નર-નિરય-દેવ-નિરિયા, થોવા દુ અસખ-
 ણાતગુણા.' ૩૭ પણ ચઉ તિદુ ઓગિંદી, થોવા તિન્નિ-
 અદિયા અણાંતગુણા.' તસ થોવ અસખગી, ભૂજલ-
 નિલ-અહિય વણ-ણાતા.' ૩૮ મણ-વયણ-કાયનેગી,
 થોવા અસખગુણ અણાંતગુણા,' પુરિસા થોવા ઇત્થી,
 સખગુણા-ણાંતગુણા કીવા.' ૩૯ માણી કોહી માયી,
 લોલી અહિય' મણનાણિણો થોવા, ઓહિ અસખા
 મઠમુઅઃ અહિય સમ અસખ વિભલંગા. ૪૦
 કેવલિણો-ણાંતગુણા, મઠમુઅનાણિ-ણાંતગુણા તુક્ષા,'
 સુહુમા થોવા પરિહાર, સખ અહખાય સખગુણા. ૪૧
 છેય સમઠય સખા, દેસ અસખગુણા ણાંતગુણા
 અજયા,' થોવ અસખ દુણાંતા, ઓહિ નયણ કેવલ
 અચક્રુ.' ૪૨ પચ્છાણુપુવિલેસા, થોવા દોડસખ-ણાંત
 દો અહિયા,' અલવિઅર થોવ-ણાંતા,' સાસણ થોવો
 વસન સખા. ૪૩ મીસા સખા વેઅગ, અસખગુણ
 ખઠઅ મિચ્છ દુ અણાંતા,' સન્નિઅર થોવ ણાંતા'-
 ણહાર થોવેઅર અસખા.' ૪૪ સન્વજિઅઠાણ
 મિચ્છે,' સગ સાસણિ પણ અપજજ સન્નિદુગ' સમ્મે
 સન્ની દુવિહો,' સેસેસુ સન્નિપજજતો. ૪૫

મિચ્છદુગિ અજઠ જોગા-હારદુગુણાં અપુવ્વપણગે ઉ,
 મણુવધ ઉરલ્લ સવિઉવિવ. મિસિં સવિઉવિવદુગ દેસે.
 ૪૬ સાહારદુગ પમત્તે, તે વિઉવાહારમીસ વિણુ ઇઅરે,
 કમ્મુરલ્લદુગંતાધમ-મણુવયણુ સજોગિંન અજોગી. ૪૭
 તિઅનાણુ દુદંસાધમ,-દુગે અજઠ દેસિ નાણુદંસ-
 તિગં, તે મીસિ મીસા સમણા. જયાધ કેવલ્લદુ અંત-
 દુગે. ૪૮ સાસણુભાવે નાણુ, વિઉવગાહારગે ઉરલ્લ-
 મિસ્સં, નેગિંદિસુ સાસાણુ, નેહાહિગયં સુયમયં પિ.
 ૪૯ છસુ સંવાં તેઉતિગં, ઇગિં છસુ સુક્કાં અજોગિ
 અદ્દેસા, બંધસ્સ મિચ્છ અવિરઘ, કસાય જોમત્તિ
 ચઉ હેડિ. ૫૦ અભિગહિઅ-મણુભિગહિઆ, ભિનિ-
 વેસિય-સંસઘય-મણુભોગં, પણુમિચ્છ બાર અવિરઘ,
 મણુકરણાનિઅમુ છજિઅવહો ૫૧ નવ સોલ્લ કસાયા
 પનર, જોગં ઇઅ ઉત્તરા ઉ સગવન્ના, ઇગં ચઉ પણું
 તિગુણેસુ, ચઉ-તિ-દુ-ઈગિપચ્ચએ બંધો. ૫૨. ચઉ
 મિચ્છમિચ્છઅવિરઘ,-પચ્ચધઆ સાય સોલ્લ પણુતીસા
 જોગવિણુ તિપચ્ચધઆ-હારગજિણુવજ્જ સેસાએ.
 ૫૩ પણુપન્ન પન્ના તિઅછહિઅ,-ચત્ત ગુણુચત્ત
 ઇચઉદુગવીસા, સોલ્લસ દસ નવ નવ સત્ત. હેઉણોંન
 ઉ અજોગિંમિ, ૫૪ પણુપન્ન મિચ્છ હારગ-
 દુગુણું સાસાણુ પન્ન મિચ્છ વિણુ, મીસદુગ-
 કમ્મ-અણુ વિણુ.તિયત્ત મીસે અહ ઇચત્તા. ૫૫

સદુભીમકમ્મ અજ્ઞે,' અવિરઘ કમ્મુરલમીસ ગિ-
 કસાએ, મુત્ત ગુણુચ્ચત્ત દેસે, છવીસ સાહારદુ પમત્તે. ૫૬
 અવિરઘ ધગાર-તિકસાય, વજ્જ' અપમત્તિ મીસદુગ-
 રહિયા. ચઉવીસ' અપુવ્વે પુણુ, દુવીસ અવિઉવ્વિ
 આહારે.' ૫૭ અછહાસ સોલ ખાયરિ,' સુહુમે દસ
 વેચસંજલણુતિ વિણા,' ખીણુવસંતિ અસોભા,' સન્નેગિ
 પુવ્વુત્તસગ નેગા,' ૫૮ અપમત્તંતા સત્તદ્ધ,' મીસ
 અપુવ્વ-ખાયરા સત્ત,' ખંધઘ ઇસ્સુહુમો' એગ,-મુવ-
 રિમા' ખંધગા-નેગી.' ૫૯ આસુહુમં સંતુદ્ધએ, અદ્ધવિ'
 મોહવિણુ સત્ત ખીણુંમિ,' ચઉ ચરિમદ્ધુગે' અદ્ધ ઉ,
 સંતે ઉવસંતિ' સત્તુદ્ધએ.' ૬૦ ઉઠરંતિ પમત્તંતા,
 સગદ્ધ' મીસદ્ધ' વેચઆઉ વિણા, છગ અપમત્તાઘ' તચ્ચો;
 છપચ સુહુમો' પણુવસ તો.' ૬૧ પણુ દો ખીણુંદુ
 નેગી'-ણુદીરગુ અન્નેગિ'થોવ ઉવસંતા,' સંખગુણુ
 ખીણું સુહુમા-નિચદ્ધિઅપુવ્વ સમ અહિયા.' ૬૨ નેગિ
 અપમત્ત ઇચ્ચરે, સંખગુણા' દેસ-સાસણા-મીસા, અવિ-
 રઘ' અન્નેગિમિચ્છા,' અસંખ ચઉરો' દુવે-ણુંતા.' ૬૩
 ઉવસમ-ખય-મીસોદ્ધય,-પરિણામા દુ નવ દ્ધાર ધગ-
 વીસા,તિચ્ચેચ'સન્નિવાઘચ,'સમ્મં ચરણુંપઢમભાવે.'
 ૬૪ ખીએ કેવલજ્ઞુચ્ચલં, સમ્મં દાણાઘલદ્ધિ પણુ ચરણું,'
 તઘએ સેસુવચ્ચોગા, પણુ લદ્ધી સમ્મવિરઘ દુગં.' ૬૫

અન્નાણુમસિદ્ધતા, -સંજમ-લેસા-કસાય-ગઈ-વેયા
 મિચ્છં તુરિયે' ભવ્વા, -ભવત્ત-જિચ્ચત્ત પરિણામે
 ૬૬ ચઉ ચઉગઈસુ મીસગ, -પરિણામુદ્દયેહિ' ચઉ
 સખઈએહિં,' ઉવસમજુએહિં વા ચઉ,' કેવલિ-પરિણા-
 મુદ્દય ખઈએ.' ૬૭ ખય-પરિણામિ સિદ્ધા,' નરાણ પણ
 જોગુવસમસેઢીએ,' ઈચ પનર સન્નિવાઈચ, ભેયા
 વીસં અસંભવિણો.' ૬૮ મોહેવ સમો' મીસો, ચઉધાઈસુ
 અદ્દકમ્મસુ અ સેસા,' ધમ્માઈ પારિણામિચ, -ભાવે
 ખંધા ઉદ્દયએ વિ.' ૬૯ સમ્માઈચઉસુ તિગ ચઉ
 ભાવા' ચઉ પણુ વસામ-ગુણસંતે,' ચઉ ખીણાપુવે
 તિન્નિ, સેસ ગુણઠાણ-ગેગજિએ. ૭૦ સંખિજ્જે
 ગમસંખં,' પરિત્ત-જુત્ત-નિયપયજુયં તિવિહં,' એવ
 મણંતંપિ તિહા,' જહન્ન-મજ્જુક્કસા સવે.' ૭૧
 લહુસંખિજ્જંદુચ્ચિચ,' અચ્ચો પરં મજ્જિમં તુ જ
 ગુચ્ચં,' જંબુદ્ધીવ-પમાણુય, ચઉપલ્લ-પરૂવણાઈ ઈમં
 ૭૨ પલ્લાણુવદ્ધિચ-સલાગ-પદિસલાગ-મહાસલાગક્રખા
 જોચણુસહસોગાઠા, સવેઈચંતા સસિહ ભરિચ્યા. ૭૩
 તો દીલુદ્ધિસુધક્કિ, સરિસવં ખિવિચ નિદ્ધિએ પઢમે
 પઢમં વ તહંતં ચિય, પુણુ ભરિએ તંમિ તહ ખીણે. ૭૪
 ખિપ્પઈ સલાગપદ્દેણુ, સરિસવો' ઈચ સલાગ-ખવણેણું,
 પુણ્ણો ખીચ્ચો' અ તચ્ચો, પુવંપિ વ તંમિ ઉદ્ધરિએ. ૭૫

ખિણે સસાગ તધયે, 'એવં પદમેદિં બીચયં ભરસુ,'
 તેહિં તધયં' તેહિય, તુરિય 'જા કિર પુટા ચઉરો.' ૭૬
 પદમતિપદ્મુદરિયા, દીવુદહી' પદ્મચઉ-સરિસવાય,'
 સંવો વિ યોગરાસી,' રૂણો પરમ-સંખિજ્જ.' ૭૭
 રૂવનુચંતુ પરિત્તા, -સંખં લહુ' ચરસ રાસિચખ્ખાસે,
 નુત્તાસંખિજ્જ' લહુ, 'આવલિયા-સમય-પરિમાણું.' ૭૮
 ખિ-તિ-ચઉ-પંચમ-ગુણણે, કમા સગાસંખ' પદમ ચઉ
 સત્તા, ડણંતા' તે રૂવનુચા, મજ્ઝા' રૂણુ ગુરૂપચ્છા.' ૭૯
 ધય ચુત્તતં ચન્ને, વગ્ગિચમિક્કસિ ચઉત્થય-મસ ખં,
 હોઈ ચસંખાસંખં, લહુ' રૂવનુચં તુ તં મજ્ઝં.' ૮૦
 રૂણુ માધમં ગુરુ,' તિવગ્ગિહિં તત્થિમે દસકૂખેવે,
 લોગાગાસપચ્ચેસા, ધમ્માડધમ્મેગજિચ્ચદેસા. ૮૧
 હિંખંધજ્ઝવસાયા, ચણુભાગા નેગચ્ચેપલિભાગા,
 દુણ્ણુય સમાણુ સમયા, પત્તેચ નિગોચ્ચે ખિવસુ. ૮૨
 પુણુ તંમિ તિવગ્ગિચ્ચે, પરિત્તાણુંતલહુ' તરસ રાસીણું,
 ચખ્ખાસે લહુનુત્તા-ણુંતં' અભવ્વજિચ્ચ-માણું.' ૮૩
 તવ્વગ્ગે પુણુ જયઈ, ણુંતાણુંત લહુ' તંચ તિફ્ફુત્તો,
 વગ્ગસુ તહવિનતં હોઈ, ડણુંતખેવે ખિવસુ છ ઈમે. ૮૪
 સિદ્ધા નિગોચ્ચણ્ણા, વણુસસઈ કાલ પુગ્ગલા ચેવ,
 સંવમલોગનહં પુણુ, તિવ્વગ્ગિહિં કેવલ દુગંમિ. ૮૫
 ખિત્તેડણુંતાણુંતં, હવેઈ જિદ્ધં' તુ વવહરઈ મજ્ઝં,'
 ઈચ ચુહુમત્થવિચારો, લિહિચ્ચો દેવિંદસૂરીહિં.' ૮૬

શતક નામા પંચમ કર્મગ્રંથઃ

નમિચ જિણું ધુવખંધો-દયસંતાવાઇ પુન્ન પરિચતા,
 સેચર ચઉહવિવાગા, હુચ્છં બંધવિહ સામી ચ. ૧
 વન્નચઉ તેચકમ્મા,, ગુરુલહુ નિમિણોવવાય ભય કુચ્છા,
 મિચ્છ-કસાયા-વરણા, વિગ્ધં ધુવખંધિ સગચતા, ૨
 તણુવંગાગિધ-સંધયણુ, જાધ-ગાધ ખગાધ-પુવિ-
 જિણુસાસં, ૩
 ઉજ્જેચાયવ-પરધા, તસવીસા ગોચવેચણિચં. ૪
 હાસાઇનુચલદુગ વેચ, -ચાઉ તેણુત્તરી અધુવખ ધી,
 ભંગા ચણાઇસાઇ, ચણુંતસંતુત્તરા ચઉરો. ૪
 પઠમખિચા ધુવઉદ્દયસુ, ધુવખંધિસુ તઇચવજ્જ-
 ભંગતિગં, ૫
 મિચ્છંમિ તિન્નિભંગા, દુહાવિ અધુવા તુરિચ ભંગા. ૬
 નિમિણુથિરચથિરચગુરુચ, સુહચસુહતેચકમ્મ-ચઉવ-
 નાણુંતરાય-દંસણ, મિચ્છં ધુવઉદ્દય સગવીસા. ૭
 થિરસુભિચર વિણુ અધુવ, -ખ ધી' મિચ્છવિણુમોહ ધુવ-
 ખંધી, નિદ્ધોવવાય-મીસં, સમ્મં પણુનવધ અધુવુદ્ધયા. ૮
 તસવન્નવીસ-સગતેચ, -કમ્મ' ધુવખંધિસેસ' વેચતિગં,
 આગિધતિગ વેચણિચં, દુલ્લુચલ સગઉરલુસાસચડી.
 ખગાધતિરિદુગ નિચં, ધુવસંતા' સમ્મ મીસ મણુયદુગં,
 વિઉવિવજ્જાર જિણાડી, હારસગુચ્ચા અધુવસ તા. ૯
 પઠમતિગુણેસુ મિચ્છં, નિચમા' અજ્જયાઇઅદુગે ભજ્જ
 સાસાણે ખલુ સમ્મં, 'સંતં મિચ્છાઇદસગે વા. ૧૦

સાસણ-મીસેસુ ધ્રુવં, મીસં' મિચ્છાઈનવસુ ભયણાએ.'
 આઈદુગે અણ નિચમા,' ભઈઆ મીસાઈનવગંમિ.' ૧૧
 આહારસત્તગં વા, સંવગુણે' ધિતિગુણે વિણા તિત્થં,'
 નોભયસંતે મિચ્છો,' અંતમુહુત્તં ભવે તિત્થે.' ૧૨

કેવલનુચલાવરણા, પણ નિદ્દા ખારસાઈમકસાયા,
 મિચ્છં તિ સંવધાઈ,' ચઉનાણ-તિદંસણાવરણા. ૧૩

સંજલણ નોકસાયા, વિગ્ધં ધ્ય દેસધાઈ ય' અધાઈ,
 પત્તેયતણુડ્ઢાઊ, તસવીસા ગોચદુગ-વન્ના.' ૧૪

સુરનરતિગુચ્ચ-સાયં, તસદસ તણુવંગ વધર ચઉરંસં,
 પરધા-સગ તિરિઆઊ, વન્નચઉ પણિંદિ સુભખગઈ. ૧૫

ખાયાલ પુણ્ણપગઈ.' અપઠમસંઠાણ-ખગઈ-સંધયણા,
 તિરિદુગ-અસાય-નીઓ,-વધાય-ઈગ-વિગલ નિરય
 તિગં. ૧૬

થાવરદસ વન્નચઉક્ક, ધાઈ પણ્યાલ સહિચ ખાસીઈ,
 પાવપયડિ'ત્તિ દોસુ વિ, વન્નાઈ-ગહા સુહા અસુહા.' ૧૭

નામધુવખંધિનવગં, દંસણ પણનાણ વિગ્ધ પરધાયં,
 ભય દુચ્છ મિચ્છ સાસં, જિણુગુણતીસા અપરિચત્તા' ૧૮

તણુચડુ વેચ દુનુચલ, કસાય ઉજ્જેચગોચદુગ નિદ્દા,
 તસવીસાઉ પરિત્તા,' ખિત્તવિવાગાડુણુપુન્વીઓ.' ૧૯

ધણુધાઈદુગોચજિણા, તસિચરતિગસુભગદુભગચઉસાસં,
 જઈતિગ જિચવિવાગા,' આઊ ચઉરો ભવવિવાગા.' ૨૦

નામધ્રુવોદય ચ ઉત્તરુ, - નવાયરા પારણિ ગરજ્જે અતિગં,
 પુગ્ગલવિવાગિ' બંધો, પચ્છ-હિંરરા-પચ્છેરા તિ.' ૨૧
 મૂલપચડીણ અડસત્ત, - છેગગા ધેમુ' તિન્નિ ભૂગારા,
 અપ્પતરા તિય' ચઉરો, અવદિયા' નહુ અવત્તવો.' ૨૨
 એગાદહિગે ભૂયો, એગાઠ ઊણગંમિ અપ્પતરો,
 તમ્મત્તોડવદિયયો, પઢમે સમયે અવત્તવો.' ૨૩
 નવ છ ચ્ચઉ દસે દુ દુ, તિ દુ' મોહે દુધગવીસ સત્તરસ,
 તેરસ નવ પણ ચઉ તિ દુ, ધક્કો નવ અદ્દ દસ દુન્નિ. ૨૪
 તિપણછઅદ્દનવહિયા, - વીસા તિસેગતીસ ધગ નામે,
 છસગઅદ્દતિબંધા, સેસેસુ ચ ઠાણમિક્કિ.' ૨૫
 વીસયરકોડીકોડી, નામે ગોએ અ' સત્તરી મોહે,
 તીસિયરચઉસુ ઉદહી, નિરયસુરાઉંમિ તિત્તીસા.' ૨૬
 મુત્તું અકસાયડિં, બાર મુહુત્તા જહન્ન વેચણિએ,
 અદ્દુ નામગોએસુ, સેસએસુ મુહુત્તંતો.' ૨૭
 વિગ્ગાવરણ અસાએ, તીસ' અટ્ટાર સુહુભવિગલ્લતિગે,
 પઢમાગિઠસંધયણે, દસ' દુસુવરિમેસુ દુગણ્ડી.' ૨૮
 ચાત્રીસ કસાએસુ, મિઉલ્લહુનિદ્ધુલ્લહુસુરહિસિઅમહુરે.
 દસ' દોસદ્દ સમહિયા, તે હાલિદંખિલાધણં.' ૨૯
 દસ સુદવિદગધ ઉચ્ચે, સુરદુગથિરછક્ક પુરિસ રધ હાસે,
 મિચ્છે સત્તરિ, મણુદુગ, - ઇત્થી-સાએસુ પન્નરસ.' ૩૦

પણસદ્ધિસહસ પણસય-છત્તીસા ઇગિમુહુત્ત-ખુદ્ધભવા,
 આવલિઆણું દોસય-છપ્પન્ના ઝોગખુદ્ધભવે.' ૪૧
 અવિરયસમ્મો તિથ્યં,' આહારદુગામરાઉ અપમત્તો,
 મિચ્છદ્દિટ્ઠી બંધધ, જિદ્ધદ્ધિય સેસ પયડીણું.' ૪૨
 વિગલસુહુમાઉગતિગં, તિરિમણુઆ સુરવિઉવિનિરય-
 દુગં,' એગિંદિ-થાવરાયવ, આધસાણા સુરુક્કેસં.' ૪૩
 તિરિઉરલદુગુજ્જેયં, છિવદુ સુરનિરય'સેસ ચઉગાધ્યા.
 આહારજિણુમપુવ્વો,'-ડનિઅદ્ધિસંજલણપુરિસલહુ.' ૪૪
 સાય જસુચ્યાવરણા, વિગ્ધંસુહુમો' વિઉવિવધ અસન્ની,
 સન્ની વિ આઉ' ખાયર-પજ્જેગિંદી ઉ સેસાણું.' ૪૫
 ઉક્કેસજહન્નેચર,' ભંગા સાધ અણાધ ધુવ અધુવા.
 ચઉહા સગ અજહન્નો,' સેસતિગે આઉચઉસુ દુહા.' ૪૬
 ચઉભેયો અજહન્નો, સંજલણાવરણનવગવિગ્ધાણું,
 સેસતિગિ સાધઅધુવો.' તહ ચઉહા સેસપયડીણું.' ૪૭
 સાણાધઅપુવ્વંતે, અચરંતો કોડિકોડિઓ'ન હિગો,
 બંધોનહુ હીણો ન ચ,' મિચ્છે ભવિવચરસન્નિમિ ૪૮
 જહલહુબંધો ખાયર,-પજ્જઅસંખગુણુંસુહુમપજ્જ-
 હિગો,' એસિ અપજ્જાણ લહુ, સુહુમેચર અપજ્જ
 પજ્જગુરુ.' ૪૯
 લહુ બિઅપજ્જઅપજ્જે, અપજ્જેચરબિઅગુરુડ હિગે
 એવં,તિચઉઅન્નિસુ'નવરં,સંખગુણોબિઅમણપજ્જે'.

વિગ્ધાવરણે મુહુર્થે, 'મણુતિરિયા મુહુમવિગલ્લતિગ-
આઉ', વેઉવિવછક્ક'મમરા, નિરયા ઉજ્જેઅઉરલ્લદુગં.' ૭૧
તિરિદુગનિચાં તરાતમા, 'જિણચવિરય'નિરયવિણિગ-
થાવરયં, 'આમુહમાયવ'સમ્મે. વ માયથિરમુભજસા
સિચરા.' ૭૨

તસવન્નતેઅચઉમણુ, -ખગમ્મદુગ યણિ દિ-સાસપરધુઅયં,
સંઘયણાગિધનપુથી, મુલ્લગિચરનિ ચિઅછયઉગમ્મઆ. ૭૩
ચઉતેઅવન્ન વેઅણિઅ, -નામણુક્કાસ' સેસધુવખંધી,
ધાઈણિં અજહન્નો, 'ગોએ દુવિંહા'ઈમો ચઉહા ૭૪

સેસ મિ દુહા'ઈગ દુગ-ણુગાઈ ન અભવણંતગુણિઆણુ,
ખંધા ઉરલોચિઅવગ્ગણા ઉ, 'તહ અગહણંતરિયા '૭૫
એમેવ વિઉવ્વાહાર-તેઅભાસાણુપાણુ-મણુકમ્મે,
મુહુમા કમાવગાંહા, ડીણણંતુલ-અસંખંસો.' ૭૬

ઈક્કિક્કહિયા સિદ્ધા-ણંતંસા અંતરેસુ અગ્ગહણા,
સંવત્થ જહન્નુચિયા, નિઅણંતંસાહિયા જિદ્ધા ' ૭૭
અંતિઅઅઉંદ્રાસદુગંધ-પંચવન્નરસ-કમ્મખંધદ,'
સંવજિઅણંતગુણુરસ, અણુનુત્તંમણંતયપએસં.' ૭૮
એગપએસોગાહં, ' નિઅસંવપએસએ ગાહેઈ જિએ, '
થોવો આઉ તદંસો.' નામેગોએ સમો અહિએ.' ૭૯

વિગ્ધાવરણે' મોહે, 'સંવોવરિ વેઅણીઈ' જેણુપ્પે,
તસ્સ પુડત્તં ન હવઈ, 'ઈઈ-વિસેસેણુ સેસાણં.' ૮૦

નિચજ્ઞધલિદ્ધલિઆ-ણુંતંસો હોઈ સંવધાઈણું,'
 ખજ્ઞંતીણ વિભજ્જધ, સેસં સેસાણ પધસમયં.' ૮૧
 સમ્મ-દર-સંવવિરઈ, અણવીસંજેઅ દંસખવગે અ,
 મોહસમ-સંત-ખવગે, ખીણ-સજેગિઅર-ગુણસેઠી.' ૮૨
 ગુણસેઠી દલરયણા-ણુસમયમુદયાદસંખગુણણાએ,'
 એયગુણા પુણ કમસો, અસંખગુણનિજ્જરા જવા.' ૮૩
 પલિઆડસંખંસ-મુહ્, સાસણ'ધઅરગુણ અંતરં હસસં.'
 ગુરુ મિચ્છિ યે છસદ્દી,' ધઅરગુણે પુગ્ગલદ્ધંતો.' ૮૪
 ઉદ્ધારઅદ્ધપિત્તં, પલિઅતિહા' સમય-વાસસય-સમએ,
 કેસવહારો'દીવો,-દહિ'આઉ'તસાધપરિમાણું.' ૮૫
 દંવે ખિત્તે કાલે, ભાવે અઉહ' દુહ ખાયરો સુહુમો,'
 હોઈ અણુંતુસ્સપ્પિણિ-પરિમાણો પુગ્ગલપરદ્દો.' ૮૬
 ઉરલાઈસત્તગેણું, એગજિઓ મુઅઈ પુસિઅ સંવઅણૂ,
 જત્તિઅકાલિ'સ થૂસો; દંવે' સુહુમો સગન્નયરા' ૮૭
 લોગપએસો'સપ્પિણિ,-સમયા' અણુભાગખંધકાણા ય',
 જહતહ કમમરણેણું, પુદ્ધા ખિત્તાઈ-થૂલિઅરા.' ૮૮
 અપ્પયરપયડિખંધી, ઉક્કડ્ડજેગી અ સન્નિપજ્જતો,
 દુણ્ઠપએસુક્કેસં,' જહન્નયં તસ્સ વચ્ચાસે.' ૮૯
 મિચ્છઅજયઅઉ આગિ,' ખિતિગુણવિણુ મોહિસત્ત
 મિચ્છાઈ,'
 છપ્પદં સતરસ સુહુમો,' અજયા દેસા ખિતિકસાએ.' ૯૦

પણ અનિચ્છી' સુખગમ, નરાદિ સુરસુભગતિગ-
 વિઉવિવદુગં,
 સમચ્છિરંસ-મસાયં, વધરં મિચ્છે વ સમ્મો વા,' ૯૧
 નિદ્ધાપયસાદુન્નુઅન્ન-ભયકુચ્છાતિત્થ સમ્મગો' સુખમ,
 આહારદુગં' સેસા, ઉક્કોસપએસગા મિચ્છે.' ૯૨
 સુમુણી દુન્નિ' અસત્તી, નિરયતિગ-સુરાદિ' સુરવિઉવિવદુગં,
 સમ્મો જિણુ' જહન્નં, સુહુમનિગોઆધખણિ સેસા.' ૯૩
 દંસણછગ-ભયકુચ્છા, ણિતિતુરિચ્છસાય-વિગ્ધનાણાણું,
 મૂલછગેણુક્કોસો, ચઉહ' દુહા સેસિ સન્વત્થ.' ૯૪
 સેઢિઅસંખિન્નજંસે, જ્ઞેગદ્ધાણાણિ પયડિ-ઠિંધભેઆ,
 ઠિંધખંધન્નજવસાયા-ણુભાગઠાણા અસંખગુણા,' ૯૫
 તત્તો કમ્મપએસા, અણુંતગુણિઆ' તચ્ચો રસચ્છેઆ,'
 જ્ઞેગા પયડિપએસ,' ઠિંધઅણુભાગં કસાયાઓ,' ૯૬
 ચઉહસરજ્જુ લોગો, બુદ્ધિકચ્ચો સત્તરજ્જુમાણુવણો,'
 તદ્દીહિગપએસા, સેઢી' પયરો અ તન્વગ્ગો.' ૯૭
 અણુ-દંસ-નપુંસીત્થી, વેઅચ્છક્કં ચ પુરિસવેઅં ચ,'
 દો દો એગ તરિએ, સરિસે સરિસં ઉવસમેધ.' ૯૮
 અણુમિચ્છમીસસમ્મં, તિઆઉછગવિગત્તથીણુતિશુન્નેઅં.
 તિરિ-નિરય-થાવરદુગં, સાહારાયવ-અહ-નપુત્થી. ૯૯
 છગપુમસંજલણાદો, નિદ્ધાવિગ્ધાવરણુખએ નાણી,'
 દેવિંદસૂરિ-સિદ્ધિઅં, સયગમિણું આયસરણુદ્ધા.' ૧૦૦

॥ શ્રી ચંદ્રમહત્તરાચાર્યકૃત પદ્ય : સપ્તતિકા કર્મગ્રંથ :

સિદ્ધપદ્યેહિં મહત્થં, બધોદયસંતપયડિહાણાણં,
 વુચ્છં 'સુણુ' સંખેવ, નીસંદં દિદિવાયસરા. ૧
 કધ બંધનો વેયધ, ? કધ કધ વા સંતપયડિહાણાણિ,'
 મૂલુત્તરપગધસું, ભંગવિગપ્પા મુણેઅન્વા.' ૨
 અદુવિહસત્તછબ્બંધએસુ, અટ્ટકેવ ઉદયસંતંસા,'
 એગવિહે તિવિગપ્પો,' એગવિગપ્પો અબંધંમિ.' ૩
 સત્તદુબંધ અટ્ટહય-સંત તેરસસુ જીવહાણેસુ,'
 એગમિ પંચ ભંગા,' દો ભંગા હુંતિ કેવલિણો.' ૪
 અદુસુ એગવિગપ્પો,' છસ્સુવિગુણસન્નિએસુ દુવિગપ્પા,'
 પત્તેઅં પત્તેઅ, બંધોદયસંતકમ્માણં.' ૫
 પંચ તવ દુન્નિ અટ્ટાવીસા, ચઉરો તહેવ ખાયાલા,
 દુન્નિ અ પંચ ચ ભણિયા, પયડીએ આણુપુન્વીએ.' ૬
 બધોદયસંતસા, નાણાવરણંતરાઈએ પંચ,'
 બધોવરમેવિ ઉદય, સંતંસા હુંતિ પંચેવ.' ૭
 બંધસ્સ ચ સંતસ્સ ચ, પગધટ્ટાણાઈ તિણિણુ તુદસાઈ,'
 ઉદયટ્ટાણાઈ દુવે,' ચઉ પણુગં દંસણાવરણે.' ૮
 ખીઆવરણે નવબંધએ(ગે)સુ, ચઉપંચઉદય નવસંતા,'
 છચ્ચઉબધે ચેવં,' ચઉબંધુદયે છલંસા ચ.' ૯
 ઉવરચબંધે ચઉ પણુ, નવંસંચઉદય છચ્ચચઉસંતા,'
 વેચણિઆઉયગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં.' ૧૦

- ગોઅંમિ સત્ત ભંગા,' અટ્ટ ચ ભંગા હવંતિ વેઅણિએ.'
 પણ નવ નવ પણ ભંગા, આઉચ્છિક્કં વિ કમસો ઉ.' ૧૧
- બાવીસ ઇક્કવીસા, સત્તરસં તેરસેવ નવ પંચ,
 ચઉ તિગ દુગં ચ ઇક્ક, બંધદાણાણિ મોહસ્સ. ૧૨
- એગં વ દો વ ચઉરો, એત્તો એગાહિયા દસુક્કોસા,
 એહંણુ મોહણિજ્જે, ઉદયદાણાણિ નવ હુંતિ.' ૧૩
- અટ્ટ ચ સત્ત ચ છ ચ્ચઉ, તિગ દુગ એગાહિયા ભવે વીસા,
 તેરસ બારિક્કારસ, ઇત્તો પંચાઇ એગૂણા. ૧૪
- સંતસ્સ પચહિદાણાણિ, તાણિ મોહસ્સ હુંતિ પન્નરસ,'
 બંધોદયસંતે પુણુ, ભંગવિગમ્પા બહ જાણુ' ૧૫
- છબ્બાવીસે' ચઉ ઇગવીસે,' સત્તરસ તેરસે દો દો,'
 નવબંધગે વિ દુણિણુ ઉ,' ઇક્કિક્કમએ પરં ભંગા.' ૧૬
- દસ બાવીસે' નવ ઇગવીસે, સત્તાઇ ઉદયકમ્મંસા,'
 છાઈ નવ સત્તરસે,' તેરે પંચાઇ અટ્ટેવ.' ૧૭
- ચત્તારિઆઇ નવબંધએસુ, ઉદ્ધોસ સત્તમુદયંસા,'
 પંચવિદબંધગે પુણુ, ઉદયો દુણ્ણં મુગ્ગેઅવ્વો.' ૧૮
- ઇત્તો ચઉબંધાઇ, ઇક્કકદયા હવંતિ સંવેદિ,'
 બંધોવરમે વિ તહા, ઉદયાબારે વિ વા હુજ્જા.' ૧૯
- ઇક્કગ ઇક્કિક્કારસ, દસ ચત્તચઉક્ક ઇક્કગં ચેવ,
 એએ ચઉવીસગયા.' બાર દુગિક્કમિ ઇક્કના.' ૨૦
- (પાહાંતરે ચઉવીસ દુગિક્કમિ ઇક્કના.)

- નવતેસીઘસએહિં, ઉદયવિગપ્પેહિ મોહિઆ જીવા,'
અઉણુત્તરિ-સીઆલા, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ.' ૨૧
- નવપંચાણુઉચસએ, ઉદયવિગપ્પેહિ મોહિઆ જીવા,'
અઉણુત્તરિ એગુત્તરિ, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ.' ૨૨
- તિન્નેવ ય બાવીસે,' ઇગવીસે અટ્ટવીસ' સત્તરસે,
છએવ' તેર-નવ-બંધએસુ પ એવ ડાણાણિ.' ૨૩
- પંચવહિ-ચઉવિહેસું, છ છક્ક' સેસેસુ બણપંચેવ,
પત્તેઅં પત્તેઅં,' ચત્તારિ અ બંધવુએએ.' ૨૪
- દસ-નવ-પન્નરસાઈં, બંધોદય-સંત-પયડિડાણાણિ,
ભણિઆણિ મોહણિજ્જે,' ઈત્તો નામ' પરં વુએ.' ૨૫
- તેવીસ પન્નવીસા, છન્વીસા અટ્ટવીસ ગુણુત્તીસા,
તિસેગતીસમેગં, બંધટ્ટાણાણિ નામસ્સ.' ૨૬
- ચઉ પણુવીસા સોલસ, નવ બાણુઉદયસયા ય અડયાલા,
એયાલુત્તર છયાલ, -સયા ઇક્કિ બંધવિહી. ૨૭
- વીસિગવોસા ચઉવીસગા ઉ, એગાહિઆય ઇગતીસા,
ઉદયટ્ટાણાણિ ભવે, નવ અટ્ટ ય હુંતિ નામસ્સ.' ૨૮
- ઇક્ક બિઆત્તિક્કારસ, તિત્તીસા છસ્સયાણિ તિત્તીસા,
બારસ-સત્તરસસયાણુ-હિગાણિ-બિપંચસીઘહિં. ૨૯
- અઉણુત્તીસિક્કારસ, સયાણિહિઅ સતરપંચસટ્ટીહિં,
ઇક્કિડ્ડગં ચ વીઆ, દટ્ટુદયંતેસુ ઉદયવિહી. ૩૦

તિ દુનઉઘ ગુણુનઉઘ, અડસી છત્રસી અસીઘ ગુણુસીઘ;
 અટ્ટયછપ્પન્નત્તરિ, નવ અટ્ટ ય નામસંતાણિ.' ૩૧
 અટ્ટ ય ખારસ ખારસ, બંધોદય-સંત-પયડિહાણાણિ,
 ઓદેણાએસેણ ય, જત્થ જહાસંભવં વિભજે.' ૩૨
 નવ પણુગોદયસંતા, તેવીસે પન્નવીસ છન્વીસે,
 અટ્ટ ચઉરટ્ટવીસે, નવ સગિ ગુણુતિસ તીસંભિ.' ૩૩
 એગેગમેગતિસે, એગે એગુદય અટ્ટ સંતંભિ,
 ઉવરયબંધે દસ દસ, વેઅગસંતંભિ હાણાણિ.' ૩૪
 તિવિગપ્પ-પગઈ-હાણેહિં, જીવગુણુસન્નિએસુ હાણેસુ.
 ભંગા પડિંજિઅન્વા, જત્થ જહા સંભવો ભવઈ.' ૩૫
 તેરસસુ જીવ-સંખેવએસુ, નાણુંતરાય-તિવિગપ્પે,
 ઇક્કંભિ તિદુવિગપ્પે, કરણં પછ ઇત્થ અવિગપ્પે.' ૩૬
 તેરં નવ ચઉ પણુગં, નવ સંતેગંભિ ભંગમિક્કારા,
 વેઅણિ-આઉય-ગોએ, વિભજ્જ મોહ પરં વુન્છં.' ૩૭
 પન્નજ્જત્તગ-સન્નિંઅરે, અટ્ટ ચઉક્કં ચ વેઅણિઅભંગા,
 સત્ત ય તિગં ચ ગોએ, પત્તેઅં જીવહાણેસુ.' ૩૮
 પન્નજ્જતાંડપન્નજ્જત્તગ, સમણે પન્નજ્જતાઅમણંસેસેસુ,
 અટ્ટાવીસં દસગં, નવગં પણુગં ચ આહિત્તસ. ૩૯
 અટ્ટસં પંચસં એગે, એગ દુગં દસ ય મોહબધગએ,
 તિગ ચઉ નવ ઉદયગએ, તિગ તિગ પન્નરસ સંતંભિ. ૪૦

પણ દુગ પણ' પણ ચઉ, પણ' પણા હવંતિ તિન્નેવ,
 પણ છપ્પણ' છચ્છ, -પ્પણ' અટ્ટુ દસગં તિ.' ૪૧
 સત્તેવ અપજ્જતા, સામી' સુહુમા ય'બાયરા ચેવ,'
 વિગલિંદિઆઉ તિન્નિઉ, તહ ચચ સન્નીચ સન્નીચ. ૪૨
 નાણંતરાય તિવિહમવિ, દસસુ' દો હુંતિ દોસુ ડાણેસુ,'
 મિચ્છાસાણે ખીચે, નવ ચઉ પણ નવ ચ સંતંસા.' ૪૩
 મિચ્છાધ નિચદીચે, છ ચચઉ પણ નવ ચ સંતકમ્મંસા.
 ચઉખંધ તિગે ચઉપણ, નવંસ'દસુ જુઅલ છસ્સંતા. ૪૪
 ઉવસંતે ચઉ પણ નવ,' ખીણે ચઉરહય છચ્ચ ચઉ સંતા'
 વેચણિ-આઉચ-ગોચે, વિભજ્જ મોહં પરં લુચ્છં.' ૪૫
 ચઉ છસ્સુ' દુન્નિ સત્તસુ,' એગેચઉ ગુણિસુ વેચણિઅભંગા'
 ગોચે પણ' ચઉ'દો તિસુ,' એગદ્દસુ' દુન્નિ ઇક્કંમિ.' ૪૬
 અટ્ટુચ્છાહિગવીસા, સોલસ વીસં ચ બારસ છ દોસુ,
 દો ચઉસુ' તીસુ ઇક્કં,' મિચ્છાધસુ આઉચે ભંગા.' ૪૭
 ગુણડાણચેસુ અટ્ટુસુ, ઇક્કિંકં મોહખંધડાણં તું,'
 પંચ અનિચદ્ધિણે,' ખંધોવરમો પરં તત્તો.' ૪૮
 સત્તાધ દસ ઉ મિચ્છે,' સાસાયણમીસચે નલુક્કેસા,'
 છાધ નવ ઉ અચિરચે,' દેસે પંચાધ અટ્ટેવ.' ૪૯
 ચિરચે ખચ્ચોવસમિચે, ચઉરાધ સત્ત'છચ્ચ પુન્નંમિ,'
 અનિચદ્ધિબાયરે પુણ, ઇક્કો વ દુવે વ ઉદયંસા.' ૫૦

અટ્ટ'સયા સડિસટ્ટી,' બત્તીસસયાઈ સાસણે ભેચ્યા,
 અટ્ટાવીસાઈસુ,' સંવાણુડટ્ટહિગછન્નઉઘ.' ૬૧
 ઇગચત્તિગાર બત્તીસ, છસય ઇગતીસિગારનવનઉઘ,
 સતરિગસિ ગુતિસચઉદ્ધ, ઇગારચઉસટ્ટિ મિચ્છુદયા.' ૬૨
 બત્તીસ'દુન્નિ'અટ ય,' બાસીઈસયાય પંચ,'નવ ઉદયા,
 બારહિચ્યા તેવીસા,' બાવન્નિકારસ સયા ય ' ૬૩
 દો છક્કુ ચઉક્કં,' પણ નવ ઇક્કાર છક્કગં ઉદયા,'
 નેરઈચ્યાઈસુ સત્તા, તિ પંચ ઇક્કારસ ચઉક્કં.' ૬૪
 ઇગ વિગલિંદિચ સગલે, પંચ પંચ ય અટ બંધાણાણિ,'
 પણ છક્કિકારૂદયા,' પણ પણ બારસ ય સંતાણુ.' ૬૫
 ઇચ્છ કમ્મપગાઈ-હાણાણિ, સુટ્ટુ બંધુદય-સંતકમ્માણં,
 ગાઈચ્યાઈએહિ'અટસુ,'ચઉપ્પયારેણુ નેચ્યાણિ.' ૬૬
 ઉદયસ્સુદીરણાચ્છે, સામિત્તાચ્છે ન વિજ્જઈ વિસેસો,
 મુત્તણુ ય ઇગયાલં, સેસાણું સંવપયડીણું.' ૬૭
 નાણુંતરાય-દસગં, દંસણુ નવ વેચણિજ્જ મિચ્છત્તં,
 સમ્મત્ત લોભ વેચ્યા-ઉચ્યાણિ નવનામ ઉચ્ચં ચ.' ૬૮
 તિત્થયરાહારગ-વિરહિચ્યાઉ, અજ્જેઈ સંવપયડીચ્છે,
 મિચ્છત્તવેચ્છગો,' સાસણોવિ ગુણુવીસ સેસાચ્છે.' ૬૯
 ઇયાલસેસ મીસો,' અવિરયસમ્મો તિચ્યાલપરિસેસા,'
 તેવન્ન દેસવિરચ્છે,' વિરચ્છે સગવન્ન સેસાચ્છે.' ૭૦

ધયપૂસ વત્યપૂસા, મહરિસિણો દોસલેસ-પરિહાણા,
લક્ષ્મીઈ સયલ ગચ્છો,-ચગ્ગહગા સુગ્ગઈ પત્તા. ૧૧

જીવંતસામિ-પડિમાઈ, સાસણું વિચરિહિણ ભત્તીએ,
પન્નહિણ સિદ્ધો, ઉદાઈણો ચરમ-રાયરિસી. ૧૨

જિણહર-મંડિય-ચસુહો, દાઉં અણુકંપ-ભત્તિદાણાઈ,
તિથપભાવગરેહિં, સંપત્તો સંપઠરાયા. ૧૩

દાઉં સદ્દા-સુબ્ધે, સુબ્ધે કુમ્માસએ મહામુણિણો,
સિરિ મૂલદેવ કુમરો, રજ્જસિરિં પાવિઓ ગરુઈ. ૧૪
અઠદાણુ-મુહર-કવિઅણુ, વિરઠઅ-સયસંખ-

કવ્ય વિચ્છરિઅં,

વિક્કમનરિંદ-ચરિઅં, અજ્જવિ લોએ પરિપ્પુરઠ. ૧૫

તિયલોઅ-ખંધવેહિં, તખ્ખવ-ચરિમેહિં જિણુવરિંદેહિં,
કયકિચ્છેહિવિ દિન્નં, સંવચ્છરિઅં મહાદાણું. ૧૬

સિરિસેયંસકુમારો, નિસ્સેયસ-સામિઓ કહં ન હોઈ,
કાસુઅદાણુ-પવાહો, પયાસિઓ જોણુ ભરહંમિ. ૧૭

કહ સા ન પસંસિજ્જઈ, ચંદણુખાલા જિણિંદદાણેણું,
છમ્માસિય તવ-તવિઓ, નિવ્વવિઓ જિએવીરજિણો. ૧૮

પઠમાઈ પારણાઈ, અકરિંતિ કરંતિ તહ કરિસ્સંતિ,
અરિહંતા ભગવંતા, જસ્સ ઘરે તેસિં ધુવ સિદ્ધિ. ૧૯

જિણુભવણુ-ખિંખ-પુત્થય,-સંધસરુવેસુ સત્તખિત્તેસુ,
વચિઅંધણું પિ ન્તયઈ, સિવદ્ધય-મહો અણુંતગુણું. ૨૦

॥ શ્રી શીલકુલકમ્ ॥

સોહગ્ગ-મહાનિહિણો, પાએ પણમામિ નેમિજિણુદધણો,
 બાણેણ ભુચખણેણ, જણદણો જેણ નિજિજાણિયો. ૧
 સીલં ઉત્તમ વિત્તં, સીલં જીવાણ મંગલં પચ્ચં.
 સીલં દોહગ્ગહરં, સીલં સુદ્ધાણ કુલભવણં. ૨
 સીલં ધમ્મ-નિહાણં, સીલં પાવાણ ખણં ભણિયં,
 સીલં જંતૂણ જચ્ચે, અદિત્તિમં મણં પવરં. ૩
 નરય દુવાર નિરુંભણ, દવાર-સંપુટ-સંપાચર-ચ્છાયં.
 સુરસોચ-ધવલમંદિર, આરુહણે પવર નિરુસેણિં. ૪
 સિરિ ઉગ્ગસેણ-ધુઆ, રાઠમિઈ લહઉ સીલવઈ-રેહં.
 ગિરિ-વિવર-ગચ્ચો જચ્ચે, રહનેમી હવિચ્ચો મગ્ગે ૫
 પજ્જલિચ્ચોવિ હુ જલણો. સીલપ્પભાવેણ પાણિયં હવહં.
 સા જયઉ જચ્ચે સીઆ, જચ્ચે પયણ જસપણયા. ૬
 ચાલણિજણેણ ચંપાઈ, જઈ ઉગ્ગારિચ્ચં દુવારનિય.
 હસ્સ ન હરેમ્મ ચિત્તં, તીચ્ચે ચરિચ્ચં સુભદ્ધાચ્ચે. ૭
 નંદઉ નમયામુંદરિ. સા સુચિરં જઈ પાલિય સીલં,
 ગહિલત્તણપિ ઠાઉ. સહિઆ ય વિરંજણા વિવિહા ૮
 ભદં કલાવદ્ધચ્ચે, ભીસણુરન્ન નિ રાપચ્ચત્તાચ્ચે.
 જ સા સીલગુણેણ, છિન્ન ગા પુણુ નવા વચ્ચા. ૯
 સીલવદ્ધચ્ચે સીલં, સક્કદ્ધ સક્કંદિ વત્તિઉ નેવ.
 રાયનિઉત્તા સચ્ચિવાં, ચઉરેવિ પવંચિઆ જચ્ચે. ૧૦

અધદુક્કરતવકારી, જગગુરુણા કણ્ડપુરિષ્ઠએણ તયા,
 વાહરિઓ સ મહાપ્પા, સમરિજ્જઉ ઢંઢણકુમારો. ૧૧
 પધદિવસં સત્તજણે, વહિઊણું ગહિય-ત્રીરજિણ-દિક્ખા,
 દુગ્ગાભિગ્ગહ-નિરઓ, અજ્જુણઓ માલિઓ સિદ્ધો. ૧૨
 નંદીસર-રૂઅગેસુવિ, સુરગિરિ-સિહરેવિ એગક્કાણે,
 જંઘાચારણ મુણિણો; ગચ્છંતિ તવપ્પભાવેણું. ૧૩
 સેણિયપુરઓ જેસિં, પસંસિચ્ચં સામિણા તવોરુવં,
 તે ધન્ના ધન્નમુણી, દુન્નવિ પંચુત્તરે પત્તા. ૧૪
 સુણિઊણ તવસુંદરી, કુમરીએ અંખિલાણિ અણુવરયં,
 સદ્ધિંવાસ સહસ્સા, ભણ કસ્સ ન કંપએ હિચ્ચયં. ૧૫
 જં વિહિચ્ચમંખિલતવં, ખારસ-વરિસાઈં સિવકુમારેણ,
 તં દદ્દહું જંબુરુવં, વિમ્મહઠઓ કોણિઓ રાયા. ૧૬
 જિણકપ્પિય પરિહારિચ્ચ, પડિમા-પડિવન્ન-લંદયાઠણું,
 સોઊણ તવસરુવં, કો અન્નો વહઉ તવગવ્વં. ૧૭
 માસદ્ધ-માસ-ખવઓ, ખલ્લભદ્દો રુવવં પિ હુ વિરત્તો,
 સો જયઉ રત્તવાસી, પડિખોહિચ્ચ-સાવયસહસ્સો. ૧૮
 થરહરિચ્ચ-ધરં ઝલ્લહલિય-સાયરં ચલિયસયલકુલસેલં,
 જમકાસિ જયં વિણ્ણ, સંધકચ્ચે તં તવસ્સ ફલં. ૧૯
 કિં ખહુણા ભણિઓણું, જં કસ્સવિ કહવિ કત્થવિસુહાઈં,
 દિસંતિ ભવણમજ્જે, તત્થ તવો કારણું ચેવ. ૨૦

કહીશ. જીવે મિથ્યાત્વાદિ (અવિરતિ કષાય અને યોગ રૂપ) અભ્યં-
તર હેતુ વડે અને પડિણીયત્તણ્ ૦ ઇત્યાદિ બાહ્ય હેતુ વડે આત્મ
પ્રદેશ સાથે ૧૪ રાજ લોકમાં રહેલી કાર્મણુ વર્ગણુનાં પુદ્ગલોનો
સંબંધ ક્ષીર નીર કે લોહાગ્નિની જેમ કરાય તે માટે કર્મ કહેવાય
છે તે કર્મ રૂપી છે અને આત્મા અરૂપી છે. ડાહ્યા માણસને
જેમ મદિરાદિ વડે બુદ્ધિનો ઉપઘાત અને ખાદ્યી આદિ વડે
બુદ્ધિનો અનુગ્રહ થાય છે તેમ રૂપી કર્મથી અરૂપી આત્માને
ઉપઘાત અનુગ્રહ થાય છે. જીવ સમયે સમયે શુભાશુભ કર્મ
બાંધે છે, છોડે છે, પણ પ્રવાહથી કર્મબંધ અનાદિ છે. અન્યથા
કર્મની આદિ કહીએ તો પૂર્વે તે જીવ કર્મબંધ રહિત હોયો
જોઈએ અને કર્મ રહિતને કર્મબંધ થયો કહીએ તો કર્મરહિત
સિદ્ધને પણ થાય માટે કર્મબંધ અનાદિ છે. અનાદિ સંયોગનો
વિયોગ કેમ થાય ? જેમ અનાદિ સંયોગવાળી માટીમાં સુવર્ણ છે
પણ કારીગર વિગેરે સામગ્રીથી જુદું થાય છે તેમ સવ સ્થિતિ
પરિપાકથી, દેવ ગુરુ ધર્મની જોગવાઈથી, આત્મા પોતાનું વીર્ય ફેરવે
તો કર્મનો અત્યંત વિયોગ થાય છે.

પયઃ-પ્રકૃતિ

ઠિઈ-રચતિ.

રસ-રમ

પએસા-પ્રદેશથી.

તં-તે (કર્મ)

ચઉહા-૪ પ્રકારે

મોઅગસ્સ-મોદકના.

દિદ્ઠતા-દ્રષ્ટાન વડે.

મૂલ-મૂળ

પગઈ-પ્રકૃતિ

અટ્ઠ-આઠ

ઉત્તર-વિશેષ. પેટા

પગ-પ્રકૃતિ

અડવત્ત-અક્ષવત્

સય-સો.

ભેય-ભેદવાળું.

દ્રષ્ટાંતપૂર્વક ૪ પ્રકારનો બંધ અને કર્મના મૂળ અને ઉત્તરભેદ
પયઃ ઠિઈ રસ પએસા, તં ચઉહા મોઅગસ્સ દિદ્ઠતા-

પ્રકૃતિબંધ નિયતિબંધ રસબંધ અને પ્રદેશબંધથી તે (કર્મ) મોહકના દ્રષ્ટાત વડે ચાર પ્રકારે છે.

મૂલ પગઈનું ઉત્તર-પગઈ આઠવજ્ર સય ભેય ૧૧૨૧ મૂલ (મુખ્ય) પ્રકૃતિ વડે ૮ અને ઉત્તર પ્રકૃતિ (પેટા ભેદ) વડે ૧૫૮ ભેદવાળું તે કર્મ છે

મૂલ-આદી.	નામ-નામ.	અદૃશીસ-આદ્યા-
નાણુ-જ્ઞાનન	ગોઆણિ-ગોત્ર.	વીર્ય
દંશણુ-દર્શનનું	વિગ્ધં ચ-અને	ચઉ-ચાર.
આયણુ-આવણુ	અંતરાય.	તિસય-એકમા ત્રાયુ.
વેશ-વેદનીય.	પણુ નવ-પાચ નવ	દુ-બે
મોહ-મોહનીય	દુ-બે.	પણુ વિહ-૫ પ્રકાર.
આહિ-આયુષ્ય		

મૂલ પ્રકૃતિનાં નામ અને તેના ઉત્તરભેદ.

૧૬ નાણુ દંશણુઆવણુ—આદી ૧ જ્ઞાનાવરણીય ૨. દર્શનાવરણીય વેશ મોહાહિ નામ ગોઆણિ-૩ વેદનીય ૪. મોહનીય ૫ આયુ ૬ નામ ૭ ગોત્ર

વિગ્ધં ચ પણુ નવ દુ—અને અતનાયના અનુક્રમે ૫-૬-૨ અદૃશવીર્ય ચઉ તિસય દુ પણુ વિહ ૧૧૩૧ ૨૮-૧-૧૦૩-૨-૫ પ્રકારે છે

વિવેચન—જ્ઞાન (વિશેષ જાણવું.) દર્શન (સામાન્ય જોષ.) સંજ્ઞાન આપરે તે જ્ઞાનાવરણ અને દર્શનાવરણ એક દુ અને વેદહ તે વેદનીય સમ્યક્ત્વ અને આરિજમાં સુચરે તે વેદનીય અન્ય બધને પગારે તે આણુ આણાગળ ગતિ વતિ વિરે રમ રે તે નામ ૬ નીચણુ મોહાવય તે ગોત્ર ૧૧૩૧ ૨૮-૧-૧૦૩-૨-૫ પ્રકારે છે

કરે તે અંતરાય કર્મ. ૮ કર્મોનો ઉપન્યાસ (સમીપે સ્થાપવાનો) કર્મ. જીવનું લક્ષણ જ્ઞાન અને દર્શન છે તેમાં પણ જ્ઞાન (વિશેષ જાણવું) સુખ છે કારણ કે તેના ઉદયથી ૨૮ લબ્ધિઓ પ્રાપ્ત થાય છે. કેવળ જ્ઞાન અને મોક્ષ પ્રાપ્તિ સમયે કેવળીને જ્ઞાનનો ઉપયોગ હોય છે અને પછી બીજે સમયે દર્શનનો ઉપયોગ હોય છે. એ બંને આવરણના ઓછા વધતા ઉદયથી જીવને સુખ દુઃખ થાય છે માટે તે પછી વેદનીય કર્મ. સુખને લીધે રાગ અને દુઃખને લીધે દ્વેષ જીવને ઉપજે માટે તે પછી મોહનીય. મોહ મુંઝાણ જીવ બહુ આરંભાદિક કરીને આયુ બાંધે માટે તે પછી આયુ. બીજાં ૭ કર્મ તો તે ભવે કે તેની પછીના ભવોમાં ઉદયે આવે, પણ આયુ કર્મ તો તે ભવે ઉદયે ન આવે પણ તેની પછીના અનંતર ભવે ઉદયે આવે એટલું વિશેષ છે. આયુના ઉદયે અવશ્ય ગત્યાદિ નામ કર્મનો ઉદય થાય માટે તે પછી નામ કર્મ. નામ કર્મના ઉદયે અવશ્ય ઉચ્ચ નીચ ગોત્રનો ઉદય થાય માટે તે પછી ગોત્રકર્મ. ઉચ્ચનીચ ગોત્રના ઉદયે અવશ્ય દાનાદિકનો ક્ષયોપશમ (ઉદય) અને વિનાશ અવશ્ય થાય છે માટે તે પછી અંતરાયકર્મ એ ૮ કર્મોમાં વેદનીયકર્મ સુખ દુઃખની બાહ્ય સામગ્રી મેળવી આપે છે અને બાકીનાં ૭ કર્મો સુખ દુઃખની અભ્યંતર સામગ્રી મેળવી આપે છે.

મઃ-મનિ.

મુખ્ય-શ્રવ

આહુતી-અવધિ

મણુ-મન પર્યવ

કેવલજ્ઞાન-કેવલ

નાપ્રાપ્તિ-માનો.

તત્ત્વ-તે જ્ઞાનમા

મર્દનાણું-મતિજ્ઞાન

વજ્ર-અવગત.

અવગત-અવગત

ચઉહા-૪ પ્રકાર.

મણુ નયણુ-મન

વિણુ-વિના

ઈન્દ્રિય ચઉહા-

ઈન્દ્રિય

અર્થુઃગદુ-અર્થોવગ્રહ. ધારણા-ધારણા. મુચ્ચ-એ પ્રમાણે.
 દા-દા. વિચારણા | કરણ-કારણો પ. અ દૃઢવીચ-અદ્યા-
 પચાય-અપાય માણુસેલિ-મન વડે ત્રીય.
 નિમ્મય છડા-૬ પ્રકારે. બેચાં-બેધવાળું.

જ્ઞાનાવરણીયના ઉત્તરભેદ કહેવાને માટે જ્ઞાનના ૫ ભેદ અને
 મતિજ્ઞાનના ૨૮ ભેદ.

મર્ધ મુચ્ચ ચોડી માણુ કેવલાણિ. નાણાણિ—મતિ શ્રુત
 અવધિ મનઃપથેવ અને કેવળ (એ પાથ) જ્ઞાનો છે.

નત્ય મર્ધનાણુઃ વજણુ વગ્ગાહ ચઉહા—તેના મતિજ્ઞાન
 વ્યવનાવગ્રહથી ૪ પ્રકારે છે (કયા ૪ ભેદ ૧)

માણુનયાણુ વિણિદિય ચઉહા ૧૧૪૧ મન અને ચક્ષુ વિના
 ૪ ઈન્દ્રિયોવા.

અર્થુગ્ગાદ દાવાય, ધારણા કરણુ માણુસેલિ છડા—અર્થા-
 વચન દાદા અપાય અને ધારણા (એ ચારે) ૫ ઈન્દ્રિયો અને મન
 વડે ૬ પ્રકારે છે. (૪૪૬=૨૪) અને વ્યવનાવગ્રહના ૪

૯અ અદૃઢવીચ બેચાં—એ પ્રમાણે ૨૮ ભેદવાળું મતિજ્ઞાન છે.

(વેદેચન-૫ જ્ઞાનોનો અનુક્રમ પોતાની માતે હોય તો
 પાત્રી જ પીલ જ્ઞાન ધાય છે. માટે પ્રથમ મતિ જ્ઞાન કદુ તે
 પાત્રી જ શ્રુતજ્ઞાન ધાય છે. એ બંને જ્ઞાન પદોક્ષ (કારિયાક્રિની
 મદદથી ધાય છે બાકીના ૩ જ્ઞાન આત્મ પ્રત્યક્ષ છે મતિહું
 દક્ષણુ-૫ કારિયા અને મન વડે જાણુ તે અને શ્રુત હક્ષણુ-
 રાજાવડે મીને ધાય આત્મા મનથી ધાય. કદુ છે ૧૪ પૂર્વધન

૧. ૧૪૮૦ ના. ૧૫, એ ૨૦૦. એ અવરત કે ૧૦૦. ૨૦૦૦ ૧૫૦૦૦૦
 ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦
 ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦ ૧૦૦૦

અંતર્મુદૂર્તમાં ૧૪ પૂર્વ ઉલટસુલટ મનથી ગણે છે. તે પછી અવધિજ્ઞાન થાય છે. એ ત્રણે જ્ઞાનની સ્થિતિ ૬૬ સાગરોપમ સાધિ છે અને ચારે ગતિમાં થાય છે વિપર્યાય-મિથ્યાત્વીને ૩ જ્ઞાનને બદલે ૩ અજ્ઞાન પણ સાથે જ થાય છે અને સમ્યક્ત્વીને ૩ જ્ઞાન સાથે થાય છે તે લાભ. જેમ અવધિજ્ઞાન આત્મ પ્રત્યક્ષ છે તેમ મનઃપર્યાવજ્ઞાન પણ છે. એ ચારે જ્ઞાન છદ્મસ્થને ક્ષયોપશમ લાવે થાય છે વળી મનઃપર્યાવ જ્ઞાન જેમ સાધુને થાય છે તેમ કેવળજ્ઞાન પણ સાધુને થાય છે અને જ્ઞાનોને અંતે થવાથી છેલ્લું કહ્યું. ૧ જ્ઞાન હોય તો આચારાંગાદિ વિશિષ્ટ શ્રુતના અભાવે મતિ જ્ઞાન અથવા કેવળજ્ઞાન. બે જ્ઞાન હોય તો મતિ અને શ્રુત. સામાન્ય શ્રુતજ્ઞાન સર્વ જીવોને મતિની સાથે હોય છે. ૩ જ્ઞાન હોય તો મતિ શ્રુત અવધિ કે મતિશ્રુત મનઃપર્યાવ. ૪ જ્ઞાન હોય તો મતિ શ્રુત અવધિ મનઃપર્યાવ. ૫ જ્ઞાન એકી સાથે ૧ જીવને ન હોય કારણકે કેવળ જ્ઞાન ક્ષાયિક લાવે થાય છે. જેમ કેવળજ્ઞાન રૂપી સૂર્યને કેવળ જ્ઞાનાવરણ રૂપ મેઘનું આચ્છાદન થયે છતે સાદડીની બનાવે જુંપડીમાં મતિજ્ઞાનાદિ કાણાથી *ક્ષયોપશમ લાવે કાંઈકે પ્રકાશ રાં

*ઉચ્ચ પ્રાપ્ત થયેલ કર્મશોનો ક્ષય કરવો અને અનુદિત (સત રહેલ) કર્મશોનો રસ ઘટાડી ઉપશમ (સામર્થ્યહીન) કરવા તેને ક્ષયોપશમ કહે છે કોઈ કર્મનો વિપાકોદય (રસોદય) હોય ત્યારે ક્ષયોપશમ હોતો નથી જેમકે — મિથ્યાત્વ મોહનીય, પણ ન્યારે પ્રદેશોદય (મંદ ઉદય) હોય, ત્યારે ક્ષયોપશમ હોય છે. કોઈ કર્મનો વિપાકોદય તીવ્ર (સર્વ ધાતી) રસ હોય ત્યારે ક્ષયોપશમ હોતો નથી જેમકે:— અવધિજ્ઞાન મન પર્યાવજ્ઞાન, પણ દેશધાતી (મંદ) રસ જ્ઞાનોના ઉદયમા હોય ત્યારે ક્ષયોપશમ હોય છે જેમકે — મતિજ્ઞાનાવરણ શ્રુત જ્ઞાનાવરણનો ક્ષયોપશમ સર્વ જીવને હોય છે અવધિજ્ઞાન અને મન પર્યાવ જ્ઞાનાવરણના ઉદયમા દેશધાતી રસ હોય તો ક્ષયોપશમ થાય છે

ચક્ષુ-ચક્ષુ.	ઓહિ-અવધિ	સામાન્ન-સામાન્ય
દ્રિષ્ટ-દ્રષ્ટિ. દર્શન.	કેવલેહિ-કેવલ વડે	ઉપયોગ.
અચક્ષુ-અચક્ષુ.	ચ-શબ્દે મન લેવું	તસ્માવરણુ-તેનું
સેસ-બાકીની ૪.	દંસણુ-દર્શન	આવરણુ.
ધંદિઅ-ધંદિયો	ધહિ-અહી	તય-તે
		ચહિહા-૪ પ્રકારે.

દર્શનાવરણુના ૪ ભેદ.

ચક્ષુ દ્રિષ્ટિ અચક્ષુ, સેસિ (દેઅ - ચક્ષુ = દ્રષ્ટિ અગ્રજુ = બાકીની ૪ ધંદિય અને મન વડે સામાન્ય જ્ઞાન.

ઓહિ કેવલેહિચ-અવધિ અને કેવલ વડે દર્શન છે.

દસણુમિહ સામાન્ન- દર્શન તે અહીં (સિદ્ધાંતમાં) સામાન્ય ઉપયોગ છે.

તસ્માવરણુ તય ચહિહા ૧૧૧૧૧ તેનું આવરણુ તે ૪ પ્રકારે છે.

વિવેચન—મન.પર્યાવ જ્ઞાની પ્રથમથીજ વિશેષથી જાણે છે, તેથી મન:પર્યાવ જ્ઞાન હોય છે પણ સામાન્ય ઉપયોગ ૩૫ દર્શન હોતું નથી મતિ અને શ્રુત જ્ઞાનનું ચક્ષુ અને અચક્ષુ દર્શન, અવધિજ્ઞાનનું અવધિ દર્શન અને કેવળ જ્ઞાનનું કેવળ દર્શન એ સામાન્ય ઉપયોગ છે.

મુહ-સૂખ વડે.	હિઓવવિદ્સસ-હિમે-	અત્ય-અર્થને.
પહિઓહા-જગતુ તે.	લા અને બેહેલાને જે નિદ્રા.	કરણી-કરનારી
નિદ્રા-નિદ્રા	પયલપયલા-પ્રયલા	થીણહી-સ્ત્યાનર્ધિ.
નિદ્રા નિદ્રા-નિદ્રા	પ્રયલા	અદ્વચક્ષી-અર્ધચક્ષી.
નિદ્રા	ઉ-વળી.	વામુદેવથી.
દુઃખ-દુઃખ વડે	ચંદ્રમઓ-ચાલતાને.	અદ્વબલા-અર્ધ
પહિઓહા જગતુ તે	દિણચિંતિ-દિવસે	મળવાળી.
પયલા-પ્રયજ્ઞા	ચિંતવેલા	

વિવેચન—દેવતાને ચ્યવન પરાલવ સ્ત્રી વિયોગાદિ વડે અશાતાનો ઉદય હોય છે. મનુષ્યને રોગ શોક વધ બધન મરણાદિ વડે અશાતા (દુઃખ) હોય છે તિર્યંચને રાજા આદિના ઘોડા હસ્તીને શાતા (સુખ) હોય છે. અને નારકીને તીર્થંકરોના કલ્યાણક વખતે અંતર્મુહૂર્ત સુખ હોય છે.

મળજંવ-મદિરા	મોહા-મોહનીયથી	મિચ્છત-મિથ્યાત
જેવું.	દસણ મોહું-દર્શન	મુદ્ધ-ગુદ્ધ
મોહણીઅં-મોહનીય.	મોહનીય.	અદ્ધ વિમુદ્ધ-અશુદ્ધ
દુવિહું-૨ પ્રકારે.	તિવિહું-૩ પ્રકારે	અવિમુદ્ધ-અશુદ્ધ.
દંસણ-દર્શન.	સમ્મ-સમ્યક્ત્વ.	તં હવર્થ-તે હોય.
ચરણુ-ચારિત્ર	મીસં-મિશ્ર	કમસો-અનુકમે.
	તહેવ-તેમજ	

દ્રષ્ટાંત પૂર્વક મોહનીયકર્મ અને તેના ભેદો.

મળજંવ મોહણીઅં - મદિરા જેવું મોહનીય કર્મ છે.

દુવિહું દંસણ ચરણુમોહા. ૧૩ - તે દર્શન મોહનોય અને ચારિત્ર મોહનીયથી બે પ્રકારે છે.

હવાદિ તત્ત્વોની સત્ય શ્રદ્ધામાં મુઝાવે તે દર્શન મોહનીય અને અહિંસાદિ વ્રતોના પાળવામાં મુઝાવે તે ચારિત્ર મોહનીય દંસણ મોહ તિવિહું—દર્શન મોહનોય ૩ પ્રકારે છે

સમ્મ મીસં તહેવ મિચ્છત—૧ સમ્યક્ત્વ મોહનીય, ૨. મિશ્ર મોહનીય તેમજ ૩ મિથ્યાત્વ મોહનીય.

મુદ્ધ અદ્ધવિમુદ્ધ, અવિમુદ્ધ તં હવર્થ કમસો. ૧૪—શુદ્ધ અર્ધશુદ્ધ અને અશુદ્ધ તે અનુકમે છે.

દ્વીવ-દ્વીપના	મિચ્છ-મિથ્યાત્વ	ધર્મથી.
મણુણો-મનુષ્યને.	જિણુધર્મ-જિન-	વિવરીઅ-વિપરીત.

દ્રષ્ટાંત પૂર્વક મિથ્ઞ મોહનીય અને મિથ્યાત્વનું સ્વરૂપ.
 મીસા ન રાગદોસો, જિણુધર્મને અતમુહુ-મિથ્ઞ મોહનીયના
 ઉદયથી જિનધર્મ ઉપર રાગ અને દ્વેષ ન થાય. તે
 અતર્મુહૂર્ત (૨ થી ૯ શ્વાસોશ્વાસ) સુધી રહે
 જહા અન્ને; નાલિયરદ્વીવ મણુણો -જેમ અન્ન ઉપર નાલિકેર
 દ્વીપના મનુષ્યને (ન જોવા કે ન સાંભળવાથી રાગ દ્વેષ નથી તેમ.)
 મિચ્છં જિણુધર્મ વિવરીઅ. ૧૬ - જિનધર્મથી વિપરીત
 તે મિથ્યાત્વ મોહનીય

સોલસ-સોળ	ચરિત્ત-ચારિત્ર	પ્રત્યાખ્યાનીય.
કસાય-કપાય	મોહણિઅ-મોહનીય.	પચ્ચકખાણા-પ્રત્યા-
નવ-નવ	અણુ-અનંતાનુબધિ	ખ્યાનીય.
નોકસાય-નોકપાય	અપચ્ચકખાણા-અ-	સંજલણા-સંજવલન.
દુવિહ-૨ પ્રકારે		

ચારિત્ર મોહનીયના ભેદ.

સોલસ કસાય નવ નોકસાય, દુવિહ ચરિત્ત મોહણિઅ-
 ૧૬ કપાય અને ૯ નોકપાય એમ બે પ્રકારે ચારિત્ર મોહનીય કર્મ છે.
 આણુ અપચ્ચકખાણા—૧. અનંતાનુબધિ ૨. અપ્રત્યાખ્યાનીય.
 પચ્ચકખાણા ય સંજલણા. ૧૭—૩ પ્રત્યાખ્યાનીય અને ૪
 સંજવલન એ ચારે કપાયોના ક્રોધ માન માયા અને ક્ષોભ
 એમ ૪-૪ ભેદો થાય છે

વિવેચન-જે માણસ પ્રત્યે કપાય થયો હોય, તેના પ્રત્યે
 શુદ્ધે ત્યાં સુધી રહે તે અનંતાનુબધી. કોઈ માણસ સાંવત્સરીક

જલ-પાણી.	સરિસો-સરખો	સેલ-પત્થરના
રેણુ-રેતી	તિણિસ-નેતગની	ત્યંભ-થાભડા
પુઢવી-પૃથ્વી	લયા-લતા મોટી	ઉપમો-ઉપમા
પવ્વય-પર્વતની	કટ્ટ-કાપટ	સરખો
રાઈ-રેખા.	અટ્ટિઅ-હાડકા	માણો-માન

ચારે પ્રકારના ક્રોધ અને માનનાં દ્રષ્ટાંતો.
જલરેણુ પુઢવી પવ્વય, રાઈ સારિસો અટ્ટિઅહો કોહો
પાણી રેતી પૃથ્વી અને પર્વતની રેખા સમાન ૪ પ્રકારનો ક્રોધ છે
તિણિસ લયા કટ્ટકટ્ટિઅ, સેલત્યંભોવમો માણો ૧૮-નેત-
રની સોટી, કાપટ, હાડકા, અને પત્થરના સ્થલ (થાભડા)
સરખો માન છે.

વિવેચન — ક્રોધથી ખંનેના અત.કરણુ લિન્ન થાય છે
માટે રેખાનાં દ્રષ્ટાંતો. માનવાળો કોઈને નમતો નથી, માટે સ્તંભ-
નાં દ્રષ્ટાંતો. માયાનાં દ્રષ્ટાંતો વક્તાના છે અને લોભમાં દ્રષ્ટાંતો
રંગનાં છે. અનુક્રમે સંજવલન સુખે, પ્રત્યાખ્યાન પ્રયત્ને, અપ્રત્યા-
ખ્યાન બહુ ઉપાયે જાય અને અનંતાનુબંધિ ઉપાય કર્યા છતાં
પણ ન જાય.

માયા-માયા	ઘણુ-કઠણુ	ખંજણુ-કામળ.
વલેહિ-વાસની છોલ	વંસિ-વાસના.	કદમ-ગાડાની મળી
ગોમુત્તિ-મળદનામૂત્ર.	મૂલસમા-મૂલસરખી.	કિમરાગ-કિરમટ
મિંઢસિગ-ઘેટાના	લોહો-લોભ.	સારિચ્છા-સરખો.
શિંગડા	હલિદ-હલદર	

ચારે પ્રકારની માયા અને લોભનાં દ્રષ્ટાંતો.
માયા વલેહિ ગોમુત્તિ, મિંઢસિગ ઘણુવંસિ મૂલ અમા-
માયા વાંમની છોલ, મળદના મૂત્ર, ઘેટાના શિંગડા અ-
કડણુ વાસના મૂળ સરખી છે

અકસ્માત લય. આજીવિકાનો લય. મરણ લય અને અપયથ થવાનો લય; દુર્ગંધ કે દુરૂપ પદાર્થ દેખી થુકે, સુગ ઉપજે, નાકે મચકોડે તે દુગંધા.

પુરિ-પુરૂષ.	જવ્વસા-જેના વશથી	વેઉદ્દઓ-વેદનો ઉઠા
ઈ-થ-સ્ત્રી.	હવર્ધ-થાય	કુંકુમ-ઝાણના
તદુભય-તે બને.	સો ઉ-તે વળી	તણુ-વાસના.
પર્ધ-પ્રત્યે.	થી-સ્ત્રી.	નગર-નગરના.
અહિલાસો-અભિ-	નર-પુરૂષ.	દાહ-અગ્નિ.
લાપ. ઈચ્છા	નપુ-નપુંસક.	સમો-સરખો.

૩ વેદ નોકપાયતું સ્વરૂપ.

પુરિસિત્થિ તદુભયં પર્ધ, અહિલાસો જવ્વસા હવર્ધ-પુરૂષ સ્ત્રી અને તે બને (પુરૂષ-સ્ત્રી) પ્રત્યે અભિલાષ જે (કર્મ)ના વશથી થાય

સોઉઃ થી નર નપું વેઉદ્દઓ-તે વળી અનુક્રમે સ્ત્રી પુરૂષ અને નપુંસક વેદનો ઉદય જાણવો.

કુંકુમ તણુ નગર દાહ સમો. રર-(તે અનુક્રમે) બકરીનં લીડોના અગ્નિ, ઘાસના અગ્નિ અને નગરના અગ્નિ સરખો છે

મુર-દેવાયુ.	જેવું.	તિનવર્ધ-૬૩ ભેદ.
નર-મનુષ્યાયુ.	નામકર્મ-નામકર્મ.	વિહ-ભેદ પ્રકારે.
તિરિ-તિર્થંચાયુ.	ચિત્તિરામ-ચિતારા	તિઉત્તરસય-૧૦૩ ભેદ.
નિરયાહિ-નરકાયુ.	જેવું.	
હરિ સરિસં-ખેડી	ખાયાલ-૪૨ ભેદ.	સત્તદ્દહી-૧૭ ભેદ.

દ્રષ્ટાંત પૂર્વક આયુકર્મ અને નામકર્મના ભેદો.

મુર નર નિરિ નિરયાહિ, હાહસરિસં-દેવાયુ, મનુષ્યાયુ, તિર્થંચાયુ અને નરકાયુ એ હેડ (ખેડી) સરખું છે.

બંધણ સંઘાય ગહો, તાણુમ્ -૫ કે ૧૫ બંધન અને ૫ સંઘાતનનું ગ્રહણ શરીરમાં કરીએ. (શરીર બાંધે ત્યારે બંધન સંઘાતન બાંધે માટે જુદી ન ગણવી.)

સામન્ત વન્ત ચઊ. ૩૧ - સામાન્યથી વર્ણ ચતુષ્ક લઈએ.

(વર્ણાદિ ૨૦ ને બદલે ૪ લઈએ.) એટલે ૧૬ ઓછા કરવા. પિંડ પ્રકૃતિ ૬૫ માંથી ૫ બંધન ૫ સંઘાતન અને વર્ણાદિ ૧૬ ઓછા કરતાં પિંડ પ્રકૃતિના લેદ. ૩૯ અથવા પિંડ પ્રકૃતિ ૭૫ માંથી ૧૫+૫+૧૬=૩૬ ઓછા કરતાં ૩૯ લેદને ૨૮ વડે યુક્ત કરતાં.

ઈચ્છિ સમત્તટ્ઠી બંધોદયે ચ - એ પ્રમાણે ૬૭ લેદ બંધ ઉદય ઉદીરણામાં હોય

નય-ન જ હોય.	બંધે - બધમાં	વીસ સય-૧૨૦
સમ્મ-સમ્યક્ત્વ	બધ - બધમાં.	દુવીસ સય-૧૨૨
સમકિત.	ઉદયે - ઉદયમાં.	અઢવત્ર સય-૧૫૮
મીસયા-મિશ્ર.	સત્તાએ - સતામાં.	

બંધમાં મોહનીય કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિઓ.

નય સમ્મ મીસયા બંધે - સમકિત મોહનીય અને મિશ્ર-મોહનીય બંધમાં ન હોય [બંધમાં મોહનીય કર્મની. ૨૬ પ્રકૃતિઓ.)

બંધ ઉદય ઉદીરણા અને સત્તામાં ૮ કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિઓ.

બંધુદયે સત્તાએ, વીસ દુવીસટ્ઠ વત્ર સય. ૩૨-બંધમાં ૧૨૦ ઉદય (અને ઉદીરણા) માં ૧૨૨ અને સત્તામાં ૧૫૮ બધમાં જ્ઞાનાંબ દર્શનાંબ વેદનીય ૨ આયુ ૪ ગોત્ર ૨

પાંચ સંઘાતનનું સ્વરૂપ.

જ' સંઘાયઈ ઉરલાઈ, પુણ્ણલો - જે (કર્મ) ઔદારિકાદિ
પુણ્ણલોને એકઠાં કરે

તાણુણું વ દંતાલી - જેમ દંતાલી ઘાસના સમુહને.

ત' સઘાયં - તેને સંઘાતન કહીએ

ખંધણુ, મિવ તાણુ નામેણુ પંચવિહં. ૩૬-ખ ધનની જેમ
શરીરના નામે પ પ્રકારે [સંઘાતન] છે.

જેમ દંતાલી ઘાસના સમુહને એકઠો કરે તેમ જે કર્મ
ઔદારિક પુણ્ણલોને એકઠાં કરે તે ઔદારિક સંઘાતન એવી
રીતે બાકીના શરીરને નામે સંઘાતન કહેવાં વૈક્રિય સંઘાતન,
આહારક સંઘાતન, તૈજસ સંઘાતન અને કાર્મણુ સંઘાતન

ઓરાલ-ઔદારિક	કર્મ-કાર્મણુ સાથે.	દુ-એ સ્થળે.
વિઉવ્વ-વૈક્રિય.	જુત્તાણું-જોડતાં	સહિયાણુ-સહિત
આહારયાણુ-આહારક	નવ-નવ.	કરતા.
સગ-પોતાની સાથે.	ખ ધણાણિ-ખ ધનો.	તિન્નિ-૩ ત્રણ.
તેચ્ચ-તૈજસ.	ઈચ્ચર-બીજ	તેસિ ચ-અને તેઓનાં.

૧૫ ખંધનનું વર્ણન.

ઓરાલ વિઉવ્વાહારયાણુ - ઔદારિક વૈક્રિય આહારકને
સગ તેચ્ચ કર્મ જુત્તાણું; નવ ખંધણાણિ - પોતાની સાથે
તૈજસ સાથે અને કાર્મણુ સાથે જોડતાં (દરેકનાં ૩-૪ મળી)
૬ ખ ધન થયાં.

ઈચ્ચર દુ, સહિયાણું - બીજા બે (તૈજસ કાર્મણુ) સાથેનાં ૩
તિન્નિ તેસિં ચ. ૩૭ - અને તેઓ [તૈજસ કાર્મણુ] નાં ૩
(મળી કુલ ૧૫ ખ ધન થયાં)

એ અંતરાય કર્મ લઠારી જેવું છે. જેમ લઠારી વિપરીત છતે રાજા આદિ (મંત્રીશ્વર સાર્થવાહુ વિગેરે) દાનાદિક ન કરી શકે, એવી રીતે અતરાય કર્મના ઉદયે જીવ પણ દાન લાભ ભોગ ઉપભોગ કે વીર્ય ફેરવા ન શકે. અતરાયના ક્ષય કે ક્ષયોપશમથી દાનાદિ કરી શકે.

૮ કર્મની ખાંવાદિ ઉત્તર પ્રકૃતિઓ.

કર્મ	જ્ઞાનો	દર્શનો	વેદનીય	મોહનીય	આયુ	નામ	ગોત્ર	અંતરાય	ક્રમ
અધમા	૫	૯	૨	૨૮	૪	૬૭	૨	૫	૧૨૦
ઉદય ઉગ્રણામા	૫	૯	૨	૨૮	૪	૬૭	૨	૫	૧૨૦
સત્તામાં	૫	૯	૨	૨૮	૪	૯૩ ૧૦૩	૨	૫	૧૪૮ ૧૫૮

વીર્ય ૩ પ્રકારે છે. મિથ્યાત્વીની ક્રિયા કરવાની શકિત તે બાલવીર્ય દેશવિરતિની મોક્ષાર્થ ક્રિયા તે બાલપંડિત વીર્ય અને મુનિની મોક્ષાર્થ ક્રિયા તે પંડિત વીર્ય.

પડિણીઅત્તણ-અનિ

૫૮ આચરવા વડે

નિન્દવ-ઓળવવા વડે.

ઉવથાય-ધાત વડે.

પઓસ-પ્રદેપ વડે.

અતરાયોણ-અંત-

રાય વડે

અચ્ચ-અત્ય ત.

આસાયણ્યાએ-

આશાતના વડે

આવરણ-આવરણ

દુગ-એ

જિઓ-જીવ

જયર્ધ-ઉપાર્જ.

જ્ઞાનાવરણીય અને દર્શનાવરણીય કર્મ અધના બાહ્ય હેતુઓ પડિણીઅત્તણ નિન્દવ-૧ શુરૂ આદિ પ્રત્યે અનિષ્ટ આચરવા વડે ૨ (લાજયકી) શુરૂને ઓળવવા વડે.

પ. સંયમ યોગ [૧૦ પ્રકારની સાધુની સમાચારો અને શુભ મન વચ્ચે કાય યોગ] ૬ ' ચાર કથાયનો જય ૭ દાન યુક્ત (અલયદાન સુપાત્ર દાન દેનાર)

દૃઢધર્મમાર્ગ અજઞ્ઞ, સાય-૮ દ્રઢધર્મી (ધર્મમા નિયમ) આદિ [વેચાવચ્ચ અને દેવપૂજા કરનાર] શાતા વેદનીય ખાંધે મસાય વિવજ્જયઓ. ૫૫ - (તેથી) વિપરીતપણાથી અશાતા વેદનીય કર્મ ઉપાજ્ઞ.

વિવેચન-આદિ શબ્દથી અકામનિર્જરા બાલતપ વેચાવચ્ચ અને દેવપૂજા વિગેરે કારણોથી શાતા વેદનીય ખાંધે. તેથી વિપરીત તથા દુઃખ શોક સતાપ આકેદન વધ હૃદય ફાટ રડવું એ પોતે કરવું અન્યને કનાવવું અથવા બનેએ (પોતે અને અન્યે) કરવાથી જીવ અશાતા વેદનીય કર્મ ખાંધે.

ઉન્નમગ્ગ-ઉન્નમાર્ગની	હરણેહિં-હરણ વડે.	ચેદ્ધમ્-ચેત્ય. પ્રતિમા
દેસણા-દેશના	દંસણ-દર્શન.	સંધાધ્-સંધાદિપ્રત્યે
મગ્ગ-સન્નમાર્ગનો	મોહ્-મોહનીય.	પહિણીઓ-પ્રત્યનિ
નાસણા-નાશ	જિણુ-તીર્થંકર.	અનિષ્ટ આચરના
દેવદવ્વ-દેવ દ્રવ્યના	મુણિ-મુનિ	

દર્શન મોહનીય કર્મ ખાંધવાના બાહ્ય હેતુઓ

ઉન્નમગ્ગદેસણા મગ્ગ, નાસણા-૧ ઉન્નમાર્ગ (પાપમાર્ગ) કે ઉત્સૂત્ર) નો દેશના ૨ સન્નમાર્ગ (મોક્ષમાર્ગ) નો નાશ દેવદવ્વ હરણેહિં-૩ દેવ દ્રવ્યના હરણ (ચોર-લક્ષણ-નાશ) વડે

દંસણમોહં જિણુ મુણિ, ચેદ્ધમ્ સંધાધ્ પહિણીઓ ૫૬-૪ જિન (તીર્થંકર) પં. મુનિ. ૬ ચેત્ય. (દહેત-પ્રતિમા)

હેતુઓ છે ચાર પ્રકારના સંધની અને સદાચારની નિંદા અને જુગુપ્સા કરવી. તે જુગુપ્સાના હેતુઓ છે. ઈર્ષ્યા ખેદ લાલચ જુગુપ્સા એ લવું અતિશય વક્તા અને પરસ્ત્રીમા આસક્તિ એ અવેદના હેતુઓ છે ચત્રીમાં સંતોષ, ઈર્ષ્યાનો અભાવ, કપાયની મદતા, સરલ આચાર અને સરલ સ્વભાવ એ પુષ્પવેદના હેતુઓ છે. સ્ત્રીપુષ્પની અનંગ સેવા, તીવ્રકપાય અતિશય કામીપણ અને પાપ ડી સ્ત્રીના વ્રતનો ભંગ કરવો તે નપુસક વેદના હેતુઓ (કારણો) છે. સાધુઓની નિંદા, ધર્મને હિનમુખ થયેલાને વિદ્વંન કરવા, મધ માસના ત્યાગી અવિગતિનુ વર્ણન કરવું, દેશ વિરતિને વારંવાર વિદ્વંન કરવું. અચારિત્રીના ગુણની પ્રશંસા કરવી, ચારિત્રને દૂષિત કરવું અને અન્યમા નહેલા કપાય અને નાકપાયની ઉદીરણા કરવી એ સામાન્યથી ચારિત્ર મોહનીય બાધવાના હેતુઓ છે

બાંધધં નિરયાઉ મહા, રંભ પારગ્ગહ રચો. ૩૬૦. ૫૭ -

૧. મહા આરંભ અને ૨ મહા પરિગ્રહમા રક્ત અને ૩ રૌદ્રધ્યાનો (જીવ હિંસાનો પરિણામી) નરકાયુ બાંધે.

પચે દ્રિયનો વધ અસાધ્ય, પર દ્રવ્યનુ હરણ વારંવાર મૈથુન સેવન અને ઈર્ષ્યાને વશ રહેવું ધણે આર ભ અને પરિગ્રહ, પગેપકારનો અભાવ માસત્ત્વ ભોજન, વૈરની દ્રઢતા, રૌદ્રધ્યાન મિશ્ર્યાત્વ અનતાનુબધી કપાય, કૃષ્ણ નીલ કાપોત લેખ્યા એ નરકાયુના હેતુઓ છે.

તિરિયાઉ-તિર્યંચાયુને	તહા-તેમજ	દાણુ-દાનની
ગૃહહિઅઓ-કપટી	મણુરસાઉ-મનુષ્યાયુને	રૂઘ-રૂચિ પ્રીતિવાળો.
ગુપ્ત દ્રવ્યવાળો	પયધંધ-સ્વભાવથી.	મજિઝમ-મધ્યમ.
સદો-શક, મૂર્ખ.	તણુ-અર્પ	ગુણો-ગુણવાળો
સસદ્લો-શત્પસદિત.	કંસાઓ-કપાયી	અ-અને

તિર્યંચાયુ અને મનુષ્યાયુ બાંધવાનાં કારણો

તિરિયાઉ ગૃહહિઅઓ, સદો સસદ્લો - ૧ ગૂઢ દ્રવ્યવાળો (કપટી) ૨. શક (મૂર્ખ-હુર્યો) ૩. શત્પસદિત તિર્યંચાયુ બાંધે.

૭ લવ આયુ વધારે હોત તો મોક્ષે જાત. ક્ષીણુમોહ વીતગગ
છન્નસ્થ ગુણુકાણુનો કાળ જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ અંતર્મુદ્ધૂર્ત.

સયોગી કેવળી-- મન વચન કાય યોગ સહિત કેવળજ્ઞાનવંત
હોય, તેનો કાળ જઘન્ય અંતર્મુદ્ધૂર્ત અને ઉત્કૃષ્ટ દેશોન ૬ વર્ષ
ઉણ] પૂર્વ કોડી વર્ષ સુધી. મનયોગે અનુત્તર વિમાન વાસી દેવ
તથા મનઃપર્યાવ જ્ઞાનીએ પૂછેલા સંદેહનો ઉત્તર કેવળી મનોદ્રવ્યે
કરી ને દે. તેને મનઃપર્યાવ જ્ઞાને અથવા અવધિ જ્ઞાને કરી પૂછનાર
ગોઠવાયેલ રૂપી મનોવર્ગાણુને જાણીને પોતાનો સંદેહ દૂર કરે.
વચનયોગે દેશના દે અને કાયયોગે કરી મેધોન્મેષ પ્રવર્તાવે [આંખ
ઉઘાડે મીચે] ત્રણ યોગનો રોધ કરે તે અયોગી કેવળી ગુણુસ્થાનક.
સયોગી ગુણુ સ્થાનકના અતે અઘાતી કર્મ અપાવવાને પ્રથમ બાહર
કાયયોગ વડે બાહર મનયોગ રૂઘે તે પછી વચનયોગ રૂઘે તે
પછી સૂક્ષ્મ કાયયોગે કરી બાહર કાયયોગ, સૂક્ષ્મ મનયોગ અને
સૂક્ષ્મ વચનયોગ રૂઘે છે, તે પછી સૂક્ષ્મક્રિયા અનિવૃત્તિ શુકલ
ધ્યાન વડે સૂક્ષ્મ કાયયોગને રૂઘે ત્યારે મેરૂપર્વતની જેમ સ્થિર અયોગી
થયા. તેનો કાળ પાંચહૂસ્વાક્ષર (અ ઈ ઉ રૂ લૃ) જેટલો અંતર્મુ-
દ્ધૂર્ત. તે પછી રૂઘુ શ્રેણિએ ૧ સમયે અન્ય સમયને નહિ સ્પર્શતો
લોકાંતે મોક્ષે જાય.

કર્મ સહિત યથા છતા આત્મા લોકાંતે કયા હેતુએ જાય ?
કેમકે તે નિષ્ક્રિય યથાથી ગતિનો અંભવ નથી. તેનું શાસ્ત્રકાર સમાધાન
કરે છે કે—૧. કુંભારનો ચાક, હિડોલો અને ખાણને વિષે જેમ પૂર્વ
પ્રયોગથી કામણુ ગજનાદિ ક્રિયા થાય છે તેવી રીતે સિદ્ધોની પૂર્વ પ્રયોગ
વડે ગતિ ક્રિયા થાય છે ૨. માટીના લેપથી સર્વથા મુક્ત થવાથી તુંબડીની
જેમ પાણીમા ઉર્ધ્વ ગતિ થાય છે, તેમ કર્મ રૂપ લેપથી મુક્ત થવાથી

બંધમાં સાસ્વાદને પ્રકૃતિ.

નરયતિગ જાઈ થાવર, ચઉ-નરક ત્રિક જાતિ ચતુષ્ક સ્થાવર
ચતુષ્ક (નરકગતિ-નરકાનુપૂર્વી-નરકાયુ. એકેન્દ્રિય-બેધન્દ્રિય-તેધન્દ્રિય
-ચઉરિન્દ્રિય. સ્થાવર-સૂક્ષ્મ-અપર્યાપ્ત-સાધારણ. કુલ-૧૧)

હુંડાયવધિવટ્ઠ નપુ મિચ્છ-૧૨ હુંડક ૧૩ આતપ. ૧૪ છેવટું
૧૫ નપુંસક વેદ. ૧૬ મિચ્છાત્વ

સોલંતો ઇગહિઅસય, સાસણિ-એ ૧૬નો અંત થાય
(મિચ્છાત્વ પ્રત્યયો છે માટે) એટલે સાસ્વાદને ૧૦૧
પ્રકૃતિ બધાય.

તિરિ-તિયંચત્રિક	સ ઘયણુ-સંઘયણુ	પણવીસ તો-રખેતો
થીણુ-થીણુદ્વિત્રિક	ચઉ-એ ત્રણ ચતુષ્ક.	અત
દુહગ-દુર્ભંગત્રિક	નિઅ-નીચગોત્ર.	મીસે-મિથ્રે.
તિગં-એ ત્રણત્રિક	ઉજાએઅ-ઉઘોત.	ચઉસયરિ-૭૪.
અણુ-અનતાનુબંધી-૪.	કુખગર્ધ-અશુભ	દુઆઉઅ-એઆયુને
મજાગિર્ધ-મધ્ય	વિહાયોગતિ.	અબંધા-અબંધ
સસ્થાન	તિયતિ-સ્ત્રી વેદ એમ	હોનાર્થ

મિથ્ર ગુણહાણે બંધમાં કેટલી પ્રકૃતિ ?

તિરિ થીણુ દુહગ તિગં ૪-તિયંચત્રિક. થીણુદ્વિત્રિક દુર્ભંગ
ત્રિક. (તિયંચગનિ-તિયંચાનુપૂર્વી-તિયંચાયુ. નિદ્રાનિદ્રા-
પ્રચલાપ્રચલાને થીણુદ્વિ દુર્ભંગ-દૂઃસ્વર-અનાદેય. કુલ-૯)
અણુમજાગિર્ધ સ ઘયણુ, ચઉ-અનતાનુબંધી. ૪ મધ્ય
સંસ્થાન-૪ મધ્ય (વચ્ચેના) સ ઘયણુ-૪
અનંતાનુબંધિ ક્રોધ માન માયા લોભ. ન્યઓધ-સાદિ કુખ-
વામન. રૂપભનારાય નારાય-અર્ધનારાય-કીર્તિકા. (કુલ-૧૦)

ઉરલદુગતો દેસે, સત્તટ્ઠી-ઔદારિક દિક્ક એ ૧૦)નો અત
થાય (એટલે) દેશવિરતિએ ૬૭ પ્રકૃતિ બધાય

વિવેચન-જિત નામનો બાંધ સમ્યક્ત્વ પ્રત્યયિક છે માટે
ઢાઈક અહીં બાંધે. સમ્યગ્દ્રષ્ટિ દેવ કે નારકી મનુષ્યાયુજ બાંધે
અને સમ્યગ્દ્રષ્ટિ મનુષ્ય કે તિર્યચ દેવાયુજ બાંધે દેશવિરતિએ
બીજા કષાયનો ઉદય નથી માટે ન બાંધાય કેમકે જે કષાય ભોગવે
તેને પ્રાયઃ બાંધે. બાકીની ૬ પ્રકૃતિ મનુષ્ય ગતિ પ્રાયોગ્ય હોવાથી
તેનો બાંધ દેવ નારકી કરી શકે પણ તેને આ ગુણુકાણું નથી.
અને પાંચમે ગુણુકાણું વર્તતા મનુષ્ય અને તિર્યચ તો દેવ પ્રાયોગ્ય
પ્રકૃતિઓ બાંધે પણ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય આ ૬ પ્રકૃતિ ન બાંધે

તિઅ કસાય-ત્રીજા કષાયનો	વુચ્છિજ્જ-હેદ કરે.	બાંધતું-બાંધતો.
અંતો-અંત થાય.	છચ્ચ સત્તવ-૬ કે ૭.	જઈ-જો
તેવટ્ઠી-૬૩ પ્રકૃતિ	નેઈ-બાંધે	ઈહાગચ્છે-અહીં આ
પમત્ત-પ્રમત્ત	સુરાઉ-દેવાયુને.	અત્તહ-અન્યથા.
સોગ-સોદ	જયા-જ્યારે	અટ્ઠાવત્તા-૫૮
અરઈ-અરતિ	નિટ્ઠં-સંપૂર્ણ.	જં-જો માટે
અથિરદુગ-અસ્થિરદિક્ક	ગુણુસટ્ઠી-૫૯.	આહાગ્ગ દુગ-અ
અવસ-અવસ	અપમત્તે-અપ્રમત્તે	હારકાં
અરસાય-અશાતા	મુરાઉ-દેવાયુ	બાંધે-બાંધમાં.

પ્રમત્ત અને અપ્રમત્ત ગુણુકાણું બાંધમાં કેટલી ?
તિઅ કસાય તો. ૬-ત્રીજા (પ્રત્યાખ્યાનીય. ૪) કષાયનો અં
થાય (એટલે)

તેવટ્ઠી પમત્તે-પ્રમત્તે ૬૩ પ્રકૃતિ બાંધાય

અડવન્ન-૫૮.	સુખગર્ધ-શુભ વિદ્યા- યોગતિ.	જિણુ-જિનનામ.
અપુવ્વ-અપૂર્વકરણના		વન્ન-વર્ણ ચતુષ્ક
આધમ્મિ-પહેલા ભાગે	તસનવ-ત્રસાદિ ૯.	અગુરુલહુચઉ-અથુ
નિદ્દુગ-નિદ્રાદિકનો.	ઉરલ-ઔદારિક.	રૂલધુ આદિ-૪
અ તો-અંત થાય	વિણુ-વિના.	છલંસિ-છટ્ટેભાગે
છપ્પન્ન-૫૬.	તણુ-શરીર ૪.	તીસંતો-૩૦નો અંત
પણુભાગે-પાયભાગે	ઉવંગા-ઉપાગ ૨.	ચરમે-છેલ્લા ભાગે.
સુર દુગ-દેવદિક	સમચઉર-સમચતુરસ.	છવીસખંધો-૨૬ નો
પણિંદિ-પંચે દ્રિય	નિમિણુ-નિર્માણુ,	ખંધ.

અપૂર્વ કરણના ૭ ભાગે ખંધમાં કેટલી પ્રકૃતિ ?

અડવન્ન અપુવ્વાધમ્મિ-અપૂર્વ કરણના પહેલા ભાગે ૫૮ હોય
નિદ્દુગંતો છપ્પન્ન પણુ ભાગે-નિદ્રાદિકનો અંત થાય ત્યારે
પાંચ (૨-૩-૪-૫-૬ ક્રા) ભાગે ૫૬ બધાય.

સુરદુગ પણિંદિ સુખગર્ધ-સુરદિક-પંચે દ્રિય જાતિ. શુભવિ-
હાયોગતિ

તસનવ ઉરલવિણુ તણુવંગા. ૯-ત્રસ નવક ઔદારિક વિના
(૪) શરીર (બે) ઉપાંગ

સમચઉર નિર્મિણુ જિણુવન્ન, અગુરુલહુચઉછલંસિતીસંતો-

સમચતુરસ નિર્માણુ જિનનામ વર્ણ ચતુષ્ક (વર્ણ ગંધ રસ
સ્પર્શ) અગુરુલધુ ચતુષ્ક (અગુરુલધુ ઉપધાત પરાધાત ઉચ્છવાસ)
એ ૩૦ નો અંત છે ભાગે થાય

ચરમે છવીસ ખંધો-છેલ્લા (૭મા) ભાગે ૨૬નો ખંધ હોય.

હાસ્યાદિનો ઉદય અપૂર્વકરણે હોય માટે ત્યાં સુધીજ બધા પણ અનિવૃત્તિ (બાદર સંપરાયે)ન બધાય, બાદર કથાયના ઉદય પુરૂષ અને વેદ સંજ્વલન-૪ બંધાય પણ વિશુદ્ધિ અનુક્રમે વધતી હોવાથી અનુક્રમે બધનો વિચ્છેદ કરે.

ચઉ-ચાર.	દસગંતિ-એમ ૧૦.	છેઓ-છેદ થાય
દંસણુ-દર્શનાવરણુ.	સોલસ-સોળ.	સળેગિ-સયોગીએ
ઉચ્ચ-ઉચ્ચગોત્ર.	ઉચ્છેઓ-છેદ.	સયોગીના અંતે.
જસ-યશનામ.	તિસુ-૩ ગુણઠાણે	બંધંતુ-બંધનો અંત.
નાણુ-જ્ઞાનાવરણીય ૫	સાય-શાતાવેદનીયનો	અણુતો-અન તો
વિગ્ધ-અંતરાય ૫	બધો-૫ બધ	અ-અને

ઉપશાંતમોહ-ક્ષીણમોહ-સયોગી એ બંધ.

ચઉ દંસણુચ્ચ જસ નાણુ, વિગ્ધ દસગંતિ સોલસુચ્છેઓ-
૪ દર્શનાવરણીય ઉચ્ચગોત્ર યશ નામકર્મ જ્ઞાનાવરણીય-૫
અને અતરાય-૫ મળીને ૧૦ એમ ૧૬ પ્રકૃતિનો છેદ થાય.
તિસુ સાય બધ-ત્રણુ (૧૧-૧૨-૧૩મા) ગુણઠાણે શાતાવેદની-
યનો બંધ હોય

છેઓ, સળેગિ-સયોગીએ તેનો છેદ થાય.

બંધંતુ ણુતો અ. ૧૨-અને તે બધનો અંત અનંતો (ફરી
કોઈ વાર ન બધાય તેવો) છે.

સૂક્ષ્મ કથાયના ઉદયે એ ૧૬ પ્રકૃતિ બધાય. પણ સૂક્ષ્મ
કથાય ન હોવાથી યોગને લીધે ૧૧-૧૨ ૧૩મે ગુણઠાણે શાતા
બંધાય. તેની સ્થિતિ બે સમયની છે પહેલે સમયે બંધાય બીજે
સમયે વેદ અને ત્રીજે સમયે નિર્જર. પછી અયોગીએ યોગ ન
હોવાથી તે પણ ન બધાય

અંધમાં ૮ કર્મની પુણ્ય પ્રકૃતિઓ-૪૨ અને પાપ પ્રકૃતિઓ.
૮૨ નું યંત્ર.

ગુણદાણા	વે	આ	નામ	ગો	ફલ	જા.	દ.	વે	મો	આ	નામ	ગો	અ	કુલ
ઓથે	૧	૩	૩૭	૧	૪૨	૫	૯	૧	૨૬	૧	૩૪	૧	૫	૮૨
મિથ્યાત્વે	૧	૩	૩૪	૧	૩૯	૫	૯	૧	૨૬	૧	૩૪	૧	૫	૮૨
સારવાદને	૧	૩	૩૩	૧	૩૮	૫	૯	૧	૨૪	—	૨૨	૧	૫	૬૭
મિથ્યે	૧	૦	૩૨	૧	૩૪	૫	૬	૧	૧૯	—	૮	—	૫	૪૪
આવરતે	૧	૨	૩૩	૧	૩૭	૫	૬	૧	૧૯	—	૮	—	૫	૪૪
દેશવિરતે	૧	૧	૨૮	૧	૩૧	૫	૭	૧	૧૫	—	૮	—	૫	૪૦
પ્રમતે	૧	૧	૨૮	૧	૩૧	૫	૬	૧	૧૧	—	૮	—	૫	૩૬
અપ્રમતે	૧	૧-૦	૩૦	૧	૩૩-૩૨	૫	૬	—	૯	—	૫	—	૫	૩૦
અપૂર્વે-૧	૧	—	૩૦	૧	૩૨	૫	૬	—	૯	—	૫	—	૫	૩૦
૨-૩ ૪ ૫ ૬	૧	—	૩૦	૧	૩૨	૫	૪	—	૯	—	૫	—	૫	૨૮
ભાગ-૭મે	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	૯	—	—	—	૫	૨૩
અનિવૃત્તિ ૧	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	૫	—	—	—	૫	૧૯
ભાગ ૨	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	૪	—	—	—	૫	૧૮
„ ૩	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	૩	—	—	—	૫	૧૭
„ ૪	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	૨	—	—	—	૫	૧૬
„ ૫	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	૧	—	—	—	૫	૧૫
સુદમસંપરાયે	૧	—	૧	૧	૩	૫	૪	—	—	—	—	—	૫	૧૪
૧૧-૧૨-૧૩મે	૧	—	—	—	૧	—	—	—	—	—	—	—	—	—
અયોગીએ	૦	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ઉદ્યો-ઉદ્ય.

વિવાગ-વિપાકકાળે

વેઅણુ-વેદ્યું તે

ઉદીરણ-ઉદીરણા.

અપત્તિ-અગુપદોચે

ખેચીને વેદ્યું.

ઈહ-અહીં.

દુવીસસય-૧૨૨.

સતરસય-૧૧૭.

મિચ્છે-મિથ્યાત્વે

મીસ-મિત્ર

સમ્મ-સમ્યક્ત્વ.

આહાર-આહારકાળે

જિણુ-જિનનામનો.

આણુદયા-ઉદ્ય ન હોવા

ઉદ્ય અને ઉદીરણા એટલે શું? અને તેમાં ઓથે મિથ્યાત્વે કેટલી

ન હોય. ૩ વેદ અને સંઘવલન ત્રિક ખાદર કપાયે હોય પણ સૂક્ષ્મ કપાયે કે સૂક્ષ્મ સપરાય ચારિત્રે ન હોય. સૂક્ષ્મ લોભનો ઉદય ૧૦ મે હોય કારણ કે સંઘવલન કપાય યથાખ્યાત ચારિત્રનો ઘાતક છે અને ઉપરનાં ૪ શુણ્ઠાણે યથાખ્યાત ચારિત્ર છે તેથી સંઘવલન લોભ ન હોય.

રિસહ નારાય-રૂપલ- નારાય.	(ઉપાન્ત્ય) સમયે	દંસણ-દર્શનાવરણી
દુગ અંતો-દ્રિકનો અંત.	નિદ દુગ-નિદ્રાદ્રિકનો.	ચડે-ચારનો
સગવન્ને-૫૭.	અ તો-અ ત.	છેઓ-છેદ
ખીણુ-ક્ષીણુમોહના.	ચરિમિ-છેલા સમયે.	સજોગિ-સયોગીએ.
દુચારિમિ-દ્વિચરમ	પણવ-ના-પંચાવન.	ખાયાલા-૪૨
	નાણુ-જ્ઞાનાવરણીય.૫	તિત્થ-નજનનામનો
	અંતરાય-અ તરાય.૫	ઉદયા-ઉદયથી.

ક્ષીણુમોહ અને સયોગી શુણ્ઠાણે ઉદય.

રિસહનારાયદુગ અંતો ૧૯—રૂપલનારાયદ્રિક (રૂપલ નારાયને નારાય)નો અંત થાય ત્યારે

સગવન્ન ખીણુ દુચારિમિ—ક્ષીણુ મોહના દ્વિચરમ (છેલાના અગાઉનો સમય તે ઉપાન્ત્ય) સમયે ૫૭ પ્રકૃતિ હોય નિદદુગંતો અ ચરિમિ-પણ વન્ના—નિદ્રાદ્રિક (નિદ્રા-પ્રયત્ન) નો અંત થાય ત્યારે છેલ્લે સમયે ૫૫ પ્રકૃતિ હોય.

નાણુંતરાય દંસણ, ચડે છેઓ—જ્ઞાનાવરણીય ૫ અંતરાય-૫ અને દર્શનાવરણીય-૪ (એ ૧૪)નો છેદ થાય અને સજોગિ ખાયાલા. ૨૦. તિત્થુદયા—તિથંકર નામકર્મનો ઉદય થવાથી સયોગી શુણ્ઠાણે ૪૨ પ્રકૃતિ હોય.

વિવેચન—ઉપશમ શ્રેણિ પ્રથમના ૩ સંઘયણે ચઢાય પણ

તેથી કાયયોગને રૂંધે થકે ૨૭ પ્રકૃતિનો અંત, વચન યોગ રૂંધે થકે સુસ્વર દુઃસ્વરનો અંત અને અયોગીનો અલ્પકાળ હોવાથી એક જીવને આશ્રયીને અયોગીને બે વેદનીયમાંથી જેનો ઉદય હોય તે સિવાયની ૧ વેદનીયનો અંત કહ્યો.

સુભગ-સુભગ.	તસતિગ-તસત્રિક.	ઉચ્ચ-ઉચ્ચ ગોત્ર.
આર્ધજન-આદ્ય.	પણિન્દિ-પચેન્દ્રિય.	ત્તિ-ધતિ. એ.
જસ-યશ.	મણુઆઉ-મનુષ્યાયુ.	ચરિમ-છેલ્લા
અન્નચર-બેમાંથી એક.	ગર્ધ-મનુષ્યગતિ	સમય-સમયે.
વેઅણિઅ-વેદનીય	જિણુ-જિનનામ	અતો-અંત કરે.

અયોગી ગુણકાણના અંતે જનારી ૧૨ પ્રકૃતિનાં નામ.

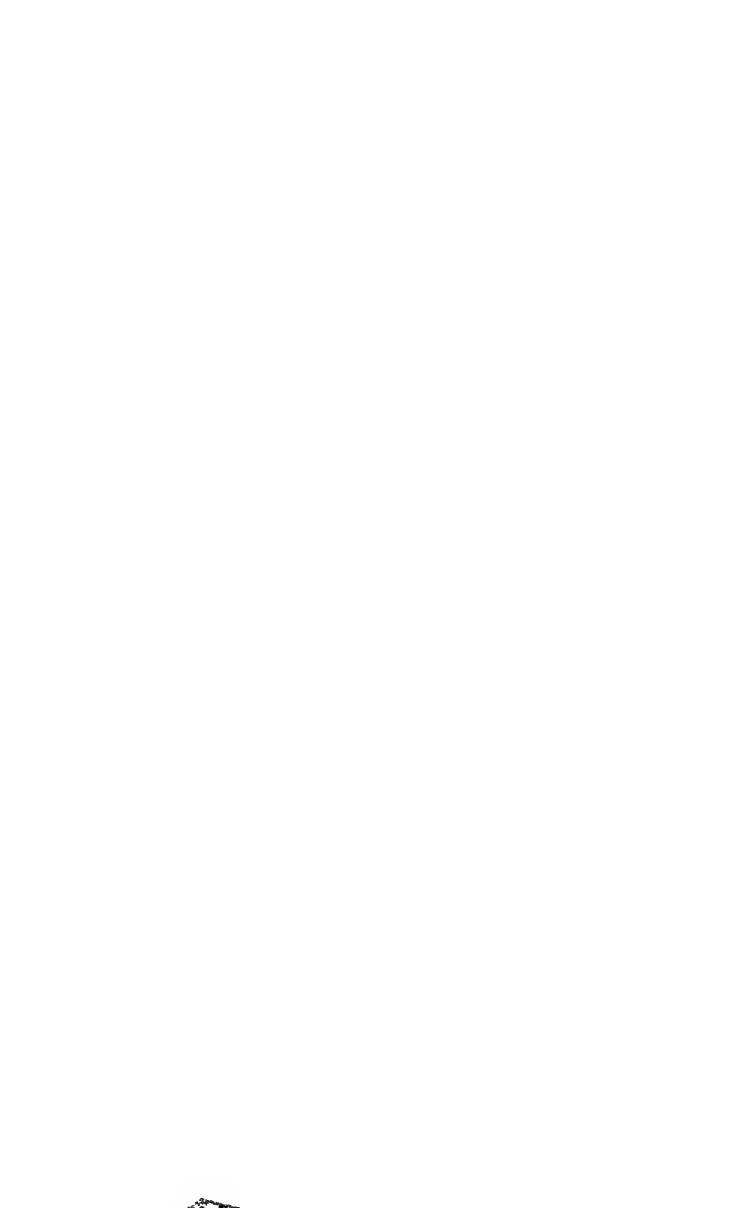
સુભગાર્ધજન, જસન્નચર વેઅણિઅ. ૨૨—સુભગ આદ્ય
યશ બેમાંથી ૧ વેદનીય

તસતિગ પણિન્દિ મણુઆઉ, ગર્ધ જિણુચ્ચન્તિ ચરિમ સમય તે
તસત્રિક (તસ-આદર-પયાસ) પચેન્દ્રિય મનુષ્યાયુ-મનુષ્ય
ગતિ જિનનામ ઉચ્ચગોત્ર (એ ૧૨)નો છેલ્લે સમયે અંત કરે
આ ૧૨ પ્રકૃતિનો અંત કરીને મોક્ષે જાય ત્યાં કર્મ નથી.

ઉદઉ-ઉદયની.	ગુણુસુ-ગુણકાણને વિષે.	તિગ-ત્રિક.
ન્વ-વેઠે.જેમ	એસા-આ	મણુઆઉ-મનુષ્યા
ઉદીરણા-ઉદીરણા	પયડિ-પ્રકૃતિ.	પમત-પ્રમતે
પર-વિરોધકે.	તિગૂણા-૩ આછી.	અંતા-અંત થાય.
અપમત્તાર્ધ-અપ્રમ- તાદિ.	વેયણિય-વેદનીય.	અજોગિ-અયોગી
સગ-૭	આહાર-આહારક.	અણુદીરગા-ઉદીર રિ
	બુઅસ-એ બે દિક.	ભયવ-ભગવાન
	થીણુ-થીણુદિ	

ગુણઠાણે ઉદય યંત્ર

ક્રમાંક	ગુણસ્થાનોનાં નામ	મૂળ પ્રકૃતિ	ઉત્તર પ્રકૃતિ	મૌનાવરણીય	દર્શનાવરણીય	વેદનીય	મોહનીય	આયુષ્ય	નામ	ગોત્ર	અન્તરાય
૧	ઓષ	૮	૧૨૨	૫	૬	૨	૨૮	૪	૬૭	૨	૫
૨	મિથ્યાત્વ	૮	૧૧૭	૫	૬	૨	૨૬	૪	૬૪	૨	૫
૩	સાગ્વાદન	૮	૧૧૧	૫	૬	૨	૨૫	૪	૫૬	૨	૫
૪	મિશ્ર	૮	૧૦૦	૫	૬	૨	૨૨	૪	૫૧	૨	૫
૫	અવિરતિ	૮	૧૦૪	૫	૬	૨	૨૨	૪	૫૫	૨	૫
૬	દેશવિરતિ	૮	૮૭	૫	૬	૨	૧૮	૨	૪૪	૨	૫
૭	પ્રમત્ત	૮	૮૧	૫	૬	૨	૧૪	૧	૪૪	૧	૫
૮	અપ્રમત્ત	૮	૭૬	૫	૬	૨	૧૪	૧	૪૨	૧	૫
૯	અપૂર્વકરણ	૮	૭૨	૫	૬	૨	૧૩	૧	૩૬	૧	૫
૧૦	અનિવૃત્તિ	૮	૬૬	૫	૬	૨	૭	૧	૩૬	૧	૫
૧૧	સુદ્ધમસંપરાય	૮	૬૦	૫	૬	૨	૧	૧	૩૬	૧	૫
૧૨	ઉપશાન્તમોહ	૭	૫૬	૫	૬	૨	૦	૧	૩૬	૧	૫
૧૩	ક્ષીણમોહ	૭	૫૭	૫	૬	૨	૦	૧	૩૭	૧	૫
૧૪	ક્ષીણમોહના અંત્યે	૭	૫૫	૫	૪	૨	૦	૧	૩૭	૧	૫
૧૫	સંયોગિદેવલી	૪	૪૨	૦	૦	૨	૦	૧	૩૮	૧	૦
૧૬	અયોગિદેવલી	૪	૧૨	૦	૦	૧	૦	૧	૬	૧	૦

ખંધાઈલક્ષ અત્તલાભાણું—ખંધાદિ (સંક્રમણ) વડે પ્રાપ્ત કર્યો છે પોતાનો લાભ જેણે એવા.

સંતે અડયાલસયં, જા ઉવસમુ—સત્તામાં ઉપશાંતમોહ ગુણ ઠાણા સુધી ૧૪૮ હોય.

વિનિજી બિઅ તદ્યએ. ૨૫—બીજે (સાસ્વાદને)ત્રીજે (મિશ્ર-ગુણઠાણે) જિનનામ વિના ૧૪૭ પ્રકૃતિ હોય

વિવેચન—ખંધાદિ વડે પ્રાપ્ત કર્યો છે પોતાનો લાભ જેણે એવા કર્મોની સ્થિતિ તે સત્તા સંલવસત્તામાં ઉપશાંત મોહ ગુણ ઠાણા સુધી ૧૪૮, કારણકે ભવિષ્યમાં ઉપશમ શ્રેણિથી પડીને મિથ્યાત્વે આવે, તો તે જીવ નરકાયુ કે તિર્યંચાયુ બાધે એટલે તેને બે આયુ-પ્યનો સત્તામાં સંલવ થાય. વાસ્તવિક રીતે તો નરકાયુ કે તિર્યંચાયુ બાધ્યા પછી કોઈ પણ જીવ ઉપશમ શ્રેણિ કરે નહિ માટે તેને ઉપશમ શ્રેણિમાં ૮થી ૧૧મા ગુણઠાણે ૧૪૬ની સદ્ભાવ (વિદ્યમાન) સત્તા હોય. મિથ્યાત્વે જિનનામની સત્તા કેવી રીતે? મનુષ્યે પૂર્વે મિથ્યાત્વે નરકાયુ બાંધ્યું હોય, પછી ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વ પામીને જિનનામ બાધે તે જીવ મરતાં અવશ્ય સમ્યક્ત્વ પામીને નરકે જાય ત્યાં અભર્મુદ્ધૂતે સમ્યક્ત્વ પામે તે પહેલાં અંતર્મુદ્ધૂત સુધી રહેલા મિથ્યાત્વે, પહેલાં બાંધેલ જિનનામની સત્તા અવશ્ય હોય માટે ૧૪૮, જિનનામ બાંધ્યા પછી સ્વભાવથી જ બીજે ત્રીજે ગુણઠાણે ન આવે માટે ૧૪૭ની સત્તા.

અપુન્ય-અપૂર્વકરણ

આઈ-આદિ

ચઉક્કે-૪ ગુણઠાણે.

અણુ-અનતાનુઅધિ ૪

તિરિ-તિર્યંચાયુ.

નિરયાઉ-નરકાયુ.

વિણુ-વિના.

બિયાલસયં-૧૪૨.

સુમ્માઈ-સમ્યક્ત્વાદિ.

અદિમુ-૪ ગુણઠાણે.

સત્તાગ-દર્શન સંપન્ન.

ખયમિ-ક્ષય મયે

ધગચત્તસયં-૧૪૧.

અહુવા-અથવા.

સમ્યક્ત્વી કહેવાય. ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વીને ૪થી૭ મા ગુણુઠાણે દર્શન સપ્તક વિના ૧૪૧ ની સત્તા તે જીવ ઉપશમ શ્રેણિ કરે તો નરકાયુ-તિર્થંઆયુ વિના ૧૩૬ની સત્તા ૮-૬-૧૦-૧૧મા ગુણુઠાણે હોય, ઉપશમ શ્રેણિ કે ક્ષપક શ્રેણિની શરૂઆત આઠમા ગુણુઠાણથી હોય.

૧ શ્રી શીલાંગાચાર્યે' અનંતાનુબંધી-૪ શ્રદ્ધામાં ફેરફાર કરનાર હોવાથી દર્શન સપ્તકમાં ગણી છે.

તદ્ભવ મોક્ષગામી વિનાના ઉપશમ ક્ષયોપશમ અને ક્ષાયિક પામનાર અને પામેલાને સંભવ સત્તા-૧૪૮. ઉપશાંત મોહ ગુણુઠાણા સુધી. ખીજે ત્રીજે ગુણુઠાણે ૧૪૭ જિનનામ વિના. સદ્ભાવ સત્તા ઉપશમ સમકિત પામનાર અને પામેલાને ૧૪૮ની સત્તા ૭ ગુણુઠાણા સુધી અને ૮થી૧૧મા ગુણુઠાણા સુધી ૧૪૬ની સત્તા નરકાયુ તિર્થંઆયુ વિના. ક્ષયોપશમ સમકિત વાળાને ચોથાથી સાતમા ગુણુઠાણા સુધી ૧૪૮ અને અનંતાનુબંધીની વિસંયોજના કરનારને ૧૪૪. તે જીવ વિસંયોજના કરનાર, ઉપશમ સમકિત પામીને ઉપશમ શ્રેણિ કરે તો ૧૪૨ની સત્તા નરકાયુ તિર્થંઆયુ અને અનંતાનુબંધી-૪ વિના ૮થી૧૧મા ગુણુઠાણા સુધી. ક્ષાયિક સમકિતીને ૪થી૭મા ગુણુઠાણા સુધી ૧૪૧ દર્શન સપ્તક વિના અને તે જીવ ઉપશમ શ્રેણિ કરે તો ૧૩૬ની સત્તા ૮થી૧૧મા ગુણુઠાણા સુધી અનંતાનુબંધી-૪ મિથ્યા-ત્વ મિશ્ર સમકિત મોહનોય નરકાયુ અને તિર્થંઆયુ વિના.

સામાન્ય જીવોને તો સંભવ સત્તાની અપેક્ષાએ ૩ આયુ કહેલ છે પણ સદ્ભાવસત્તા તો એક જીવને એક સાથે એક ઉદ્ધવાયુ કે બે (બધાયુ અને ઉન્વાયુની હોય

૧૪ મૂળમાર્ગણાના ૬૨ ઉત્તરભેદ

ગઈ ધંદિએ ય કાએ—ગતિ-૪ ધંદિય (જાતિ) ૫ અને કાય-૬

જેએ વેએ કસાય નાણે ય—યોગ-૩ વેદ-૩ કપાય-૪ અને જાન-૮

સ જમ દંસણ લેસા—સયમ-૭ દર્શન-૪ લેશ્યા-૬
લવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૨—લવ્ય અલવ્ય જે,
સમ્યક્ત્વ-૬ સસી અસંજી જે, આહારી અણાહારી જે.

જિણુ-જિનનામ	નપુ-નપુ સડવેદ	થીણુતિગં-થીણુદિ-
સુર-સુરદિક	મિચ્છં-મિચ્છાત્વ	ત્રક
વિઉવ્ય-વૈક્રિયદિક	હુંડ-હુડડ	ઉજ્જેઅ-ઉદ્યોત
આહાર-આહારક	છેવદ્દં-છેવદ્દકુ	તિરિદુગં-તિર્યંચ-
દુ-એ ૩ દિક	અણુ-અનતાનુ-	દિક
દેવાઉ-દેવાયુ	અધિ-૪	તિરિ-તિર્યંચાયુ
નરય-નરકદિક	મજ્ઞાગિઈ-મધ્યા-	નરાઉ-મનુષ્યાયુ
મુહુમ-મુદ્ધમત્રિક	કૃતિ-૪	નર-મનુષ્યદિક
વિગલ-વિકલેદ્રિય	સંઘયણુ-મધ્યના	ઉરલ-ઔદાગિક
તિગં-એ ત્રણે ત્રિક	સઘયણુ—૪	દુગ-એ બે દિક
એગિંદિ-એકેદ્રિય	કુખગઈ-અશુભ	રિસહં-વજ્ર રૂપલ
થાવર-આવર	વિરાયોગતિ	નાગચ સઘયણુ
આયવ-આતપ	નિય-નીયગોત્ર	
	ધંતિ-આવેદ	
	દુહગ-દુર્ભગત્રિક	

સંગાકમ સંગ્રહ પપ પ્રકૃતિના

જિણુસુર વિઉવ્યાહારદુ, -જિનનામ સુરદિક વૈક્રિય દિક
આહારક દિક.

સ-સહિત | ઉચ્ચ-ઉચ્ચગોત્ર | સુચરિ-૭૦ પ્રકૃતિ
નરદુગ-મનુષ્યદિક | ચ-અને | પ્રીમદુગ-મિત્રદિક

નરકગતિમાં રતનપ્રભા શર્કરાપ્રભા વાલુકાપ્રભા નારકીઆને
વિષે તથા પંકપ્રભા ધુમપ્રભા તમપ્રભા નારકીઆને વિષે
બંધ સ્વામિત્વ

રતનપ્રભાદિ-૩ અને પ કપ્રભાદિ-૩ નુ ઓધે અને ૪ ગુણકાણે બંધ	બંધપ્રકૃતિ	અબંધપ્રકૃતિ	બંધનિરુદ્ધ	જાનોવગળ	દર્શનોવગળ	વેદનીય	મોહનીય	આયુ	નોમ	ગોત્ર	અતગય	મંત્રકર્મબંધ
ઓધે	૧૦૧	૧૯	-	૫	૯	૨૨૬	૨૪૮	૨	૫	૭-૮		
મથ્યાત્વે	૧૦૦	૨૦	૪	૫	૯	૨૨૬	૨૪૯	૨	૫	૭-૮		
સાસ્વાદને	૯૬	૨૪	૨૬	૫	૯	૨૨૬	૨૪૭	૨	૫	૭		
મિશ્રે	૭૦	૫૦	-	૫	૬	૨૨૪	-	૩૨	૧	૫	૭-૮	
અવિગતે	૭૩	૪૯	-	૫	૬	૨૨૪	૧	૩૩	૧	૫	૭-૮	

સાતમી નારકીનો બંધ

અજિણુ માણુઆઉ ઓધે, સત્તમિએ—જિનનામ અને
મનુષ્યાયુ વિના ઓધે સાતમી નારકીએ ૯૯ પ્રકૃતિ બંધાય.

નરદુગુચ્ચ વિણુ મિચ્છે—મનુષ્યદિક અને ઉચ્ચગોત્ર
વિના મિથ્યાત્વે ૯૬ બંધાય (તથોચ્ચ અધ્યવસાયના અભાવે
એ ૩ પ્રકૃતિ ન બાધે)

શંગનવર્થ સાસાણે, તિરિઆઉ નપુંમ્મચઉ વજજ .

૭—નિર્ચાયાયુ (તથોચ્ચ અધ્યવસાયના અભાવે ન બાધે)
અને નપુમ્મકાદિ-૪ વિના ૯૧ પ્રકૃતિ સાસ્વાદને બંધાય

તમસ્તમા

ગુણકાણાના નામ	અંધપ્રકૃતિ	અજ્ઞપ્રકૃતિ	અધવિચ્છેદ	સાનાવરણ	દર્શનાવરણ	વેદનીય	સોહનીય	આયુ	નામ	ગોત્ર	અંતરાય	મૂલકર્મજાંઘ
ઓધે	૯૯	૨૧	૩	૫	૬	૨	૨૬	૧	૪૯	૨	૫	૬-૮
મિથ્યાત્વે	૯૬	૨૪	૫	૫	૬	૨	૨૬	૧	૪૭	૧	૫	૭-૮
સાર્વાદને	૯૧	૨૯	૨૧	૫	૬	૨	૨૪	-	૪૫	૧	૫	૭
મિશ્રે	૭૦	૫૦	-	૫	૬	૨	૧૯	-	૩૨	૧	૫	૭
અવિરતે	૭૦	૫૦	-	૫	૬	૨	૧૯	-	૩૨	૧	૫	૭

સતરસઓ-૧૧૭

ઓહિ-ઓધે

મિચ્છે-મિથ્યાત્વે

પજ્જ-પર્યામા

તિરિયા-તિર્યંચ

વિણુ-વિના

જિણુ-જિનનામ

આહાર-આહારકલિક

વિણુ વિના

નિરય-નગકાદિ

સોસ-૧૬

સાસણિ-સામ્વાદને

૧૦૧

ગુરાઉ-દેવાયુ

અણુ-અનતાનુબધી

આદિ

એગતીસ-૩૧ પ્રજાત

વિણુ-વિના

મિસે-મિશ્રે ૬૯

સ-સહિત

ગુરાઉ-દેવાયુ

સયરિ-૭૦ પ્રકૃતિ

સમ્મે-સમ્યક્ત્વે

બીઅ-બીજા

કસાએ-કપાય

વિણુ-વિના

દેસે દેશવિગતિએ ૬૬

પર્યામા તિર્યંચનો અંધ

સતરસઓ ઓહિ મિચ્છે, પજ્જતિરિયા વિણુ
જિણુહારં.

ગર્ભજ સંજ્ઞી પર્યાપ્તા પંચેન્દ્રિય તિર્યગગતિ બંધનંત્ર

તિર્યગગતિ બંધસ્વામિત્ય ગુણકાણા	બંધ પ્રકૃતિ	અબંધ પ્રકૃતિ	વિચ્છિન્ન પ્રકૃતિ	જ્ઞાનાવગર્જીય	દર્શનાવગર્જીય	વેદનીય	મોહનીય	આયુર્કર્મ	નામકર્મ	ગોત્રકર્મ	અતરણ્ય પ્રકૃતિ	મૂલ પ્રકૃતિ
ઓઘે	૧૧૭	૩	૦	૫	૬	૨૨૬	૪૬૪	૨	૫૭-૮			
મિથ્યાત્વે	૧૧૭	૩	૧૬	૫	૬	૨૨૬	૪૬૪	૨	૫૭-૮			
સાગ્વાદને	૧૦૧	૧૯	૩૨	૫	૬	૨૨૪	૩૫૧	૨	૫૭-૮			
મિથ્રે	૬૯	૫૧	૦	૫	૬	૨૧૯	૦૩૧	૧	૫૭			
અવિરતે	૭૦	૫૦	૪	૫	૬	૨૧૯	૧૩૧	૧	૫૭-૮			
દેશવિરતે	૬૬	૫૪	૦	૫	૬	૨૧૫	૧૩૧	૧	૫૭-૮			

ઈય-એ પ્રમાણે
ચક્રગુણેસુવિ-૪
ગુણકાણાને વિષે
પણ

નરા-મનુષ્યો

પરમ-વિશેષ

અજ્યા-અવિગતિ

સજિણ-જિનસદિન

ઓહુ-ઓઘે ઓઘ

દેસાર્ધ-દેશવિગતિ

આદિએ

જિણ-જિનાદિ

ઈકારસ-૧૧ પ્રકૃતિ

હીણ-હીન, વિના

નવસય-૧૦૯ પ્રકૃતિ

અપજત-અપર્યાપ્તા

તિરિઅ-તિર્યંચો

નરા-મનુષ્યો

પર્યાપ્તા મનુષ્ય અને અપર્યાપ્ત તિર્યંચ મનુષ્યનો બંધ
ઈય ચક્રગુણેસુવિ નરા—એ પ્રમાણે(પર્યાપ્તા તિર્યંચની પેઠે)
ચાર ગુણકાણાને વિષે પણ મનુષ્યો બાધે.

પરમજ્યા સજિણ ઓહુ દેસાર્ધ—એટલું વિશેષ કે
અવિરતિ ગુણકાણાવાળા જિન નામ સહિત (૭૧ પ્રકૃતિ)
બાધે ઓઘે અને દેશવિરતિ આદિ ગુણકાણે ઓઘ (બીજા
કર્મકથની પેઠે) બંધ કહેવો

જિણઈકારસહીણ, નવસય અપજત તિરિઅ નરા-
૧૦-જિનાદિ—૧૧ પ્રકૃતિ વિના અપર્યાપ્તા તિર્યંચ અને
મનુષ્યો ૧૦૯ પ્રકૃતિ બાધે

દેવગતિનો અર્થ.

નિરયવ્ય સુરા નવરં—નારકીની જેમ દેવતા બાંધે, એટલું વિશેષ કે.

ઓહો મિચ્છે ઈગિંદિતિગ સહિઆ—ઓધે અને મિથ્યાત્વે એકે દ્રિય ત્રિક સહિત કહેવો. [૧૦૪-૧૦૩-૯૬-૭૦-૭૨]
કુચ્છુગેવિ ય એવં—જે દેવલોકને વિષે પણ એમ બંધ કહેવો.
જાણુહીણો જોઈલવાણુ વણુ. ૧૧—જિનનામ વિના જ્યોતિષી લવનપતિ અને વ્યંતરને વિષે તે બંધ હોય. [૧૦૩-૧૦૩-૯૬ ૭૦-૭૧]

રયણુવ્ય સાણુંકુમારાઈ—રત્નપ્રભાની જેમ સનત્કુમારાદિ [સહ-સાર સુધીના) દેવો બાંધે. (૧૦૧-૧૦૦-૯૬-૭૦-૭૨)
આણુયાઈ ઉજ્જેઅ ચઉર્ણહિઆ—આનતાદિ દેવો ઉદ્યોત ચતુષ્ક વિના બાંધે (૯૭-૯૬-૯૨-૭૦-૭૨)

લવનપતિથી નાડીને ઈશાન સુધીના દેવો બાહર પર્યાપ્તા એકેંદ્રિયમાં ઉપજે તેથી એકેંદ્રિય ત્રિક બાંધે, લવનપતિ વ્યતર જ્યોતિષીમા જિન નામનો સત્તાવાળો જીવ ન ઉપજે અને ત્યાનો આવેલો જિન થાય નહિ, કારણકે લવનપતિ વ્યતર જ્યોતિષી દેવો પરલવમાં અવધિજ્ઞાન લઈને મનુષ્યમાં ઉપજતા નથી અને તીર્થંકર તો ૩ જ્ઞાન સહિત જ અવતરે છે માટે જિનનામ ન હોય. સનત્કુમારથી સહસાર સુધીના દેવો એકેંદ્રિયમા ન ઉપજે તેથી એકેંદ્રિય ત્રિક ન બાંધે. આનતાદિ-૪ દેવલોક અને ઐવેયકના દેવો મનુષ્યમાં જ ઉપજે, પણ પંચેદ્રિય તિર્થંચમા ન ઉપજે તેથી ઉદ્યોતાદિ-૪ પ્રકૃતિન બાંધે. અનુત્તર દેવો સમ્યક્ત્વી હોવાથી ચોથે ગુણુદાણુ ૭૨ પ્રકૃતિ બાંધે.

અપજ્જ-અપર્યાપ્તા	વિગલે-વિકલે'દ્રિયનેવિષે	ચઉત્તવર્ધ-૯૪
તિરિઅવ્વ-તિય'ચની	છત્તવર્ધ-૯૬	તિરિઅ-તિય'ચાણુ
પેઠે	સાસાણું-સાસ્વાદને	નરાઉહિં-મનુષ્યાણુ
નવસય-૧૦૯નો અંધ	વિણુ-વિના	વિણુ-વિના
એગિંદિ-એકે દ્રિય	સુહુમતેર-સૂક્ષ્માદિ ૧૩	તણુ-શરીર
પુઠવી-પૃથ્વીકાય	કેટ-કેટલાક	પજ્જત્તિં-પર્ણાસિ ને
જલ-અપકાય	પુણુ-વળી	ન જંતિ-ન પૂરી કરે
તરૂ-વનસ્પતિકાય	ખિંતિ-કહે છે	જઓ-જે માટે

એકેદ્રિય વિકલેદ્રિય પૃથ્વી અપ્ અને વનસ્પતિકાયનો અંધ

અપજ્જ તિરિઅવ્વ નવસય—અપર્યાપ્તા તિય'ચની પેઠે ૧૦૯ પ્રકૃતિનો અંધ

એગિંદિ પુઠવી જલ તરૂ વિગલે ૧૨—એકેદ્રિય પૃથ્વીકાય અપકાય વનસ્પતિકાય અને વિકલેદ્રિયને વિષે હોય.

છત્તવર્ધ સાસાણુ વિણુ સુહુમતેર—સૂક્ષ્માદિ ૧૩ પ્રકૃતિ વિના સાસ્વાદને ૯૬ પ્રકૃતિ બાંધે.

કેટ પુણુ ખિંતિ ચઉત્તવર્ધ—કેટલાક આચાર્યો વળી ૯૪ કહે છે.

તિરિઅ નરાઉહિં વિણુ—તિય'ચાણુ અને મનુષ્યાણુ વિના તણુ પજ્જત્તિં ન જંતિ જઓ ૧૩—જે કારણ માટે શરીર પર્ણાસિને પૂરી ન કરે.

વિવેચન:—એકેદ્રિયાદિ ૭ માર્ગાણાએ સમ્યક્ત્વ-ચારિત્ર નથી, તેમજ દેવગતિ નરકગતિમા ઉપજ્જવું નથી, માટે જિનનામ આકારકદ્વિક અને વૈક્રિયાષ્ટક એ ૧૧ પ્રકૃતિ ન બાંધે. સૂક્ષ્માદિ ૧૩

પંચેન્દ્રિય-ત્રસકાય તેહકાય-વાઉકાય, ૪ મનના ૪ વચનના અને
ઔદારિક કાયયોગે બંધ.

ઓહુ પશિંદિ તસે—પંચેન્દ્રિય અને ત્રસકાયને વિષે ઓધ
(કર્મસ્તવમાં કહ્યા મુજબ) બંધ જાણવો.

ગઈ, તસે જિણિકારનરતિગુચ્ચ વિણા—ગતિત્રસ (તેહ
કાય વાઉકાય) ને વિષે જિનાદિ-૧૧ મનુષ્યત્રિક અને ઉચ્ચગોત્ર
વિના ૧૦૫ પ્રકૃતિનો બંધ હોય.

માણુ વય જોગે ઓહો—મનના-૪ અને વચનના-૪ યોગને
વિષે ઓધ બંધ જાણવો.

ઉરલે નરલંગુ—ઔદારિક કાયયોગે મનુષ્યનો લાંગો (૧૩
ગુણકાણે) કહેવો.

વિવેચન—ગતિત્રસ=તેહકાય વાઉકાય. તેમની ઉચી નીચી
અને તિચ્છી ગતિ ત્રસના જેવી છે પણ ઇચ્છાપૂર્વક તેમને ગમન નથી
તેઓ દેવ-નારકી અને મનુષ્યમાં ન ઉપજે, તેથી તત્પ્રાયોચ્ચ ૧૫
પ્રકૃતિ, ન બાંધે. પહેલા છેલ્લા મન વચન યોગને ૧૩ ગુણકાણું અને
ખીજા ત્રીજા મન વચન એ ૪ યોગને ૧૨ ગુણકાણું કહેવાં.
કારણકે કેવળી અસત્ય કે મિશ્ર ચિંતવે કે બોલે નહિ.

તમિમરસે-ઔદારિક
મિશ્રે

આહાર-આદારક

દ્વિકાદિ

છગવિજ્ઞા-૬ વિના

ઓહો-ઓવે

ચઉદસ સઉ-૧૧૪

મિમિછ-મિથ્યાત્વે

૧૦૯

જિણુ-જિનાદિ

પણુગ-પાય પંચક

હીણું-વિના. ગદિત

સાસણિ-સાસ્વાદને

ચઉનવધ-૯૪

વિણા-વિના

તિરચ્ચ-તિયં ચાણુ

નરાઉ-મનુષ્યાયુ

મુહુન-મુદ્ધમાદિ

પંચેદ્રિય-ત્રસકાય તેઉકાય-વાઉકાય, ૪ મનના ૪ વચનના અને
ઔદારિક કાયયોગે બંધ.

ઓહું પશિંદિ તસે—પંચેદ્રિય અને ત્રસકાયને વિષે ઓધ
(કર્મસ્તવમાં કહ્યા મુજબ) બંધ જાણવો.

ગઈ, તસે જિણિકારનરતિગુચ્ય વિણા—ગતિત્રસ (તેઉ
કાય વાઉકાય) ને વિષે જિનાદિ-૧૧ મનુષ્યત્રિક અને ઉચ્ચગોત્ર
વિના ૧૦૫ પ્રકૃતિનો બંધ હોય.

માણ વચ જોગે ઓહો—મનના-૪ અને વચનના-૪ યોગને
વિષે ઓધ બંધ જાણવો.

ઉરલે નરભંગુ—ઔદારિક કાયયોગે મનુષ્યનો ભાંગો (૧૩
ગુણકાણે) કહેવો.

વિવેચન—ગતિત્રસ=તેઉકાય વાઉકાય. તેમની ઉચ્ચી નીચી
અને તિચ્છી ગતિ ત્રસના જેવી છે પણ ઇચ્છાપૂર્વક તેમને ગમન નથી
તેઓ દેવ-નારકી અને મનુષ્યમાં ન ઉપજે, તેથી તત્પ્રાયોચ્ચ ૧૫
પ્રકૃતિ, ન બાંધે પહેલા છેલ્લા મન વચન યોગને ૧૩ ગુણકાણાં અને
ખીજા ત્રીજા મન વચન એ ૪ યોગને ૧૨ ગુણકાણાં કહેવાં.
કારણકે કેવળી અસત્ય કે મિથ્ય ચિંતવે કે બોલે નહિ.

તમિમરસે-ઔદારિક
મિથે

આહાર-આદારક

દ્વિદાદિ

છગવિણા-૬ વિના

ઓહો-ઓયે

ચઉત્સ સઉ-૧૧૪

મિચ્છિ-મિથ્યાત્વે

૧૦૯

જિણુ-જિનાદિ

પણુગ-પાય પંચક

હીણુ-વિના. ગદિન

સાસણિ-સાસ્વાદને

ચઉનવધ-૯૪

વિણા-વિના

તિરઅ-તિર્ચ ચાયુ

નરાઉ-મનુષ્યાયુ

મુહુન-મુદ્રમાદિ

તેર-૧૩ પ્રકૃતિ	જુઝ-યુક્ત સ્થિત	નરાઈ-મનુષ્યાય
આણ-અનંતાનુબંધી	સમ્મિ-સમ્યક્ત્વે	કુમ્ભેવિ-કાર્મણ પાણ
ચઉવીસ-૨૪	૭૦-૭૫ પ્રકૃતિ	એવ-એમજ
આઈ-૨૪ આદિ	જોગિણો-સયોગીએ	આહાર-આહારક
(૩૧)	સાય-સાતા	દુગિ-દિક્ષને વિષે
વિણા-વિના	વિણ-વિના	આહો-આધ બધ
જિણપણ-જિનાદિ ૫	તિરિ-તિર્યાચાચુ	

ઔદારિક મિથ્ર-કાર્મણ-આહારક અને આહારક મિથ્ર કાયયોગે બંધ.

તમ્મિસે. ૧૪ આહાર છગ વિણોહો, ચઉદસ સઉ—તેના (ઔદારિકના) મિથ્રને વિષે આહારક વદક વિના એધે ૧૧૪ મિથ્ર જિણપણુગ હીણું—મિથ્રાત્વે જિનપંચક વિના ૧૦૯ સાસણિ ચઉનવઈ (વિણા, તિરિઅનરાઈ સુહુમ તેર. ૧૫—તિર્યાચાચુ મનુષ્યાચુ અને સૂદમાદિ-૧૩ (એ ૧૫) વિના સાર્વાદને ૯૪ બાંધે

આણ ચઉવીસાઈ વિણા. જિણ પણ જુઝ સમ્મિ—અનંતાનુબંધી ૨૪ આદિ (૩૧માથી તિર્યાચાચુ મનુષ્યાચુ રહિત) ૨૯ પ્રકૃતિ વિના અને જિન પંચક યુક્ત સમ્યક્ત્વે ૭૦ પ્રકૃતિ બાંધે

જોગિણો સાય—સયોગી ગુણાણુવાળા શાતાવેદનીય બાંધે. વિણ તિરિનરાઈ કુમ્ભેવિ. એવ—તિર્યાચાચુ અને મનુષ્યાચુ વિના કાર્મણ કાયયોગે પાણ એમજ (ઔદારિક મિથ્રની જોન) ક. વં.

આહાર દુગિ આહો. ૧૬—આહારક દિક્ષને વિષે એધ બધ કહે.

ગુણા. ૧૭—અનુક્રમે ૩ વેદને ૯ ગુણકાણાં, પહેલા (અનંતાનુ-
બંધી) કષાયને બે ગુણકાણાં, બીજા (અપ્રત્યાખ્યાનીય) કષાયને ૪
ગુણકાણાં અને ત્રીજા (પ્રત્યાખ્યાનીય) કષાયને ૫ ગુણકાણાં હોય.

વિવેચન—વૈક્રિય કાયયોગે ઓઘે-૧૦૪ મિથ્યાત્વે ૧૦૩.
સાસ્વા ૦ ૯૬ મિથ્રે ૭૦. સમ્યક્ત્વે ૭૨. વૈક્રિયમિથ્રે ઓઘે ૧૦૨.
મિથ્યા ૦ ૧૦૧. સાસ્વા ૦ ૯૪. મિથ્ર હોય નહિ. સમ્ય ૦ ૭૧. આ
બંને યોગ લવપ્રત્યયી દેવ—નારકીને હોય. તેમાં વૈક્રિયમિથ્ર ઉપજતાં
બાળ સમયથી માંડીને શરીર પર્યાપ્તિએ અપર્યાપ્તાને હોય દેવ
નારકી પોતાના લવનું આયુ દમાસ બાકી રહે ત્યારે બાંધે માટે
ઉપજતાં વૈક્રિય મિથ્રે ચોથે ગુણકાણે આયુબંધ ન હોય. તેમજ
મિથ્ર ગુણકાણે કોઈ કાળ ન કરે. તેથી અપર્યાપ્તા અવસ્થાએ
મિથ્રગુણકાણું ન હોવાથી વૈક્રિય મિથ્ર કાયયોગ તે ગુણકાણે ન હોય.

સંજલણુ તિગે—
સંજલન ત્રિકે
નવ-૯ ગુણકાણા
દસ-૧૦ ગુણકાણા
લોભે-લોભને વિષે
ચઉ-૪
અજમ-અવિરતિએ

દુતિ-એ અથવા ત્રણ
અનાણુતિગે—
અજ્ઞાન ત્રિકે
બારસ-૧૦
ગુણકાણાં
અચક્રુ-અચક્ષુ
દર્શન

ચક્રુષુ-ચક્ષુદર્શને
પદમા-પહેલાથી
અહક્રુખાય-
યથાખ્યાતે
ચરિમ-છેલ્લા
ચઉ-૪ ગુણકાણા

૪ કષાય ૩ અજ્ઞાન બે ચારિત્ર (અવિરતિ યથાખ્યાત)

બે દર્શને બંધ.

સંજલણુ તિગે નવ દસ, લોભે—સંજલન ત્રિક (કોઈ માન
માયા) ને ૯ ગુણકાણાં. સંજલન લોભને વિષે ૧૦ ગુણકાણાં.

મણનાણિ-મનઃપર્યવ
જાને

ચઉ-૧ ગુણકાણા ૬ થી ૯
દુન્નિ-એ ગુણકાણા ૬-૭

દોચરમા-છેલ્લા એ
અજ્યાધ-અવિરતિ
આદિ

સગ-૭ ગુણકાણા

પરિહારે-પગિદાર

નવ-૯ ગુણકાણા

જ્યાધ-પ્રમત્તાદિ

વિશુદ્ધિએ

મધ્યમ-મનિજ્ઞાન

સમધ્ય-સામાયિક

કેવલદુગિ-કેવળદ્વિકે

ઓહિદુગે-અવધિદ્વિકે

છેચ-છેદોપસ્થાપનીએ

(કેવળજ્ઞાન દર્શને)

(અવધિજ્ઞાન-દર્શને)

૫ જ્ઞાન, પહેલાં ૩ સંયમ અને ૨ (અવધિ કેવળ) દર્શને બધ

મણ નાણિ સગ જ્યાધ-મનાપર્યવજ્ઞાને પ્રમત્તાદિ ૭ ગુણકાણાં
ઓધે ૬૫.

સમધ્ય ચેચ ચઉ દુન્નિ પરિહારે-સામાયિક અને છેદો-
પસ્થાપનીએ ચાર, પરિહાર વિશુદ્ધિએ (પ્રમત્તાદિ) એ ઓધે ૬૫
કેવલદુગિ દો ચરમા-કેવલદ્વિકેને વિષે છેલ્લા એ ગુણકાણાં.
જ્યાધ નવ મધ્યમ ઓહિદુગે. ૧૯-મતિજ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાન
અવધિદ્વિકે અવિરતિ આદિ ૯ ગુણકાણા. ઓધે ૭૬

અડ-૮

ઉવસમિ-ઉપશમે

ચઉ-૪

વેઅગિ-ક્ષયોપશમે

ખધએ-ભાયિકે

ઈક્કાર-૧૧

મિચ-મિચાત્તાદિ

તિગિ-૩૦ વિષે

દેસે-દેશવિરતિએ

મુહુમિ-સૂક્ષ્મસંપરાયે

સકાણુ-પોતાનું ગુણ

કાણુ

તેરસ-૧૩

આહારગિ-આહારીએ

નયનિય-પોતપોતાના

ગુણ-ગુણકાણે

ઓહો-આવધ

૬ સમ્યક્ત્વ. એ ચારિત્રે (દેશવિરતિ સૂક્ષ્મસંપરાયે) બંધ.

અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખધએ ઈક્કાર-ઉપશમ
સમ્યક્ત્વે ૮. ક્ષાયોપશમિકે ૪ અને ક્ષાયિકે ૧૧ ગુણકાણાં
(ચોથા અવિરતિથી)

કાળમા ઉત્પન્ન થયેલાને થાય છે જેમકે—આ અવસર્પિણીમા રૂપમદેવતા વિહારથી મહાત્મી સ્વામીની હથેલીના કાળમા ઉત્પન્ન થયેલા (જન્મેલા) મનુષ્યને થાય. જેમકે:—જ ખૂશ્વામી પ ભવ કગ્નાર ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વી મનુષ્યનો ભવ કરી મરીને દેવ કે નાગકીમા જઈ મનુષ્ય થાય પણ તીર્થકગ્ની સામગ્રીના અભાવવાળા ક્ષેત્ર અને કાળમા ઉત્પન્ન થયેલ હોવાથી મોક્ષે ન જાય પણ મરીને વૈમાનિક દેવ યઇને મનુષ્ય થઇ મોક્ષે જાય જેમકે. કુપ-સહસ્રરિ અથવા કૃષ્ણ વામુદેવ

પરં-પરતુ	તેણુ-તે કારણે	હિણુ-હીન બંધ
ઉવસમિ-ઉપશમે	અજય-અવિરતિ	દેસાઈસુ-દેશવિરતિ
વટ્ટતા-વર્તતા હવે	ગુણુ-ગુણુકાણુ	આદિએ
આઉ-આયુષ્ય	દેવ-દેવાયુ	પુણુ-વળી
ન બંધતિ-ન બાંધે	મણુઆઉ-મનુષ્યાયુ	મુરાઉ-દેવાયુ
		વિણુ વિના

ઉપશમ સમ્યક્ત્વે બંધ.

પરમમુવસમિ વટ્ટંતા, આઉ ન બંધંતિ—પરંતુ ઉપશમ સમ્યક્ત્વે વર્તતા હવે આયુ ન બાંધે

તેણુ અજયગુણુ; દેવમણુઆઉ હીણુ—તે કારણે અવિરતિ ગુણુકાણુ દેવાયુ અને મનુષ્યાયુ હીન ઓધ બંધ કહેવો. ઓધે-૭૭

દેસાઈસુ પુણુ મુરાઉ વિણુ ૨૧—દેશવિરતિ આદિને ત્રિયે વળી દેવાયુ વિના બંધ કહેવો.

ઉપશમ સમ્યક્ત્વીને ઓધે-૭૭, અવિરતિએ-૭૫ દેશ ૦ ૬૬ પ્રમત્તે ૬૨ અપ્રમત્તે-૫૮. ૪ ગુણુકાણુ (૮-૯-૧૦-૧૧ મે) બીજા કર્મગ્રંથમા કહ્યા મુજબ બંધ કહેવો.

ઓહો-ઓધે	લેસતિગે-૪ લેશ્યાએ	સાણાઈમ્મુ-સાગ્વાદના-
અટ્ઠારસયં--૧૧૮	તં-તે બધ	દિકે
આહાર-આહારક	તિત્ય-તીર્થ કર નામ	સંવહિં-સર્વ લેશ્યાએ
રુગુણ-દિકે વિના	ઉણ-વિના	ઓહો-ઓધમંધ
આહ-પાણી	મિચ્છે-મિચ્યાત્વે	

કૃષ્ણ-નીલ-કાપોત લેશ્યાએ બધ.

ઓહો અટ્ઠારસયં, આહારરુગુણ માઈલેસ તિગે—પહેલી
૩ લેશ્યા (કૃષ્ણ નીલ કાપોત) ને વિષે ઓધે આહાર-દિકે
વિના ૧૧૮

તં તિત્યાણું મિચ્છે—તીર્થ કર નામ વિના તે બધ ૧૧૭ નો
મિચ્યાત્વે હોય

સાણાઈમ્મુ સંવહિં ઓહો. ૨૨—સાગ્વાદનાદિ ગુણકાણે સર્વ
લેશ્યાને વિષે ઓધ બધ જાણવો

વિવેચન—કૃષ્ણાદિ-૩ લેશ્યાવાળા ગુણકાણા પામવાની
અપેક્ષાએ ૪ ગુણકાણા પામી શકે અને ૫-૬ કું ગુણકાણા પામ્યા
પછી તે લેશ્યાએ આવ તેથી ૬ ગુણકાણા મુખી ચોધા કર્મ અધમા
કહી છે આહારકદિકે ૭ મે ગુણકાણે બંધાય, પણ આ ૩ લેશ્યાએ
તે ગુણકાણા નથી માટે ઓધે ૧૧૮ જિનનામનો બધ સમ્યક-વે
રંય પણ મિચ્યાત્વે ન હોય તેથી મિધ્યા ૦ ૧૧૭. સાગ્વા ૦ ૧૦૬,
મિત્ર ૭૪, આવરતિએ ૭૭ મહા છે. પણ સિદ્ધાતમા દેવાણુ વિના ૭૬
મુક્ત બાધે, કારણકે જે લેશ્યાએ આણુ બંધાય તે લેશ્યા-
વાળાના ઉપજાણું જોઈએ સમ્યકદ્રષ્ટિ દેવ નારકી તો મનુષ્યાણુ બાધે
૫૦ સમ્યક દ્રષ્ટિ મનુષ્ય અને તિર્થ ગ્રહણાદિ ૩ લેશ્યાવાળા દેવાણુ
ન બાધે કારણકે સમ્યકત્વી મનુષ્ય તિર્થ ગ્રહણાદિ દેવમાંજ

(વવેચન—કેવળીને ભાવ મન (મનથી વિચારવું) નથી, માટે નોસંજી નોઅસંજી સિદ્ધાંતમાં કહ્યા છે. તે અભિપ્રાયે સંજીને ૧૨ ગુણુઠાણાં ઘટે, પણ અહીં કેવળીને દ્રવ્યમન (મનો-વર્ગણનાં પુદ્ગલોને ગ્રહણ કરે) છે. તે વિવક્ષાએ સંજીને ૧૪ ગુણુઠાણાં, એકેન્દ્રિયથી પંચેન્દ્રિય પર્યાંતના અસંજી જીવોને વિષે કોઈક સમ્યક્ત્વ વખતાં અવતરે તેથી કરણ અપર્યાપ્તા અવસ્થાએ સાસ્વાદન ગુણુઠાણું હોય તે વખતે કાર્મણ અને ઔદારિક મિશ્ર યોગ હોય. તે બે યોગે સાસ્વાદને ૯૪ પ્રકૃતિ કહી છે એટલે સુરત્રિક વૈકલ્પિક તિર્યાચાચુ અને મનુષ્યાચુ એ ૭ પ્રકૃતિ ૧૦૧ માંથી ઓછી કરવી એટલે સાસ્વાદને ૯૪. અણાહારી માર્ગણાએ કાર્મણ કાયયોગનો બંધ લાંગો લેવો. ઓઘે ૧૧૨, મિથ્યા ૧૦૭, સાસ્વા ૯૪, અવિરતિએ ૭૫, સયોગીએ ૧ જો કે અણાહારીને ૧૪મું ગુણુઠાણું છે પણ ત્યાં અબંધક છે માટે કાર્મણ કાય યોગની જેમ ૧-૨-૪-૧૩મે ગુણુઠાણે બંધ કહ્યો

તિસુ-૩ લેશ્યાએ	સગ-૭	રધઅં-અચુ
દુસુ-બે લેશ્યાએ	તેરત્તિ-૧૩ એમ	નેય-જાણવ
સુક્ક-શુક્લ લેશ્યાએ	બંધ-બંધનું	કુમ્ભતથયં-કમ્
આઘ-પહેલેથી	સામિત્ત-સ્વામીપણું	તતપને
ગુણા-ગુણુઠાણા	દેવિ દસૂરિ-દેવેદ્ર	સોહ-સ.ભગાને
ચઉ-૪	સૂરિએ	

૬ લેશ્યાએ ગુણુઠાણાં કમંચથ રચનાર અને તેમની ભલામણ તિસુ દુસુ સુક્કાર્થ ગુણા, ચઉ સગ તેરત્તિ—૩ લેશ્યા (કૃત્તુ-નીલ કાપોત) ને વિષે પહેલાથી ૪ ગુણુઠાણા હોય (પામી ગ્રંથે) બે લેશ્યાએ (તેજ-પદ્મે) ૭ ગુણુઠાણાં હોય. શુક્લ લેશ્યાએ ૧૩ ગુણુઠાણાં હોય એ પ્રમાણે

ત્રીજા કર્મઞ્ચથ બંધસ્વામીત્વના પ્રશ્નો

નીચેની માર્ગશાનો ઓધે સારવાદને અને અવિરતિએ બંધ અર્થ બંધવિચ્છેદ મોહનીય અને નામકર્મની પ્રકૃતિ કેટલી અને કઈકઈ તે કહે ધૂમપ્રભા તમસ્તમપ્રભા સૌધર્મ અપૂ વાઉકાય ભવનપતિ પ્રાણુત ગ્રેધદ્રિ પ્રત્યાખ્યાન શ્રુતજ્ઞાન મનાઃપર્યવ કાર્મણુ સામાયિક નીલમ પદ્મલેસ્થા ઉપશા અસત્તી અણાહારી કઈકઈ માર્ગશાનુ બંધસ્વામીત્વ સંગ્રહુ છે તે ગણાવે ત્રીજા કર્મઞ્ચથમા મતાતર હોય તે કહે ૧૦૮-૧૦૫-૧૦૦-૯૬-૯૪-૭૫-૭૨-૭૧-૭૦-૬૬ પ્રકૃતિએ કઈકઈ માર્ગશાએ અને કયા ગુણકાર છે તે કહે

ઉદયસ્વામિત્વ.

ત્રીજા કર્મઞ્ચથમા માર્ગશાસ્થાનને વિષે ગુણસ્થાનકોને આશ્ર બંધસ્વામિત્વનો વિચાર કર્યો, હવે ઉપયોગી હોવાથી અહિ ઉદયસ્વામિ ઉદીરણાસ્વામિત્વ અને સત્તાસ્વામિત્વ કહીશુ

૧. નરકગતિ. આ માર્ગશાએ મિથ્યાત્વથી માડી અવિરતિસમ્યક્તા ગુણસ્થાનક સુધી ચાર ગુણસ્થાનક હોય છે ત્યા જ્ઞાનાવરણ પાચ, દર્શનાનગ ચાર, અન્તરાય પાચ, મિથ્યાત્વમોહનીય, નિર્માણનામ, સ્થિર નામ અસ્થિરનામ અગુરુલ્લધુનામ શુભનામ અને અશુભનામ તૈજસનામ, કાર્મણનામ, વર્ણાદિયતુએ સત્તાવીશ પ્રકૃતિઓ ધ્રુવોદયી પોતપોતાની ઉદયભૂમિકા પર્યન્ત અવસ્ય ઉદય હોય છે તેમા મિથ્યાત્વમોહનીયની ઉદયભૂમિ પ્રથમ ગુણસ્થાનક છે અને તે તે ધ્રુવોદયી છે. પાચ જ્ઞાનાવરણીય, ચાર દર્શનાવરણીય અને પાચ અન્તર એ ચૌદ પ્રકૃતિઓનો ઉદય આરમા ગુણસ્થાનક સુધી અને બાકીની બ પ્રકૃતિઓનો ઉદય તેમા ગુણસ્થાનક સુધી સર્વ જીવોને હોવાથી તે ધ્રુવોદય છે. એ સત્તાવીશ ધ્રુવોદયી પ્રકૃતિઓ, નિદ્રા, પ્રયત્ના, વેદનીય ૨, નીચગો નરકત્રિક, પચેન્દ્રિયગ્મતિ, વૈક્રિયદ્રિક, હુકસસ્થાન, અશુભવિહાયોગી પરાવાન, ઉચ્છવાસનામ, ઉપવાત, ત્રસયતુક, દુર્ભગ, દુસ્વર, અનાદિ અયશ, મોળ કપાય, હામ્યાદિપટ્ટક, નપુસકવેદ, સમ્યક્ત્વમોહનીય ૨

ઉદ્યોતનો ઉદ્ય વિવક્ષિત હોવાથી દોષ નથી તથા પચસત્રહને મં
સ્થાનર્હિત્રિકનો ઉદ્ય દેવોને નહિ હોવાથી તે બાદ કરતા ૮૨ પ્રકૃતિઓ
ઉદ્યમા હોય સમ્યક્ત્વમોહનીય અને મિશ્રમોહનીય સિવાય મિથ્યાત્વ
ગુણસ્થાનકે ૭૯ પ્રકૃતિઓ ઉદ્યમા હોય. મિથ્યાત્વમોહનીય સિવાય સાસ્વાદને
૭૮ પ્રકૃતિઓ હોય અનન્તાઅન્ધિયતુષ્ક અને દેવાતુપૂર્વી—એ પાચ પ્રકૃતિઓ
સિવાય અને મિશ્રમોહનીય મેળવતા મિશ્રગુણસ્થાનકે ૭૪ પ્રકૃતિઓ હોય.
મિશ્રમોહનીય બાદ કરતા અને સમ્યક્ત્વમોહનીય અને દેવાતુપૂર્વી—એ બે
પ્રકૃતિઓ સહિત કરતા અવિરતસમ્યગ્યદષ્ટિ ગુણસ્થાનકે ૭૫ પ્રકૃતિઓ હોય

૫. એકેન્દ્રિય એકેન્દ્રિય માર્ગણામા પ્રથમના એ ગુણસ્થાનક હોય છે
વૈક્રિયાષ્ટક, મનુષ્યત્રિક, ઉચ્ચગોત્ર, સ્ત્રીવેદ, પુરુષવેદ, ક્ષીન્દ્રિયાદિગ્નિતિયતુષ્ક,
આહારકદ્વિક, ઔદારિકઅંગોપાગ, છ સધંયણ પાચ સસ્થાન, વિહાયોગતિકિક
જનનામ, વ્રસનામ, દુઃસ્વર, સુસ્વર, સમ્યક્ત્વમોહનીય, મિશ્રમોહનીય
સુભગનામ, આદેયનામ એ ૪૨ પ્રકૃતિઓ વિના આદ્યે અને મિથ્યાત્વે
૮૦ પ્રકૃતિઓ હોય, અને તેમાં વાયુકાયને વૈક્રિયશરીર નામનો ઉદ્ય હોવાથી
તેને આશ્રયી એકેન્દ્રિય માર્ગણાએ ૮૧ (૫-૯-૨-૨૪-૧-૩૪-૧-૫)
પ્રકૃતિઓ ઉદ્યમા હોય સૂક્ષ્મત્રિક, આતપનામ, ઉદ્યોતનામ, મિથ્યાત્વમોહનીય,
પરાધાતનામ અને શ્વાસોચ્છવાસનામ એ આઠ પ્રકૃતિઓ સિવાય સાસ્વાદને
૭૨ પ્રકૃતિઓ ઉદ્યમા હોય, કાગણકે સાસ્વાદન ગુણસ્થાનક એકેન્દ્રિય
પૃથિવી, અપ અને વનસ્પતિને અપર્યાપ્તાવસ્થામા શરીરપર્યાપ્તિ પૂરી થયા પૂર્વે
હોય છે અને આતપનામ, ઉદ્યોતનામ, પરાધાતનામ અને ઉચ્છવાસનામનો
ઉદ્ય શરીરપર્યાપ્તિ અને શ્વાસોચ્છવાસ પચાપ્તિ પૂરી થયા પછી થાય છે,
ઓપશમિકસમ્યક્ત્વ વમતો સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય લબ્ધિઅપર્યાપ્ત અને સાધારણ
વનસ્પતિમા ઉપજતો નથી માટે ત્યાં તેને સૂક્ષ્મત્રિક ઉદ્યમા નથી

૬ એકેન્દ્રિય. એકેન્દ્રિયની પેઠે એકેન્દ્રિયને પણ એગુણસ્થાનક હોય છે, કાગ્ય
કે ઓપશમિક સમ્યક્ત્વ વમતો મનુષ્ય અને તિર્યચ લબ્ધિપર્યાપ્ત એકેન્દ્રિયાદિમા
ઉપજે છે, તેથી તેઓમા વૈક્રિયાષ્ટક, મનુષ્યત્રિક, ઉચ્ચગોત્ર, સ્ત્રીવેદ, પુરુષવેદ,
એકેન્દ્રિય સિવાય એકેન્દ્રિયાદિ ગ્નિતિયતુષ્ક, આહારકદ્વિક, પ્રથમના પાચ સધંયણ

૧૮ કાયયોગ. આ માર્ગણાએ તેર ગુણુચ્ચાનક હોય છે. ત્યાં ઓધે ૧૨૨, મિથ્યાત્વે ૧૧૭ સાસ્ત્રાદને ૧૧૨ ઇત્યાદિ સામાન્ય ઉદ્યાધિકારમાં કહેલી પ્રકૃતિઓનો ઉદય જાણવો.

૧૯ પુરુષવેદ અહિં નવ ગુણુચ્ચાનક હોય છે નરકત્રિક, જાતિ-ચતુષ્ક, ધ્યાવર, સુક્ષ્મ, સાધાગણુ, આતપ, જનનામ, સ્ત્રીવેદ અને નપુંમક વેદ એ ચૌદ પ્રકૃતિઓ. સિવાય ઓધે ૧૦૮ પ્રકૃતિઓનો ઉદય હોય છે તેમાંથી આહારકદ્વિક, સમ્યક્ત્વ અને મિત્ર-એ ચાર પ્રકૃતિ વિના મિથ્યાત્વે ૧૦૪ પ્રકૃતિઓ, મિથ્યાત્વ અને અપર્યાપ્ત નામ-એ બે પ્રકૃતિ વિના સાસ્ત્રાદને ૧૦૨ તેમાંથી અનન્તાનુબન્ધ ચતુષ્ક અને આનુપૂર્વીત્રિક-એ સાત પ્રકૃતિ બાદ કરતા અને મિત્રમોહનીય સહિત કળ્તા મિત્રે ૯૬ પ્રકૃતિઓ, તેમાંથી મિત્રમોહનીય કાઢી સમ્યક્ત્વ અને આનુપૂર્વીત્રિક-એ ચાર પ્રકૃતિઓનો પ્રક્ષેપ કરીએ એટલે અવિરતિ સમ્યગ્દષ્ટિ ગુણુચ્ચાનકે ૯૯ પ્રકૃતિઓ હોય આનુ પૂર્વીત્રિક, અપ્રત્યાખ્યાનીય-૪, દેવગતિ, દેવાયુષ, વૈક્રિયદ્વિક, દુર્ભગ, અનાદૈય અને અચશ-એ ચૌદ પ્રકૃતિઓ. વિના દેશાવિરતિએ ૮૫ પ્રકૃતિઓ હોય પ્રત્યાખ્યાનીય-૪ તિયંચગતિ, તિયંચાયુષ, ઉદ્યોત અને નીચગોત્ર-એ આઠ પ્રકૃતિ ન્યૂત કરીએ અને આહારકદ્વિક મેળવીએ એટલે પ્રમત્તે ૯૯ પ્રકૃતિઓ હોય તેમાંથી જ્ઞાનર્હિત્રિક અને આહારકદ્વિક-એ પાંચ પ્રકૃતિઓ. સિવાય અપ્રમત્તે ૭૪ પ્રકૃતિઓ, સમ્યક્ત્વમોહનીય અને છેલ્લા ત્રણ સધયણુ-એ ચાર પ્રકૃતિઓ. વિના અપૂર્વકરણે ૭૦ પ્રકૃતિઓ હોય અને હાસ્યાદિ ૭ પ્રકૃતિ વિના અનિવૃત્તિએ ૬૪ પ્રકૃતિઓ હોય.

૨૦ સ્ત્રીવેદ અહિં પુરુષવેદની પેઠે નવ ગુણુચ્ચાનક હોય અને ત્યાં ઓધે અને પ્રમત્તે આહારકદ્વિક વિના તથા ચોથે ગુણુચ્ચાનકે આનુપૂર્વીત્રિક સિવાય બાકીની પ્રકૃતિઓનો ઉદય જાણવો. કાણકે પ્રાયઃ સ્ત્રીવેદીને પર-ભવમા જતાં ચતુર્થ ગુણુચ્ચાનક ન હોય, પણ મનુષ્યની આનુપૂર્વીત્રી ઉદય હોય છે અને સ્ત્રી ચતુર્થશપૂર્વધર ન હોય તેથી તેને આહારકદ્વિકનો પણ ઉદય ન હોય, માટે ઓધે તથા નવ ગુણુચ્ચાનકે અનુક્રમે ૧૦૬-૧૦૪ ૧૦૨-૯૬-૯૭-૮૫-૭૯-૭૪-૭૦ અને ૬૪ એ પ્રમાણે ઉદય જાણવો.

૨૧ નપુંસકવેદ અહીં પણ નવ ગુણુચ્ચાતક હોય ત્યાં દેવત્રિક, જિનનામ, સ્ત્રીવેદ અને પુરુષવેદ-એ છ પ્રકૃતિ વિના એાથે ૧૧૬ આદારક દિક, સમ્યક્ત્વમોહનીય અને મિશ્રમોહનીય-એ ચાર પ્રકૃતિ વિના મિથ્યાત્વે ૧૧૨ પ્રકૃતિઓ ઉદય હોય તેમાથી સુદ્ધમત્રિક, આતપ મિથ્યાત્વ અને નન્દાનુપૂર્વી એ છ પ્રકૃતિ ન્યૂન કળતા સારુવાદને ૧૦૮ પ્રકૃતિઓ હોય અનન્તાનુઅન્ધિયનુષ્ઠ, તિયં આનુપૂર્વી મનુષ્યાનુપૂર્વી આવર અને જ્ઞાનિયગક એ ૧૧ પ્રકૃતિઓ બાદ કળતા અને મિશ્રમોહનીય મેળવતા મિશ્ર ૬૬ પ્રકૃતિઓ, નન્દાનુપૂર્વી અને સમ્યક્ત્વમોહનીય સહિત કળતા અને મિશ્રમોહનીય મિત્રાય આવરતિસમ્યગ્દષ્ટિ ગુણુચ્ચાતકે ૬૭ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય તેમાથી અપ્રત્યાખ્યાનત્વ-૪ નન્દત્રિક ધૃત્યદિક, દુર્લભ અનાદેય અને અવના-એ બાઃ પ્રકૃતિઓ વિના દેશાવર્તનએ ૮૫ પ્રકૃતિઓ હોય તિયં-ચગતિ, તિયંઆયુષ, નીચગોચ, ઉદ્યાત અને પ્રત્યાખ્યાનત્વ ૪ એ ચાર પ્રકૃતિઓ બાદ કળતા અને આદારકદિક મેળવતા ૭૮ પ્રકૃતિઓ પ્રમત્તે હોય ત્યાં ત્રિક અને આદારકદિક-એ પાંચ પ્રકૃતિઓ સિવાય અપ્રમત્ત ગુણુચ્ચાતકે ૭૪ પ્રકૃતિ સમ્યક્ત્વ મોહનીય અને સંદર્ભ ત્રણ સધયગ એ ચાર પ્રકૃતિઓ વિના અપૃષ્ઠકરોનુ ૭૦ પ્રકૃતિઓ અને લાઘ્યાદિષ્ટ ૫ વિના અતિગતિગુ-પાનો ૬૪ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય

૨૨. સ્ત્રીવે અતિ નવ ગુણુચ્ચાતક હોય તે ત્યાં માત્ર ૪, માયા ૪ હોવા ૪ અને જિનનામ-એ તે પ્રકૃતિ વિના એાથે ૧૦૮ સમ્યક્ત્વ, મિશ્ર અને આદારકદિક-એ ચાર પ્રકૃતિ વિના મિથ્યાત્વે ૧૦૫, નન્દ, આતપ, મિશ્રત્વ અને નન્દાનુપૂર્વી-એ ૧ પ્રકૃતિ સિવા સારુવાદને ૯૮ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય અનન્તાનુઅન્ધિયનુષ્ઠ, તિયં આનુપૂર્વી મનુષ્યાનુપૂર્વી આવર અને જ્ઞાનિયગક એ ૧૧ પ્રકૃતિઓ બાદ કળતા અને મિશ્રમોહનીય મેળવતા મિશ્ર ૬૬ પ્રકૃતિઓ, નન્દાનુપૂર્વી અને સમ્યક્ત્વમોહનીય સહિત કળતા અને મિશ્રમોહનીય મિત્રાય આવરતિસમ્યગ્દષ્ટિ ગુણુચ્ચાતકે ૬૭ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય તેમાથી અપ્રત્યાખ્યાનત્વ-૪ નન્દત્રિક ધૃત્યદિક, દુર્લભ અનાદેય અને અવના-એ બાઃ પ્રકૃતિઓ વિના દેશાવર્તનએ ૮૫ પ્રકૃતિઓ હોય તિયં-ચગતિ, તિયંઆયુષ, નીચગોચ, ઉદ્યાત અને પ્રત્યાખ્યાનત્વ ૪ એ ચાર પ્રકૃતિઓ બાદ કળતા અને આદારકદિક મેળવતા ૭૮ પ્રકૃતિઓ પ્રમત્તે હોય ત્યાં ત્રિક અને આદારકદિક-એ પાંચ પ્રકૃતિઓ સિવાય અપ્રમત્ત ગુણુચ્ચાતકે ૭૪ પ્રકૃતિ સમ્યક્ત્વ મોહનીય અને સંદર્ભ ત્રણ સધયગ એ ચાર પ્રકૃતિઓ વિના અપૃષ્ઠકરોનુ ૭૦ પ્રકૃતિઓ અને લાઘ્યાદિષ્ટ ૫ વિના અતિગતિગુ-પાનો ૬૪ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય

દેશવિરતિએ ૮૧ પ્રકૃતિઓ હોય તિર્થચગતિ, તિર્થચાલુષ, ઉદ્યોત, નીચગોત્ર, અને પ્રત્યાખ્યાન ક્રોધ-એ પાંચ પ્રકૃતિઓ કાદતા અને આહારક દ્વિક મેળવતાં પ્રમત્તે ૭૮ પ્રકૃતિઓ હોય મત્યાનર્દિનિક અને આહારકદ્વિક -એ પાંચ પ્રકૃતિઓ આદ કરતાં અપ્રમત્તે ૭૩ પ્રકૃતિઓ, સમ્યક્ત્વમોહનીય અને અન્ય ત્રણ સહનન-એ ચા- પ્રકૃતિઓ વિના અપૂર્વકરણે ૬૯ અને હામ્યાદિપટ્ટક વિના અનિવૃત્તિ ગુણસ્થાનકે ૬૩ પ્રકૃતિઓ ઉદ્યમા હોય છે

૨૩-૨૪-૨૫ માન, માયા અને લોભ. અહિં ઉદ્યસ્વામિત્વ પૂર્વવત્ કહેવું પરંતુ માન અને માયાકષાય માર્ગણાએ નવ ગુણસ્થાનક હોય છે, અને લોભમાર્ગણાએ દશ ગુણસ્થાનક હોય છે તેમજ પોતાના સિનાય અન્ય ત્રણ કષાયની બાર પ્રકૃતિઓ વર્જવી જેમકે માનમાર્ગણાએ બાકીના ત્રણ કષાયના અનન્તાનુબન્ધ્યાદિ બાર ભેદ અને જિનનામ-એ તે પ્રકૃતિ સિવાય એાધે ૧૦૯ પ્રકૃતિઓ ઉદ્યમા હોય છે એવી રીતે બીજા કષાયો માટે પણ સમજવું લોભમાર્ગણાએ દશમા ગુણસ્થાનકે ત્રણ વેદ ન્યૂન કરતા ૬૦ પ્રકૃતિઓ હોય

૨૬-૨૭ મતિજ્ઞાન અ- શ્રુતજ્ઞાન. અહિં ચોથાથી બારમા સુધી નવ ગુણસ્થાનક હોય છે મ્થાવરચતુષ્ક, જાતિચતુષ્ક, આતપ, અનન્તાનુબન્ધિ ચતુષ્ક, જિનનામ, મિથ્યાત્વ અને મિત્ર એ સોળ પ્રકૃતિઓ વિના એાધે ૧૦૬ પ્રકૃતિઓ, આહારકદ્વિક સિવાય અવિરતિગુણસ્થાનકે ૧૦૪ અને દેશવિરતિ આદિ ગુણસ્થાનકે સામાન્ય ઉચ્ચાધિકાર પ્રમાણે ૮૭-૮૧-૭૬-૬૬-૬૦-૫૯ અને ૫૭ કે ૫૫ નું ઉદ્યસ્વામિત્વ જાણવું.

૨૮ અવધિજ્ઞાન ઉપર પ્રમાણે ઉદ્યસ્વામિત્વ જાણવું પરંતુ એટલો વિરોધ છે કે પૂર્વોક્ત મોળ પ્રકૃતિ અને નિયંચાનુપૂર્વી સિવાય એાધે ૧૦૫ પ્રકૃતિઓ હોય છે ૧ પ્રજાપના મુત્રની ટીકાનુસારે અવધિજ્ઞાનીને તિયંચાનુ પૂર્વીનો ઉદ્ય ન હોય તેમ જણાય છે આહારકદ્વિક વિના અવિરતિ સમ્યગ્દષ્ટિ ગુણસ્થાનકે ૧૦૩ પ્રકૃતિઓ ઉદ્યમા હોય બાકીના ગુણસ્થાનકે મનિનાનોના પેકે જાણવું અવધિજ્ઞાન કે વિભગજ્ઞાન સદિન વક્ષગતિએ નિયંચ-

પ્રમત્તથી આરંભી ચાર ગુણુચ્ચાનકો હોય છે ત્યાં સામાન્યે ૮૧-૭૬-૬૨ અને ૬૬ પ્રકૃતિઓનું ઉદયસ્વામિત્વ જાણવું.

પરિહારવિશુદ્ધિ અહીં છઠ્ઠું અને સાતમું એ બે ગુણુચ્ચાનક હોય છે ત્યાં પૂર્વોક્ત ૮૧ પ્રકૃતિઓમાંથી આહારકદ્વિક, સ્ત્રીવેદ, પ્રથમસહનત સિવાય બાકીના પાંચ સંહનન-એ આઠ પ્રકૃતિઓ વિના ઓઘે અને પ્રમત્તે ૭૩ પ્રકૃતિઓ હોય છે પરિહારવિશુદ્ધિચાત્રિવાળા ચતુર્દશપૂર્વધન ન હોય, તેમજ સ્ત્રીને પરિહારવિશુદ્ધિ ચાત્રિ ન હોય અને વજ્રઋષભનાગચમધયણ વાળાને જ પરિહારવિશુદ્ધિ ચાત્રિ હોય માટે અહીં પૂર્વોક્ત આઠ પ્રકૃતિઓના ઉદયનો નિષેધ કર્યો છે. સ્ત્યાનદ્વિત્રિક સિવાય અપ્રમત્ત ગુણુચ્ચાનકે ૭૨ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય.

૩૭ સૂક્ષ્મસંપરાય અહિં એક દશમું સૂક્ષ્મસંપરાય ગુણુચ્ચાનક હોય છે ત્યાં ઓઘે-સામાન્યે ૬૦ પ્રકૃતિઓનો ઉદય જાણવો.

૩૮ યથાખ્યાત અહિં છેલ્લા ૧૧, ૧૨, ૧૩ અને ૧૪ એ ચાર ગુણુચ્ચાનક હોય છે ત્યાં જિનનામ સદિત ઓઘે ૬૦, જિનનામ વિના ઉપશાન્તમોહે ૫૮, ઋષભનારાચ અને નારાય-એ બે સધયણ સિવાય ક્ષીણમોહના દ્વિચરમ સમયે ૫૭ નિદ્રાદ્વિક વિના છેલ્લા સમયે ૫૫, સયોગીકેવલીગુણુચ્ચાનકે ૪૨ અને અયોગીકેવલી ગુણુચ્ચાનકે ૧૨ પ્રકૃતિઓનો ઉદય હોય છે.

૩૯ દેશાવરતિ અહિં પાંચમું એક જ ગુણુચ્ચાનક હોય છે અને ત્યાં સામાન્ય ૮૭ પ્રકૃતિઓનો ઉદય જાણવો.

૪૦ અવિરતિ આ માર્ગશાએ પ્રથમના ચાર ગુણુચ્ચાનક હોય છે ત્યાં જિનનામ અને આહારકદ્વિક એ ત્રણ પ્રકૃતિ સિવાય ઓઘે ૧૧૮ સમ્યક્ત્વ અને મિત્રમોદનીય એ બે પ્રકૃતિ વિના મિથ્યાત્વે ૧૧૭, સૂક્ષ્મત્રિક, આત્મ મિથ્યાત્વ અને નરકાનુપૂર્વી એ છ પ્રકૃતિઓ વિના સાસ્ત્રાદને ૧૧૧, અનન્તાનુબન્ધિચતુર્ક, ચ્યાવર, જ્ઞાનિચતુર્ક અને આનુપૂર્વીત્રિક-એ આ

પ્રકૃતિઓ બાદ કરતાં અને મિશ્રમોહનીય મેળવતા મિશ્ર ૧૦૦ પ્રકૃતિઓ
 હોય છે. ત્યાં આનુપૂર્વીચતુષ્ટ અને સમ્યક્ત્વમોહનીય એ પાંચ પ્રકૃતિઓ
 મેળવતા અને મિશ્રમોહનીય બાદ કરતાં અવિરતિ ગુણગ્રાહ્યને ૧૦૪ પ્રકૃતિઓ
 ઉદયમાં હોય છે.

૪૧ અક્ષુદ્ધર્શન અહિ બાર ગુણગ્રાહ્યને હોય છે એકેન્દ્રિયાદિગ્નનિવ્રિહ,
 ધ્યાવચ્ચતુષ્ટ, જિનનામ, આતપ અને ૪ આનુપૂર્વીક એ તેર પ્રકૃતિ વિના
 યોધે ૧૦૬, આદાન્દદિહ, સમ્યક્ત્વ અને મિશ્ર-એ ચાર પ્રકૃતિ વિના
 મિથ્યાત્વે ૧૦૫, મિથ્યાત્વ વિના સાસ્વાદને ૧૦૪, અનન્નાનુગન્ધિયચતુષ્ટ
 અને ચક્રિન્દ્રિયભતિ-એ પાંચ પ્રકૃતિ વિના અને મિશ્રમોહનીય સહિત કરતાં
 મિશ્રગુણગ્રાહ્યને ૧૦૦ મિશ્રમોહનીય બાદ કરતાં અને સમ્યક્ત્વમોહનીયનો
 પ્રેતપ કરતાં અવિરતિગુણગ્રાહ્યને ૧૦૦ અપ્રત્યાપ્ત્યાનોય-૪ વર્ધિયદક,
 દર્ભગ અનાદિય, અયશ, દેવગતિ, દેવાયુષ, નરકગતિ અને નરકાયુષ-એ તે
 પ્રકૃતિ વિના દેશવિરતિએ ૮૭ પ્રકૃતિઓ હોય. બાકીના ગુણગ્રાહ્યનો
 આગામ્ય ઉદયગ્રામિત્ય ભગવત્.

૪૨ અચ્ચક્ષુદ્ધર્શન આ માર્ગણાએ પણ બાર ગુણગ્રાહ્યને હોય
 છે ત્યાં જિનનામ વિના યોધે ૧૨૧ આદાન્દદિહ, સમ્યક્ત્વ અને મિ-
 શ્ર પ્રકૃતિ વિના મિથ્યાત્વે ૧૧૭ પ્રકૃતિઓ હોય આગામ્ય ગુણગ્રાહ્યને
 અનુભવે ૧૧૧-૧૦૦-૧૦૪-૮૭-૮૧-૭૬-૭૬-૬૬-૬૦-૫૬ અને ૧૧
 ના કરાણે આગામ્ય ઉદયગ્રામિત્ય ભગવત્.

૪૩ અપવશ્ચિર્શન અહીં આચાર્યના આગામ્યના અનુભવે ૧૧૧
 ના કરાણે હોય અનુભવે ૧૦૦ ના કરાણે ૧૦૪ ના કરાણે ૮૭ ના કરાણે ૮૧
 ના કરાણે ૭૬ ના કરાણે ૭૬ ના કરાણે ૬૬ ના કરાણે ૬૦ ના કરાણે ૫૬ ના કરાણે
 ૧૧ ના કરાણે આગામ્ય ઉદયગ્રામિત્ય ભગવત્.

૪૪ અવશ્ચિર્શન અહીં આચાર્યના આગામ્યના અનુભવે ૧૧૧
 ના કરાણે હોય અનુભવે ૧૦૦ ના કરાણે ૧૦૪ ના કરાણે ૮૭ ના કરાણે ૮૧
 ના કરાણે ૭૬ ના કરાણે ૭૬ ના કરાણે ૬૬ ના કરાણે ૬૦ ના કરાણે ૫૬ ના કરાણે
 ૧૧ ના કરાણે આગામ્ય ઉદયગ્રામિત્ય ભગવત્.

૪૪ કેવલદર્શન. અહીં છેલ્લાં બે ગુણસ્થાનક હોય છે, સયોગીએ ૪૨ અને અયોગીએ ૧૨ પ્રકૃતિઓનો અનુક્રમે ઉદય જાણવો.

૪૫ ૪૬ ૪૭ કૃણુ, નીલ અને કાપોતલેશ્યા અહીં પૂર્વપ્રતિપત્તી અપેક્ષાએ પ્રથમથી માંડીને છ ગુણસ્થાનક હોય છે ત્યાં જિનનામ વિના ઓધે ૧૨૧ પ્રકૃતિઓ હોય. પરંતુ પ્રતિપદમાનની અપેક્ષાએ પ્રથમનાં ચાર ગુણસ્થાનક હોય છે, તે અપેક્ષાએ આહારકદ્વિક વિના ઓધે ૧૧૯ પ્રકૃતિઓ હોય અને મિથ્યાત્વાદિ ગુણસ્થાનકે અનુક્રમે ૧૧૭, ૧૧૧, ૧૦૦, ૧૦૪, ૮૭ અને ૮૧ પ્રકૃતિઓનો ઉદય જાણવો.

૪૮ તેજોલેશ્યા અહિં પ્રથમથી માડી અપ્રમત્ત સુધી સાત ગુણસ્થાનકો હોય છે ત્યાં સૂક્ષ્મત્રિક, વિકલત્રિક, નરકત્રિક, આતપનામ અને જિનનામ એ અગીયાર પ્રકૃતિ વિના ઓધે ૧૧૧, આહારકદ્વિક, સમ્યક્ત્વ અને મિશ્રમોહનીય સિવાય મિથ્યાત્વે ૧૦૭, મિથ્યાત્વ વિના સાસ્વાદને ૧૦૬, અનન્તાનુબંધિયતુષ્ક, સ્થાવરનામ, એકેન્દ્રિય અને આનુપૂર્વીત્રિક-એ નવ પ્રકૃતિ સિવાય અને મિશ્રમોહનીય સહિત કરતા મિશ્રગુણસ્થાનકે ૯૮, આનુપૂર્વીત્રિક અને સમ્યક્ત્વમોહનીયનો પ્રક્ષેપ કરતાં અને મિશ્રમોહનીય બાદ કરતાં અવિરતિસમ્યગ્દષ્ટિ ગુણસ્થાનકે ૧૦૧, અપ્રત્યાખ્યાનીય-૪ આનુપૂર્વીત્રિક, વૈક્રિયદ્વિક, દેવગતિ, દેવાયુષ, દુર્ભાગનામ, અનાદેય અને અચશ-એ ચૌદ પ્રકૃતિ વિના દેશવિરતિએ ૮૭, પ્રમત્તે ૮૧ અને અપ્રમત્તે ૭૬ પ્રકૃતિઓ હોય છે.

૪૯ પદ્મલેશ્યા. અહીં સાત ગુણસ્થાનકો હોય છે ત્યાં સ્થાવરચતુષ્ક, જાતિચતુષ્ક, નરકત્રિક, જિનનામ અને આતપ એ તેર પ્રકૃતિ વિના ઓધે ૧૦૯ પ્રકૃતિઓ ઉદયમાં હોય છે. સનતકુમાર, માહેન્દ્ર અને બ્રહ્મલોકના દેવોને પદ્મલેશ્યા હોય છે અને તેઓ મરીને એકેન્દ્રિયાદિમાં જતા નથી. તથા નરકમા તો પ્રથમની ત્રણ જ લેશ્યાઓ હોય છે, અને જિનનામનો ઉદય શુક્રલેશ્યાવાળાને જ હોય છે માટે સ્થાવરચતુષ્કાદિ તેર પ્રકૃતિઓનું વર્નનું

મતે ઉપશમસમ્યગ્દષ્ટિ આયુષ પૂર્ણ થવાથી મરીને અનુત્તર સુર તરીકે ઉપ-
તે વખતે તેને અવિરતિગુણસ્થાનકે દેવાનુપૂર્વીનો ઉદય હોય, તે અપેક્ષાં
ઓઘે અને અવિરતિ ગુણસ્થાનકે ૧૦૦ પ્રકૃતિઓ હોય અપ્રત્યાખ્યાનીય
દેવગતિ, દેવાનુપૂર્વી, દેવાયુષ, નરકગતિ, નરકાયુષ, વૈક્રિયદ્રિક, દુર્ભગ, અન-
દેય અને અયશ-એ ચૌદ પ્રકૃતિ વિના દેશવિરતિએ ૮૬ પ્રકૃતિઓ હો-
તિય-ચગતિ, તિય-ચાયુષ, નીચગોત્ર, ઉદ્યોત અને પ્રત્યાખ્યાનીય-૪ એ
પ્રકૃતિ વિના પ્રમત્તે ૭૮, સ્થાનદ્વિત્રિક વિના અપ્રમત્તે ૭૫ અને છેલ્લાં ૨
સઘયણ વિના અપૂર્વકરણે ૭૨ પ્રકૃતિઓ હોય છે. ત્યાં પછી આગળ
ગુણસ્થાનકે અનુક્રમે ૬૬-૬૦-૫૮ પ્રકૃતિઓ ઉદયમા હોય

૫૪ ક્ષાયિક. અહીં ચોથાથી ચૌદમા સુધી અગીયાર ગુણગ્રા-
હાય ત્યાં જાતિચતુષ્ક, સ્થાવરચતુષ્ક, અનન્તાનુબંધિચતુષ્ક, સમ્યક-
મિશ્ર, મિથ્યાત્વ, આતપ, અને ઋપભનાગચાદિ પાંચ સઘયણ એ એક
પ્રકૃતિ વિના ઓઘે ૧૦૧ આહારકદ્રિક અને જિનનામ-એ ત્રણ પ્રકૃતિ
અવિરતિએ ૯૮, અપ્રત્યાખ્યાનીય-૪, વૈક્રિયાષ્ટક, નગનુપૂર્વી, તિય-ચા-
નીચગોત્ર, દુર્ભગ, અનાદેય, અયશ અને ઉદ્યોત-એ એકવીશ પ્રકૃતિ
દેશવિરતિએ ૭૭ પ્રકૃતિ હોય ક્ષાયિકસમ્યગ્દષ્ટિને પાચમા ગુણસ્થાનકે નીચગો-
ઉદય નથી, કારણકે પાચમા ગુણસ્થાકથી મનુષ્યને ઉચ્ચગોત્રનો ઉદય
છે, અને તે ગુણસ્થાનકે વર્તતો ક્ષાયિક સમ્યગ્દષ્ટિ મનુષ્ય જ હોય છે
અહીં નીચગોત્રના ઉદયનુ વર્જન કર્યું યદ્યપિ ક્ષાયિકસમ્યગ્દષ્ટિને વળ્લખ-
નારાચ સઘયણ સિવાય બીજા પાચ સઘયણના ઉદયનો નિષેધ કર્યો છે,
પરન્તુ ભવિષ્યમા થનારા ક્ષાયિકસમ્યગ્દષ્ટિ દુષ્પસહ સૂરિને કયુ સંઘયણ
માનવુ ? માટે આ વાત વિચારણીય છે. પ્રત્યાખ્યાનાવરણચતુષ્ક કાઢી આહાર-
રકદ્વિક મેળવતા પ્રમત્તગુણસ્થાનકે ૭૫ પ્રકૃતિઓ હોય સ્થાનદ્વિત્રિક અને
આહારરકદ્વિક-એ પાચ પ્રકૃતિ વિના અપ્રમત્તે ૭૦, અપૂર્વકરણે ૭૦,
હાસ્યાદિ ૭ પ્રકૃતિ વિના અનિવૃત્તિ ગુણસ્થાનકે ૬૪ વેદત્રિક અને સંન-
લનત્રિક-એ ૭ પ્રકૃતિ વિના સૂક્ષ્મસંપરાયે ૫૮ સંનવલન લોભ વિના
ઉપશાન્તમોહે ૫૬, ક્ષીણમોહના દિયગ્મ સમય સુધી ૫૭ નિદ્રા અને

મિથ્યાત્વે ૯૦ સૂક્ષ્મ, અપર્યાપ્તિ, મિથ્યાત્વ અને નન્દત્રિક-એ છ પ્રકૃતિ
ગિયાય સામ્વાદને ૮૪ પ્રકૃતિઓ હોય છે મિથ્યે દ્રોષ અનાદા-ક ન
હોય અનન્નાનુગ્નિધ્યતુષ્ટ, ધ્યાત્વ અને જ્ઞાતિયતુષ્ટ-એ નવ પ્રકૃતિ વિન
અને અગ્ન્યુત્તમોદનીય અને નન્દત્રિક-એ ચાર પ્રકૃતિઓ મેળાવત અવિરતિએ
૯૬ પ્રકૃતિઓ હોય. વર્ણોદિયતુષ્ટ, તેજસ કાર્માણુ, અશુન્નશ્ચ નિમાળ
ગિય, અગ્નિય, શુભ, અશુભ, મનુષ્યગતિ પચેન્દ્રિયજ્ઞાતિ, જિનનામ ત્રસાત્રિક,
સુભગ આદેય, યશ, મનુષ્યાયુષ, વેદનીયદિક અને ઉચ્ચગોત્ર-એ ૨૫ પ્રકૃતિંગા
અયોગિગે દેવસિસનુદ્ધાત કૃત્તા ત્રીજા, ગ્રાથા અને પાચમા સમયે ઉદયમાં
હોય ત્રમત્રિક, મનુષ્યગતિ, મનુષ્યાયુષ, ઉચ્ચગોત્ર, જિનનામ સાના ૬
અસાનામાથી એક વેદનીય, સુભગ, આદેય, યશ અને પચેન્દ્રિયજ્ઞાતિ-એ
૧૨ પ્રકૃતિઓ અયોગીએ ઉદયમાં હોય અહીં સર્વત્ર ઉદયમાં ઉત્તર્યમિયની
ગિયશા દરી નથી સિદ્ધાન્તમાં પૃથિવી, અપ્ અને વનગ્પતિને સામ્વાદન દર્શ
નથી, સામ્વાદનીને ગતિશુતનાની દર્શા છે, વિભંગજાનીને અવધિર્વાન દર્શ
ને અને દૈમિયમિથ્ર અને આદારકમિથ્રે ઔદારિકમિથ્ર દર્શા ને, પણ તે
દર્શન્યમાં વિવક્ષિત નથી

ઉદ્ધરણાસ્વામિત્વ.

ઉદ્ધરભયથી આગંબી ગોઠ આવલિલા સુધીના કાળને ઉત્થાવલિલા.
 દેરે જે ઉદ્ધાવલિલાપ્રવિષ્ટ દર્મપુદ્ગલને દાર્મ પળ કાણુ લાણુ પરતુ નધી,
 ઉત્થાવલિલાની ખતાર રહેલા દર્મપુદ્ગલને ઉદ્ધાવલિલાગત દર્મપુદ્ગલ સામે
 રંગો બોજવવા તેને ઉત્તિગણા દેરે જે તે વતનના દર્મમાં ઉત્તરે જે તે
 વાતના દર્મની બહુ ઉત્તિગણા થાય જે, ગોઠલે સમાન્ય નીતે જે નરસિંહ
 જે નાથુ કાનહે લેણી દર્મપ્રતિગેહો ઉત્તર દેવ જે, નમ્રાંજન જે સુખ
 વેળનો તરંગ પ્રતિગેહો ઉત્તિગણા થા દેવ જે સ્વર્ગ સુધી જે સુખ
 દેવ જે જે સ્વર્ગ સુધી તેણે ઉત્તિગણા થા દેવ જે, પા તેમ જે સુખ
 દેવ જે જે દર્મપ્રતિગેહો ઉત્તર દેવ જે સ્વર્ગ સુધી જે સુખ
 દેવ જે જે સ્વર્ગ સુધી તેણે ઉત્તિગણા થા દેવ જે, પા તેમ જે સુખ

૧૦૦ પ્રકૃતિઓ હોય. અને અવિરત્યાગિગુરુસ્થાનકે સામાન્ય ઉદયસ્વામિત્વ જાણવું

૬૦ અસંજી. અહીં પ્રયમના જે ગુરુસ્થાનક હોય છે ત્યાં વૈક્રિયાદિક, જિનનામ, આહારકદિક, સમ્યક્ત્વ, મિશ્ર, ઉચ્ચગોત્ર, શ્રીવેદ અને પુરુષવેદ-એ સોળ પ્રકૃતિ વિના ઓઘે અને મિથ્યાત્વે ૧૦૬ પ્રકૃતિઓ હોય. તેમાંથી સદ્ધર્મત્રિક, આતપ, ઉદ્યોત, મનુષ્યત્રિક, મિથ્યાત્વ, પરાધાત, ઉચ્ચૈશ્વર્ય, સુસ્વર, દુસ્વર, શુભવિદ્યાયોગતિ અને અશુભવિયોગતિ-એ ૫૬૨ પ્રકૃતિ વિના સાસ્વાદને ૯૨ પ્રકૃતિઓ હોય છે. સંપત્તિમા ઉદયસ્થાનકમાં અસંજીને આશ્રયી ૭ સંધયણ અને ૭ સંસ્થાનના લાગા કર્યા છે તેથી તેને ૭ સંધયણ અને ૭ સંસ્થાનની પ્રકૃતિઓ તેમજ સુભગ, આદ્ય અને શુભવિદ્યા-યોગતિનો ઉદય પણ હોય છે

૬૧ આહારી. અહીં તેર ગુરુસ્થાનક હોય આનુપૂર્વીચતુષ્ક વિના ઓઘે ૧૧૮ આહારકદિક, જિનનામ, સમ્યક્ત્વમોહનીય અને મિશ્રમોહનીય-એ પાંચ પ્રકૃતિ વિના મિથ્યાત્વે ૧૨૩ સદ્ધર્મત્રિક, આતપ અને મિથ્યાત્વ-એ પાંચ પ્રકૃતિ સિવાય સાસ્વાદને ૧૦૮, તેમાંથી અનન્તાનુઅન્ધિચતુષ્ક, આશ્રય નામ અને જાતિચતુષ્ક-એ નવ પ્રકૃતિ બાદ કરતા અને મિશ્રમોહનીય મેળવતાં મિશ્રગુરુસ્થાનકે ૧૦૦, તેમાંથી મિશ્રમોહનીય કાઢી સમ્યક્ત્વ-મોહનીયનો પ્રક્ષેપ કરતાં અવિરતિગુરુસ્થાનકે ૧૦૦, અપ્રત્યાખ્યાનીય-૪ વૈક્રિયદિક, દેવગતિ, દેવાયુષ, નગકગતિ, નગકાયુષ, દુર્ભંગ, અનાદ્ય અને અપરા-એ તેર પ્રકૃતિ વિના દેશવિરતિએ ૮૭ પ્રકૃતિઓ હોય આગળના ગુરુસ્થાનકે સામાન્ય ઉદયસ્વામિત્વ જાણવું

૬૨ અણાહારી આ માર્ગણાએ ૧-૨-૪-૧૩ અને ૧૪મુ-એ પાંચ ગુરુસ્થાનક હોય છે ત્યાં ઔદારિકદિક, વૈક્રિયદિક, આહારકદિક સદનન ૬ સંસ્થાન ૬ વિદ્યાયોગતિદિક, ઉપધાત, પગધાત, ઉચ્ચૈશ્વર્ય, આતપ, ઉદ્યોત, પ્રત્યેક, સાધાગળ, સુસ્વર, દુસ્વર, અને મિશ્રમોહનીય જે ૩૦ પ્રકૃતિ વિના ઓઘે ૯૨, જિનનામ અને સમ્યક્ત્વમોહનીય-એ જે પ્રકૃતિ વિના

મિથ્યાત્વે ૯૦ મુક્ત, અપર્યાપ્ત, મિથ્યાત્વ અને તન્નદ્રિક-એ ૯ પ્રકૃતિ
 સિવાય સાસ્વાદને ૮૪ પ્રકૃતિઓ હોય છે મિથ્યે કાષ્ઠ અનાદાનક ન
 હોય અનન્તાનુગન્ધચતુષ્ટક, સ્વાદર અને જાતિચતુષ્ટક-એ નવ પ્રકૃતિ વિના
 અને સ્પર્શસ્ત્વભોક્ત્રીય અને તન્નદ્રિક-એ ચાર પ્રકૃતિઓ મેળવતા અવિરતિએ
 ૯૬ પ્રકૃતિઓ હોય વર્ણોદ્વિચતુષ્ટક, તંજસ, કાર્મણુ, અગુરુલ્લધુ નિમાણુ,
 ગ્નિય, અગ્નિય, શુભ, અશુભ, મનુષ્યગતિ પચેન્દ્રિયજનિ, જિનનામ ત્રયત્રિક,
 તંજા આદ્ય, યશ, મનુષ્યાયુષ, વેદનીયદ્વિક અને ઉચ્ચગોત્ર-એ ૨૫ પ્રકૃતિઓ
 અયોગિઓ દેવલિસસુદ્ધાત કરતા ત્રીજા, યાદ્યા અને પાચમા સમયે ઉત્થયા
 તોય ત્રયત્રિક, મનુષ્યગતિ, મનુષ્યાયુષ, ઉચ્ચગોત્ર, જિનનામ સાના :
 અમાતામાંથી એક વેદનીય, સુભગ, આદ્ય, યશ અને પચેન્દ્રિયજનિ-એ
 ૧૨ પ્રકૃતિઓ અયોગીઓ ઉદયમા હોય અહીં સર્વત્ર ઉત્થયા ઉત્ત-વર્ધિની
 વિવક્ષા કરી નથી સિદ્ધાન્તમા પૃથિવી, અપ્ અને વનગપતિને સાસ્વાદન કરી
 નથી, સાસ્વાદનીને મતિયુતજાની કર્યા છે, વિભગજાનીને અવધિદાન કરી
 છે અને વૈદ્યિયમિથ્ય અને આહારકમિથ્યે ઓદરિકમિથ્ય કરી છે, પણ તે
 કાર્યન્યમાં વિવક્ષિત નથી

ઉદીરણાસ્વામિત્વ.

ઉત્થસમયથી આગંબી એક આવલિદા સુધીના કાળને ઉત્થાવલિકા
 કહે છે ઉત્થાવલિકાપ્રવિષ્ટ કર્મપુદ્ગલને કાર્મણુ કમણુ લાગુ પડત નથી,
 ઉત્થાવલિકાની અદાર રહેલા કર્મપુદ્ગલને ઉત્થાવલિકાગત કર્મપુદ્ગલ સાદે
 નેત્રી બેગવવા તેને ઉદીરણા કહે છે તે જાનના કર્મો ઉત્થાવલિકા નેત્રી
 જાનના કર્મની જ ઉદીરણા થાય છે, એટલે સમાન્ય રીતે જો કર્મો
 નેત્રી થાયને તોત્તી કર્મપ્રકૃતિઓના ઉત્થાવલિકા છે, તેમજ નેત્રી
 થાયને તોત્તી કર્મપ્રકૃતિઓની ઉદીરણા પણ થાય છે જ્યાં સુધી નેત્રી
 થાય નેત્રી થાય તોત્તી ઉદીરણા થાય છે, પણ તેમ જ
 ઉદીરણા થાય તોત્તી કર્મપ્રકૃતિને બેગવવા તેના કર્મો નેત્રી થાય નેત્રી
 થાય તોત્તી કર્મપ્રકૃતિને બેગવવા તેના કર્મો નેત્રી થાય નેત્રી

બાધેલુ કર્મ કોઇપણ ફેરફાર થયા સિવાય અવશ્ય ભોગવવું પડે છે. આ બધે ફેરફારો આત્માના શુભાશુભ પરિણામને લીધે કર્મની ઉદ્દિત અને અનુદિત અવસ્થામાં થાય છે બળવાન આત્મા પુરુષાર્થથી કર્મના નિમિત્તથી જી જાય છે. અને નિર્બળ આત્મા કર્મથી બંધાઇ કર્મની પગંપગ ઉત્પન્ન કરે છે. જેમ કોઇ આત્મા લોભ મોહનીયના ઉદયથી ધનાદિ પદાર્થ ઉપર લુબ્ધ વૃત્તિથી મમત્વ ભાવ ધારણ કરે, પગંતુ તે આત્મા શુદ્ધ પરિણામથી લુબ્ધવૃત્તિને ત્યાગ કરી ધનાદિ પદાર્થ ઉપર પોતાનો મમત્વ ભાવ છોડી દે ત્યારે તે કર્મ ઉદ્દિત થઇ બલાસ થઇ જાય અને તેથી નવીન દ્રવ્ય કર્મ ન બંધાય જાની અને અજ્ઞાની આત્મામાં એટલો તફાવત છે કે જ્ઞાની ઉદ્દિત કર્મના નિમિત્તને આધીન થવાની નવી ભૂલ કરતા નથી. સોનીએ મેતાર્થમુનિને સુવર્ણ નવના ચોર ગણી વાધરથી વીંટી તડકે રાખી ક્રોધનુ નિમિત્ત મેળવી આપ્યું ફળ મેતાર્થમુનિએ સમભાવ રાખી કર્મ પરિણામને સમજી સોનીને નિર્દોષ બૂલ ક્રોધના નિમિત્તને આધીન ન થતા તે કર્મને નિબ્દળ કર્યું અને નવી ભૂલ ન કરી. કદાચ અનુભાગના બાહુલ્યથી તેની ભૂલ કરે તો પણ જ્ઞાની પોતાની ભૂલને સુધારી લે છે પ્રસન્નચદ્ર રાજર્ષિની જેમ. પરંતુ અજ્ઞાની આત્મા કર્મ પરિણામને આધીન થઇ રાગ દ્વેષથી નવીન કર્મ ગ્રહણ કરવા રૂપ પોતાની ભૂલને સુધારી શકતા નથી.

पडशीति चतुर्थ कर्मग्रंथ

नमिअ-नमीने	जेग-येग	सावे-साव
जिणुं-जिनंध-ने	लेसाओ-लेस्या	संणित्तवह-संणित्त
जिअ-एवस्थानह	अध-अध	नादि
मग्गाणु-मार्गाणु	अधपणह-अधप	डिअवि-डाई
गुणहाणु-गुणहाणु	आह-आह	पुण्ह-पुण्ह
द्विओग-द्विओग		

मग्गाणु अने अमिधिय

नमिअ जिणुं जिअ मग्गाणु—जिनंधरने नमीने (१) एव-
स्थानह (एवना १४ लेह) (२) गत्यादि ६२ मार्गाणु

गुणहाणुद्विओग जेगलेसाओ—(३) १४ गुणहाणु (४)
१२ द्विओग (५) १५ ओग (६) ६ लेस्या.

अधपणह सावे—(७) अध (८) अधपणह (९) साव (१०)
सगादि ५).

संणित्तवह डिअवि पुण्ह. १—(१०) संणित्तवह, १-२
पुण्ह

नमिअ-नमीने	जिअहाणुओग-	लेसा-ने
जिणुं-जिनंध-ने	एवना ६ ने विने	अध-अध
मग्गाणु-मार्गाणु	गुणहाणु-गुणहाणु	द्विओग-
द्विओग-द्विओग	जेग-ने	पुण्ह-पुण्ह
	द्विओग-ने	साव-साव

પ્રક્રેપ ૩ ગાથાનાં ૨૬ દ્વાર. ૧૪ જીવભેદને વિષે ૮ દ્વાર.
 નમિઅ જિણું વત્તન્વા—જિનેશ્વરને નમીને ઠહેવાં. (૮ દ્વાર)
 ચઉદસ જિઅઠાણુએસુ ગુણુઠાણુ—૧૪ જીવભેદને વિષે
 ગુણુઠાણું

જેગુવઓગોલેસા—યોગ. ઉપયોગ. લેશ્યા

ખંધુદઓદીરણુ સત્તા ૧—ખંધ. ઉદય. ઉદીરણુ સત્તા

જિનેશ્વરને નમીને ૧૪ જીવના ભેદને વિષે ૧ ગુણુઠાણુ.
 ૨. યોગ ૩. ઉપયોગ. ૪. લેશ્યા. ૫. ખંધ ૬. ઉદય ૭. ઉદી
 રણુ. ૮ સત્તા એ ૮ દ્વાર ઠહેવાના છે.

જીવભેદ જાણ્યા વિના પછી જ ગુણુઠાણુદિ જાણી શકાય
 માટે પ્રથમ જીવભેદ તે પછી જ ગુણુઠાણું. ગુણુઠાણું રહેલા જીવો
 મન વચન કાચના વ્યાપાર રૂપ યોગે કરીને કર્મ બાધે માટે તે
 પછી યોગ યોગે કરીને જીવના શુભાશુભ ઉપયોગ હોય માટે તે
 પછી ઉપયોગ. શુભાશુભ ઉપયોગે જ લેશ્યા પ્રવર્તે, માટે તે પછી
 લેશ્યા. અને તે લેશ્યાએ કરીને જીવ કર્મ બંધ કરે માટે તે
 પછી બંધ ઉદય ઉદીરણુ અને સત્તા. એમ જીવભેદ ઉપર ૮
 દ્વાર કહીશું.

તાહુ-તેમજ

મૂલ-મૂળ

ચઉદ મગ્ગાણુ-૧૪

માર્ગણુ

ઠાણુગુ-સ્થાતોને વિષે

બાસટ્ટી-બાસ

ઉત્તરેસુ-ઉત્તર ભેદને

વિષે

જિઅ-જીવ સ્થાનક

ગુણુ-ગુણુસ્થાનક

જોગ-યોગ

ઉપયોગા-ઉપયોગ

લેસ-લેશ્યા

અપખહુ-અપ

બહુવ

ચ-અને

છઠ્ઠાણુ-૬ સ્થાનક

અપવજતા પવજતા-એ ૭ અપર્યામા અને ૭ પર્યામા.
ક્રમેણ ચક્રદશ જિઝાટ્ટાણા ૨-અનુક્રમે ૧૪ (સંસાની) છવના
બેદો છે

ખાયર-ખાન	અન્નિ-અન્ની	પવજો-પર્યામાને વિં
અઅન્નિ-અસન્ના	અપવજતે-અપવ	અવ્ય-અવં
વિગલે-વિકલે દ્રિયને	માને વિષે	ગુણા-ગુણાના
વિ	અવજય જીવ્ય-અ	મિન્દ્ર-મિન્દ્રાત્વ
અપવજિત-અપર્યામા	વિગતિ સુકત	એએવુ-આદાનાને
પદમ બિગ-પાંચુ	સન્નિ-સન્ની	વિ
બીજી		

૧૪ છવબેદોને વિષે ગુણકાણા

ખાયર અન્નન્નિ વિગલે. અપવજિત પદમ બિગા—(૨૦૧)
અપર્યામા એવા બાદર ચોકેદ્રિય અસન્ના અને વિગેદ્રિય (જે
દ્રિય તેષદ્રિય અને અઉરિદ્રિય) ને વિષે પાંચુ (મિન્દ્રાત્વ)
અને બીજી (આસ્વાદન) ગુણકાણા રોય.

સન્નિ અપવજતે. અવજયજીવ્ય-સંસી અપર્યામાને વિષે આ વસ્તિ
રહિત (મિન્દ્રાત્વ અને આસ્વાદન નેમ) ૩ ગુણકાણા રોય.

અન્નિપવજો. અવગુણા- સંસી પદ્યામાને વિષે રવં (૧૨)
ગુણકાણા રોય.

મિન્દ્ર એએવુ. ૩-ખામના (૨૦૨) અપર્યામા રહત ૨૦ ને
ખામ એએવુ પદ્યામા તે દ્રિય પદ્યામા નેમરહિત અવ ૨૦ ને
દ્રિય પદ્યામા અને અસન્ના પદ્યામા એ ૩ છવબેદ ને વિં
મિન્દ્ર ગુણકાણા રોય.

અધ્યાય ઉ અધ્યાયહુ-અધ્યાદિ-૪ (૬ અધ ૭ ઉદય ૮ ઉદોરણા ૯ સત્તા) ૧૦ અદ્ય અહુત્વ
ચ તો ભાવ સંખ્યાઈ. ૩.-તે પછી ૧૧ ભાવ અને ૧૨ સંખ્યાતાદિનો વિચાર (એમ ૩ પ્રશ્નેષ ગાથા વડે ૮+૬+૧૨=૨૬ દ્વાર કહીશું.)

માર્ગણાને વિષે રહેલા જીવો ગુણઠાણા વિના ન હોય તે માટે ગુણઠાણાની વિશુદ્ધ વર્તતા જીવો વિશુદ્ધ યોગે કરી વિશુદ્ધ ઉપયોગ પામે માટે ગુણઠાણાને વિષે પ્રથમ જીવભેદ પછી યોગ અને ઉપયોગ કહ્યા. વિશુદ્ધ ઉપયોગે વિશુદ્ધ લેશ્યા હોય માટે તે પછી લેશ્યા લેશ્યાએ કર્મના અધ હેતુ હોય. પછી અધ હેતુએ કરી કર્મનો અધ તે પછી સત્તા. તે પછી અખાધા કાળ ગય. પછી સંક્રમણે કરીને કે સ્વભાવિક ઉદય કે અળાત્કારે ઉદય (ઉદોરણા). ગુણઠાણાને વિષે વર્તતા જીવોનું અદ્યઅહુત્વ. તે પછી ગુણઠાણે ભાવ અને તેનું જ્ઞાન સંખ્યાતાદિકે થાય માટે તે કહેશે.

ઈહ-અહીં-લોકને વિષે
સુદુમ-સૂક્ષ્મ
ખાયર-ખાદર,
એગિ દિ-એકે દ્રિય
ખિ-એધદ્રિય
તિ-તેધદ્રિય.

ચઉ-ચઉરિ દ્રિય
અસન્નિ-અસન્ની
સન્નિ-સન્ની.
પચિંદી-પચે દ્રિય
અપજજતા-અપ-
ચોક્ષા

પજજતા-પચોક્ષા.
કમેણ-અનુક્રમે
ચઉન્સ-ચોદ
જિઅટ્ટાણા-જીવના
ભેદો

જીવના ૧૪ ભેદો.

ઈહ સુદુમ ખાયરેગિંદિ-અહીં (આ જગતને વિષે) સૂક્ષ્મ એકે દ્રિય ખાદર એકે દ્રિય
ખિ તિ ચઉ અસન્નિ સન્નિ પચિંદી-એધદ્રિય તેધદ્રિય ચઉ રિદ્રિય અસન્ની પચેદ્રિય અને સંજો પચેદ્રિય.

સંકિલ્પ પરિણામી સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય બાહર તેડકાય વાઉકાય અને સર્વે લબ્ધિ અપર્યાપ્તાને મિથ્યાત્વ જ ગુણુકાણુ હોય કરણ અપર્યાપ્તાને મિથ્યાત્વ, ઉપશમ સમ્યક્ત્વ વમીને ઉપજતાં શરીર પર્યાપ્તિ પૂર્ણ થયા પહેલા સાર્વાદન અને સમ્યક્ત્વ સહિત ઉપજતાં ચોથું ગુણુકાણુ હોય પ્રાય ચોથા કર્મગ્રંથમાં અપર્યાપ્તા શબ્દથી કરણ અપર્યાપ્તા લેવા અને બાકીના પ કર્મગ્રંથમાં લબ્ધિ અપર્યાપ્તા સમજવા દેવ નારકી લબ્ધિ અપર્યાપ્તા હોતા નથી

અપજન્ત-અપર્યાપ્તા.	અપજન-અપર્યાપ્તા.	એસુ-એ ૭ ને વિષ
છક્કિ-૬ જીવને વિષે.	સન્નિસુ-સન્નીને વિષે	તાણુ-શરીર પર્યાપ્તિએ
કર્મ-કાર્મણુ	તે-તે એ યોગ.	પજજેસુ-પર્યાપ્તા
ઉરલભાસ-ઔદારિક	સ-સહિત.	ઉરલ-ઔદારિક કાય- યોગને.
મિશ્ર	વિઉવ્વમિસ-વૈક્રિય	અન્ને-અન્ય આચાર્યો
જોગા-યોગ	મિશ્ર	

૭ અપર્યાપ્તા જીવભેદને વિષે યોગ.

અપજન્ત છક્કિ કર્મસુરલ, મીસ જોગા—અપર્યાપ્તા ૬ જીવ ભેદને વિષે કાર્મણુ અને ઔદારિક મિશ્ર યોગ હોય.

અપજન સન્નિસુ; તે સવિઉવ્વમિસ—અપર્યાપ્તા સંજી પન્થેન્દ્રિયને વિષે તે એ યોગ અને વૈક્રિયમિશ્ર સહિત (એમ ૩ યોગ) હોય.

એસુ, તાણુપજજેસુ ઉરલ મન્ને. ૪—શરીર પર્યાપ્તિએ પર્યાપ્તા એ ૭ જીવ ભેદને વિષે ઔદારિક કાય યોગને પણ અન્ય આચાર્યો માને છે.

અને અસંજી પચેદ્રિય) ને વિષે લાપા (અસત્યામૃષા વચન યોગ) સહિત તે ઔદારિક કાયયોગ (એમ બે યોગ) હોય બાયરિ સવિઉવિદુગ—બાદર (એકેદ્રિય) પર્યાપ્તને વિષે વૈકિયદિક સહિત તે (ઔદારિક કાય યોગ એમ ૩) યોગ હોય.

વિવેચન—કાર્મણ અને ઔદારિકમિથ્ર કેવળી સમુદ્ગતે હોય વૈકિયદિક ગુણને તિયચને ઉત્તરવૈકિય કરતાં તથા દેવ નારકીને હોય. આહારકદિક ૧૪ પૂર્વધર સાધુને આહારક કરતાં હોય. બાકીના ૪ મનના ૪ વચનના અને ઔદારિક કાય-યોગ તો યથાયોગ્ય હોય તેથી સંજીને ૧૫ યોગ હોય

પજ-પર્યાપ્તા	દુદંસ-એ દર્શન	અપજ-અપર્યાપ્તાને વિષે
સન્નિસુ-સંજીનેવિષે	દુઅનાણુ-એ અજ્ઞાન	
બાર-બાર	દસસુ-દશને વિષે	મણુ-મન. પર્વવ
ઉવઓગા-ઉપયોગ	ચક્રુ-ચક્ષુ દર્શન.	નાણુ-જ્ઞાન.
પજ-પર્યાપ્તા.	વિણા-વિના	ચક્રુ-ચક્ષુ દર્શન
ચઉરિંદિ-ચઉરિદ્રિય	સન્નિ-સંજી	કેવલ-કેવળ
અસન્નિસુ-અસંજીને વિષે.		દુગ-દિક
		વિહૂણા-વિના

૧૪ જીવભેદ ઉપયોગ.

પજ સંનિસુ બાર ઉવઓગા. પ-પર્યાપ્તા સંજીને વિષે ૧૨ ઉપયોગ હોય છે.

પજ ચઉરિંદિ અસન્નિસુ, દુદંસ દુઅનાણુ-પર્યાપ્તા ચઉરિદ્રિય અને પર્યાપ્તા અસંજી પચેદ્રિયને વિષે બે દર્શન (ચક્ષુ-અચક્ષુ) બે અજ્ઞાન (મતિ અજ્ઞાન-શુન અજ્ઞાન) એમ ૪ ઉપયોગ હોય છે.

વિવેચન-કરણ અપર્યાપ્તા બાદર ઓકેદ્રિય (પૃથ્વીકાય
અથકાય અને વનરપતિ કાય) મા દેવતા મરીને ઉપર નેને
અપર્યાપ્ત પળે નેને લેક્યા પળે હાય. સના પચાત વળુંને
બાકીના ૧૩ જીવભેદને વિષે ૭ કે ૮ કર્મનો બાધ અને હરીશ્વર
રોય ૭ કર્મ તે જીવ હમેશા સમયે માથે બાધ ને અને
ત્યાગ આય બાધે ત્યારે ૮ કર્મ બાધ અથ જીવના આય
વળત અતર્જીત સુધી બાધાય ભાગવતા જીવન આય ૧
આવાલકા બાકી રહે ત્યારે ૭ કર્મની હરીશ્વર માથે ૨
દયાવલિકા ઉપર દલિક નથી માટે અન્યથા ૮ કર્મની હરીશ્વર
માથે સમય સુધી ૮ કર્મનો કાય હાય ને અને અપર્યાપ્ત
ને ૮ સુધી ૮ કર્મની સત્તા હાય છે અને આ ૧૩ જીવના મા
તે વધુમા વધુ ૧-૨-૪૫ ગુણકાળ હાય માટે ૮ કર્મના હાય
અને સત્તા હાય

સત્ક-૧૦ આદ્ય		અસત્ક-૨ મના	અન્નિ-૧૦
સત્ક-૧-૧-૧ બાધ		અસત્ક-૧-૧	અન્નિ-૧-૧
સત્ક-૧-૧-૧ બાધ		અસત્ક-૧-૧	અન્નિ-૧-૧
સત્ક-૧-૧-૧ બાધ		અસત્ક-૧-૧	અન્નિ-૧-૧
સત્ક-૧-૧-૧ બાધ		અસત્ક-૧-૧	અન્નિ-૧-૧

નસી પચાદર પર્યાપ્તને બાધ હાય સત્તા અને હરીશ્વર
અસત્ક હોય બાધ સના પાંતને વિષે ૭-૮-૧ ૨ કર્મને
બાધ હાય

સત્ક-૧૦ આદ્ય અસત્ક-૨ મના અન્નિ-૧૦
સત્ક-૧-૧-૧ બાધ અસત્ક-૧-૧ અન્નિ-૧-૧

સત્ક-૧૦ આદ્ય અસત્ક-૨ મના અન્નિ-૧૦
સત્ક-૧-૧-૧ બાધ અસત્ક-૧-૧ અન્નિ-૧-૧

અપજ્જ ખાયરે પઠમ ચઉ-અપર્યાપ્તા ગાદર એકેંદ્રિયં
વિષે પ્રથમની ૪ લેશ્યા હોય.

તિ એસેસુ-ખાકીના ૧૧ જીવ લેદ (સૂક્ષ્મના ૨. ગાદર પર્યાપ્તા.
૬ વિકલેદ્રિય-૨ અસક્તીના) ને વિષે પ્રથમની ૩ લેશ્યા હોય

લેશ્યાના પગ્ણિભમની માહોમાહે તરતમતા જાણાવવા માટે જાજ
ફળ ખાનારા છ પુરૂષનુ દ્રષ્ટાત આ પ્રમાણે જાણવું—કોઈ છ પુરૂષો જાજ
ફળ ખાવા માટે ને વૃક્ષ પામે ગયા ત્યા પહેલાંનો વિચાર મળથી વૃક્ષ
ઉખેડવાનો થયો, બીજાએ શાખા કાપવાનુ જણાવ્યુ, ત્રીજાએ નાની ડાળી
કાપવાનુ કહ્યુ, ચોથાએ ફળવાળા ગુચ્છા તોડવા કહ્યુ, પાંચમાએ ફળો તોડવા
કહ્યુ અને છઠ્ઠાએ ભોંય ઉપર પડેલા ફળો ખાવા જણાવ્યુ, એ છ પુરૂષના
અધ્યવસાયો મુજબ અનુક્રમે ફળણાદિ છ લેશ્યાવાળાના અધ્યવસાય જાણવા
બીજુ ગામનો નાશ કરવાને નીકળેલા છ પુરૂષનુ દ્રષ્ટાત આ પ્રમાણે જાણવું—
કોઈ છ પુરૂષ ગામ નાશ કરવાને નીકળ્યા તેમા પહેલાંએ મનુષ્ય દેર ઘેરે
સર્વને મારવાનો વિચાર દર્શાવ્યો, બીજાએ મનુષ્યોને મારવા જણાવ્યું,
ત્રીજાએ પુરૂષોને મારવા જણાવ્યું, ચોથાએ હથીયાગ્ય ધ પુરૂષોને મારવા
જણાવ્યું, પાંચમાએ લડવાને તૈયાર હોય-લડતા હોય તેવાને મારવા જણાવ્યું
અને છઠ્ઠાએ ફક્ત ધન લુટી લેવા જણાવ્યું. એ છ પુરૂષના અધ્યવસાય
મુજબ ફળણાદિ છ લેશ્યાવાળાના અધ્યવસાયો જાણવા

૧૩ જીવભેદે બધ-ઉદીરણ-ઉદય-સત્તા.

સત્તઠ્ઠ બંધુદીરણ, સંતુદયા અટ્ઠ તેરસસુ. ૭-૧૩ જીવ
લેદને વિષે ૭ કે ૮ કર્મનો બધ અને ઉદીરણ હોય તથા સત્તા
અને ઉદય ૮ કર્મનો હોય.

૬૨ માર્ગશ્રામાંથી વેદ ૩ ક્ષાય ૪ જ્ઞાન ૫ અજ્ઞાન ૩
વેદ્ય નરિત્થિ નપુંસા—પુરુષવેદ સ્ત્રીવેદ અને નપુંસક વેદ
કસાય કોડ મય માય લોભત્તિ—ક્રોધ માન માયા અને
લોભ એમ ૪ ક્ષાય

મધ સુઅ વહિ માણુ કેવલ, વિભંગ મધ સુઅનાણુ
સાગારા. ૧૧—મતિજ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાન અવધિજ્ઞાન મન.પર્યવજ્ઞાન
કેવળજ્ઞાન વિભંગ જ્ઞાન મતિ અજ્ઞાન શ્રુત અજ્ઞાન એ ૮
સાકારોપયોગ (વિશેષ ઉપયોગ) બહુવા

વિ-વિપરીત ભંગ-બ્રોધવાળું જ્ઞાન તે વિભંગ જ્ઞાન

સામાર્થ્ય-સામા- યિક	સુહુમ-સૂક્ષ્મસ પગય અહુક્રખાય-યથાખ્યાત	અચર્કખુ-અચક્ષુ દર્શન
છેઅ-છેદોપસ્થાપ- નીય	દેસ-દેશવિગતિ જય-સર્વવિરતિ	ઓહી-અવધિદર્શન કેવલદ સાણુ-કેવળ દર્શન
પરિહાર-પરિહાર વિશુદ્ધિ	અજયા-અવિગતિ અક્રખુ-અક્રુદ્દર્શન.	અણુગારા-અના કાર ઉપયોગ.

૬૨ માર્ગશ્રામાંથી સયમ. ૭ દર્શન. ૪

સામાર્થ્ય છેઅ પરિહાર, સુહુમ અહુક્રખાય દેસ જય

* સાધુને વીશ વિશ્વાની દયા હોય તે અપેક્ષાએ ગૃહસ્થને સદા
વિશ્વાની દયા હોય તે આ પ્રમાણે-સાધુ સૂક્ષ્મ (સ્થાવર) અને બાહ્ય (ત્રમ)
અને પ્રકારના જીવોનો વધ ન કરે પણ ગૃહસ્થો સૂક્ષ્મ જીવોની દયા
પાળી શકે નહિ તેથી દશ વિશ્વા બાહી રહ્યા બાહ્ય જીવની વિશાધનાના
સંકલ્પથી અને આરંભથી એવા બે ભેદ છે, તેમા આરંભથી દયા ગૃહસ્થ
પાળી શકે નહિ માટે પાત્ર વિશ્વા રહ્યા સકલ્પ બે પ્રકારે છે-અપગધી
અને નિગપનથી તેમા અપગધીની દયા ગૃહસ્થ પાળી શકે નહિ તેથી ૨૫
વિશ્વા બાહી રહ્યા નિગપગધીના બે ભેદ સાપેક્ષ અને નિરપેક્ષ તેમા
સાપેક્ષની દયા ગૃહસ્થ પાળી શકતા નથી તેથી સદા વિશ્વાની દયા રહી

સન્નિયરે. ૧૩—સંજી (દીર્ઘકાલિકી સંજ્ઞાવંત મનસહિત) અને
અસંજી [મન રહિત]

આહારેઅર સેઆ—આહારી અને અણાહારી (એમ ૧૪
માર્ગણાના ૬૨) સેદો છે

સુર-દેવગતિ	ઓહિ-અવધિ.	સુક્રા-ગુકલ સેમ્યા.
નિરય-નરકગતિ	દુગે-દ્વિકને વિષે	સત્રીસુ-સંજીતે વિષે
વિભંગ-વિભંગજ્ઞાન.	સમતતિગે- ૩	સન્નિદુગં-સંજીદ્વિક
મધ-મતિજ્ઞાન	સમ્યક્ત્વે	(સત્રી અપર્યાપ્તો
સુઅ-શ્રુતજ્ઞાન	પમ્હા-પદ્મલેશ્યા	પર્યાપ્તો)

૬૨ માર્ગણામાંથી ૧૩ માર્ગણાએ જીવસેદ.

સુરનિરય વિભંગ મધ સુઓહિ દુગે-દેવગતિ નરકગતિ
વિભંગજ્ઞાન મતિજ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાન અવધિદ્વિક (અવધિજ્ઞાન અને
અવધિદર્શન) ને વિષે (એ ૭ માર્ગણા અને)

સમ્મત્ત તિગે પમ્હા, સુક્રા સન્નીસુ સન્નિદુગં. ૧૪-૩
સમ્યક્ત્વ (ઉપશમ ક્ષાયિક ક્ષયોપશમ) પદ્મલેશ્યા શુકલ લેશ્યા
અને સંજી (એ ૧૩ માર્ગણા) ને વિષે સંજી દ્વિક (સંજી
પર્યાપ્તો અને સંજી (કરણ) અપર્યાપ્તો એમ બે જીવ લેદ)
હોય છે.

અસંજીમાંથી આવેલા દેવ નારકીને અપર્યાપ્તા અવસ્થા
એ વિભંગજ્ઞાન ન હોય એમ પંચ સંગ્રહમાં કહ્યું છે. શ્રેષ્ઠિ
રહિત ઉપશમ સમ્યક્ત્વી મરે નહિ, પણ ઉપશમ શ્રેષ્ઠિમાં કાળ
કરે તો અનુત્તર દેવમાં ઉપશમ સમ્યક્ત્વ સહિત ઉપજે પછી
ક્ષયોપશમ પામે. બીજા આચાર્યો કહે છે કે ક્ષાયિક હોય અન્ય
કહે છે કે ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વ લઈને અનુત્તરમાં ઉપજે.

૬૨ માર્ગણામાંથી ૧૯ માર્ગણાએ જીવલેહ.

દેસ ચરિત્ર તસે—ત્રસકાયને વિષે છેલ્લા ૧૦ જીવલેહ હોય. (બેદ્રિય તેદ્રિય ચઉરિદ્રિય અસંજી પંચેદ્રિય અને સંજી પંચેદ્રિય એ ૫ પર્યાપ્તા અને ૫ અપર્યાપ્તા) અજયા હારગ, તિરિ તણુ કસાય દુઅનાણે—અવિરતિ ચારિત્ર આહારી તિયંચગતિ કાયયોગ, ૪ કષાય બે અજ્ઞાન (એ ૧૦ માર્ગણા અને)

પદમ તિલેસા ભવિચર, અચક્ષુ નપુ મિરિછ સંવેષિ ૧૬—પ્રથમની ૩ લેશ્યા (કૃષ્ણ નીલ કાપોત) ભવ્ય અભવ્ય અચક્ષુદર્શન નપુંસક વેદ અને મિથ્યાત્વ (એ ૧૮ માર્ગણા) ને વિષે સર્વ (૧૪) જીવલેહ હોય.

અહીં ૧૮ માર્ગણાએ લબ્ધિ અપર્યાપ્તા અને કરણ અપર્યાપ્તા એમ બંને પ્રકારના અપર્યાપ્તા લેવા. અહીં ઇદ્રિય પર્યાપ્તિ પૂરી કર્યા વિના પણ વિગ્રહ ગતિએ વાટે વહેતાં કાર્મણુ કાયયોગ અણાહારી અવસ્થામાં અપર્યાપ્તાને સામાન્ય અવબોધ રૂપ અચક્ષુદર્શન હોય, માટે અચક્ષુદર્શનને વિષે અપર્યાપ્તા જીવલેહ હોય.

પજજ-પર્યાપ્ત

સન્ની-સંજી.

કેવલ દુગે-કેવળ

દ્વિત્વે વિષે

સંજમ-પ સમમ.

મણુ-મન:પર્યવ.

નાણુ-જ્ઞાન.

દેસ-દેશવિરતિ.

મણુ-મન યોગ.

મીસે-મિશ્રને વિષે

પણુ ચરિત્ર-પ છેલ્લા

પજજ-પર્યાપ્તા.

વયણુ-વચનયોગે.

તિયછવ-૩ અથ

પજજ-પર્યાપ્તા

ઇઅર-અપર્યાપ્તા

ચક્રામિ-અક્ષુ

દર્શનને વિષે.

૬૨ માર્ગણામાંથી ૧૩ માર્ગણાએ જીવલેહ

પજસન્ની કેવલદુગે, સંજમ મણુનાણુ દેસ મણુ મીસે

૪ જીવલેદ હોય (અસંજી પયાંખો અને અપયાંખો, સંજી પયાંખો કરણ અપયાંખો.) લખિ અપયાંખો અને અસંજીને નપુંસક વેદ સિદ્ધાંતમાં કહ્યો છે, પણ અહીં સિંગાકાર માત્રને આશ્રયીને અસંજીને સ્ત્રી વેદ અને પુરુષવેદ કહ્યો છે. અણાહારી માર્ગણા એ ૮ જીવલેદ હોય ૭ અપયાંખો વિગ્રહ ગતિએ અને સંજી પયાંખો કેવળી સમુદ્ધાતે અણાહારી હોય. તેમાંથી અતિ સંકલિષ્ટ પરિણામી સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય વિના ૭ જીવલેદ સાસ્વાદને હોય.

પણ-૫ ગુણઠાણાં.

તિરિ-તિર્થ ચ
ગતિએ.

ચઉ-૪ ગુણઠાણાં

સુર-દેવગતિ

નિરએ-નરક

ગતિએ.

નર-મનુષ્ય ગતિ

સન્નિ-સંજી

પણિન્દ્રિ-પંચેન્દ્રિય

ભવ્ય-ભવ્ય.

તસિ-ત્રસકાયને

વિષે.

સવે-સર્વ ગુણઠાણાં.

ઘગ-એકેન્દ્રિય

વિગલ-વિકલેન્દ્રિય

ભૂ-પૃથ્વીકાય

દગ-અપકાય

વણે-વનસ્પતિને વિષે.

દુ દુ-એ એ ગુણઠાણાં

એગ-૧ ગુણઠાણું

ગર્ધતસ-ગતિત્રસ

અભવ્ય-અભવ્યને

વિષે.

ફરમાંથી ૧૮ માર્ગણાએ ગુણઠાણાં

પણ તિરિ ચઉ સુર નિરએ—તિર્થ ચ ગતિને વિષે (પહેલા)

૫ ગુણઠાણાં હોય. દેવતા અને નારકીને વિષે (પહેલા) ૪ ગુણઠાણાં હોય.

નર સન્નિ પણિન્દ્રી ભવ્ય તસિ સવે—મનુષ્યગતિ સંજી

પંચેન્દ્રિય ભવ્ય અને ત્રસકાયને વિષે સર્વ ગુણઠાણાં હોય.

ઘગ વિગલ ભૂ દગ વણે, દુ દુ—એકેન્દ્રિય વિકલેન્દ્રિય (તે

ઘન્દ્રિય તેઘન્દ્રિય ચઉરિન્દ્રિય) પૃથ્વીકાય અપકાય અને વનસ્પતિ કાય.

એ ૭ ને વિષે એ એ (મિથ્યાત્વ અને સાસ્વાદન ગુણઠાણાં) હોય

વિશુદ્ધિએ	દો ચરિમા-હેલ્લા બે.	મઈ-મતિજાન
કેવલ-કેવલ	જ્યાઈ-અવિરતાદિ	સુઅ-શ્રુતજ્ઞાન
દુગિ-બે (જ્ઞાનદર્શને)	નવ-૯ ગુણકાણા	ઓહિ-અવધિ
		દુગે-બે (જ્ઞાનદર્શને)

ફર માર્ગણામાંથી ૧૦ માર્ગણાએ ગુણકાણાં
માણનાણિ સગ જયાઈ—મન પર્યાવજાને પ્રમત્તાદિ ૭ ગુણકાણાં
હોય.

સમઈઅ છેઅ ચી દુન્નિ પરિહારે—સામાયિક અને છેદો-
પસ્થાપનીય ચારિત્રે [પ્રમત્તાદિ] ૪ ગુણકાણાં હોય. પરિહાર
વિશુદ્ધિએ [પ્રમત્તાદિ] બે ગુણકાણાં હોય.

કેવલદુગિ દો ચરિમા—કેવળ દિકે (કેવળ જ્ઞાન-કેવળ દર્શને)
છેલ્લાં બે ગુણકાણાં હોય.

જયાઈ નવ મઈ સુઓહિદુગે. ૨૧—મતિજ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાન અને
અવધિદિકે (અવધિજ્ઞાન અવધિ દર્શને) અવિરતાદિ ૬ ગુણકાણાં
(ભારમા સુધી) હોય.

અડ-૮ ગુણકાણાં	મિઅઈ-મિથ્યાત્વ.	સકાણું-પોતાનું
ઉવસમિ-ઉપશમે	તિગિ-ત્રિક.	ગુણકાણાં
ચઉ-૪ ગુણકાણાં.	દેસે-દેશવિરતિએ	તેર-૧૩ ગુણકાણાં
વેઅગિ-ક્ષયોપશમે	સુહુમે-સુક્ષ્મસ પગયે	બેગ-૩ યોગ
ખઇએ-ક્ષાયિકે	અ-અને.	આહાર-આહારી
ઈક્કાર-૧૧ ગુણકાણાં.		સુક્ષ્મ-શુદ્ધવેદયાએ.

ફર માર્ગણામાંથી ૧૩ માર્ગણાએ ગુણકાણાં.

અડ ઉવસમિ 'ચઉ વેઅગિ', ખઇએ ઈક્કાર-ઉપશમ
સમ્યક્ત્વે (અવિરતાદિથી ઉપશાંત મોહસુધી) ૮ ગુણકાણાં
ક્ષયોપશમે (અવિરતાદિથી અપ્રમત્ત સુધી) ૪ ગુણકાણાં, ક્ષાયિક

કહ્યાં તે પ્રાપ્ત થયા પછી પણ એ ગુણકાણે (દેશવિરતિ અને પ્રમત્તે) કૃષ્ણાદિ લેશ્યા આવે અણુહારી માર્ગણાએ ૧-૨-૪થું ગુણકાણું વિગ્રહ ગતિએ, ૧૩મું કેવળી સમુદ્ધાતે કાર્મણ્યોગે અને અયોગી ગુણકાણે જીવ અણુહારી હોય.

સચ્ચ-સત્ય.

ઈચ્છર-અસત્ય

મીસ-સત્યાસત્ય

અસચ્ચ મોસ-

અસત્યામૃષા.

મણુ-મનયોગ

વય-વચનયોગ

વિઉવિવ-વૈક્રિય.

આહારા-આહારક

ઉરલ-ઔદારિક.

મીસા-એ ૩ના મિશ્ર

કુમ્મ-કાર્મણ્ય

ઈચ્છ-એ પ્રમાણે

જોગા-જોગો

કુમ્મણુ-કાર્મણ્ય.

અણુહારે-અણુહારી.

૧૫ યોગનાં નામ. અને ફર માંથી ૧ માર્ગણાએ યોગ.

સચ્ચેચ્છર મીસ અસચ્ચ, મોસ મણુ વય—સત્ય અસત્ય સત્યાસત્ય અસત્યામૃષા (એ ૪) મનયોગ અને ૪ વચન યોગ વિઉવિવ આહારા; ઉરલ—વૈક્રિય કાયયોગ આહારક કાયયોગ અને ઔદારિક કાયયોગ

મીસા કુમ્મણુ, ઈચ્છ જોગા—એ ૩ મિશ્રયોગો (વૈક્રિયમિશ્ર આહારક મિશ્ર ઔદારિક મિશ્ર) અને કાર્મણ્ય એ પ્રમાણે ૧૫ યોગો છે કુમ્મ આણુહારે. ૨૪—કાર્મણ્ય કાયયોગ (વિગ્રહગતિએ અને કેવળી સમુદ્ધાતે) અણુહારી જાણુવો અણુહારી માર્ગણાએ પણ કાર્મણ્ય હોય અથવા ન હોય (કારણકે કાર્મણ્ય કાયયોગે વિગ્રહ ગતિમાં જીવ અણુહારી હોય અને ઉત્પત્તિના પ્રથમ સમયે જીવ આહારી અવસ્થાએ કાર્મણ્ય કાયયોગે હોય અથવા અયોગીએ જીવ અણુહારી હોય પણ ત્યાં કાર્મણ્ય કાયયોગ નથી)

નરગર્ધ-મનુ'ય ગતિ

પણિદિ-પચેન્દ્રિય.

તસ-તસકાય

તણુ-કાયયોગ.

અચ્ચક્રુ-અચ્ચ

દર્શન

અહુખાએ-યથા ખ્યાતે	નાણુતિગં-૩ જ્ઞાન દેસિ-દેશવિગનિએ	અનાણુ-અજ્ઞાન મીસં-મિશ્રિત.
દંસણુ-૩ દર્શન	મીસિ-મિશ્રે	ત-તે ૬ ઉપયોગ

૬૨ માંથી ૬ માર્ગણાએ ઉપયોગ

કેવલદુગે નિઅ દુગં—કેવળ દ્વિકે (કેવળજ્ઞાન-દર્શને) ચોતાવું
દ્વિક (કેવળજ્ઞાન-કેવળ દર્શન) હોય.

નવ તિ અનાણુ વિણુ ખઈઅ અહુખાએ—ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વ
અને યથાખ્યાત ચારત્રે ૩ અજ્ઞાન વિના ૬ ઉપયોગ હોય.
(કારણ કે પહેલા ૩ ગુણુકાણા સુધી જ અજ્ઞાન છે) ક્ષાયિક અને
યથાખ્યાતને પહેલાં ૩ ગુણુકાણા નથી.

દંસણુ નાણુતિગં દેસિ-દેશવિરતિએ ૩ દર્શન અને ૩ જ્ઞાન હોય
મીસિ અનાણુ મીસં તં. ૩૩—મિશ્રે તે ૬ ઉપયોગ અજ્ઞાને
મિશ્રિત હોય. (સિદ્ધાંતના મતે મિશ્રે અવધિ દર્શન કહ્યું છે.)

માણુ-મન પર્યવ	રીએ	ઉવસમ-ઉપશમ
નાણુ-જ્ઞાન.	તિન્નિદંસ-૩ દર્શન	વેઅગે-ક્ષયોપશમે
ચકખુ-ચક્ષુ દર્શન.	ચઉનાણુ-૪ જ્ઞાન	ઓહિદંસે-અવધિ
વજ્જ-વિના	ચઉનાણુ-૪ જ્ઞાન.	દર્શને
અણુહારે-અણુહા-	સંજમ-૪ સંજમ.	

૬૨ માંથી ૧૨ માર્ગણાએ ઉપયોગ. (૪+૨+૧+૬+૬+૧૨)

માણુનાણુ ચકખુવજ્જ, અણુહારે—અણુહારીને વિષે મનઃ
પર્યવજ્ઞાન અને ચક્ષુદર્શન વિના ૧૦ ઉપયોગ હોય. (કારણ કે
વિગ્રહગતિએ અને કેવળી સમુદ્ધાતે અણુહારી હોય. ત્યાં મનઃ
પર્યવ જ્ઞાન અને ચક્ષુ દર્શન ન હોય)

તિન્નિદંસ ચઉનાણુ; ચઉનાણુ સંજમોવસમ, વેઅગે
ઓહિ દંસે અ. ૩૪—૪ જ્ઞાન (મતિ શ્રુત અવધિ મનઃપર્યવ)

ઔદારિક મિશ્ર વિના. એ બે યોગ વિગ્રહ ગતિએ ઉપજતાં અને કેવળી સમુદ્ધાતે હોય ત્યાં મન ન હોય.) ઉપયોગ ૧૨. મન પર્યાપ્તિ પૂરી કરે ત્યારે મન થાય તો સંજી પર્યાપ્તો ૧ જીવલેદ કહેવો જોઈએ. કદાચ કરવા માંડ્યું તેને કયું કહીએ તો જીવલેદ ૨. પણ યોગ ૧૫ કહેવા જોઈએ, કારણ કે અપર્યાપ્તાને કાર્મણ અને ઔદારિક મિશ્ર હોય જ. વચનયોગીને જીવલેદ, ૮ (બેધં દ્રિયના-૨, તેધંદ્રિયના-૨ ચઉરિંદ્રિયના-૨ અસંજીના-૨) અહીં પણ ભાષા પર્યાપ્તિ પૂરી થયે વચનયોગ થાય ત્યારે જીવલેદ ૪ પર્યાપ્તા જ હોય પણ સવિખ્યમાં પર્યાપ્તિ પૂરી કરવાના જ તે અપેક્ષાએ અપર્યાપ્તાને વચનયોગ કહ્યો છે. ગુણઠાણાં-૨ યોગ ૪ કાર્મણ ઔદારિકદ્વિક અસત્યામૃષા વચન) ઉપયોગ-૪ (મતિશ્રુત અજ્ઞાન ચક્ષુ અચક્ષુ દર્શન) કાય યોગીને જીવલેદ-૪. (સૂક્ષ્મના ૨ અને બાહર એકેદ્રિયના. ૨, પર્યાપ્તો અપર્યાપ્તો) ગુણઠાણાં-૨ યોગ ૫ (કાર્મણ-ઔદારિકદ્વિક અને વૈકલ્પિક.) ઉપયોગ ૩ (મતિશ્રુત અજ્ઞાન અને અચક્ષુ દર્શન.)

છસુ લેસાસુ-૬

લેશ્યાએ

સઠાણુ-પોતાનુસ્થાન

એગિ દિ-એકે દ્રિય.

અસન્નિ-અસન્નિ.

ભૂ-પૃથ્વીકાય

દગ-અપ્કાય.

વલેસુ-વનરપતિ

કાયને લખે.

પદમા-પહેલી

ચઉરે-૪ લેશ્યા.

તિન્નિઉ-૩ લેશ્યા

વળી

નારય-નાગડી

વિગલ-વિકલે દ્રિય

અગ્નિ-અગ્નિકાય.

પવણુમુ-વાયુકાયને

લખે.

અહખાય-યથાખ્ય

સુદુમ-સુદુમ સપ

કેવલદુગિ-કેવળાક્રે

સુક્ષ્મા-શુક્લ લેશ્યા

છાવિ-છ લેશ્યા

સેસ-આકીના.

ઠાણુમુ-સ્થાને ૪૧

માર્ગલાએ.

મનુષ્ય થોડા હોય, તેથી નારકી અને દેવ અનુક્રમે અસંખ્યાત ગુણ હોય અને તિર્યંચો અનંત ગુણ હોય.

વિવેચન—સર્વથી થોડા મનુષ્ય (પણ અસંખ્યાતા) મનુષ્ય બે લેદે ગર્ભજ અને સમૂર્ચ્છિમ. તેમાં ગર્ભજના મળમૂત્રાદિ ૧૪ અશુચિ સ્થાનોમાં ઉત્પન્ન થનારા સમૂર્ચ્છિમ મનુષ્ય કોઈ વાર હોય અને કોઈ વાર ન પણ હોય. હોય ત્યારે ઉત્કૃષ્ટા અસંખ્યાતા હોય અને ન હોય ત્યારે તેનો વિરહકાળ જઘન્ય ૧ સમય અને ઉત્કૃષ્ટ ૨૪ મુહૂર્ત. તેઓ અતર્મુહૂર્તના આયુવાળા અને આંખથી ન દેખાય તેવા હોય છે અને ગર્ભજ મનુષ્યો સદાએ સંખ્યાતા (એકઠાને ઇન્નુવાર ઠાણ બમણો કરીએ તો ૨૯ આંક આવે) [૭, ૯૨, ૨૮, ૧, ૬૨, ૫૧, ૪૨, ૬, ૪૩, ૩૭, ૫૯, ૩, ૫૪, ૩૯, ૫૦, ૩, ૩૬] તેટલા જઘન્યથી ગર્ભજ મનુષ્ય હોય અને સમૂર્ચ્છિમ મનુષ્ય હોય તો અસંખ્યાતા. કાળથી અસંખ્યાતી ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણીના સમય જેટલા ક્ષેત્રથી અંગુત પ્રમાણ ક્ષેત્રના પહેલા વર્ગમૂળને ત્રીજા વર્ગમૂળ સાથે ગુણીએ (અસત્કલ્પનાએ અંગુલ પ્રમાણ ક્ષેત્રના ૨૫૬ આકાશ પ્રદેશ તેનું પહેલું વર્ગમૂળ ૧૬ બીજું વર્ગમૂળ ૪ અને ત્રીજું વર્ગમૂળ ૨ પહેલા વર્ગમૂળ ૧૬ ને ત્રીજા વર્ગમૂળ બે સાથે ગુણતાં ૩૨ તેટલું પ્રદેશના ખંડુકે એકેક માણસ સ્થાપીએ તો એક માણસ અધિ હોત તો ઘનીકૃત લોકની ૧ પ્રદેશની શ્રેણિ પૂરી થાત. એટલે ગર્ભજ અને સમૂર્ચ્છિમ મળીને મનુષ્યો છે. તેથી નારક અસંખ્યાત ગુણ છે. કાળથી અસંખ્યાતી ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણીના સમય જેટલા ક્ષેત્રથી પ્રતરના અસંખ્યાતમે લાગે (પહેલું વર્ગમૂળને બીજા વર્ગમૂળ સાથે ગુણતાં) અસંખ્યાતી શ્રેણિ

ગુણ-પંચેન્દ્રિય થોડા હોય ચતુર્વિન્દ્રિય તેઘંદ્રિય અને બેઘંદ્રિય એ ત્રણે એકેકથી અનુક્રમે અધિક હોય. તેથી એકેન્દ્રિય અનંત-ગુણ હોય.

જેનું પુણ્ય વધારે તેવા જીવો ઓછા હોવાથી પંચેન્દ્રિય થોડા (પણ અસંખ્યાતા) તેથી ચતુર્વિન્દ્રિય અધિક. તેથી તેઘંદ્રિય અધિક. તેથી બેઘંદ્રિય અધિક. આ ચારે જાતિવાળા જીવો અસંખ્યાત કોડા કોડી યોજન પ્રમાણ શ્રેણિના આકાશ પ્રદેશ પ્રમાણ છે. તેથી એકેન્દ્રિય અનંતગુણ, કારણકે વનસ્પતિ અનંતા છે તસ થોવ અસંખ્યગી, ભૂજલ નિલ અહિઅ વાણુગુંતા-૩૮. ત્રસકાય થોડા હોય અગ્નિકાય અસંખ્યાતગુણ હોય. પૃથ્વીકાય અપ્કાય અને વાયુકાય એકેકથી અનુક્રમે અધિક હોય અને વનસ્પતિકાય અનંતગુણ હોય

ત્રસકાય થોડા (પણ અસંખ્યાતા) કારણકે અસંખ્યાતા કોડાકોડી યોજન પ્રમાણ શ્રેણિના આકાશ પ્રદેશ જેટલા છે. તેથી તેઠકાય અસંખ્યાતગુણ. અસંખ્યાત લોકના આકાશ પ્રદેશ જેટલા છે. સૂક્ષ્મ તેઠકાય ૧૪ રાજલોકમાં અને બાદર તેઠકાય અટી દ્વીપમાં છે માટે. તેથી પૃથ્વીકાય અધિક સૂક્ષ્મ જીવો ૧૪ રાજલોકમાં અને બાદર પૃથ્વીકાય ૭ નરક પૃથ્વીઓ અસંખ્યાત દ્વીપો બવનો અને વિમાનો તથા સિદ્ધશિલામાં હોવાથી અધિક. તેથી અપ્કાય અધિક. (ઘનોદધિ-દ્વીપ કરતાં ખમણા વિસ્તારે સમુદ્રો, સરોવરો વિગેરેમાં પાણી હોવાથી) તેથી વાઠકાય સૂક્ષ્મ અને બાદર ૧૪ રાજલોકમાં છે માટે અધિક. તેથી વનસ્પતિકાય અનંતગુણ સાધારણ વનસ્પતિકાયના જીવો અનંતા લોકાકાશ પ્રદેશ પ્રમાણ છે

10

11

અહિચ્છ-અધિક.	કેવલિણી-કેવળી	મતિ શ્રુત અજ્ઞાની.
સમ-સરખા.	અણુતગુણ-અન-	અણુતગુણ-અનંત
અસંખ્ય-અસંખ્યાત.	ત ગુણ.	ગુણ
વિભક્તગા-વિભંગ	મધ સુઅનાણિ-	તુલના-સખા
જ્ઞાની		

૪ ક્રપાય અને ૮ જ્ઞાને અલ્પખણ્ડત્વ

માણી કોણી માયી, લોભી અહિચ્છ—માની કોધી માયી
અને લોભી એક એકથી અનુક્રમે અધિક હોય

સર્વથી માની થોડા (પણ અનંતા) તેથી કોધી અધિક (ક્રોધના
પરિણામનો કાળ અધિક છે તેથી માયી અધિક, બહુ કાળ સુધી
રહે માટે. તેથી લોભી અધિક પ્રાયઃ સર્વને સદા હોય માટે. મનુષ્યને
માન, નારકીને ક્રોધ, તિર્યંચને માયા અને દેવને લોભ વધારે હોય.
માણનાણિણો થોવા—મનઃપર્યવ જ્ઞાની થોડા હોય.
ઓહિ અસંખ્યા મધ સુઅ, અહિચ્છ સમ અસંખ્ય
વિભક્તગા. ૪૦—અવધિજ્ઞાની અસંખ્યાતગુણ. તેથી મતિ અને
શ્રુતજ્ઞાની અધિક અને માંહોમાંહે સરખા હોય. તેથી વિભંગજ્ઞાની
અસંખ્યાતગુણ હોય.

કેવલિણી અણુતગુણ—કેવળજ્ઞાની અનંતગુણ હોય
મધ સુઅન્નાણિ અણુતગુણ તુલના—મતિઅજ્ઞાની અને શ્રુત
અજ્ઞાની અનંતગુણ અને માંહોમાંહે સરખા હોય.

મન.પર્યવજ્ઞાની થોડા (પણ સંખ્યાતા) કોઈક લખિધવ ત સાધુ
હોય. તેથી અવધિ જ્ઞાની અસંખ્યાતગુણ સમ્યગ દષ્ટિ દેવ નારકી
તથા કોઈક મનુષ્ય તિર્યંચને હોય. તેથી મતિ શ્રુતજ્ઞાની અધિક
છે. મનુષ્ય તિર્યંચમાં અવધિ વિના સમ્યગ્ દષ્ટિ હોય માટે અને
માંહોમાંહે બંને સરખા છે તેથી વિભંગજ્ઞાની અસંખ્યાત ગુણ

સૂક્ષ્મ સંપરાથી સર્વથી થોડા ઉત્કૃષ્ટથી શતપૃથક્ત્વ. તેથી પરિહાર વિશુદ્ધિ સંખ્યાતગુણા. જઘન્યથી ૩ ગણુ અને ઉત્કૃષ્ટા સહસ્રપૃથક્ત્વ પામીએ. તેથી યથાખ્યાત ચારિત્રી સંખ્યાત ગુણા. ૨ કોડથી ૯ કોડ કેવળી સદાય હોય તેથી છેઠોપસ્થાપનીય ચારિત્રી સંખ્યાત ગુણા. ૨૦૦ કોડથી ૯૦૦ કોડ પામીએ. તેથી સામાયિક ચારિત્રી સંખ્યાતગુણા. ૨૦૦૦ કોડથી ૯૦૦૦ કોડ સદાયે હોય. તેથી દેશવિરતિ અસંખ્યાતગુણા. તિર્યંચમાં અસંખ્યાતા પામીએ. તેથી અવિરતિ અનંતગુણા. મિથ્યાદષ્ટિ અનંતા છે માટે. થોવ અસંખ્ય દુણુંતા, યોહિ નયાણુ કેવલ અચક્રબુ. ૪૨—અવધિદર્શની થોડા (૪ ગતિમાં -છે) તેથી ચક્ષુદર્શની અસંખ્યાત ગુણા (ચૌરિંદ્રિય પંચેંદ્રિયમાં હોય માટે. કેવળ દર્શની અનંતગુણા (સિદ્ધ અનંતા છે માટે) તેથી અચક્ષુદર્શની અનંતગુણા. (સર્વ સંસારી જીવને હોય.)

અવધિદર્શની થોડા (પણ અસંખ્યાતા) દેવ નારકી અને કોઈક મનુષ્ય તિર્યંચમાં હોય. તેથી ચક્ષુદર્શની અસંખ્યાત ગુણા. ચૌરિંદ્રિય પંચેંદ્રિયમાં હોય. તેથી કેવળ દર્શની અનંતગુણા. સિદ્ધોને હોય. તેથી અચક્ષુદર્શની અનંતગુણા. સર્વ સંસારી જીવોને હોય.

પરંચાણુપુલ્વિ-છેલ્લે-
થી પહેલી સુધી.

લેસા-લેશ્યા.

થોવા-થોડા

દો-એ લેશ્યાવાળા

અસંખ્ય-અસંખ્યાત
ગુણા

અણુ ત-અનંત

દો-એ લેશ્યાવાળા

અહિઆ-અધિક

અભવ-અભવ્યો
ઈઅર-ઈતર ભવ્યો

થોવ-થોડા

અણુતા-અનંત ગુણા

દુ-(અ) બે.	થોવ-થોડા.	ઈઅર-આહારી
અણુતા-અનંત ગુણ.	અણુતા-અનંતગુણ.	અસંખ્યા-અસંખ્યા
સન્નિ-સન્નિ.	અણુહાર-અણુહારી.	ગુણ
ઈઅર-અસંજી	થોવ-થોડા.	

૬ સમ્યક્ત્વ ૨ સંજીભાગીણા અને ૨ આહારી ભાગીણાએ અદ્યપ્યહુત્વ સાસણ થોવોવસમ સંખ્યા. ૪૩—સાસ્વાદની સર્વથી થોડા હોય. તેથી ઉપશમ સમ્યક્ત્વી સંખ્યાતગુણ હોય. મીસા સંખ્યા વેઅગ, અસંખગુણ—મિશ્રદષ્ટિ સંખ્યાતગુણ તેથી ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વી અસંખ્યાતગુણ હોય. ખઈખ મિચ્છ દુણુતા—કાયિક સમ્યક્ત્વી અને મિથ્યાત્વી એ બે અનુક્રમે અનંતગુણ હોય

સાસ્વાદની થોડા (પણ અસંખ્યાતા) ઉપશમ સમકિત વમતાં કોઈકને હોય. તેનો કાળ અદ્ય (૬ આવલિકા) છે. તેથી ઉપશમ સમકિતી સંખ્યાતગુણ. તેનો કાળ વધારે (અંતર્મુદૂર્ત) છે. તેથી મિશ્રદષ્ટિ સંખ્યાત ગુણ. તેનો કાળ અંતર્મુદૂર્ત ચડતાં અને પડતાં મિશ્ર ગુણહાણુ હોય માટે. તેથી ક્ષાયોપશમિક અસંખ્યાતગુણ. તેનો કાળ વધારે (૬૬ સાગરોપમથી અધિક) છે તેથી કાયિક સમકિતી અનંતગુણ. સર્વસિદ્ધોને હોય તેથી મિથ્યાદ્રષ્ટિ અનંતગુણ. વનસ્પતિમાં હોય તે માટે.

સન્નિઅર થોવ ણુતા—સંજી થોડા અને તેથી અસંજી અનંત ગુણ હોય. સન્નિ થોડા (પણ અસંખ્યાતા) પંચેન્દ્રિયમાં હોય. તેથી અસંજી અનંતગુણ. એકેન્દ્રિય આદિમાં હોય.

ણુહાર થોવેઅર અસંખ્યા. ૪૪—અણુહારી થોડા અને તેથી આહારી અસંખ્યાતગુણ હોય.

૩૦	કેવળ જ્ઞાની	૧	૨	૭	૨	૧	અનંતગુણા	
૩૧	મતિ અજ્ઞાની	૧૪	૧૪	૧૩	૫	૬	અનંતગુણા	
૩૨	શ્રુત અજ્ઞાની	૧૪	૧૪	૧૩	૫	૬	સરખા	
૩૩	વિભંગ જ્ઞાની	૨	૧૩	૧૩	૫	૬	અસંખ્યાતગુણા	
૩૪	સામાયિક	૧	૪	૧૩	૭	૬	સંખ્યાતગુણા	
૩૫	છેદાપર્યાપનીય	૧	૪	૧૩	૭	૬	સંખ્યાતગુણા	
૩૬	પરિહારવિશુદ્ધિ	૧	૨	૯	૭	૬	સંખ્યાતગુણા	
૩૭	સૂક્ષ્મસંપ્રાય	૧	૧	૯	૭	૧	સર્વથી થોડા	
૩૮	યથાખ્યાત	૧	૪	૧૧	૯	૧	સંખ્યાતગુણા	
૩૯	દેશવિરતિ	૧	૧	૧૧	૬	૬	અસંખ્યાતગુણા	
૪૦	અવિરતિ	૧૪	૪	૧૩	૯	૬	અનંતગુણા	
૪૧	અસૂક્ષ્મદર્શની	૩-૬	૧૨	૧૩	૧૦	૬	અસંખ્યાતગુણા	
૪૨	અસૂક્ષ્મદર્શની	૧૪	૧૨	૧૫	૧૦	૬	અનંતગુણા	
૪૩	અવધિદર્શની	૨	૯	૧૫	૭	૬	સર્વથી થોડા	
૪૪	કેવળદર્શની	૧	૨	૭	૨	૧	અનંતગુણા	
૪૫	કૃષ્ણલેશી	૧૪	૬	૧૫	૧૦	૧	વિશેષાધિક	
૪૬	નીલલેશી	૧૪	૬	૧૫	૧૦	૧	વિશેષાધિક	
૪૭	કાપોતલેશી	૧૪	૬	૧૫	૧૦	૧	અનંતગુણા	
૪૮	તેજલેશી	૩	૭	૧૫	૧૦	૧	અસંખ્યાતગુણા	
૪૯	પદ્મલેશી	૨	૭	૧૫	૧૦	૧	અસંખ્યાતગુણા	
૫૦	શુકલલેશી	૨	૧૩	૧૫	૧૨	૧	સર્વથી થોડા	
૫૧	ભગ્ય	૧૪	૧૪	૧૫	૧૨	૬	અનંતગુણા	
૫૨	અભગ્ય	૧૪	૧	૧૩	૫	૬	સર્વથી થોડા	
૫૩	દ્વાયોપશમિક	૨	૪	૧૫	૭	૬	અસંખ્યાતગુણા	
૫૪	દ્વાયિકસમ્યક્ત્વ	૨	૧૧	૧૫	૯	૬	અનંતગુણા	
૫૫	ઓપશમિક	૨	૮	૧૩	૭	૬	સંખ્યાતગુણા	
૫૬	મિશ્રદષ્ટિ	૧	૧	૧૦	૫	૬	સંખ્યાતગુણા	
૫૭	સાસ્વાદન	૭	૧	૧૩	૫	૬	સર્વથી થોડા	
૫૮	મિથ્યાત્વી	૧૪	૧	૧૩	૫	૬	અનંતગુણા	
૫૯	સરી	૨	૧૪	૧૫	૧૨	૬	સર્વથી થોડા	
૬૦	અસરી	૧૨	૨	૬	૪	૪	અનંતગુણા	
૬૧	આહારી	૧૪	૧૩	૧૫	૧૨	૬	અસંખ્યાતગુણા	
૬૨	અણાહારી	૮	૫	૧	૧૦	૬	સર્વથી થોડા	

આહારક કાયયોગ હોય. સયોગીએ ૭ યોગ કાર્મણ અને ઔદારિકમિશ્ર કેવળી સમુદ્ધાતે હોય, મન યોગે અનુત્તર સુરે પૂછેલા પ્રશ્નનો ઉત્તર દે. વચન યોગે દેશના આપે અને ઔદારિક કાય યોગ તો ઔદારિક શરીરને લીધે સહેજે હોય. અયોગીએ યોગનો રોધ કરવાથી એકે યોગ ન હોય

તિઅનાણુ-૩ અજ્ઞાન.	નાણુ-૩ જ્ઞાન.	સરિત ૭
દુદંસ-૨ દર્શન.	દંસતિગં-૩ દર્શન	જયાધ-પ્રમત્તાદિ
આર્ધમદુગે-પહેલા	તે-તે ૬ ઉપયોગ	૭ ગુણુકાણે
એ ગુણુકાણે	મીસિ-મિશ્ર ગુણુકાણે	કેવલદુ-કેવળ-દ્વિક
અજઘ-અવિરતિ	મીસા-અજ્ઞાને મિશ્ર.	અંતદુગે-છેલ્લા એ
દેસિ-દેશવિરતિએ	સમણા-મન.પર્યાવ	ગુણુકાણે

ગુણુકાણે ઉપયોગ.

તિઅનાણુ દુદંસાર્ધમ, દુગે—પહેલા એ (મિથ્યાત્વ સાર્વાદન) ગુણુકાણે ૩ અજ્ઞાન અને ૨ દર્શન (ચક્ષુ-અચક્ષુ) એમ ૫ ઉપયોગ હોય.

અજઘ દેસિ નાણુ દંસતિગં—અવિરતિ અને દેશવિરતિ ગુણુકાણે ૩ જ્ઞાન અને ૩ દર્શન એમ ૬ ઉપયોગ હોય.

તે મીસિ મીસા—મિશ્રગુણુકાણે તે ૬ ઉપયોગ ૩ અજ્ઞાને કરી મિશ્રિત હોય.

સમણા, જયાધ—પ્રમત્તાદિ ૭ ગુણુકાણે (તે ૬ ઉપયોગ) મન:પર્યાવજ્ઞાન સહિત ૭ ઉપયોગ હોય

કેવલદુ અંતદુગે ૪૮—છેલ્લા એ (સયોગી અયોગી) ગુણુકાણે કેવલદ્વિક (કેવળજ્ઞાન-કેવળદર્શન એમ એ ઉપયોગ) હોય. (બાકીના ૧૦ ઉપયોગ તો છત્રસ્થને હોય.)

અપેક્ષાએ સિદ્ધાંતકાર માને છે. અને કર્મગ્રંથકાર ઉપશમ સમ્ય-
કત્વથી પડીને સાર્વાદને આવોને કાળ કરી એકેન્દ્રિયમાં ઉપજતી
વળતે વર્તમાન કાળની અપેક્ષાએ સાર્વાદન ગુણુદાણું માને છે.
વળી વિભંગજ્ઞાનીને પણ સામાન્ય ઉપયોગ એટલે અવધિ દર્શન
હોય તેથી અવધિ દર્શને પહેલેથી ૧૨ ગુણુદાણું હોય અને કર્મ
ગ્રંથકાર સમ્યગ્દષ્ટિને અવધિ દર્શન હોય, તેથી ચોથા ગુણુદાણી
બારમા ગુણુદાણા સુધી અવધિ દર્શન હોય એમ માને છે.

છસુ-૬ ગુણુદાણું	આદિ ૩.	સુક્ષ્મા-શુક્લ લેશ્યા
સંવા-સર્વ લેશ્યા	ધગિ-એક અપ્રમત્તે.	અન્નેગિ-અયોગી.
તેઉતિગં-તેજો	છસુ-૬ ગુણુદાણું	અદલેસા-લેશ્યા રહિત

ગુણુદાણું લેશ્યા.

છસુ સંવા-૬ ગુણુદાણું (પહેલેથી) ૬ લેશ્યા હોય.
તેઉતિગં, ધગિ-૧ અપ્રમત્ત ગુણુદાણું તેજો આદિ ૩ (તેને
પદ્મ શુક્લ) લેશ્યા હોય.

છસુ સુક્ષ્મા-૬ (અપૂર્વકરણાદિ) ગુણુદાણું શુક્લલેશ્યા હોય.
અન્નેગિ અદલેસા-અયોગિ ગુણુદાણાવાળા લેશ્યા રહિત હોય.

દરેક લેશ્યાના અસંખ્યાતા લોકાકાશ પ્રદેશ પ્રમાણ અધ્ય-
વસાય સ્થાનક છે, તેથી પ્રમત્તે પણ કૃષ્ણલેશ્યાના અધ્યવસાય હોય.

બંધરસ-બધના	અવિરઘ-અવિનિ	જોગત્તિ-જોગ એમ.
મિચ્છ-મિચ્છાત્વ	કસાય-કષાય	ચઉ હેઉ-૪ હેઉ

કર્મબધના મૂળ ૪ હેઉ.

બંધરસ મિચ્છ અવિરઘ, કસાય જોગત્તિ ચઉ હેઉ. ૫૦-
મિચ્છાત્વ અવિરતિ કષાય અને યોગ એમ બધના ૪ હેઉઓ છે

એકેન્દ્રિયને અનભિગ્રહિક મિથ્યાત્વ હોય એમ પંચ સંગ્રહમાં કહ્યું છે. કારણ કે એણે કોઈ દેવ ગુરુ ધર્મને અંગીકાર કર્યો નથી. અનભિગ્રહિક મિથ્ર અને વીતરાગમા શું તફાવત? અનભિગ્રહિક મિથ્યાત્વી થોડું જાણ્યા જોયા કે સાંભળ્યા પછી લદ્દક પરિણામથી ખોટા દર્શનને પણ સારું કહે એટલે સર્વ દર્શન સારાં છે એમ માને મિથ્ર ગુણઠાણાવાળો જાણ્યા જોયા કે સાંભળ્યા વિના રાગ દ્વેષ કરતો નથી. અને વીતરાગ જાણ્યા જોયા છતાં રાગ દ્વેષ કરતા નથી.

ધગ ચઉ-૧-૪

પણુ તિ-૫-૩

ગુણેસુ-ગુણઠાણે

ચઉ તિ-૪-૩

દુગ ધગ-૨-૧

પચ્ચઘ્ઞા-પ્રત્યયિક

બંધો-બધ

ચઉ-૪ પ્રત્યયિક.

મિચ્છ-મિથ્યાત્વ

મિચ્છ અવિરતિ-

મિથ્યાત્વ અવિરતિ.

પચ્ચઘ્ઞા-પ્રત્યયિક

સાય-શાતા.

સોલ-૧૬ પ્રકૃતિ

પણુતીસા-૩૫ પ્રકૃતિ

જોગવિણુ-યોગ-વિના

તિ-૩ બધ હેતુ

પચ્ચઘ્ઞા-પ્રત્યયિક

આહારગ-આદાન

દ્રિક.

જિણુવજજ-ગિત

વર્ણને.

સેસાઘ્ઞા-જાકીલી

ગુણઠાણાને વિષે મૂળ બધ હેતુ.

ધગ ચઉ પણુ તિ ગુણેસુ, ચઉ તિ દુગ ધગ પચ્ચઘ્ઞા બંધો. પર-૧-૪-૫-૩ ગુણઠાણે અનુક્રમે ૪-૩-૨-૧ હેતુ પ્રત્યયિક બધ હોય

૧૨૦ ઉત્તર-પ્રકૃતિને વિષે મૂળબધ હેતુ

ચઉ મિચ્છ મિચ્છઅવિરતિ, પચ્ચઘ્ઞા સાય સોલ પણુ તીસા-શાતા વેદનીય ૪ બધહેતુ પ્રત્યયિકી, ૧૬ પ્રકૃતિ મિથ્યાત્વ પ્રત્યયિકી, ૩૫ પ્રકૃતિ મિથ્યાત્વ અને અવિરતિ પ્રત્યયિકી છે. (કુલ-૫૭)

છ ચઉ દુગવીસા- ૨૬-૨૪-૨૨ સોલસ દસ-૧૬-૧૦	નવ નવ-૯-૬. સત્ત હેઉણો-૭ હેતુઓ	ન ઉ-ન વળી અન્નેગિમ્મિ- અયોગીએ
--	-------------------------------------	-------------------------------------

૧૪ ગુણુઠાણુ ઉત્તરખંધ હેતુ.

પાણુપન્ન પન્ના તિગા છહિગા, ચત્ત—મિથ્યાત્વે ૫૫,
સારવાદને ૫૦, મિથ્રે ૪૩, અવિરતિએ ૪૬

ગુણુચત્ત છ ચઉ દુગ વીસા—દેશવિરતિએ ૩૯, પ્રમત્તે ૨૬,
અપ્રમત્તે ૨૪, અપૂર્વકરણુ ૨૨

સોલસ દસ નવ નવ સત્ત, હેઉણો નઉ અન્નેગિમ્મિ.

૫૪—અનિવૃત્તિ એ ૧૬, સૂક્ષ્મસંપરાયે ૧૦, ઉપશમે ૯, ક્ષીણ-

મોહે ૯ સયોગીએ ૭ હેતુઓ હોય અયોગી ગુણુઠાણુ વળી
ખંધ હેતુ ન હોય.

પાણુપન્ન-૫૫ મિથિછ-મિથ્યાત્વે આહારગદુગૂણુ- આહારકદ્વિક વિના. સાસાણુ-સારવાદને. પન્ન-૫૦ [મચ્છ વિણા- મિથ્યાત્વ પાચ વિના મીસ દુગ-એ મિથ્ર કમેમ-કાર્મણુ આણુ-અનંતાનુબધી વિણુ-વિના તિચત્ત-૪૩	મીસે-મિથ્રે અહુ-હવે છ ચત્તા-૪૬ સદુમીસ-એ મિથ્ર સહિત કમેમ-કાર્મણુ. અજએ-અવિગ્નિએ અવિરર્ધ-અવિરતિ કમેમ-કાર્મણુ ઉરલમીસ-ઔદારિક મિથ્ર ખિકસાએ-ગીન્ને કપાય	મુત્તુ-મૂકીને ગુણુચત્ત-૩૯ દેસે-દેશવિરતિએ. છવીસ-૨૬ સાહારદુ-આહારક. દ્વિક સહિત. પ્રમત્તે-પ્રમત્તે અવિરર્ધ ઇગાર-૧૧ અવિ-તિ તિકસાય-ત્રીન્ને કપાય વળજ-૧૭ને અપ્રમત્તિ-અપ્રમત્તે
--	--	---

અપુત્રવે પુણુ, દુવીરૂ અવિઉત્તિ આહારે. ૫૭—અપૂર્વ
કરણે વળી વૈક્રિય અને આહારક કાયયોગ વિના ૨૨ હેતુઓ હોય.

વિવેચન—મિથ્યાત્વે આહારક દ્વિકનો ઉદય ન હોય તે
માટે ૫૫ બંધ હેતુ હોય. સાર્વાદને ૫ મિથ્યાત્વ વિના ૫૦
બંધ હેતુ હોય, કારણકે મિથ્યાત્વ ગુણઠાણે ૫ મિથ્યાત્વ હોય
ઔદારિક મિશ્ર, વૈક્રિય મિશ્ર અને કાર્મણુ એ ૩ યોગ તો ઉપજતી
વેળાએ અને વિગ્રહ ગતિએ હોય, પણ મિશ્ર ગુણઠાણે કોઈ મં
નહિ તેથી વિગ્રહગતિ કે અપર્યાપ્ત અવસ્થા આવે નહિ માટે
હોય, તેમજૂ અનંતાનુબધીનો ઉદય તો સાર્વાદન લગેજ હોય
તેથી મિશ્ર ૪૩ બંધ હેતુ હોય અવિરતિ સમ્યગ્દષ્ટિ મરીને આં
ગતિમાં જાય માટે વિગ્રહગતિએ અને ઉપજવાના પહેલા સમયે
કાર્મણુ અને બીજા સમયથી શરીર પર્યાપ્તિ પૂર્ણ ન કરે ત્યા
સુધી ઔદારિક મિશ્ર અને વૈક્રિય મિશ્ર હોય, તેથી ચોથે ગુણ
ઠાણે ૪૬ બંધ હેતુ હોય. તે મધ્યે ત્રસકાયની અવિરતિ કાર્મણુ
ઔદારિક મિશ્ર અને અપ્રત્યાખ્યાનીય ૪ કષાય એ ૭ વિના ૩૯
બંધ હેતુ દેશવિરતિ ગુણઠાણે હોય પ્રમત્ત ગુણઠાણે ૨૬ બંધ
હેતુ હોય. ત્યાં આહારકદ્વિકનો ઉદય હોય માટે તે બે યોગ સંકિત
કરીએ અને ૧૧ અવિરતિ અને પ્રત્યાખ્યાનીય ૪ એ ૧૫ વિના
૨૬ બંધ હેતુ હોય તેમાંથી વૈક્રિય મિશ્ર અને આહારક મિશ્ર
વિના અપ્રમત્તે ૨૪ બંધ હેતુ હોય. અપ્રમત્ત થકો વૈક્રિય કે
આહારકનો પ્રારંભ ન કરે અપૂર્વકરણે વૈક્રિય અને આહારક
વિના ૨૨ બંધ હેતુ હોય.

અમહાસ-હાર્યાદિ

૬ વિના.

સોલ-૧૬

બાયરિ-આદરમંપગયે

મુહુમે-મદ્મ મારા મે
દસ-૧૦

વેગ્ન-૩ વેદ.	ખીણુ-ક્ષીણ મોહ	સજ્જોગિ-સયોગીએ
સંજલણુ-મન્વલન.	ઉવસંતિ-ઉપશાતે.	પુવ્વુત્ત-પૂર્વે કહેલા.
તિ વિણા-૩ વિના.	અલોભા-લોભ વિના	સગ જોગા-૭ યોગ.

૯ થી ૧૩મા ગુણઠાણા સુધી ઉત્તર બંધ હેતુ.

અછહામ્મ સોલ ખાયરિ—ખાદર સપરાયે (અનિવૃત્તિએ)
હાસ્યાદિ ૬ વિના ૧૬ બંધ હેતુઓ હોય.

સુહુમે દસ વેગ્ન સંજલણુ તિ વિણા—સૂક્ષ્મ સપરાયે ૩
વેદ અને સંન્વલન ત્રિક (કોધ-માન-માયા) વિના ૧૦ હેતુઓ હોય.

ખીણુવસંતિ અલોભા—ક્ષીણમોહ અને ઉપશાત મોહ
સંન્વલન લોભ વિના ૮ હેતુઓ હોય.

સજ્જોગિ પુવ્વુત્ત સગ જોગા. ૫૮—સયોગી ગુણઠાણે પૂર્વે
કહેલ (કાર્મણ્ય ઔદારિક દ્વિક છેલ્લા-પહેલા મન અને વચનના
એ એ એમ) ૭ યોગ હોય.

અહીં ચૌદ ગુણઠાણે ઉત્તર બંધહેતુ કલા, તે સર્વ જીવ આશ્રયીને ભેગા
કલા, પણ એકેક જીવ આશ્રયીને વિવક્ષીએ ત્યારે તેના ૪૭૦૨૯૩૦ ભાગા
થાય. ત્યા પ્રથમ મિથ્યાત્વ ગુણઠાણે ૩૪૭૭૬૦૦ ભાગા થાય, તે આ પ્રમાણે—
મિથ્યાત્વ ગુણઠાણે આહારકદ્વિદિ વિના ૫૫ હેતુ ભેગા કલા, પણ એક જીવને
તો જન્મન્યથી ૧૦, મધ્યમથી ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫, ૧૬, ૧૭, અને
ઉત્કૃષ્ટથી ૧૮ હેતુ, એમ નવ વિકલ્પ હોય. ત્યાં પાચ મિથ્યાત્વનાથી એક
જીવને એક સમયે એક જ મિથ્યાત્વ હોય, પાચ ઈદ્રિય મધ્યે એક ઈદ્રિયનો
વિપય હોય અને મનની અવિરતિ તો યોગ મધ્યે જ ગણી છે માટે અહીં આ
ગણતરી નહી. તથા છ કાય મધ્યે કોષ્ટક જીવ કોષ્ટવાત્રે એક કાયનો વધ કરે
એટલે પૃથ્વીનો જ વધ કરે અથવા અપ્નોજ વધ કરે, એવં છ કાયના
૬ ભાગા થાય કોષ્ટક જીવ બે કાયનો વધ કરે, તેના દ્વિસયોગી ૧૫ ભાગા
થાય કોષ્ટક જીવ ત્રણ કાયનો વધ કરે, તેના ત્રિસયોગી ૨૦ ભાગા થાય

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ મળે ભય કુચ્છા અને બે કાય ગણીએ ત્યારે ૧૩ હેતુ થાય, ત્યાં ૬૦૦૦૦ ભાંગા થાય ભય અને ત્રણ કાય ગણીએ ત્યારે ૧૨૦૦૦૦ ભાંગા થાય. કુચ્છા અને ત્રણ કાયે પણ ૧૨૦૦૦૦ ભાંગા થાય ૪ કાય ગણીએ ત્યારે ૬૦૦૦૦ ભાંગા થાય તથા અનંતાનુષ્ઠીને ઉદયે ભય, કુચ્છા ભેળવીએ ત્યારે ગોગ ૧૩ હોય, તેથી ૪૬૮૦૦ ભાંગા થાય. અનંતાનુષ્ઠી ભય અને બે કાય ગણતા ૧૧૭૦૦૦ ભાંગા થાય; તેમજ અનંતાનુષ્ઠી કુચ્છા અને બે કાય ભેળવીએ ૧૧૭૦૦૦ ભાંગા થાય અનંતાનુષ્ઠી અને ત્રણ કાય લક્ષ્યે ત્યારે ૧૫૬૦૦૦ ભાંગા થાય એ ૧૩ હેતુના આઠ વિકલ્પે થઈને ૮૫૬૮૦૦ ભાંગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ મધ્યે ભય, કુચ્છા અને ત્રણ કાય ગણીએ ત્યારે ૧૪ હેતુ થાય, ત્યાં ૧૨૦૦૦૦ ભાંગા થાય ભયને ૪ કાય ગણીએ ત્યારે ૬૦૦૦૦ ભાંગા થાય પાંચ કાય ગણીએ ત્યારે ૩૬૦૦૦ ભાંગા થાય. અનંતાનુષ્ઠીને ઉદયે ભય કુચ્છા અને બે કાય ગણીએ ત્યારે ગોગ ૧૩ હોય, ત્યારે ૧૧૭૦૦૦ ભાંગા થાય અનંતાનુષ્ઠી ભય અને ત્રણ કાય ગણતા ૧૫૬૦૦૦ ભાંગા થાય અનંતાનુષ્ઠી કુચ્છા અને ત્રણ કાય ભેળવીએ ત્યારે ૧૫૬૦૦૦ ભાંગા થાય અનંતાનુષ્ઠી અને ચાર કાય ભેળવીએ ત્યારે ૧૧૭૦૦૦ ભાંગા થાય એ ચૌદ હેતુના આઠ વિકલ્પે થઈને ૮૮૨૦૦૦ ભાંગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ મધ્યે ભય, કુચ્છા અને ૪ કાય ગણીએ ત્યારે ૧૫ હેતુ હોય, ત્યાં ૬૦૦૦૦ ભાંગા થાય ભય અને ૫ કાયના ૩૬૦૦૦ ભાંગા થાય કુચ્છા અને ૫ કાયના ૩૬૦૦૦ ભાંગા થાય અને છ કાય ભેળવીએ ત્યારે ૬૦૦૦ ભાંગા થાય. અનંતાનુષ્ઠીને ઉદયે ગોગ ૧૩ હોય તેથી અનંતાનુષ્ઠી ભય કુચ્છા અને ત્રણ કાય ગણીએ ત્યારે

* એક કાય પ્રથમના દશ હેતુમાં ગણાયેલ છે તેથી બે કાય ગણતાં ફક્ત એક હેતુ વધ્યો એમ બધે સમજવું

૧૫૬૦૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી ભય અને ૪ કાય ગણીએ ત્યારે ૧૧૭૦૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી કુચ્છા અને ૪ કાય ભેળવીએ ત્યારે ૧૧૭૦૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી અને ૫ કાય ગણીએ ત્યારે ૪૬૮૦૦ ભાગા થાય એ ૧૫ હેતુના આઠ વિકલ્પે થઈને ૬૦૪૮૦૦ ભાગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ મધ્યે ભય, કુચ્છા અને ૫ કાય ભેળવીએ એટલે ૧૬ હેતુ યાગ. ત્યાં ૩૬૦૦૦ ભાગા થાય. ભય અને છ કાયના ૬૦૦૦ ભાગા થાય કુચ્છા અને છ કાયના ૬૦૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધીને ઉદ્યે સાગ ૧૩ હોય તેથી અનંતાનુષધી, ભય, કુચ્છા અને ૪ કાય ગણીએ ત્યાં ૧૧૭૦૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી, ભય અને ૫ કાય ગણીએ ત્યારે ૪૬૮૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી, કુચ્છા અને ૫ કાય ભેળવીએ, ત્યારે ૪૬૮૦૦ ભાગા થાય, અનંતાનુષધી અને ૬ કાય ભેળવીએ ત્યારે ૭૮૦૦ ભાગા થાય એ મોળ હેતુના ૭ વિકલ્પે થઈને ૨૬૬૪૦૦ ભાગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ મધ્યે ભય, કુચ્છા અને છ કાય લક્ષ્યે ત્યારે ૧૯ હેતુ હોય, ત્યાં ૬૦૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધીને ઉદ્યે ભય કુચ્છા અને ૫ કાય ગણીએ ત્યારે ૪૬૮૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી, ભય અને કાય ૬ હોય, ત્યાં ૭૮૦૦ ભાગા થાય અનંતાનુષધી, કુચ્છા અને ૬ કાય હોય ત્યારે ૭૮૦૦ ભાગા થાય એ ૧૭ હેતુના આઠ વિકલ્પે થઈને ૬૮૪૦૦ ભાગા થયા.

હવે ૬ કાય, ૧ મિથ્યાત્વ, ૧ ઇન્દ્રિય, ૪ કપાય, ૨ યુગલ હામ્યાદિ, ૧ વેદ, ૧ યોગ, ભય અને કુચ્છા, એ ૧૮ હેતુના ૭૮૦૦ ભાગા થાય એવ મિથ્યાત્વ ગુણકાણે ૧૦ થી ૧૮ હેતુના ૮ વિકલ્પે થઈને ૩૪૭૭૬૦૦ ભાગા થાય.

હવે ખીન સારવાદન ગુણકાણે ૩૮૩૦૪૦ ભાગા ઉપજે, તે આ પ્રમાણે- પાય મિથ્યાત્વ ટાળના સારવાદન ગુણકાણે સર્વ જીવ આશ્રયીને ૫૦ હેતુ કલા પશુ એટ જીવને તો જઘન્ય ૧૦, મધ્યમ ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫, ૧૬

અને ઉત્કૃષ્ટા ૧૭ હેતુ એક સમગ્રે હોય, એ આઠ નિકલ્પ હોય અનતાનુપૂર્વ ૧૫
 ઉદ્ધે અવશ્ય હોય, મિત્યાત્મ પાંગે ન હોય, જમન્યપદે કાય ૧૦૫
 ઇન્દ્રિય ૧, કપાય ૪, હાસ્ત્યાન્નિ યુગલ ૨, વેદ ૧ અને યોગ ૧૩ માંડે
 એક; એ દશ હેતુ હોય એક કાયના ભાગા ૬ તેને પાચ ઇન્દ્રિય અધેયુક્ત
 ૩૦ થાય, તેને આઠ કપાય સાથે યુગ્મતા ૧૨૦ થાય તેને એ યુગ્મન નવે
 ગુણીએ ત્યારે ૨૪૦ થાય, તે એક વેદના ભાંગા થાય તેને ૩ વેદનાથે
 ગુણીએ ત્યારે ૭૨૦ થાય, તેને ૧૩ યોગ સાથે ગુણીએ ત્યારે ૯૩૬૦ થાય
 સાસ્વાદને નપુંસકવંદે વૈશ્વિ મિશ્ર યોગ ન હોય, કેમકે સાસ્વાદની તાત્કાલ
 ન ઉપજે તે માટે ૯૩૬૦ માર્થી ૨૪૦ ભાગા જોછા કરીએ ત્યારે ૯૧૨૦
 ભાગા ૧૦ હેતુના થાય તે ૧૦ હેતુ માહે ભય ભેળવીએ ત્યારે ૧૧ હેતુના
 ૯૧૨૦ ભાગા અથવા કુચ્છા ભેળવીએ ત્યારે પણ ૧૧ હેતુના ૯૧૨૦
 ભાંગા થાય. તથા કાય ૨ લઈએ ત્યારે ત્યાં ભાંગા ૨૨૮૦૦ થાય એ
 ૧૧ હેતુના ત્રણ વિકલ્પે ૪૧૦૪૦ ભાગા થયા

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ હેતુ માહે ભય અને કુચ્છા ભેળવીએ ત્યારે ૧૨
 હેતુ થાય, ત્યારે ૯૧૨૦ ભાગા થાય. ભય અને ૨ કાય લઈએ ત્યારે
 ભાંગા ૨૨૮૦૦ થાય, કુચ્છા અને ૨ કાય લઈએ ત્યારે ૨૨૮૦૦ ભાગા
 થાય ફક્ત ૩ કાય લેતાં ૩૦૪૦૦ ભાગા થાય એ ૧૨ હેતુના ૪ વિકલ્પે
 ૮૫૧૨૦ ભાગા થાય

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ હેતુ માહે ભય અને કુચ્છા અને ૨ કાય લઈએ
 ત્યારે ૧૩ હેતુ થાય, ત્યાં ૨૨૮૦૦ ભાગા. ભય અને ૩ કાય લઈએ ત્યાં
 ૩૦૪૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૩ કાય લઈએ ત્યારે ૩૦૪૦૦ ભાગા ફક્ત
 ૪ કાય જ લઈએ ત્યારે ૨૨૮૦૦ ભાગા થાય એ ૪ વિકલ્પે ૧૩ હેતુ
 ૧૦૬૪૦૦ ભાગા થયા

હવે પૂર્વોક્ત ૧૦ હેતુ માહે ભય, કુચ્છા અને ૩ કાય ભેળવી
 ત્યારે ૧૪ હેતુ થાય, ત્યાં ૩૦૪૦૦ ભાગા. ભય અને ૪ કાય લઈએ
 ત્યારે ૨૨૮૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૪ કાય લઈએ ત્યારે ૨૨૮૦૦ ભાગા

પૂર્વોક્ત ૯ માહે ભય અને કુચ્છા ભેળવીએ ત્યારે ૧૧ હેતુ થાય ત્યારે ૭૨૦૦ ભાગા ભય અને ૨ કાય લઈએ ત્યારે ૧૮૦૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૨ કાય લઈએ ત્યારે ૧૮૦૦૦ ભાગા ૩ કાય જ લઈએ ત્યારે ૪૮૦૦૦ ભાગા થાય. એ ૧૧ હેતુના ૪ વિકલ્પે ૬૭૨૦૦ ભાગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૯ માહે ભય કુચ્છા અને ૨ કાય લઈએ ત્યારે ૧૧ હેતુના ૧૮૦૦૦ ભાગા ભય અને ૩ કાય લઈએ ત્યારે ૨૪૦૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૩ કાય લઈએ ત્યારે ૨૪૦૦૦ ભાગા ૪ કાય લઈએ ત્યારે ૧૮૦૦૦ ભાગા થાય. એ ૧૨ હેતુના ચાર વિકલ્પે ૮૪૦૦૦ ભાગા થયા.

પૂર્વોક્ત ૯ માહે ભય કુચ્છા અને ૩ કાય લઈએ ત્યારે ૧૧ હેતુના ૨૪૦૦૦ ભાગા ભય અને ૪ કાય લઈએ ત્યારે ૧૮૦૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૪ કાય લઈએ ત્યારે ૧૮૦૦૦ ભાગા, પાંચ કાય જ લઈએ ત્યારે ૭૨૦૦ ભાગા; એ ૧૩ હેતુના ૪ વિકલ્પે ૬૭૨૦૦ ભાગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૯ માહે ભય, કુચ્છા અને ૪ કાય ભેળવીએ ત્યારે ૧૧ હેતુના ૧૮૦૦૦ ભાગા ભય અને ૫ કાય લઈએ ત્યારે ૭૨૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૫ કાય લઈએ ત્યારે પણ ૭૨૦૦ ભાગા, ૬ કાય જ લઈએ ત્યારે ૧૨૦૦ ભાગા, એ ૪ વિકલ્પે ૧૪ હેતુના ૩૩૬૦૦ ભાગા થયા.

હવે પૂર્વોક્ત ૯ માહે ભય, કુચ્છા અને ૫ કાય ભેળવીએ ત્યારે ૧૧ હેતુના ૭૨૦૦ ભાગા ભય અને ૬ કાય લઈએ ત્યારે ૧૨૦૦ ભાગા કુચ્છા અને ૬ કાય લઈએ ત્યારે ૧૨૦૦ ભાગા એ ૧૫ હેતુના ૩ વિકલ્પે ૯૬૦૦ ભાગા થયા. ૬ કાય, ૧ ઇન્દ્રિય, ૩ કપાય, ૨ હાસ્ત્યાદિ, ૧ વેદ, ૧ યોગ, ભય અને કુચ્છા, એ પ્રકારે ૧૬ હેતુના ૧૨૦૦ ભાગા થાય એ આઠ વિકલ્પે થઈને મિત્ર ગુણકાણે ૩૦૨૪૦૦ ભાગા થયા.

હવે ચોથે અવિરતિ ગુણકાણે ૩૭૨૯૬૦ ભાગા ઉપજે તે, આ પ્રમાણે - અવિરતિ ગુણકાણે યોગ તેર હોય તેથી ૪૬ હેતુ હોય એક જીવને જન્ય ૯, મધ્યમ ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫ અને બ્રહ્મકૃષ્ટા ૧૬ હેતુ હોય ત્યાં જન્યથી ૧ કાય, ૧ ઇન્દ્રિય, ૩ કપાય, ૨ હાસ્ત્યાદિ, ૧ વેદ અને ૧ યોગ; એ નવ હેતુ હોય. સમ્યગ્દષ્ટિ મનુષ્ય અને તિર્થંકર વૈમાનિકમા દેવ

જ થાય માટે વૈકલ્પિક મિત્રે સ્ત્રીવેદ ન હોય તથા સમ્યગ્દષ્ટિ દેવ અને નારકી
 મનુષ્યમા નપુસક વેદે ન આવતરે, તેથી ઔદાગિક મિત્રે નપુસકવેદ ન હોય.
 ત્યારે તેના ભાગા પણ એાછા થાય ૬ કાય X ૫ ઇદ્રિય X ૪ કષાય X ૨ યુગલ X
 ૩ વેદ = ૭૨૦ તેમા પુરુષવેદના ૨૪૦ X ૧૩ યોગ = ૩૧૨૦ + સ્ત્રીવેદના
 ૨૪૦ X ૧૨ યોગ = ૨૮૮૦ + નપુસક વેદના ૨૪૦ X ૧૨ યોગ = ૨૮૮૦ કુલ
 ૮૮૮૦ ભાગા ૯ હેતુના એ ૯ હેતુમા ભયભયે ૮૮૮૦ ભાગા જીગુપ્સા
 નાખીએ તો ૮૮૮૦ અથવા એ કાય ગણીએ તો ૨૨૨૦૦ ભાગા. એમ
 ૧૦ હેતુના ૩ વિકલ્પના ભાગા ૩૯૯૬૦ થાય એ ૯ હેતુમા ભય કુચ્છા
 નાખીએ તો ૧૧ હેતુના ૮૮૮૦ ભાગા+ભય અને ૨ કાય નાખીએ તો
 ૨૨૨૦૦ ભાગા+કુચ્છા અને એ કાય નાખીએ તો ૨૨૨૦૦ ભાગા+કક્ત
 ૩ કાય નાખીએ તો ૨૯૬૦૦ ભાગા એ પ્રમાણે ૧૧ હેતુના ૪ વિકલ્પના
 = ૮૨૮૮૦ ભાગા પૂર્વોક્ત ૯ હેતુમા ભય કુચ્છા અને ૨ કાય નાખીએ
 તો ૧૨ હેતુના ૨૨૨૦૦ ભાગા+ભય અને ૩ કાય ગણીએ તો ૨૯૬૦૦
 ભાગા+કુચ્છા અને ૩ કાય ગણીએ તો ૨૯૬૦૦ ભાગા+૪ કાય નાખીએ
 તો ૨૨૨૦૦ ભાગા એ પ્રમાણે ૧૨ હેતુના ૪ વિકલ્પના ૧૦૩૬૦૦ ભાગા
 એ પૂર્વોક્ત ૯ હેતુમા ભય કુચ્છા અને ૩ કાય નાખીએ તો ૧૩ હેતુના
 ૨૯૬૦૦ ભાગા+ભય અને ૪ કાયના ૨૨૨૦૦ ભાગા+કુચ્છા અને ૪
 કાયના ૨૨૨૦૦ ભાગા+૫ કાય નાખીએ તો ૮૮૮૦ ભાગા. એ પ્રમાણે
 ૧૩ હેતુના ૪ વિકલ્પના ૮૨૮૮૦ ભાગા થાય પૂર્વોક્ત ૯ હેતુમા ભય
 કુચ્છા અને ૪ કાય નાખીએ તો ૧૪ હેતુના ૨૨૨૦૦ ભાગા+ભય અને
 ૫ કાય નાખીએ તો ૮૮૮૦ ભાગા+કુચ્છા ને ૫ કાયના ૮૮૮૦ ભાગા
 +૬ કાય નાખીએ તો ૧૪૮૦ ભાગા. એ પ્રમાણે ૧૪ હેતુના ૪ વિકલ્પના
 ભાગા ૪૧૪૪૦ થાય પૂર્વોક્ત ૯ હેતુમા ભય કુચ્છા અને ૫ કાય નાખીએ
 તો ૧૫ હેતુના ૮૮૮૦ ભાગા+ભય અને ૬ કાય તો ૧૪૮૦ ભાગા+કુચ્છા
 અને ૬ કાયના ૧૪૮૦ ભાગા એ પ્રમાણે ૧૫ હેતુના ૩ વિકલ્પના
 ૧૧૮૪૦ ભાગા એ પૂર્વોક્ત ૯ હેતુમા ભય કુચ્છા અને ૬ કાય નાખીએ
 તો ૧૬ હેતુના ૧૪૮૦ ભાગા કુલ અવિગતિ ગુણદાણે ૩૭૨૯૬૦ ભાગા થાય.

ગુણરચના	આમહિવ	પિકલપ	રચનાક	સર્વ પિકલપના બાગા	૨ હિવ	૩ હિવ	૪ હિવ	૫ હિવ	૬ હિવ	૭ હિવ
પ્રમત	૨૬	૩	૫-૬-૭	૧૧૮૪	૦	૦	૨૮૬	૫૮૨	૨૮૬	
અપ્રમત	૨૪	૩	૫-૬-૭	૧૦૨૪	૦	૦	૨૫૬	૫૧૨	૨૫૬	
અપૂર્વકગ્ને	૨૨	૩	૫-૬-૭	૮૬૪	૦	૦	૨૧૬	૬૩૨	૨૧૬	
આનિવતો	૧૬	૨	૨-૩	૧૪૪	૩૬	૧૦૮	૦	૦	૦	
સુદમસ પરાયે	૧૦	૧	૨	૯	૦	૦	૦	૦	૦	
ઉપશાંતગોષ્ઠિ	૯	૧	૧	૯	૦	૦	૦	૦	૦	
દીર્ઘગોષ્ઠિ	૯	૧	૧	૯	૦	૦	૦	૦	૦	
ગોળી	૭	૧	૧	૭	૭	૦	૦	૦	૦	

ગુણસ્થાને	આધારિત	પિકલપ	સ્થાનક	સાનું વિકલપના ભાગા	૨ હેવ	૩ હેવ	૪ હેવ	૫ હેવ	૬ હેવ	૭ હેવ
પ્રમત	૨૬	૩	૧-૬-૭	૧૧૮૪	૦	૦	૦	૨૮૬	૧૮૨	૨૮૬
આપ્રમતે	૨૪	૩	૧-૬-૭	૧૦૨૪	૦	૦	૦	૨૧૬	૧૧૨	૨૧૬
આપૂર્વિકગ્ગે	૨૨	૩	૧-૬-૭	૮૬૪	૦	૦	૦	૨૧૬	૬૩૨	૨૧૬
આનિયતો	૧૬	૨	૨-૩	૧૪૪	૩૬	૧૦૮	૦	૦	૦	૦
સુદમસ પમયે	૧૦	૧	૨	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૦
ઉપશાતમોહિ	૮	૧	૧	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૦
શીખમોહિ	૮	૧	૧	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૦
સુદમસ	૭	૧	૧	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦

અપમત્તા-અપ્રમત્ત	અપુવ્વ-અપૂર્વકરણ.	એગં-૧ કર્મ
ગુણુકાણુ સુધી	બાયરા-અનિવૃત્તિએ	ઉવરિમગા-ઉપરના
સત્તટ્ઠ-૭ કે ૮	સત્ત-૭ કર્મ.	૩ ગુણકાણે
કર્મનો બંધ	બંધર્થ-બંધે	અબં-ગા-અબં
મીસ-મિશ્ર	છ-૬ કર્મ	અજોગી-અયોગી
	મુહુમો-સૂક્ષ્મ અપરાગે	

ગુણકાણે મૂળ કર્મનો બંધ.

અપમત્તા સત્તટ્ઠ—મિથ્યાત્વથી અપમત્ત ગુણકાણુ સુધી ૭
૮ કર્મ બાંધે છે. (આયુ બાંધે ત્યારે ૮ કર્મ અને ન બાં
ત્યારે ૭ કર્મ)

મીસ અપુવ્વ બાયરા સત્ત—મિશ્ર અપૂર્વકરણ અને બા
સંપરાયે (આયુ વિના) ૭ કર્મ બાંધે.

બંધર્થ છ મુહુમો—સૂક્ષ્મ સંપરાયી (મોહનોય અને અ
વિના) ૬ કર્મ બાંધે.

એગ, સુવરિસા બંધગા જોગી, પદ—ઉપરના (૧૧-૧૨-
મા ગુણકાણે) ૧ વેદનીય કર્મ બાંધે અયોગી ગુણકાણવા
અબંધક હોય

આમુહુમં-સૂક્ષ્મ	વિણુ-વિના.	અટ્ઠઉ-૮ કર્મ
સંપરાય સુધી	સત્ત-૭ કર્મ.	સંતે-સતામા.
સંત-સતા	ખીણુંમિ-ખીણુમોહે	ઉવસતિ-ઉપસાતમેહ
ઉદયે-ઉદયમા.	ચઉ-૪ કર્મ	સત્ત-૭ કર્મ
અટ્ઠવિ-૮ કર્મ પણ	ચરિમદુગે-છેદસા	ઉદયે-ઉદયમા
મોહ-મોહનીય	જે ગુણકાણે	

ગુણકાણે મૂળકર્મની સત્તા અને ઉદય

આમુહુમં સંતુદયે, અટ્ઠવિ—મિથ્યાત્વથી સૂક્ષ્મસંપરાય
સુધી સત્તા અને ઉદયમાં ૮ કર્મ હોય પણ.

મોહ વિણુ સત્ત ખીણુંમિ—ક્ષીણ મોહે મોહનાય વિના ૭ કર્મ ઉદય અને સત્તામાં હોય.

ચઉ ચરિમ દુગે—છેલ્લા બે (૧૩-૧૪મા) ગુણુઠાણે ૪ અઘાતી (વેદનીય આયુ નામ ગોત્ર) કર્મ હોય.

અટ્ઠઉ, સંતે ઉવસંતિ સત્તુદગે. ૬૦—ઉપશાત મોહે સત્તામાં વળી ૮ કર્મ અને ઉદયમા ૭ કર્મ હોય.

ઉદરંતિ-ઉદીરે છે	વિણુ-વિના	મોહવાળો.
પમતંતા-પ્રમત	છગ-૬ કર્મને	પણ દો-૫ કે ૨
સુધીના	અપમત્તાઈ-અપ્રમત્તાદિ	કર્મને
સગટ્ઠ-૭-૮ કર્મને.	તચ્ચો-તે પછી	ખીણુ-ક્ષીણુ મોહવાળો.
મીચ-મિચદિટ	છ પચ-૧-૫ કર્મને.	દુન્નેગી-સયોગી ૨
અટ્ઠ-૮ કર્મને.	મુહુમો-સદ્મસ પગયી	કર્મને
વેચ-વેન્નીય	પણુ-૫ કર્મને	અણુદીરગુ-અનુદીરક
આઉ-આયુધ્ય.	ઉવસતો-ઉપશાત	અન્નેગિ-અયોગી

ગુણુઠાણે મૂળ કર્મની ઉદીરણા.

ઉદરંતિ પમતંતા, સગટ્ઠ—પ્રમત્ત ગુણુઠાણા સુધી ૭ કે ૮ કર્મને ઉદીરે.

મીસટ્ઠ—મિચ ગુણુઠાણે ૮ કર્મને ઉદીરે

વેચ આઉ વિણુ, છગ અપમત્તાઈ—અપ્રમત્તાદિ ૩ ગુણુ-ઠાણાવાળા વેદનીય અને આયુ વિના ૬ કર્મને ઉદીરે

તચ્ચો, છ પચ મુહુમો પણુવસતો. ૬૧—તે પછી સૂક્ષ્મ સંપરાયવાળો ૬ કે ૫ કર્મને ઉદીરે અને ઉપશાંત મોહવાળા ૫ કર્મને ઉદીરે

પણુ દો ખીણુ દુન્નેગી, અણુદીરગુ અન્નેગિ—ક્ષીણુ મોહવાળા

૨૧ બેઠમાંથી કયા બેઠમાં આવે ૫ ભાગના આનિપાતિઃ ભાગામા ૧-૨-૩
 ૧-૨-૪ ૨-૫ ૧-૨-૫ ૨-૩-૪ ૨-૩-૫ ૨-૩-૪-૫ ૧-૨-૩-૪-૫ કયા
 કયા જીવને કયા કયા ગુણપાત્રે કરો ભાગો લાભે અને કયા ભાગ શૂન્ય
 અધુવ ગુણકાણાના એક અનેક જીવને આશ્રયી ભાગા દેવતા અને કેવી રીતે
 થઈ શકે

ગુણસ્થાનેષુ જીવભેદાદિનુ યંત્ર

૧૪ ગુણકા ણાને વિષે	જીવ ભેદ	ગો	ઉપગો	લેસ્થા	મૂળ મધ્યહરેતુ	ઉત્તર મધ્યહરેતુ	મિથ્યાત્વ	અવિરત	દાસ્ય	ગો	અંધ પ્રદ્રિત	ઉત્તર પ્રદ્રિત	ઉદીરણ પ્રદ્રિત	સત્તા પ્રદ્રિત	આલેપ બાંહેલ	મધ્ય ગો
મિથ્યાત્વે	૧૪	૧૩	૫	૬	૪	૫	૫	૧૨	૨૫	૧૩	૭	૮	૭	૮	૮	અનતયુગ
સાસ્ત્રાદત્તે	૭	૧૩	૫	૬	૩	૫	૦	૧૨	૨૫	૧૩	૭	૮	૭	૮	૮	અસંયુ
મિત્રે	૧	૧૦	૬	૬	૩	૪	૩	૦	૧૨	૨૧	૧૦	૭	૮	૮	૮	અમંયુ
અવિરતે	૨	૧૩	૬	૬	૩	૪	૬	૦	૧૦	૨૧	૧૩	૭	૮	૮	૮	અમંયુ
દેશવિરતે	૧	૧૧	૬	૬	૩	૩	૬	૦	૧૧	૧૭	૧૧	૭	૮	૮	૮	અસંયુ
પ્રમત્તે	૧	૧૩	૧૧	૬	૨	૨	૬	૦	૦	૧૩	૧૩	૭	૮	૮	૮	સંખ્યાત
અપ્રમત્તે	૧	૧૧	૭	૩	૨	૨	૪	૦	૦	૧૩	૧૧	૭	૮	૮	૬	સંખ્યાત
અપૂર્વકં	૧	૬	૭	૧	૨	૨	૨	૦	૦	૧૩	૬	૭	૮	૬	૮	ગુણ
અનિવૃત્તિ	૧	૬	૭	૧	૨	૧	૬	૦	૦	૭	૬	૭	૮	૬	૮	તુલ્ય
બાહેરે	૧	૬	૭	૧	૨	૧	૬	૦	૦	૭	૬	૭	૮	૬	૮	તુલ્ય
સૂક્ષ્મ	૧	૬	૭	૧	૨	૧	૦	૦	૦	૧	૬	૬	૮	૬	૫	વિશેષ
સપરાયે	૧	૬	૭	૧	૨	૧	૦	૦	૦	૧	૬	૬	૮	૬	૫	ધિક
ઉપશાન	૧	૬	૭	૧	૧	૧	૬	૦	૦	૦	૬	૧	૭	૫	૮	સર્વથી
મોહે	૧	૬	૭	૧	૧	૧	૬	૦	૦	૦	૬	૧	૭	૫	૮	થોડા
ક્ષીણમોહે	૧	૬	૭	૧	૧	૧	૬	૦	૦	૦	૬	૧	૭	૫	૮	સંયુ
સયોગી	૧	૭	૨	૧	૧	૭	૦	૦	૦	૭	૧	૪	૨	૪	૮	સંખ્યાત
કેવલો	૧	૭	૨	૧	૧	૭	૦	૦	૦	૭	૧	૪	૨	૪	૮	ગુણ
અયોગી	૧	૭	૨	૧	૧	૭	૦	૦	૦	૭	૧	૪	૨	૪	૮	અનત
કેવલો	૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૦	૪	૮	ગુણ

૧ માસ્વાદન ૨ મિશ્ર, ૩ અપૂર્વકરણ ૪ અનિવૃત્તિ,
 ૫ સૂક્ષ્મમંપરાય ૬ ઉપશાંતમોહ, ૭ ક્ષીણમોહ, અને ૮ અયોગી
 એ આઠ ગુણસ્થાને નિપજતા એક જ આશ્રયી અને એક
 અનેક આશ્રયી ભાગાની સંખ્યાનું કોષ્ટક

સયોગી ભાગા	એક જ આશ્રયી ભાગા	એક જ આશ્રયી ના દરેક ભાગાએ નીપજતા એક અનેક આશ્રયી ભાગા	એક અનેક આશ્રયી કુલ ભાગા
અસયોગી	૧	૧	૧
એક સયોગી	૮	૨	૧૬
દ્વિસયોગી	૨૮	૪	૧૧૨
ત્રિસયોગી	૫૬	૮	૪૪૮
ચતુઃસયોગી	૭૦	૧૬	૧૧૨૦
પચસયોગી	૫૬	૩૨	૧૭૯૨
ષટ્ સયોગી	૨૮	૬૪	૧૭૯૨
સપ્ત સયોગી	૮	૧૨૮	૧૦૨૪
અષ્ટ સયોગી	૧	૨૫૬	૨૫૬
કુલ ભાગા	૨૫૬	૫૧૧	૬૫૬૧

દ્વિસયોગી ભાગા ૨૮

૧-૨	૧-૭	૨-૬	૩-૬	૪-૭	૬-૭
૧-૩	૧-૮	૨-૭	૩-૭	૪-૮	૬-૮
૧-૪	૨-૩	૨-૮	૩-૮	૫-૬	૭-૮
૧-૫	૨-૪	૩-૪	૪-૫	૫-૭	
૧-૬	૨-૫	૩-૫	૪-૬	૫-૮	

ત્રિસંયોગી ભાંગા પદ.

૧-૨-૩	૧-૪-૬	૨-૩-૬	૨-૬-૮	૩-૭-૮
૧-૨-૪	૧-૬-૭	૨-૩-૭	૨-૭-૮	૪-૫-૬
૧-૨-૫	૧-૭-૮	૨-૩-૮	૩-૪-૫	૪-૫-૭
૧-૨-૬	૧-૫-૬	૨-૪-૫	૩-૪-૬	૪-૫-૮
૧-૨-૭	૧-૫-૭	૨-૪-૬	૩-૪-૭	૪-૬-૭
૧-૨-૮	૧-૫-૮	૨-૪-૭	૩-૪-૮	૪-૬-૮
૧-૩-૪	૧-૬-૭	૨-૪-૮	૩-૫-૬	૪-૭-૮
૧-૩-૫	૧-૬-૮	૨-૫-૬	૩-૫-૭	૫-૬-૭
૧-૩-૬	૧-૭-૮	૨-૫-૭	૩-૫-૮	૫-૬-૮
૧-૩-૭	૨-૩-૪	૨-૫-૮	૩-૬-૭	૫-૭-૮
૧-૩-૮	૨-૩-૫	૨-૬-૭	૩-૬-૮	૬-૭-૮
૧-૪-૫				

* આ આઠ ગુણુકાણાના સંયોગી ભાંગા કરવામાં સંક્ષેપને તેની ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, અને ૮, એવી સરખા રાખવામાં છે. આ આઠ ગુણુકાણે ક્યારેક કોઈ જીવ હોય અને ક્યારેક ન પણ ક્યારેક એક ગુણુકાણે હોય અને ક્યારેક એકથી વધારે ગુણુકાણે હોય, તેના ૨૫૬ ભાંગા થયા વળી તે ૨૫૬ ભાંગામાં કોઈ ભાગે એક જીવ અને કોઈ ભાગે અનેક જીવ હોય તેથી તેના એક અનેક જીવ ૨૫૬૦ ભાગે જીવ વર્તે છે આ આઠ સિવાય બાકીના ૪ ગુણુકાણે અનેક જીવો હોય જ. તેથી તેના ભાંગા પડ્યા નથી. એક જીવ આ ત્રિસંયોગી આદિ ભાંગાની સંખ્યા જે ઉપર ગણાવી છે તે ભાંગા આ સાથે જુદા જુદા કોષ્ટકોમાં બતાવ્યા છે, તથા તે દરેક ભાંગા દીક એક એક જીવ આશ્રયો જેટલા જેટલા ભાંગા પડે તે પણ બતાવેલ છે આ ગુણુકાણે કોઈ જીવ ન હોય તેના અસંયોગી એક ભાંગો બતાવ્યો છે

ચતુ.સચોળી ભાંગા ૭૦

૧-૨-૩-૪	૧-૨-૭-૮	૧-૪-૬-૭	૨-૩-૬-૭	૩-૪-૫-૭
૧-૨-૩-૫	૧-૩-૪-૫	૧-૪-૬-૮	૨-૩-૬-૮	૩-૪-૫-૮
૧-૨-૩-૬	૧-૩-૪-૬	૧-૪-૭-૮	૨-૩-૭-૮	૩-૪-૬-૭
૧-૨-૩-૭	૧-૩-૪-૭	૧-૫-૬-૭	૨-૪-૫-૬	૩-૪-૬-૮
૧-૨-૩-૮	૧-૩-૪-૮	૧-૫-૬-૮	૨-૪-૫-૭	૩-૪-૭-૮
૧-૨-૪-૫	૧-૩-૫-૬	૧-૫-૭-૮	૨-૪-૫-૮	૩-૫-૬-૭
૧-૨-૪-૬	૧-૩-૫-૭	૧-૬-૭-૮	૨-૪-૬-૭	૩-૫-૬-૮
૧-૨-૪-૭	૧-૩-૫-૮	૨-૩-૪-૫	૨-૪-૬-૮	૩-૫-૭-૮
૧-૨-૬-૮	૧-૩-૬-૭	૨-૩-૪-૬	૨-૪-૭-૮	૩-૬-૭-૮
૧-૨-૫-૬	૧-૩-૬-૮	૨-૩-૪-૭	૨-૫-૬-૭	૪-૫-૬-૭
૧-૨-૫-૭	૧-૩-૭-૮	૨-૩-૪-૮	૨-૫-૬-૮	૪-૫-૬-૮
૧-૨-૫-૮	૧-૪-૫-૬	૨-૩-૫-૬	૨-૫-૭-૮	૪-૫-૭-૮
૧-૨-૬-૭	૧-૪-૫-૭	૨-૩-૫-૭	૨-૬-૭-૮	૪-૬-૭-૮
૧-૨-૬-૮	૧-૪-૫-૮	૨-૩-૫-૮	૩-૪-૫-૬	૫-૬-૭-૮

પંચસંચોળી ભાંગા ૫૬.

૧-૨-૩-૪-૫	૧-૨-૪-૬-૮	૧-૩-૫-૭-૮	૨-૩-૫-૬-૮
૧-૨-૩-૪-૬	૧-૨-૪-૭-૮	૧-૩-૬-૭-૮	૨-૩-૫-૭-૮
૧-૨-૩-૪-૭	૧-૨-૫-૬-૭	૧-૪-૫-૬-૭	૨-૩-૬-૭-૮
૧-૨-૩-૪-૮	૧-૨-૫-૬-૮	૧-૪-૫-૬-૮	૨-૪-૫-૬-૭
૧-૨-૩-૫-૬	૧-૨-૫-૭-૮	૧-૪-૫-૭-૮	૨-૪-૫-૬-૮
૧-૨-૩-૫-૭	૧-૨-૬-૭-૮	૧-૪-૬-૭-૮	૨-૪-૫-૭-૮
૧-૨-૩-૫-૮	૧-૩-૪-૫-૬	૧-૫-૬-૭-૮	૨-૪-૬-૭-૮
૧-૨-૩-૬-૭	૧-૩-૪-૫-૭	૨-૩-૪-૫-૬	૨-૫-૬-૭-૮
૧-૨-૩-૬-૮	૧-૩-૪-૫-૮	૨-૩-૪-૫-૭	૩-૪-૫-૬-૭
૧-૨-૩-૭-૮	૧-૩-૪-૬-૭	૨-૩-૪-૫-૮	૩-૪-૫-૬-૮
૧-૨-૪-૫-૬	૧-૩-૪-૬-૮	૨-૩-૪-૬-૭	૩-૪-૫-૭-૮
૧-૨-૪-૫-૭	૧-૩-૪-૭-૮	૨-૩-૪-૬-૮	૩-૪-૬-૭-૮
૧-૨-૪-૫-૮	૧-૩-૫-૬-૭	૨-૩-૪-૭-૮	૩-૫-૬-૭-૮
૧-૨-૪-૬-૭	૧-૩-૫-૬-૮	૨-૩-૫-૬-૭	૪-૫-૬-૭-૮

ઉપસમ--પૌપશમિક.	શિક	પાતિક
ખય-ક્ષાયિક	દુનવટ્ટાર-૨૯, ૧૮	સમ્મ-અમ્યકત્વ
મીસ-ક્ષયોપશમ	દગવીસા-૨૧	ચરણ-ચાન્નિ
ઉદય-ઔદયિક	તિચ્ચ લેચ્ચ-૩ લેદો	પઠમ-પદ્મ
પરિણામા-પાગિણા-	માન્નવાઈચ્ચ-સાન્નિ-	ભાવે-ભાવે વિ

ઉપશમાદિ ભાવ અને તેના ભેદ.

ઉપસમ ખય મીસોદય, પરિણામા દુ નવટ્ટાર દગવીસા
તિચ્ચ લેચ્ચ—ઓપશમિક ભાવ ક્ષાયિક ક્ષયોપશમિક ઔદયિક
અને પારિણામિક ભાવ (સ્વભાવ) ના અનુક્રમે ૨-૯-૧૮-૨૧
અને ૩ લેદો છે (કુલ ૫૩ લેદો.)
સાન્નવાઈચ્ચ,—૬૬૦ સાંનિપાતિક (જે ત્રણ ચાર પાચ લેખા)
ભાવ.

સમ્મં ચરણું પઠમ ભાવે. ૬૪—પહેલા (ઔપશમિક)
ભાવને વિષે ઉપશમ સમ્યકત્વ અને ઉપશમ ચારિત્ર હોય.
મોહનીય કર્મમાં દર્શન સપ્તકના ઉપશમે ઉપશમ સમ્યકત્વ અને
ખાકીની ૨૧ પ્રકૃતિના ઉપશમે (વિપાક [રસ] અને પ્રદેશ
ઉદયના અભાવે) ઉપશમ ચારિત્ર.

ખીચ્ચે-ખીન્ન ક્ષાયિક	દાણાઈ-દાનાદિ	ઉપચોગા-ઉપચો
ભાવમા	લક્ષિ પણુ-૫ લખ્ધ	પણુ લક્ષિ-૫ લખ્ધ
કેવલ-કેવળ	ચરણુ-ચાન્નિ	સમ્મ-સમ્યકત્વ
જુઅલ-યુગલ	તથ્ચે-ત્રીન્ન ભાવમા	વિરધ્-વિગત
સમ્મં-સમ્યકત્વ	સેસ-આકાના	દુગ-એ (દેશ વિ સર્વ વિન્નિ)

ક્ષાયિક અને ક્ષયોપશમ ભાવના લેદો.

ખીચ્ચે કેવલ જુઅલં, સમ્મં દાણાઈ લક્ષિ પણુ ચરણું-
ખીન્ન ક્ષાયિક ભાવમાં કેવળ યુગલ, (કેવળજ્ઞાન-કેવળ દર્શન)

અભવ્ય ન થાય અભવ્ય તે ભવ્ય ન થાય જીવ તે અજીવ ન થાય
અને અજીવ તે જીવ ન થાય.

* ઔપશમિકાદિ ભાવોના ઉત્તર ભેદની સખ્યા ગુણુકાણે કહે છે-
પ્રથમ ઔપશમિક ભાવના ભેદો આ પ્રમાણે-સમ્યક્ત્વ ચોથાથી અષ્ટ
રમા ગુણુકાણા પર્યંત હોય અને ચારિત્ર ૯-૧૦-૧૧ એ ત્રણ
ગુણુકાણે હોય

ક્ષાયિક ભાવના ઉત્તર બેદ આ પ્રમાણે-ચોથાથી અગ્યારમા ગુણુ
કાણા સુધી સમ્યક્ત્વ હોય, બારમે ગુણુકાણે સમ્યક્ત્વ અને ચારિત્ર
હોય. તેરમે તથા ચૌદમે ગુણુકાણે સમ્યક્ત્વ, ચારિત્ર, જ્ઞાન, દર્શન અને
પાત્ર લબ્ધિ હોય

ક્ષાયોપશમિક ભાવના ઉત્તરભેદ આ પ્રમાણે-પહેલાં એ ગુણુકાણે
ત્રણ અજ્ઞાન, ચક્ષુ-અચક્ષુદર્શન, અને પાત્ર લબ્ધિ હોય ત્રીજે ગુણુકાણે
ત્રણ મિશ્રજ્ઞાન, ત્રણ દર્શન, પાત્ર લબ્ધિ અને મિશ્રમોહનીય એ બાર
હોય ચોથે ગુણુકાણે મિશ્ર મોહનીય સિવાયના ૧૧ ભેદ અને સમ્યક્ત્વ એ
બાર ભેદ હોય પાત્રમે ગુણુકાણે દેશવિરતિ સહિત તેર ભેદ હોય છતાં
સાતમા ગુણુકાણે મન પર્યંત જ્ઞાન સહિત ચૌદ હોય ૮-૯-૧૦ એ ત્રણ
ગુણુકાણે સમ્યક્ત્વ વિના તેર ભાવ હોય અગ્યારમે તથા બારમે ગુણુકાણે
ચારિત્ર વિના બાર ભાવ હોય તેરમે ચૌદમે ગુણુકાણે ધાતી કર્મનો ક્ષેત્ર
થવાથી મિશ્ર ભાવ હોય નહિ

ઔદયિક ભાવના ઉત્તરભેદ આ પ્રમાણે-મિથ્યાત્વ ગુણુકાણે ચાર
ગતિ, ચાર કપાય, ત્રણ વેદ, છ લેશ્યા, અજ્ઞાન, અસિદ્ધત્વ અવિનિતિ અને
મિથ્યાત્વ એ ૨૧ ભેદ હોય બીજે ગુણુકાણે મિથ્યાત્વ વિના ૨૦ ભાવ
હોય. ત્રીજે ચોથે ગુણુકાણે અજ્ઞાન વિના ૧૬ ભાવ હોય પાત્રમે ગુણુકાણે
નરક ગતિ અને દેવ ગતિ વિના ૧૭ ભાવ હોય છઠ્ઠે ગુણુકાણે ત્રિપંચ ગતિ
અને અસયમ વિના ૧૫ ભાવ હોય સાતમે ગુણુકાણે પ્રથમની ત્રણ 'પત્ય'

ચઉ-૪ ભેદ
ચઉગઠસુ-૪ ગતિમાં
મીસગ-ક્ષયોપશમ.
પરિણામ-પાણિભિક.
ભિક.
ઉદ્યોહિ-ઔદયિક

વડે
ચઉ-૪ ભેદ
સખધએહિ-ક્ષાયિક
ભાવ સદિન.
ઉવસમ-ઔપશમિક
ભાવે
જુએહિ-સહિત

વા ચઉ-અથવા ૪
ભેદ
કેવલિ-કેવળી.
પરિણામ-પાણિભિક
ઉદ્ય-ઔદયિક
ખધએ-ક્ષાયિક ભાવે

સાનિપાતિકતા ભેદો મૂળ ૬ અને ગતિને આશ્રયીને ૧૫.
ચઉ ચઉ ગઠસુ મીસગ, પરિણામુદ્યોહિ-ક્ષયોપશમ
પરિણામિક અને ઔદયિક (સાનિપાતિક) ભાવ વડે ૪ ગતિ આશ્રયી
૧ ભેદ.

ચઉ સખધએહિ-એ ૩ ભાવ ક્ષાયિક ભાવ સહિત ૪ ગતિ
આશ્રયી ૪ ભેદ
ઉવસમ જુએહિ વા ચઉ-અથવા એ ૩ ભાવ ઉપશમ ભાવ
સહિત ૪ ગતિ આશ્રયી ૪ ભેદ.

સિત્તાય બાકીના ૧૨ ભાવ હોય આદ્યે નવમે ગુણકાણે પદ્ય અને તેજે
લેખ્યા વિના ૧૦ ભાવ હોય. દશમે ગુણકાણે ત્રણ વેદ અને ત્રણ કષાય વિના
ચાર ભાવ હોય ૧૧-૧૨-૧૩ એ ત્રણ ગુણકાણે લોભ વિના મનુષ્ય ગતિ,
ગુરુ લેખ્યા અને અસિદ્ધત્વ એ ત્રણ ભાવ હોય ચૌદમે ગુણકાણે અસિદ્ધત્વ
અને મનુષ્ય ગતિ એ બે ભાવ હોય

પાણિભિક ભાવના ઉત્તરભેદ આ પ્રમાણે-
મિથ્યાત્વ ગુણકાણે ભ્રમત્વ, અભ્રમ્યત્વ અને જીવત્વ એ ત્રણ ભેદ હોય.
બીજાની બાબમાં ગુણકાણા મુધી ભ્રમત્વ અને જીવત્વ એ બે ભેદ હોય. તેરમે
ગૌદમે ગુણકાણે આસન્ન સિદ્ધાવસ્થા ભણી તથા ધાતીકર્મ ખપાવ્યા તેથી કે
બીજા કોઈ કાળે ભ્રમ્યત્વને પૂર્વાચાર્યે વિવક્ષ્યું નથી તેવી જીવત્વ પાણિભિક
ભાવે હોય એમ ગુણકાણે નેટકા નેટકા ઉત્તર ભાવના બદ છે તેને સમઘે
મનતા સન્નિગ્ધાનિક ભેદો યથાર્થ ભવ વિચારી લેવા

અગ્નિ-૩
 આમાયિક
 હોપરથા
 પનીય
 પરિહાર વિશુદ્ધિ
 સ્વસ્થ સંપ્રગય
 યથાખ્યાત
 દેશવિગતિ
 અવિરતિ
 અક્ષુ દર્શન
 અચક્ષુ
 અવધિ
 દેવળ
 મૂળ નોહકાપોત
 નેત્રે પદ્મ
 મુદ્ગ
 અવ્ય
 અભવ્ય
 હોપરથા
 નાયિક
 હોપરથા
 મિથ્યાત્વ
 સાસ્ત્રાદન
 મિથ્ય
 સંતી
 અસંતી
 આહાર
 અણુહાર

૪	૫	૧૨	૨૫	૧૩	૫૫	—	—	૧૦	૧	૩૩૪
૨	—	—	૧૩	૧૩	૨૬	૨	૧	૧૪	૧૫	૨૩૪
૨	—	—	૧૨	૯	૨૧	—	૧	૧૪	૧૩	૨૩૦
૨	—	—	૧	૯	૧૦	૨	૧	૧૩	૪	૨૨૨
૧	—	—	—	૧૧	૧૧	૨	૯	૧૨	૩	૨૨૮
૩	૧	૧૭	૧૧	૩૯	૧	૧	૧૩	૧૭	૨	૩૪૪
૪	૧	૧૨	૨૫	૧૩	૫૫	૧	૧	૧૫	૨૧	૩૪૧
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૩	૫૫	૨	૨	૧૮	૨૧	૩૪૬
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૨	૧૫	૧૯	૨૪૦
૩	—	૧૨	૨૧	૧૫	૪૮	૨	૨	૧૫	૧૯	૨૪૦
૧	—	—	—	૭	૭	—	૯	—	૩	૧૧૩
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૧	૧	૧૮	૧૫	૩૩૮
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૧	૧૮	૧૪	૩૩૭
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૯	૧૮	૧૪	૩૪૬
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૨	૧૮	૨૧	૨૪૫
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૩	૫૫	—	—	૧૦	૨૧	૨૩૩
૩	—	૧૨	૨૧	૧૫	૪૮	—	—	૧૫	૧૯	૨૩૬
૩	—	૧૨	૨૧	૧૩	૪૬	૧	૯	૧૪	૧૯	૨૪૫
૩	—	૧૨	૨૧	૧૩	૪૬	૨	૧	૧૪	૧૯	૨૩૮
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૩	૫૫	—	—	૧૦	૨૧	૨૩૪
૩	—	૧૨	૨૫	૧૩	૫૦	—	—	૧૦	૨૦	૨૩૨
૩	—	૧૨	૨૧	૧૦	૪૩	—	—	૧૨	૧૯	૨૩૩
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૨	૧૮	૨૧	૩૪૬
૪	૧	૧૧	૨૩	૬	૪૧	—	—	૯	૧૩	૩૨૫૨
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૯	૧૮	૨૧	૩૫૩
૪	૫	૧૨	૨૫	૧૫	૫૭	૨	૯	૧૪	૨૧	૩૪૬

અસિ પલેશ્યા વિના
 , ૧ ગતિ વિના
 ” ” ” ”

ગતિ ૨ વેદ ૨ લેશ્યા
 અસિદ્ધત્વ અમંથમ
 મનઃપર્યવ વિગતિ ૨
 અક્ષુ મિના

સાંનિપાતિક ભાવના ભાંગાનું ચંત્ર.

૧ ઉપશમ, ક્ષા.યિક૦	૧૪ ઉપ૦, મિશ્ર૦, ઔદ૦
૨ ઉપ૦, મિશ્ર (ક્ષાગોપશમિક)	૧૫ ઉપ૦, મિશ્ર૦, પારિણામિક
૩ ઉપશમ, ઔદયિક	૧૬ ઉપ૦, ઔદ૦, પારિ૦
૪ ઉપશમ, પારિણામિક.	૧૭ ક્ષા૦, મિશ્ર, ઔદ૦
૫ ક્ષાયિક, મિશ્ર.	૧૮ ક્ષા૦, મિશ્ર, પારિ૦
૬ ક્ષા૦, ઔદયિક	૧૯ ક્ષા૦, ઔદ૦, પારિ૦ ^૨
૭ ક્ષા૦, પારિણામિક ^૨	૨૦ મિશ્ર૦, ઔદ૦, પારિ૦ ^૩
૮ મિશ્ર૦, ઔદયિક	૨૧ ઉપ૦, ક્ષા૦, મિશ્ર, ઔદ૦
૯ મિશ્ર૦, પારિણામિક	૨૨ ઉપ૦ ક્ષા૦, મિશ્ર, પારિ૦
૧૦ ઔદ૦, પારિણામિક.	૨૩ ઉપ૦, ક્ષા૦, ઔદ૦, પારિ૦.
૧૧ ઉપ૦, ક્ષાયિક મિશ્ર	૨૪ ઉપ૦, મિશ્ર, ઔદ૦, પારિ૦. ^૪
૧૨ ઉપ૦, ક્ષા૦, ઔદ૦	૨૫ ક્ષા૦, મિશ્ર, ઔદ૦. પારિ૦ ^૫
૧૩ ઉપ૦, ક્ષા૦, પારિણામિક	૨૬ ઉપ૦, ક્ષા૦, મિશ્ર, ઔદ૦ પારિ૦

૧ આ ભાગો સિદ્ધિને હોય.

૨ આ ભાગો કેવળીને હોય

૩—૪—૫ આ ત્રણ ભાગો ચારે ગતિના જીવને હોય

૬ આ ભાગો ઉપશમ શ્રેણીએ ચડેલા મનુષ્યોને હોય

૮ કર્મ અને અજીવદ્રવ્ય પ ને વિષે ભાવ.

મોહવસમો મીસો, ચઉઘાઠ્ઠિ—મોહનીય કર્મને વિષેજ ઔપશમિક ભાવ હોય. ચાર ઘાતી કર્મ (જ્ઞાનાવરણ-દર્શનાવરણ-મોહનીય અને અંતરાયને વિષે ક્ષયોપશમ ભાવ હોય.

અદૃકમ્મસુ અ સેસા—અનં બાઠે કર્મને વિષે બાકીના (ક્ષાયિક ઔદયિક પારિણામિક એ) ૩ ભાવ હોય,

ધમ્માઈ પારિણામિઅ, ભાવે-ધર્માસ્તિકાયાદિ ૫ અજીવ દ્રવ્યો પારિણામિક ભાવે હોય.

ખધા ઉદ્ઘઈ એવિ. ૬૯—પુદ્ગલાસ્તિકાયના જે પ્રદેશાદિ રક્ષા ઔદયિક ભાવે પણ હોય.

ભાવે મનુષ્ય ગત્યાદિ અને પારિણામિક ભાવે લઘ્યત્વાદિ એ ૫ ભાવ. અપૂર્વ કરણે ૪ ભાવ ઉપશમ કે ક્ષાયિક સમ્યકત્વ અને ૩ ભાવ (ક્ષયોપશમ ઔદયિક અને પારિણામિક). ક્ષીણમોહે ઉપશમ વિનાના ૪ ભાવ. તેમાં ક્ષાયિક સમ્યકત્વ અને યથાખ્યાત ચારિત્ર ક્ષાયિક ભાવે સમજવું. બાકીના ૧-૨-૩ના ગુણુઠાણે ક્ષયોપશમ ઔદયિક અને પારિણામિક તથા સયોગી અને અયોગીએ ક્ષાયિક આદયિક અને પારિણામિક આ પ્રમાણે એક જીવ આશ્રયી ગુણુઠાણે ભાવો કહ્યા અને જુદા જુદા જીવો આશ્રયી પાંચે ભાવો હોય.

ગુણુસ્થાનેષુ ઔપશમિકાદિ ભાવાનાં યંત્ર.

ગુણુઠાણાના નામ	જોકજીવે ભાવા. ૫	સર્વજીવંતુ ભાવા: ૫	ઔપશમિક ૨	ક્ષાયિક ૯	ક્ષયોપશમિક ૧૮	ઔદયિક ૨૧	પારિણામિક ૩	કુલ ઉત્તર ભેદ ૫૩
૧ મિથ્યાત્વે	૩	૩	૦	૦	૧૦	૨૧	૩	૩૪
૨ સાર્વાદને	૩	૩	૦	૦	૧૦	૨૦	૨	૩૨
૩ મિત્રે	૩	૩	૦	૦	૧૨	૧૯	૨	૩૩
૪ અવિરતિ સમ્યં	૩-૪	૫	૧	૧	૧૨	૧૯	૨	૩૪
૫ દેશવિરતે	૩-૪	૫	૧	૧	૧૩	૧૭	૨	૩૩
૬ પ્રમત્ત સયતે	૩-૪	૫	૧	૧	૧૪	૧૫	૨	૩૦
૭ અપ્રમત્ત સયતે	૩-૪	૫	૧	૧	૧૪	૧૨	૨	૨૭
૮ અપૂર્વકરણે	૪	૫	૧	૧	૧૩	૧૦	૨	૨૮
૯ અનિવૃત્તિ બાદરે	૪-૫	૫	૨	૧	૧૩	૧૦	૨	૨૨
૧૦ સદ્ગમ સપરાયે	૪-૫	૫	૨	૧	૧૩	૪	૨	૨૦
૧૧ ઉપશાંતમોહે	૪-૫	૫	૧	૧	૧૨	૩	૨	૧૯
૧૨ ક્ષીણમોહે	૪	૪	૦	૨	૧૨	૩	૨	૧૩
૧૩ સયોગી કે	૩	૩	૦	૯	૦	૩	૧	૧૨
૧૪ અયાગી કે	૩	૩	૦	૯	૦	૨	૧	૧૨

આ યંત્રમા ગુણુસ્થાનકે ભાવોના ઉત્તર ભેદ બતાવ્યા છે તે સર્વ
જીવ આશ્રયી જાણવા.

સંખિજજ-સંખ્યાતુ.	અસંખ્યાતા વડે	જહન-જધન્ય.
એગં-એક	જુઅં-યુક્ત.	મજઝ-મધ્યમ.
અસંખં-અસંખ્યાતુ.	તિવિહં-૩ પ્રકારે.	ઉક્કસા-ઉત્કૃષ્ટ
પરિત-પ્રત્યેક.	એવં-એ રીતે.	સંવે-સર્વે (૭)
જુત-યુક્ત.	અણુંતાંપિ-અનંતુ પણ	
નિયપય-પોતાના પદ.	તિહા-૩ પ્રકારે.	

સંખિજજેગ મસંખં, પરિત જુત નિયપયજુઅં તિવિહં-
સંખ્યાતુ ૧ હોય, અસંખ્યાતુ પરિત યુક્ત અને અસંખ્યાતાસંખ્યાતુ
એમ ૩ પ્રકારે હોય.

એવમાણુંતાંપિ તિહા—એવી રીતે અનંતુ પણ ૩ પ્રકારે હોય.
પરિત અનંતુ, યુક્ત અનંતુ, અનતાનંતુ.

જહન મજઝુક્કસા સંવે. ૭૧—એ સર્વે (૭ ભેદો)
જધન્ય મધ્યમ અને ઉત્કૃષ્ટ ભેદવાળા છે.

સંખ્યાતાદિના ભેદો.

૧	જધન્ય સંખ્યાતુ	૧૨	ઉત્કૃષ્ટ અસંખ્યાત અસંખ્યાતુ
૨	મધ્યમ સંખ્યાતુ	૧૩	જધન્ય પરિત અનંતુ
૩	ઉત્કૃષ્ટ સંખ્યાતુ	૧૪	મધ્યમ પરિત અનંતુ
૪	જધન્ય પરિત અસંખ્યાતુ	૧૫	ઉત્કૃષ્ટ પરિત અનંતુ
૫	મધ્યમ પરિત અસં	૧૬	જધન્ય યુક્ત અનંતુ
૬	ઉત્કૃષ્ટ પરિત અસં	૧૭	મધ્યમ યુક્ત અનંતુ
૭	જધન્ય યુક્ત અસં	૧૮	ઉત્કૃષ્ટ યુક્ત અનંતુ
૮	મધ્યમ યુક્ત અસં	૧૯	જધન્ય અનંતાનંતુ
૯	ઉત્કૃષ્ટ યુક્ત અસં	૨૦	મધ્યમ અનંતાનંતુ
૧૦	જધન્ય અસંખ્યાત અસંખ્યાતુ	૨૧	ઉત્કૃષ્ટ અનંતાનંતુ
૧૧	મધ્યમ અસંખ્યાત અસંખ્યાતુ		

લાહુ-જઘન્ય.	સંખ્યાતુ વળી.	પરૂવણાઈ-પ્રરૂપણા- કરીને
સંખિજન-સંખ્યાતુ	જા-ચાવત સુધી	
દુરિચર-ખે જ.	ગુરૂચ-ઉત્કૃષ્ટ	ધર્મ-આ ઉત્કૃષ્ટ
અચો પર-એ	જળુદિવ-જંબૂદ્વીપના	સંખ્યાતુ
ઉપરાંત.	પમાણુય-પ્રમાણના.	
મનિઝમંતુ-મધ્યમ	ચઉ પદ્મ-૪ પાલાની.	

લાહુ સંખિજન દુરિચર-જઘન્ય સંખ્યાતુ ખે જ હાય.
(એક વ્યવહારમાં બોલવામાં વપરાતો નથી, જેમકે ચોપડી)
અચો પર મનિઝમંતુ જા ગુરૂચ-એ ઉપરાંત મધ્યમ
સંખ્યાતુ વળી ઉત્કૃષ્ટ સંખ્યાતુ ન થાય ત્યાં સુધી જાણવું.
જંબુદિવ પમાણુય, ચઉ પદ્મ પરૂવણાઈ ધર્મ. ૭૨-
જંબૂદ્વીપના પ્રમાણના ૪ પાલાની પ્રરૂપણાએ કરીને આ ઉત્કૃષ્ટ
સંખ્યાતુ થાય (કહેવાશે)

પદ્મા-પાલા	શલાકા	સવેધઅંતા-વેદિકા
અવટ્ઠિઅ-અવસ્થિત.	મહાસલાગકુખા-મહા	અંત સહિત
અણુવટ્ઠિઅ-અનવ	શલાકા નામના	સસિહ-શિખા તું
સ્થિત	જોયણ-યોજન.	ભરિઆ-ભરેલા
સલાગ-શલાકા	સહસ્ત-હજાર.	
પડિ સલાગ-પ્રતિ-	ઓગાઠા-ઊંડા.	

પદ્માણુવટ્ઠિઅ સલાગ, પડિસલાગ મહાસલાગકુખા-
અનવસ્થિત બનાવવા માટે અવસ્થિત શલાકા પ્રતિશલાકા અને
મહાશલાકા નામના ૪ પાલા કદપીએ.

જોયણ સહસોગાઠા-૧ હજાર યોજન ઊંડા
સવેધઅંતા સસિહ ભરિઆ. ૭૩-વેદિકાના અંત સહિત
શિખા (ટોચ) સુધી ભરેલા કરવા (ભરવા)

વિવેચન—રત્નપ્રભાતા ખરકાંડ સુધી ૧ હજાર યોજન

ઉડા. ૮ યોજનની જગતી અને તેની ઉપર બે ગાઉ ઉચી પદ્મવર વેદિકા સહિત ચારે પાલા લેવા. અનવસ્થિત=અનિશ્ચિત પ્રમાણવાળો લંગાઈ પહોળાઈમાં, ઉંડાઈ અને ઉંચાઈમાં અવસ્થિત પ્રમાણે ૧ હજાર યોજન અને જગતી ૮ યોજન અને તેની ઉપર બે ગાઉ ઉંચી પદ્મવર વેદિકાવાળો.

તો-તે પછી	ખીણુ-ખાલી કંઠે છતે	છતે
દીવ-દ્વીપ	ખિપ્પર્થ-નાખીએ	સલાગ-શલાકા
ઉદ્દિહિમુ-સમુદ્રને વિષે.	સલાગ-સલાકા	સરસવ
ઠક્કિય-એકેક	પદ્મે-પાલામા	તર્થએ-ત્રીજા પાલામા
સરિસવં-સરસવ	એગુ-૧ એક	એવ-એવી રીતે
ખિવિચ્ચ-નાખીને	સરિસવો-સરસવ	પદ્મેહિ-પહેલા વડે
નિટ્ઠિએ-ખાલી થયે	ધચ્ચ-એ પ્રમાણે	ખીચ્ચ-ખીજો
છતે	સલાગ-શલાકામા	શલાકા
પદ્મે-પહેલો	ખવણુણું-નાખવા વડે	ભરસુ-ભરવો
પદ્મં-પહેલા પાલાની	પુણુણું-પૂર્ણ	તેહિં-તે બે પાલા વડે
વ-જેમ	ખીચો-ખીજો પાલો	તર્થચ્ચં-ત્રીજો
તદંતં-તેના અંત	તચો-તે વાર પછી	તેહિ-તે ૩ પાલા વડે
સુધી	પુવ્વંપિ-પૂર્વની પેઠે	તુરીયં-ચોથો
ચિયપુણુ-નિશ્ચે વળી	તચ્ચિ-તેને	જા કિર-ચાવત નિશ્ચે
ભરિએ-ભરીએ	ઉદ્દરિએ-ઉદ્દરે	કુડા-મુદ્દાશિખા સહિત
તંચિ-તે પાલો	(ઉપાડે) છતે	ચઉરો-ચારે પાલા
તહ-તેમજ	ખીણુ-ખાલી થયે	

તો દીવુદ્દિહિમુ ઠક્કિય, સરિસવં ખિવિચ્ચ નિટ્ઠિએ પદ્મે—તે પછી (તે અવસ્થિત પાલો ઉપાડીને) દ્વીપ અને સમુદ્રમાં એકેક સરસવ નાખીને પહેલો પાલો ખાલી થયે છતે

પઢમંવ તદંતં ચિય, પુણુ ભરિએ તંમિ તહ ખીણે
૭૪—પહેલા પાલાની જેમ તે (અવસ્થિત પાલો ખાલી થયો
હોય તે દ્વીપ કે સમુદ્ર)ના અંત સુધી અનવસ્થિત પાલો વળી
(સરસવે) ભરીએ. તેને પણ તેમજ (ખાકીના દ્વીપ સમુદ્રે એકેક
સરસવ નાંખીને,) ખાલી કરે છતે.

ખિખ્પઈ સલાગ પદલેગુ, સરિસવો—શલાકા પાલામાં ૧
સરસવ નાખીએ.

ઈઅ સલાગ ખવણેણું; પુણ્ણો ખીઓ અ તઓ—એ
પ્રમાણે (શલાકા પાલામાં સાક્ષી રૂપ) સરસવ નાખવા વડે ખીને
પાલો પૂર્ણ થાય. તે પછી

પુવ્વંપિ વ તમ્મિ ઉદ્ધરિએ. ૭૫—પૂર્વની (અનવસ્થિતની)
પેઠે તે શલાકા પાલો ઉપાડીને (ત્યાંથી આગળના દ્વીપ કે સમુદ્રે
એકેક સરસવ મૂકીને)

ખીણે સલાગ તઈએ—તે શલાકા પાલો ખાલી થયે છતે
ત્રીજા (પ્રતિશલાકા પાલા)માં અનેરો ૧ સરસવ નાખીએ
એવં પઢમેહિં ખીઅયં ભરસુ—એવી રીતે પહેલા (અનવસ્થિત)
પાલાઓ વડે શલાકા પાલો ભરવો

તેહિં તઈઅં—તે (વારંવાર) અનવસ્થિત અને શલાકા પાલાઓ
વડે ત્રીજે પ્રતિશલાકા પાલો ભરવો.

તેહિં ય, તુરિઅં—તે (વારંવાર) અનવસ્થિત શલાકા અને
પ્રતિશલાકા વડે ચોથો મહાશલાકા પાલો ભરવો.

જા કિર કુડા ચઉરો. ૭૬—યાવત નિશ્ચયે શિખા સહિત ભરેલ
૪ પાલા થાય. (મહાશલાકા ભર્યા પછી પ્રતિશલાકા ભરીએ તે
પછી શલાકા પાલો ભરીએ. એ ત્રણે ન્યાં ભાર્ગ રહ્યા તે દ્વીપ

સમુદ્ર જેટલી ભૂમિ ખણીને તેવડા અનવસ્થિત પાલો કલ્પીને
તેને સરસવે ભરીએ એટલે ચારે પાલા પૂર્ણ ભરાણા.)

પદમ-પહેલા

તિ પદ્મ-૩ પાલાથી.

ઉદ્ધરિઆ-ઉધરેલા

દીવુદ્ધી-દીપ સમુ-

પદમ તિ પદ્મુદ્ધરિઆ-પહેલા ૩ પાલાઓ વડે ઉધરેલા=

દના સરસવો

પદ્મ ચઉ-૪ પાલાના

સરિસવા-સરસવો

સવોવિ-સર્વે પણ

એગરાસી-એક ઢગલો

રૂવુણો-૧ રૂપ ઉણ.

પરમ-ઉત્કૃષ્ટ

સંખિજન-સંખ્યાતુ.

વડે ઉધરેલા=

દીપ સમુદ્રોમાં નાખીને કાઢેલા સરસવો

પદ્મ ચઉ સરિસવા ય-અને ૪ પાલાના સરસવો

સવોવિ એગરાસી; રૂવુણો પરમસંખિજન ૭૭-એ

સર્વે પણ એક રાશિ (સરસવનો સમુદ્ર એકત્ર કરીએ તેમાંથી)

એક સરસવ ઓછો કરીએ તો ઉત્કૃષ્ટ સંખ્યાતુ થાય.

રૂપ-એક રૂપ

ભુખં તુ-યુક્ત વળી.

પરિત-પ્રત્યેક

અસંખં-અસંખ્યાતુ

લહુ-નવન્ય

અસ્સ-એનો.

રાસિ-ગણિ

અખલાસે-અભ્યાસ

ભુત-યુક્ત

અસંખિજન-અસં-

ખ્યાતુ

લહુ-નવન્ય.

આવલિઆ-આવ-

લિટાના.

સમય-સમયતું

પરિમાણું-પરિમાણ.

રૂવભુખં તુ પરિતા, સંખં લહુ-(ઉત્કૃષ્ટ સંખ્યાતુ) વળી એક

રૂપ યુક્ત કરીએ તો નવન્ય પ્રત્યેક અસંખ્યાતુ થાય.

અસ્સ રાસિ અખલાસે; ભુત સંખિજન લહુ-એનો

રાશિ અભ્યાસ (તેટલી સંખ્યાવાળા તેટલા ઢગલાનો પરસ્પર

ગુણાકાર) કરીએ, તો નવન્ય યુક્ત અસંખ્યાતુ થાય

આવલિઆ સમય પરિમાણું. ૭૮-(તે નવન્ય યુક્ત

અસંખ્યાતુ) આવલિટાના સમયતું પરિમાણ છે એટલે ૧ આવલિટામાં

તેટલા સમય હોય.

વિવેચન—જઘન્ય પરિત્ત અસંખ્યાતામાં એકાદિ સરમથ નાખીએ તો મધ્યમ પરિત્ત અસંખ્યાતુ, ઉત્કૃષ્ટ પરિત્ત અસંખ્યાતુ ન થાય ત્યાં સુધી જાણવું. જેમકે ચારનો રાશિ અભ્યાસ કર્યો હોય તો ચાર ચાર સરસવના ૪ ઢગલા કરીને પરસ્પર ગુણીએ પહેલા ૪ને બીજા ૪ વડે ગુણતાં ૧૬ થાય તેને ત્રીજા ૪ વડે ગુણતાં $16 \times 4 = 64$ થાય તેને ચોથા ચાર વડે ગુણતાં $64 \times 4 = 256$ થાય.

બી-બીજા	સગાસંખ-સાતમુ	રૂવળુઆ-૧ : ૫
તિ-ત્રીજા	અસંખ્યાતુ	યુક્ત
ચઉ-ચોથા	પઠમ-પહેલું	મજા-મધ્યમ,
પંચમ-પાંચમાનો.	ચઉ-ચોથું.	રૂવળુ-૧ ૩૫ ઉત્ત
ગુણુ-રાશિ અભ્યા- સ કરતાં.	સત્તા-સાતમુ.	ગુર-ઉત્કૃષ્ટ
કમા-અનુક્રમે	ણુંતા-અનંતુ	પચ્છા-પાછડું
	તે-તે.	

ખિતિચઉ પંચમગુણુ, કમા સગાસંખ પઠમ ચઉ સત્તા; ણુંતા—તે જઘન્ય યુક્ત અસંખ્યાતાનો બીજા ત્રીજા ચોથા અને પાંચમી વાર રાશિ અભ્યાસ કરતાં અનુક્રમે સાતમું અસંખ્યાતુ. પહેલું અનંતુ, ચોથું અનંતુ અને સાતમું અનંતુ થાય. તે રૂવળુઆ, મજા—તે (૩ અસંખ્યાતાં અને ૩ અનંતા)ને એકાદિ રૂપ સહિત કરતાં (૬એ) મધ્યમ થાય. રૂવળુ ગુર પચ્છા. ૭૯—તે (જઘન્ય ૬)માથી ૧ રૂપ ઉત્ત કરતાં પાછળનું ઉત્કૃષ્ટ થાય.

વિવેચન—તે જઘન્ય યુક્ત અસંખ્યાતાનો (બીજા વાર) રાશિ અભ્યાસ કરતાં જઘન્ય અસંખ્યાત અસંખ્યાતુ થાય તેનો વળી(ત્રીજા વાર,) રાશિ અભ્યાસ કરતાં જઘન્ય પરિત્ત અનંતુ થાય

તેનો (ચોથી વાર) રાશિ અભ્યાસ કરતાં જઘન્ય યુક્ત અનંતુ થાય
તેનો વળી (પાંચમી વાર) રાશિ અભ્યાસ કરતાં જઘન્ય અનંતા-
નતુ થાય. ઉત્કૃષ્ટ અનંતાનંતુ નથી

ધમ-એ પ્રમાણે	ચઉત્થય-ચોથા.	સંખ્યાતાસંખ્યાતુ
સુતુત-સૂત્રમાં કહેલું	અસખ-અસખ્યા-	લહુ-જઘન્ય.
અન્ને-બીજા આચાર્યો	તાને	રૂવળુઅ-૧ રૂપ યુક્ત.
વગિઅ-વર્ગ કરતા.	હોઈ-હોય.	તુ ત-તો તે
ધક્કસિ-એક વાર	અસખાસખ-અ.	મજઝ-મધ્યમ અસ- ખ્યાતાસંખ્યાતુ

ધમ સુતુત અન્ને-એ પ્રમાણે સૂત્રમાં કહેલું છે. બીજા
આચાર્યો કહે છે કે

વગિઅ મિક્કસિ ચઉત્થય મસખ-ચોથા અસખ્યાતા
(જઘન્ય યુક્ત અસખ્યાતા)નો એક વાર વર્ગ કરીએ=તે રાશિને
તેજ રાશિ સાથે ગુણીએ તો

હોઈ અસખાસખ લહુ-જઘન્ય અસખ્યાત અસખ્યાતુ થાય
રૂવળુઅ તુ ત સજઝ. ૮૦-એક રૂપ યુક્ત કરતાં વળી
મધ્યમ અસખ્યાત અસખ્યાતુ થાય

તે સંખ્યાને તેજ સંખ્યાએ ગુણીએ તે વર્ગ કહેવાય જેમકે
૫ નો વર્ગ કરવો હોય તો ૫ ને પાંચે ગુણતાં ૫×૫=૨૫ થાય.

રૂવળુ-૧ રૂપ હીન	દસ-૧૦ વસ્તુ	અધરમ-અધર્માન્તિ-
આઈમ-પહેલું	એવે-નાંખીએ	કાયના
ગુર-ઉત્કૃષ્ટ.	લોગાગાસ-લોકા-	એગાગિઅ-એક
તિવગિહિ-ત્રણ વાર	કાશના	જીવના
વર્ગ કરીને	પએસા-પદેશો	દેસા-પદેશો.
તત્થ-તેમા	ધરમા-ધર્માન્તિકા-	હિંબધ-સ્થિતિ
દમે-આ	યના	અધર્ના

પઠમ બિચ્છા ધ્રુવ ઉદ્દમ્ભિ—ધ્રુવોદયીને વિષે પહેલો (અનાદિ અનંત અલવ્યને) અને બીજો (અનાદિ સાંત લવ્યને એ) ભાંગો હોય.

ધ્રુવખંધિસુ તદ્દમ વજ્જ ભંગ તિગં—ધ્રુવખંધી ૪૭ પ્રકૃતિને વિષે ત્રીજો વર્ણને ૩ ભાંગા (પહેલો બીજો અને ચોથો) હોય.

મિચ્છંમિ તિન્નિ ભંગા—મિચ્છાત્વ ધ્રુવોદયીને વિષે ૩ ભાંગા હોય.

દુહાવિ અદ્ધવા તુરિય ભંગા. ૫. બંને પ્રકારે પણ અધ્રુવ (અધ્રુવખંધી. ૭૩ અને અધ્રુવોદયી. ૬૫) પ્રકૃતિઓ ચોથા (સાદિ-સાંત) ભાંગાવાળી છે.

અલવ્યને ૨૭ ધ્રુવોદયી પ્રકૃતિનો અનુદય કોઈવારે નહિ થાય માટે અનાદિ અનંત ભાંગો. લવ્યને અનાદિનો ઉદય છે પણ આગળ ખારમે તેરમે ગુણુઠાણે ઉદય ટળશે તે માટે અનાદિ સાંત ભાંગો હોય ધ્રુવખંધી ૪૭ પ્રકૃતિનો ખંધ અલવ્યને અનાદિનો છે અને અનતકાળ સુધી રહેશે. માટે અનાદિ અનંત ભાંગો. લવ્યને એ ધ્રુવખંધીનો ખંધ અનાદિનો છે પણ ગુણુઠાણે ચઢતા ખંધ ટળશે તે માટે અનાદિ સાંત તથા તેજ ગુણુઠાણે ચઢતાં અખંધક થઈને પડતાં ખાંધે તે વારે સાદિ ખંધ તે વળી કાળા-ન્તરે ગુણુઠાણે ચઢતાં અખંધક થશે તે માટે પતિતને સાદિ સાંત ભાંગો હોય. અને પૂર્વે ખંધની આદિ છે પણ આગળ અંત નથી એવો સાદિ અનંત ભાંગો તે કોઈ પ્રકૃતિનો નજ હોય મિચ્છાત્વ ધ્રુવોદયીને વિષે ૩ ભાંગા. અલવ્યને અનાદિ અનત કાળ સુધી મિચ્છાત્વનો ઉદય છે. લવ્યને અનાદિ સાંત અને સમકિતથી

પડેલાને આદિ સાંત. ઉપર કહેલી ધ્રુવખંધી ૧ પ્રકૃતિના $૩ \times ૪૭ =$ ધ્રુવખંધીના ૧૪૧ ભાંગા. મિથ્યાત્વ ધ્રુવોદયીના ૩. બાકીની ધ્રુવોદયી ૨૬ ના ૧ પ્રકૃતિના ૨ ભાંગા $૨૬ \times ૨ = ૫૨$ તથા મિથ્યાત્વના ૩ ભાંગા ઉમેરતાં ૫૫ ભાંગા ધ્રુવોદયી ૨૭ પ્રકૃતિના. ૭૩ અધ્રુવખંધીના ભાંગા ૭૩ અને ૯૫ અધ્રુવોદયીના ૯૫ ભાંગા થાય છે.

ધ્રુવોદયી ૨૭ પ્રકૃતિઓ.

નિર્માણ થિર અથિર અગુરુઅ, સુહ અસુહ તેઅ કમ્મ ચઉ વન્ના— નિર્માણ સ્થિર અસ્થિર અગુરુલુ શુલ અશુલ તૈજસ કાર્મણ વર્ણાદિ—૪ (એ નામ કર્મની ૧૨ પ્રકૃતિઓ ૧૩ મા ગુણુઠાણુ સુધી)

નાણુંતરાય દંઆણુ, મિચ્છાં ધ્રુવ ઉદય સગવીઆ.૬— જ્ઞાનાવરણીય—૫ અંતરાય—૫ દર્શનાવરણીય—૪ (એ ૧૪ પ્રકૃતિઓ બારમા ગુણુઠાણુ સુધી) અને મિથ્યાત્વ (પહેલા ગુણુઠાણુ સુધી) એ ૨૭ ધ્રુવોદયી (જે પ્રકૃતિનો જેટલા ગુણુઠાણુ સુધી, કરવાની શક્તિની અપેક્ષાએ ઉદય કહ્યો હોય તેટલા ગુણુઠાણુ સુધી દરેક જીવને અવશ્ય ઉદયે હોય) છે.

અધ્રુવોદયી ૯૫ પ્રકૃતિઓ.

થિર સુલિઅર વિણુ અધ્રુવખંધી,—સ્થિર શુલ અને તેથી ઈતર અસ્થિર અને અશુલ વિના અધ્રુવખંધી—૬૯ (૩ શરીર, ૩ ઉપાંગ ૬ સંસ્થાન ૬ સંઘયણુ ૫ જાતિ ૪ ગતિ ૨ વિહાયોગતિ ૪ આનુપૂર્વીં જિનનામ ઉચ્છવાસ ઉદ્યોત આતપ પરાધાત ત્રસ ચતુષ્ક સ્થાવર ચતુષ્ક, સુલગ ચતુષ્ક દુર્લગ ચતુષ્ક ગોત્ર—૨ વેદનીય—૨ હાસ્યાદિ બે યુગલ ૩ વેદ ૪ આયુ.

મિચ્છાં વિણુ મોહ ધ્રુવખંધી,—મિથ્યાત્વ વિના મોહનીયની ધ્રુવખંધી. ૧૮ (લય જુગુપ્સા ૧૬ કષાય)

નિદોવધાય મીસં, સમ્મં પણુનવર્ઝાધુવુદયા. ૭—૫ નિદ્રા ઉવધાતમિશ્ર મોહનીય અને સમ્યક્ત્વ મોહનીય એ ૬૫ પ્રકૃતિઓ અધુવોદયી (જે પ્રકૃતિનો જેટલા ગુણુઠાણુ સુધી ગુણુ પ્રત્યયે ઉદય કહ્યો હોય, છતાં તે ગુણુઠાણુ કોઈક જીવને ક્યારેક દ્રવ્ય ક્ષેત્રની અપેક્ષાએ ઉદયે આવે અથવા ન પણુ આવે તેવી) છે.

ગુણુઠાણુ દુવોદયી ૨૭ અને અધુવોદયી ૬૫

મિથ્યાત્વ	જા.	દ.	મો.	ના	અ	કુલ	દ.	વે	મો.	આ.	ના	જા.	કુલ
સાસ્વાદન	૫	૪	૧	૧૨	૫	૨૭	૫	૨	૨૫	૪	૫૨	૨	૬૦
મિશ્ર	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૫	૨	૨૫	૪	૪૭	૨	૬૫
અવિગત	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૫	૦	૨૨	૪	૩૯	૨	૭૫
દેશવિસ્ત	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૫	૨	૨૨	૪	૪૩	૨	૭૫
પ્રમત્તા	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૫	૨	૧૮	૨	૩૨	૨	૬૧
અપ્રમત્તા	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૫	૨	૧૪	૧	૩૨	૧	૫૫
અપૂર્વકરણ	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૨	૨	૧૪	૧	૩૦	૧	૫૦
અનિવૃત્તિ	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૨	૨	૧૩	૧	૨૭	૧	૪૬
સક્ષમ સંપન્ન	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૨	૨	૭	૧	૨૭	૧	૪
ઉપશાંત	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૨	૨	૧	૧	૨૭	૧	૩૪
ક્ષીણમોહ	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૨	૨	—	૧	૨૭	૧	૩૩
ના અંતે	૫	૪	—	૧૨	૫	૨૬	૨	૨	—	૧	૨૫	૧	૩૧
સયોગી	—	—	—	—	—	—	—	૨	—	૧	૨૫	૧	૨૬
અયોગી	—	—	—	—	—	—	—	૨	—	૧	૨૬	૧	૩૧
	—	—	—	—	—	—	—	૧	—	૧	૯	૧	૧૨

દુવસત્તાની ૧૩૦ પ્રકૃતિઓ.

તસ વન્ન વીસ સગતેઅ, કુમ્મ—તસ વીશક વણુવીશક (ત્રસાદિ. ૧૦ સ્થાવરાદિ ૧૦, ૫ વણુ ૫ રસ ૨ ગંધ ૮ સ્પર્શ) તૈજસ કાર્મણુ સંધાતક (તૈજસ શરીર. કાર્મણુ શરીર, તૈજસ સંધાતન, કાર્મણુ સંધાતન, તૈજસ તૈજસ બંધન. કાર્મણુ કાર્મણુ બંધન, તૈજસ કાર્મણુ બંધન)

ધ્રુવબંધિ સેતુ વેગ્મતિગં,—(વર્ણાદિ-૪ તૈજસ કાર્મણુ શરીર
એ ૬ વિના) બાકીની ધ્રુવબંધી. ૪૧ (અગુરુલઘુ નિર્માણુ ઉપધાત
અથ જુગુપ્સા મિથ્યાત્વ ૧૬ કષાય જ્ઞાનાવરણ-૫ દર્શનાવરણ-૬
અને અંતરાય-૫) ૩ વેદ.

આગિઈ તિગ વેગ્મણિઅં,—આકૃતિ (સંસ્થાન) થી ૩ (૬-
સંસ્થાન ૬ સંઘયણુ ૫ જાતિ) ૨ વેદનીય.

= જુગુપ્સા સગ ઉરલુપ્સાસ ચણિ. ૮.—હાસ્યાદિ ૨ યુગલ
બૌદ્ધારિક સપ્તક (બૌદ્ધારિક શરીર બૌદ્ધારિક ઉપાંગ બૌદ્ધારિક
સંધાતન, બૌદ્ધારિક બૌદ્ધારિક બંધન. બૌદ્ધારિક તૈજસ બંધન,
બૌદ્ધારિક કાર્મણુ બંધન, બૌદ્ધારિક તૈજસ કાર્મણુ બંધન) ઉચ્છવાસ
પ્રતુષ્ક (ઉચ્છવાસ ઉદ્યોત આતપ પરાધાત.)
બગઈ તિરિદુગ નીઅં, ધ્રુવસંતા—૨ વિહાયોગતિ તિયંચ-
દ્વિક (તિયંચગતિ તિયંચાતુપૂર્વી) નીચગોત્ર (એ ૧૩૦ પ્રકૃતિઓ)
ધ્રુવસંતા (અનાદિ મિથ્યાત્વીને નિરંતર સત્તાએ) હોય.

અધ્રુવસંતાની ૨૮ પ્રકૃતિઓ

સમ્મ મીસ માણુઅ દુગં,—સમ્યક્ત્વ મોહનીય મિશ્ર મોહનીય,

મનુષ્ય દ્વિક (મનુષ્ય ગતિ મનુષ્યાતુપૂર્વી)

વિઉત્તિસ્કાર જિણાણિ,—વૈકિય એકાદશ (દેવદ્વિક નરકદ્વિક
વૈકિય સપ્તક=વૈકિય શરીર, વૈકિય ઉપાંગ, વૈકિય સંધાતન, વૈકિય
વૈકિય બંધન, વૈકિય તૈજસ બંધન, વૈકિય કાર્મણુ બંધન, વૈકિય
તૈજસ કાર્મણુ બંધન) જિનનામ ૪ આયુ

હારસગુરુચા અધ્રુવસંતા. ૯.—આહારક સપ્તક (આહારકશરીર,
આહારક ઉપાંગ, આહારક સંધાતન, આહારક આહારક બંધન,
આહારક તૈજસ બંધન, આહારક કાર્મણુ બંધન, આહારક તૈજસ

કાર્મણ્ય બંધન) ઉચ્ચગોત્ર એ (૨૮ પ્રકૃતિઓ) અધ્રુવમતઃ
(જ્યાં કહી છે ત્યાં પણ કોઈ વારે હોય અને કોઈ વારે ન) હોય
જે પ્રકૃતિની સત્તા ભવ પ્રત્યયે તથા ગુણ પ્રત્યયે જ હોય અન્યથા ન હોય
તે અધ્રુવસત્તા. એ પ્રકૃતિ ઉવેલે થકે તથા અખંધે મિથ્યાત્વ ગુણાણે કે
જીવને કોઈવાર સત્તાએ હોય અને કોઈકે ન હોય.

ગુણાણાને વિષે ધ્રુવસત્તા ૧૩૦

સંભવસત્તા ૧ થી ૧૧ ગુણાણે	૫-૯-૨-૨૬-૦-૮૨-૧-૫=૧	૧૨
૪ થી ૭ ગુણાણે અનતાનુબંધી વિસંયોજના કરનારને.		
“ “ “ તદ્ભવ મોક્ષગામી ક્ષાયિકને અનંતાં મિથ્યાંવિતા		૧૨
૮ થી ૧૧ ગુણાણે ઉપશમ સમ્યક્ત્વીને સદ્ભાવ સત્તા		૧૩
“ “ ક્ષયોપશમે અનંતાં વિસંયોજના કરી ઉપશમ સમક્ષિત		૧૨
પામી ઉપશમ શ્રેણિએ ચઢનારને		
૮ થી ૬ ભાગે તદ્ભવ મોક્ષગામીને	૫-૯-૨-૨૧-૦-૮૨-૧-૫=૧૧	૧૨
૯ ગુણાણે ૨ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૨૧-૦-૭૧-૧-૫=૧૧	૧૩
“ ૩ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૧૩-૦-૭૧-૧-૫=૧૨	૧૪
“ ૪ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૧૨-૦-૭૧-૧-૫=૧૨	૧૫
“ ૫ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૧૧-૦-૭૧-૧-૫=૧૩	૧૬
“ ૬ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૫-૦-૭૧-૧-૫=૧૪	૧૭
“ ૭ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૪-૦-૭૧-૧-૫=૧૪	૧૮
“ ૮ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૩-૦-૭૧-૧-૫=૧૪	૧૯
“ ૯ ભાગે “ “	૫-૬-૨-૨-૦-૭૧-૧-૫=૧૪	૨૦
સૂક્ષ્મ સંપરાયે “ “	૫-૬-૨-૧-૦-૭૧-૧-૫=૧૪	૨૧
ક્ષીણમોહના દ્વિચરમ સમયે	૫-૬-૨-૦-૦-૭૧-૧-૫=૧૪	૨૨
“ અંત્ય સમયે	૫-૪-૨-૦-૦-૭૧-૧-૫=૧૬	૨૩
સયોગી અયોગીના દ્વિચરમ સમયે	૦-૦-૨-૦-૦-૭૧-૧-૦=૧૪	૨૪
અયોગીના અંત્ય સમયે	- - - - - ૭-૦-૦=૮	૨૫

સમ્યક્ત્વ અને મિશ્ર મોહનીયની સત્તા અલગ અને બહુકા-
 રીન લબ્યને ન હોય અને કેટલાએક અલ્પકાલીન લબ્યને હોય.
 મનુષ્યદ્વિક અને ઉચ્ચગોત્રની સત્તા તેહ વાઙિમાં ગયે અને ઉદ્ભવતા
 (સત્તામાંથી સ્થિતિનો ક્ષય) કરે તેને તથા તેહ વાયુમાંથી
 નીકળી અન્ય તિર્થંચમાં ગયે છતે (શરીર પર્યાપ્તિએ) અપ-
 ર્યાપ્તાને સત્તામાં ન હોય, અનેરા (ખીજા) ને હોય. વૈક્રિય એકા-
 દશની સત્તા ત્રસપણું ન પામ્યોજ હોય તેને બંધના અભાવથી
 અથવા બંધ કરીને સ્થાવરમાં ગયે તે સ્થિતિના ક્ષયે એકેદ્રિયમાં
 સત્તા ન પામીએ અનેરાને સત્તામાં હોય. સમ્યક્ત્વ હેતુએ જિન
 નામ જેણે બાંધ્યુ હોય તેને સત્તામાં હોય અને ન બાંધ્યુ હોય
 તેને ન હોય સ્થાવરને નરકાયુ અને દેવાયુની, આનતાદિ દેવોને
 તિર્થંચાયુની, તેજે વાયુ અને સાતમી નારકીને મનુષ્યાયુની સત્તા
 બાંધવાના અભાવથી સર્વથા ન હોય, અનેરાને હોય. સંયમ
 હેતુએ આહારદ્વિક જેણે બાંધ્યુ હોય તેને સત્તામાં આહારક
 સપ્તક હોય અને ન બાંધ્યુ હોય તેને ન હોય.

અંશુવસત્તા ૧ થી ૧૧ ગુણુકાણે-૨૮. સાસ્વાદન મિશ્રે ૨૭ ૪ થી ૭ ગુણુ
 બદાય ક્ષયોપશમ ઉપશમને ૨૮ અને ક્ષાયિકને ૨૬. સમ્યક્ત્વ મિશ્ર વિના.
 ૮ થી ૧૧ ગુણુકાણે ઉપશમએણિએ ૨૬. નરકાયુ તિર્થંચાયુ વિના અને
 ક્ષાયિકને ૨૪. નરકાયુ-તિર્થંચાયુ સમ્યક્ત્વ મિશ્ર વિના. ૪ થી ૭ ગુણુકાણે
 તદ્ભવ મોહગામી ઉપશમ ક્ષયોપશમને ૩ આયુ વિના-૨૫ નેમાથી ક્ષયોપશમને
 મિશ્ર વિના ૨૪. ૪ થી ૯ ના ૧ લાગ સુધી ક્ષાયિકને ૨૩. મિશ્ર સમક્રિત
 ૩ આયુ વિના અનિવૃત્તિના ખીજા લાગથી સયોગીના દ્વિચરમ સમય સુધી
 ૨૬ નરકદિક વિના (મનુષ્યાયુ ઉચ્ચગોત્ર નામની ૧૯) છેડા સમયે ૫ મનુષ્યત્રિક
 જિનનામ-ઉચ્ચગોત્ર

શુણકાણે મિથ્યાત્વની સત્તા.

પ્રથમ તિગુણેસુ મિચ્છં, નિચ્છમા—પહેલા ૩ ગુણે
મિથ્યાત્વ મોહનીય સત્તામાં નિશ્ચે હોય.

અજ્યાય અટકો ભજ્જ',—અવિરતિ આદિ ૮ ગુણકાણે
(વિકલ્પે) સત્તામાં હોય.

શુણકાણે સમ્યક્ત્વની સત્તા.

સાસાણે ખલુ સમ્મં, સંતં મિચ્છાઇ દસગે વા. ૧૦
સાસ્વાદને નિશ્ચે સમકિત મોહનીય હોય અને મિથ્યાત્વાદિ ૧
શુણકાણે સત્તામાં વિકલ્પે હોય.

મિથ્યાત્વે ૨૮, ૨૭, ૨૬, ની સત્તા, સાસ્વાદને—૨૮, મિશ્રે-૨
૨૭, ૨૪, અવિરતિ આદિ-૪ શુણકાણે ૨૮, ૨૪, ૨૩, ૨૨, ૨૧, અપ્પ
કરણે ૨૮, ૨૪, ૨૧, અનિવૃત્તિએ ૨૮, ૨૪, ૨૧, ૧૩, ૧૨, ૧
૫, ૪, ૩, ૨, ૧, સૂક્ષ્મ સંપરાયે ૨૮, ૨૪, ૨૧, ૧, ઉપશાં
મોહિ ૨૮, ૨૪, ૨૧, મોહનીયની સર્વ પ્રકૃતિ એટલે ૨૮
તેમાંથી સમ્યક્ત્વ ઉવેલે ૨૭, મિશ્ર ઉવેલે ૨૬ અથવા અનંદિ
મિથ્યાત્વીને ૨૬, ૨૮ પ્રકૃતિમાંથી અનંતાનુબંધીના ક્ષયે ૨૪
તેમાંથી મિથ્યાત્વના ક્ષયે ૨૩. તેમાંથી મિશ્રના ક્ષયે ૨૨. તેમાંથી
સમ્યક્ત્વ મોહનીયના ક્ષયે ૨૧ની સત્તા ક્ષાયિક સમ્યગ્દષ્ટિને હોય,
તેમાંથી અનિવૃત્તિના ત્રીજા ભાગે અપ્રત્યાખ્યાનીય ૪ અને
પ્રત્યાખ્યાનીય ૪ ના ક્ષયે ૧૩, તેમાંથી નપુસંકલેદના ક્ષયે
૧૨, સ્ત્રીવેદના ક્ષયે ૧૧, હાસ્યાદિ-૬ના ક્ષયે ૫, પુરુષવેદના
ક્ષયે ૪, સંજ્વલન ક્રોધના ક્ષયે ૩, સંજ્વલન માનના
ક્ષયે ૨, સંજ્વલન માયાના ક્ષયે ૧ સંજ્વલન લોભની સત્તા હોય,
પહેલા ૩ શુણકાણામાં ૨૮, ૨૭, ૨૬, ૨૪ની સત્તા યથા સંભવે

છે. તેમાં મિથ્યાત્વ મોહનીય નિશ્ચે સત્તામાં છે. બાકીના ૮ ગુણ-
 ઠાણામાં ૨૮, ૨૪ની સત્તામાં મિથ્યાત્વ મોહનીય છે અને
 ૨૩, ૨૨, ૨૧, ૧૩, ૧૨, ૧૧, ૫, ૪, ૩, ૨, ૧, માં મિથ્યા-
 ત્વ સત્તામાં નથી, સાસ્વાદને ૨૮ની સત્તામાં સમ્યક્ત્વ મોહનીય
 છે અને મિથ્યાત્વે ૨૮માં સમકિત મોહનીય છે અને ૨૭, ૨૬, માં
 નથી મિથ્યે ૨૮, ૨૪, માં છે અને ૨૭માં નથી. ઉપરના ૮ ગુણ-
 ઠાણામાં ૨૮, ૨૪, ૨૩, ૨૨, માં છે અને ૨૧, ૧૩, ૧૨, ૧૧,
 ૫, ૪, ૩, ૨, ૧માં નથી.

ગુણઠાણે મિશ્રની સત્તા.

આસણુ સીસેસુ ધુવં, સીસ' મિચ્છાઈ નવસુ લયણાએ, —
 સાસ્વાદન અને મિથ્યે નિશ્ચે મિશ્ર મોહનીય હોય અને મિથ્યા-
 ત્વાદિ ૯ ગુણઠાણે સત્તામાં વિકલ્પે હોય.

ગુણઠાણે અનંતાનુબંધીની સત્તા.

આઈદુગે આણુ નિઅમા, લઈઆ સીસાઈ નવગંમિ. ૧૧. —
 પહેલા બે ગુણઠાણે અનંતાનુબંધી નિશ્ચે હોય અને મિશ્રાદિ
 ૯ ગુણઠાણે સત્તામાં વિકલ્પે હોય.

સાસ્વાદન અને મિથ્યે ૨૮, ૨૭, ૨૪, ની સત્તા યથા સંલવે
 છે. તેમાં મિશ્રમોહનીય નિશ્ચે છે. બાકીના ગુણઠાણા ૯માંથી
 મિથ્યાત્વે ૨૮, ૨૭, માં મિશ્ર મોહનીય છે અને ૨૬માં મિશ્ર
 સત્તામાં નથી અવિરતાદિ-૮ ગુણઠાણામાં ૨૮, ૨૪, ૨૩, ની સત્તા
 યથા સંલવે છે તેમાં મિશ્ર મોહનીય નિશ્ચે છે અને બાકીનાં
 ૨૨, ૨૧, ૧૩, ૧૨, ૧૧, ૫, ૪, ૩, ૨, ૧, માં મિશ્રમોહનીય
 સત્તામાં નથી. મિથ્યાત્વ અને સાસ્વાદન ગુણઠાણે યથા સંલવે
 ૨૮, ૨૭, ૨૬ની સત્તામાં અનંતાનુબંધી નિશ્ચે છે. બાકીનાં ૯

ગુણઠાણામાંથી મિશ્રે ૨૮, ૨૭,ની સત્તામાં અનંતાનુબંધી છે અને ૨૪ ની સત્તામાં નથી. અવિરતાદિ ૮ ગુણઠાણામાં ૨૮માં અનંતાનુબંધી છે. ૨૪ આદિ (૨૩, ૨૨, ૨૧, ૧૩, ૧૨, ૧૧, ૫, ૪, ૩, ૨, ૧,માં અનંતાનુબંધી સત્તામાં નથી.

ગુણઠાણાને વિષે આહારક સંપત્તિ અને તીર્થંકર નામકર્મની સત્તા. આહાર સત્તાગં વા, સ્વગુણે' બિતિ ગુણેવિણા તિત્થં,— આહારક સંપત્તિ સર્વ ગુણઠાણે સત્તામાં વિકલ્પે હોય. બીજાત્રીજ ગુણઠાણા વિના તીર્થંકર નામની સત્તા વિકલ્પે હોય.

નોભય સંતે મિચ્છો,—ઉભય (આહારક અને જિનનામ) ની સત્તા છતે મિથ્યાત્વ ન હોય.

અંતમુહુત્તં ભવે તિત્થે. ૧૨—તીર્થંકર નામની સત્તા છતે મિથ્યાત્વ ગુણઠાણું અંતમુહુત્તં હોય.

જે અપ્રમત્તથી અપૂર્વકરણના છટ્ટા લાગ સુધી આહારક સંપત્તિ બાંધીને ઉપર ગુણઠાણે ચઢે અથવા હેઠો પડે તેને સર્વ ગુણઠાણે સત્તા પામીએ અને જે તે (આહારક)નો બાંધ કરે નહિ તેને ન હોય. તથા બીજા ત્રીજા ગુણઠાણા વિના શેષ સર્વ ગુણઠાણે તીર્થંકર નામની સત્તા વિકલ્પે હોય. સમ્યક્ત્વપ્રત્યયિક તીર્થંકર નામ બાંધીને જાણે ચઢે ત્યારે ઉપરલે સર્વ ગુણઠાણે સત્તા પામીએ અને કોઈકે જીવે પૂર્વે નરકાયુ બાંધ્યું હોય અને પછી ક્ષાયોપશમિક સમ્યક્ત્વ પામીને તથાવિધ અધ્યવસાયે તીર્થંકર નામ બાંધીને મરતાં સમ્યક્ત્વ વખી મિથ્યાત્વ ગુણઠાણે આવી નરકે જાય; ત્યારે મિથ્યાત્વે જિનનામની સત્તા પામીએ અને જે શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ છતે પણ જિનનામ ન બાંધે તેને સર્વ ગુણઠાણે જિન નામની સત્તા ન હોય અને જિનનામની સત્તાવંત સાસ્વાદન

મિશ્રે તો સ્વભાવેજ ન આવે તે માટે તે નિષેધ્યાં. જિનનામ ૧, આહારકસપ્તક ૨, એ બેની ભેગી સત્તાવંત જીવ મિથ્યાત્વ ગુણ-ઠાણે ન જાય=મિથ્યાત્વી ન હોય. નિકાચિત તીર્થંકર નામની સત્તાવંત જીવને મિથ્યાત્વ આવે તો અંતર્મુદ્ધૂર્તજ રહે, તે આ પ્રમાણે-પૂર્વે નરકનું આયુ બાંધીને પછી ક્ષાયોપશમિક સમ્યક્ત્વ પામીને તીર્થંકરનામ બાંધે તે જીવ મરતાં સમ્યક્ત્વ વમીને મિથ્યાત્વે આવી નરકે ઉપજે, ત્યાં અપતિત પરિણામી વળી પર્યાપ્ત ધર્મને તરત સમ્યક્ત્વ પામે. એટલે અંતર્મુદ્ધૂર્તજ મિથ્યાત્વ રહે અને પતિત પરિણામી હોય તો અંતર્મુદ્ધૂર્ત જિનનામ ઉવેલે તેને સત્તાએ ન હોય.

સર્વઘાતી ૨૦. દેશઘાતી ૨૫. અઘાતી ૭૫

કેવલ જીવભલા વરણા, પાણુ નિદ્રા બારસાઈમિ કેસાયા, મિચ્છંતિ સ્વઘાઈ-કેવળ યુગલ (કેવળ જ્ઞાન કેવળ દર્શન)ના આવરણ ૫ નિદ્રા પહેલા ૧૨ કષાય (અનંતાનુબંધી—૪ અપ્રત્યાખ્યાનીય ૪ પ્રત્યાખ્યાનીય-૪) મિથ્યાત્વ એ ૨૦ સર્વઘાતી છે. ચરિનાણુ તિદંસણાવરણા. ૧૩. સંજલણુ નોકસાયા, વિગ્ધં ઈમિ દેસઘાઈયિ-૪ જ્ઞાનાવરણીય ૩ દર્શનાવરણીય સંત્વલન-૪ નોકષાય-૬ અંતરાય-૫ એ પ્રમાણે ૨૫ દેશઘાતી છે. ઉદયની અપેક્ષાએ સમકિત અને મિશ્ર મોહનીય દેશઘાતી છે. અઘાઈ; પત્તેઅ તાણુદ્ઘાઉ, તસવીસા ગોઅદુગ વત્તા. ૧૪.— પ્રત્યેકની ૮. શરીરદિ-૮ (૫ શરીર ૩ ઉપાંગ ૬ સંધયણુ ૬ સંસ્થાન જાતિ-૫ ગતિ-૪ વિહાયોગતિ-૨ આનુપૂર્વી-૪ આયુ ૪ ત્રસાદિ-૨૦ ગોત્રદ્વિક (૨ ગોત્ર ૨ વેદનીય) વર્ણોદિ-૪ એ ૭૫ પ્રકૃતિઓ અઘાતી છે એ વીશ પ્રકૃતિ સર્વ ચોતાના સ્વવિધથી

ગુણને હજી તે માટે એ સર્વઘાતી કહીએ. તે કેમ ? કેવળ દ્વિકા-
વરણ તે કેવળદ્વિકને સર્વથા આવરે, ઉપજવા ન દે અને તે
આવરણ સર્વથા ટળ્યેજ કેવળદ્વિક ઉપજે તે માટે સર્વઘાતી
નિદ્રાપંચક પણ સર્વ ઈદ્રિયના અવબોધને આવરે તે માટે સર્વ-
ઘાતી. કષાયની ત્રણ ચોકડી પણ અનુક્રમે સમ્યક્ત્વ, દેશવિરતિ
અને સર્વવિરતિ રૂપ ગુણને હજી તે માટે સર્વઘાતી. મિથ્યાત્વ
પણ સમ્યક્ત્વને હજી તે માટે સર્વઘાતી કહીએ. એ પચીસ
પ્રકૃતિ દેશથકી પોતાના વિષયને હજી તે માટે દેશઘાતી કહીએ.
એની ભાવના સુગમજ છે. સંજ્વલન કષાય અને નવ નોકષાય
તે ચારિત્રમાં અતિચાર ઉપજાવે, તે માટે દેશઘાતી એ પચોતેર
પ્રકૃતિ જ્ઞાનાદિ ગુણનો ઘાત ન કરે તે માટે અઘાતીની કહીએ.
તે દેશઘાતિની સાથે વેદાતી તેના સરખીજ થાય અને સર્વઘા-
તિની સાથે વેદાતી તેના સરખીજ થઈ જાય, જેમ પોતે ચાર ન
હોય પણ ચાર સંઘાતે મળ્યો થકો ચાર સરખોજ થાય.

કેવળજ્ઞાનાવરણે આચ્છાદિત નહી થયેલ એવા જ્ઞાનાંશને મનિ
જ્ઞાનાવરણચતુષ્ક હજી-આવરે તેથી તેને દેશ ઘાતી કહીએ મત્યાદિ જ્ઞાન
ચતુષ્કના વિષયભૂત અર્થોને ન જાણે તેજ મતિજ્ઞાનાદિના આવરણનો ઉચ્ચ
જાણુવો અને તેના અવિષયભૂત (કેવળ જ્ઞાનના વિષયભૂત) અનંત ગુણોને
જે ન જાણે તે કેવળ જ્ઞાનાવરણનો ઉદય જાણુવો. દર્શનત્રિક માટે પણ એ
પ્રકારે જાણુવું. સંજ્વલન કષાય અને નોકષાય પણ ચારિત્રવાળાને તેના
ચારિત્રના દેશને હજી એટલે ચારિત્રના મૂળ અને ઉત્તરગુણમાં અતિચાર
ઉપજાવે, તે માટે દેશઘાતી કહીએ. દાન, લાલ, ભોગ અને ઉપભોગને પ્રકૃત
ધારણ ચોખ્ખ પુદ્ગલ દ્રવ્યો સર્વ પુદ્ગલાસ્તિકાયના અનન્તમાં ભાગરૂપ એક
એક દેશરૂપે છે. તેથી પુદ્ગલાસ્તિકાયના દેશરૂપ પુદ્ગલ દ્રવ્યોને દાનાદિ ક્રિયામાં
આવરે માટે તે દાનાતરાયાદિને દેશઘાતી કહીએ, વીર્યાતરાય પણ દેશઘાતી ન

છે કેમકે તે સર્વ વીર્યને હણતી નથી સૂક્ષ્મનિગોદ છવને પણ વીર્યોત્તરાય કર્મનો ઉદય વર્તે છે તે આહાર પરિણમન, કર્મદલિકરણ અને ગત્યતર-ગમન હોય છે તે વીર્યોત્તરાયનો ક્ષયોપશમ જાણવો. નિગોદથી માડીને ક્ષીણુ મોહ ગુણસ્થાનવર્તિ છવો પર્યંત વીર્યની તરતમતા જાણવી. આ સર્વ કેવળીના વીર્યનો એક દેશ જાણવો તે માટે દેશઘાતી કહીએ સર્વઘાતી હોય તો એટલો જઘન્ય ગુણ પણ ન હોઈ શકે.

સજ્વલન કષાયોના ઉદયથી યાગ્નિર્મા અતિયારો ઉત્પન્ન થાય અને પહેલા આઠ કષાયનો ઉદય તો મૂળ ગુણને છેદ કરનારો હોય.

ગુણઘણે સર્વઘાતી ૨૦ દેશઘાતી ૨૫ અને અઘાતી ૭૫

	ના	દ.	મો.	કુલ	ના	દ.	મો.	અ	કુલ	વિ.	આ.	ના.	ગો.	કુલ
મિથ્યાત્વ	૧	૬	૧૩	૨૦	૪	૩	૧૩	૫	૨૫	૨	૪	૬	૪	૨૭૨
સાસ્ત્રાદન	૧	૬	૧૨	૧૯	૪	૩	૧૨	૫	૨૪	૨	૩	૫	૪	૨૫૮
મિશ્ર	૧	૩	૮	૧૨	૪	૩	૧૧	૫	૨૩	૨	૦	૩	૬	૧૩૯
અવિગ્ત	૧	૩	૮	૧૨	૪	૩	૧૧	૫	૨૩	૨	૨	૩	૭	૧૪૨
દેશવિગ્ત	૧	૩	૪	૮	૪	૩	૧૧	૫	૨૩	૨	૧	૩	૨	૧૩૬
પ્રમત	૧	૩	—	૪	૪	૩	૧૧	૫	૨૩	૨	૧	૩	૨	૧૩૬
અપ્રમત	૧	૩	—	૪	૪	૩	૯	૫	૨૧	૧	૦	૩	૧	૧૩૪
અપૂર્વકરણ-૧	૧	૩	—	૪	૪	—	૯	૫	૨૧	૧	—	૩	૧	૧૩૩
૨-૩-૪-૫-૬	૧	૧	—	૨	૪	૩	૯	૫	૨૧	૧	—	૩	૧	૧૩૩
ભાગ-૭	૧	૧	—	૨	૪	૩	૯	૫	૨૧	૧	—	૧	૧	૩
અનિવૃત્તિ-૧	૧	૧	—	૨	૪	૩	૫	૫	૧૭	૧	—	૧	૧	૩
ભાગ-૨	૧	૧	—	૨	૪	૩	૪	૫	૧૬	૧	—	૧	૧	૩
ભાગ-૩	૧	૧	—	૨	૪	૩	૩	૫	૧૫	૧	—	૧	૧	૩
ભાગ-૪	૧	૧	—	૨	૪	૩	૨	૫	૧૪	૧	—	૧	૧	૩
ભાગ-૫	૧	૧	—	૨	૪	૩	૧	૫	૧૩	૧	—	૧	૧	૩
સૂક્ષ્મ સ ૫૦	૧	૧	—	૨	૪	૩	—	૫	૧૨	૧	—	૧	૧	૩
ઉપશાત	—	—	—	—	—	—	—	—	—	૧	—	—	—	૧
ક્ષીણુમોહ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	૧	—	—	—	૧
સયોગી	—	—	—	—	—	—	—	—	—	૧	—	—	—	૧

૪ પ્રકારે બાંધ. મૂલકર્મને વિષે ભૂયસ્કારાદિ.

મધો. પચઘ ઠિઠ રસ પચોસર્તિ. ૨૧.—પ્રકૃતિબાંધ સ્થિતિ-
બાંધ રસબાંધ અને પ્રદેશબાંધ એ પ્રમાણે (૪ લેહે) બાંધ છે.
મૂલ પચડીણુ અડ સત્ત, છેગ બાંધેસુ તિન્નિ ભૂગારા—
અપતરા તિગ્મ ‘ચઉરો, અવટ્ઠિગ્મ’ નહુ અવત્તવો
૨૨—મૂલપ્રકૃતિના ૮, ૭, ૬ અને ૧ ના બાંધને વિષે ૩ ભૂયસ્કાર
૩ અવપતર ૪ અવસ્થિત અને અવક્રતવ્ય નિશ્ચયે ન હોય.

આયુબાંધ કાલે ૮ કર્મનો બાંધ, આયુબાંધ કાળ વિના ૭
કર્મનો બાંધ, સૂક્ષ્મ સંપરાયે ૬ કર્મનો બાંધ અને ૧૧-૧૨-
૧૩મે ગુણુઠાણુ ૧નો બાંધ એ ૪ બાંધ સ્થાનકને વિષે ૩ ભૂયસ્કાર.
ઉપશાંત મોહિ ૧ શાતા વેદનીયનો બાંધક ઘડને પડતો સૂક્ષ્મ સંપરાયે
૬ કર્મનો બાંધક થાય, ત્યાં પ્રથમ સમયે પહેલો ભૂયસ્કાર. ત્યાંથી
પડતો અનિવૃત્તિએ ૭ કર્મનો બાંધક થાય તથા ઉપશાંત મોહિ
કાળ કરી ચોથે ગુણુઠાણુ આવે ત્યારે ૭ કર્મનો બાંધક થાય
ત્યા પહેલે સમયે બીજો ભૂયસ્કાર. તે પછી આયુબાંધકાળે ૮
કર્મનો બાંધક થાય, ત્યાં પહેલે સમયે ત્રીજો ભૂયસ્કાર. ૩ અવપતર
હોય તે કેમ? આયુ બાંધ કાળે ૮ કર્મનો બાંધક હોય. આયુ બાંધી
રહ્યા પછી ૭ કર્મનો બાંધક થાય, ત્યા પહેલે સમયે પહેલો
અવપતર, અનિવૃત્તિએ ૭ કર્મનો બાંધક ચડતાં મૂક્ષ સંપરાયે
૬ કર્મનો બાંધક થાય, ત્યા પહેલે સમયે બીજો અવપતર બાંધ.
ત્યાંથી ચઠનો ઉપશાંત મોહિ અથવા ક્ષીણ મોહિ ૧ કર્મને બાંધક
થાય ત્યા પહેલે સમયે ત્રીજો અવપતર બાંધ તથા ચારે બાંધ
સ્થાનકે દ્વિતીયાદિ સમયે સર્વાંત્ર અવસ્થિત બાંધ જાણવો. તથા
સર્વાંત્ર અબાંધક ઘડને કરી બાંધક થાય તે અવક્રતવ્ય. મૂલકર્મનો

સર્વથા અબંધક અજોગી કે સિદ્ધ હોય, તે તો ફરી કર્મ બાંધે નહિ, માટે અવકતવ્ય બંધ મૂળ કર્મમાં ન હોય.

ભૂયસ્કાર અદ્યતર અવસ્થિત અને અવકતવ્ય એ ૮ બંધનો અર્થ.
એગાદિગે ભૂઓ, — એકાદિ અધિક પ્રકૃતિ બાધે તે ભૂયસ્કાર (પહેલે સમયે)

એગાઈ ઉણુગાંમિ અપ્યતરો, — એકાદિ ઓછી પ્રકૃતિ બાધે તે અદ્યતર (પહેલે સમયે)

તમ્મતોડવટ્ટિયઓ — તેટલોજ (તેટલીજ પ્રકૃતિનો) બંધ તે અવસ્થિત (બીજા આદિ સમયે.)

પઠમે સમયે અવત્તવો ૨૩ — (સર્વથા અબંધક થયા પછી) પહેલા સમયે અવકતવ્ય (આ ઉપરના ૩ બંધમાં નહિ કહેવા યોગ્ય) બંધ.

* હવે સામાન્યે ઉત્તર પ્રકૃતિના બંધસ્થાનક એગણુત્રીશ છે, તેના નામ કહે છે — એક, સત્તર, અઠાર, એગણીશ, વીશ, એકત્રીશ, બાવીશ, છવીશ, ત્રેપન, ચોપન, પચાવન, છપ્પન, સત્તાવન, અઠાવન, એગણસાઠ, સાં, એકસઠ, ત્રેસઠ, ચોસઠ, પાસઠ, છાસઠ, સડસઠ, અડસઠ, એગણોતર, સીતર, એકોતર, બહોતર, તહોતર અને ચુમ્મોતર, એ એગણુત્રીશ બંધસ્થાનક છે, ત્યાં ભૂયસ્કાર બંધ, અઠાવીશ હોય તે કહે છે —

ઉપશાંતમોહ ગુણુકાણે એક વેદનીય બાધીને પડતો દશમે ગુણુકાણે જ્ઞાનાવરણ પાચ દર્શનાવરણ ચાર, અંતરાય પાચ, ઊચૈગૌત્ર અને યશકીર્તિ સથે વેદનીય બાધતા ૧૭ પ્રકૃતિને બધે પ્રથમ સમયે પ્રથમ ભૂયસ્કાર બંધ. ત્યાં પડતો નવમે ગુણુકાણે સંજ્વલન લોભ સાથે ૧૮ પ્રકૃતિ બાધતા બીજો ભૂયસ્કાર બંધ તે સંજ્વલનની માયા સાથે ૧૯ બાધતા ત્રીજો ભૂયસ્કાર બંધ તે સંજ્વલનમાન સાથે ૨૦ બાધતા ચોથો ભૂયસ્કાર બંધ. તે સંજ્વલન

કોષ સાથે ૨૧ બાધતા પાંચમો ભૂયસ્કાર બંધ તે પુરુષવેદ સાથે ૨૨ બાધતા
 છઠ્ઠો ભૂયસ્કાર, તે મધ્યે હાસ્ય, રતિ, ભય અને ભુગુપ્ત સાથે ૪ સાથે બાધતા
 અપૂર્વકરણને સાતમે ભાગે ૨૬ બાધતા ૭ મો ભૂયસ્કાર તે મધ્યે આહમાને
 છઠ્ઠે ભાગે દેવપ્રાયોગ્ય નામ કર્મની ૨૮ પ્રકૃતિ બાધતા પડતો બધ અગ્નિયાં
 યશઃકીર્તિ પૂર્વે છઞ્ચીશ પ્રકૃતિ મધ્યે આવી છે તેથી દેવપ્રાયોગ્ય સત્તાવીશ
 ઉમેરતા પડ પ્રકૃતિ હોય, એ આઠમો ભૂયસ્કાર તે મધ્યે જિન નામ બાધતા
 ૫૪ ના બધે નવમો ભૂયસ્કાર તે પડ આહારકદિક સાથે બાધતા ૫૫ ના
 બધે દશમો ભૂયસ્કાર તે ૫૫ જિન નામ સહિત બાધતા ૫૬ ના બધે
 અગ્નિઆરમો ભૂયસ્કાર અપૂર્વકરણના પ્રથમ ભાગે ૫૬ ને જિન નામ હીન
 તથા નિદ્રા અને પ્રયત્ના સાથે બાધતા ૫૭ ના બધે આરમો ભૂયસ્કાર તે
 વળી જિનનામ સહિત ૫૮ ના બધે તેરમો ભૂયસ્કાર તે દેવાયુ સાથે અપ્રમત્તે
 ઓગણસાઠ બાધતા ચૌદમો ભૂયસ્કાર દેશવિરતિ ગુણુદાણે દેવપ્રાયોગ્યની
 અઠ્ઠાવીશ પ્રકૃતિ બાધતા જ્ઞાનાં પાંચ, દર્શનાં છ, વેદનીય એક, મોહનીય
 તેજ, દેવાયુ એક, નામની અઠ્ઠાવીશ, ગોત્રની એક અને અંતરાયની પાંચ,
 એવ ૬૦ પ્રકૃતિ બાધતા ૫૯મો ભૂયસ્કાર તે જિનનામ સહિત ૬૧ ને બંધે
 ઓળખો ભૂયસ્કાર, અહીંયા કાષ્ઠ પ્રકારે એક જીવને એક સમયે બાસઃ પ્રકૃતિનો
 બંધ સભવે નહી તેથી તેનો ભૂયસ્કાર પણ ન હતો એથી ગુણુદાણે આયુ
 અબધકાળે દેવપ્રાયોગ્ય નામની અઠ્ઠાવીશ પ્રકૃતિ બાધતા જ્ઞાનાં પાંચ, દર્શનાં
 છ, વેદનીય એક, મોહનીય ૬૭, ગોત્રની એક, નામની ૨૮ અને અંતરાયની
 ૫, એ ૬૮ પ્રકૃતિ બાધતા સત્તરમો ભૂયસ્કાર દેવાયુના બધ સહિત ૬૪
 પ્રકૃતિ બાધતા અઠારમો ભૂયસ્કાર જિનનામ સહિત ૬૫ બાધતા ઓગણીશમો
 ભૂયસ્કાર એથી ગુણુદાણે દેવતા હોય, તેને મનુષ્યપ્રાયોગ્ય ૩૦ પ્રકૃતિ બાધતા
 ૬૬ ના બંધે વીશમો ભૂયસ્કાર મિથ્યાત્વ ગુણુદાણે જ્ઞાનાં પાંચ, દર્શનાં
 નવ, વેદનીય એક, મોહનીય બાવીશ, આણની એક, નામની ત્રેવીશ, ગોત્રની એક અને
 અંતરાયની પાંચ, એ ૬૭ પ્રકૃતિ બાધતા એકવીશમો ભૂયસ્કાર, ત્યાં નામ-
 કર્મની પચ્ચીશ અને આયુઃકલિત ૬૮ બાધતા યાત્રીશમો ભૂયસ્કાર. અહિંસહિત
 ૬૯ બાધતા ત્રેવીશમો ભૂયસ્કાર તે વળી નામ નામકર્મની છઞ્ચીશ પ્રકૃતિ

સાથે ૭૦ બાંધતાં ગોવીશમો ભૂયસ્કાર. તે આયુ રહિત અને નામકર્મની ૨૮ સાથે ૭૧ બાંધતાં પચ્ચીશમો ભૂયસ્કાર. તે ૨૯ નામકર્મની સાથે ૭૨ના બંધે છવીશમો ભૂયસ્કાર. આયુ સહિત ૭૩ બાંધતાં સત્તાવીશમો ભૂયસ્કાર તે વળી નામકર્મની ત્રીશ બાંધતાં માનાં ૦ પાંચ, દર્શનાં ૦ નવ, વેદનીય એમ મોહનીય બાવીશ, આયુ એક, નામની ત્રીશ, ગોત્રની એક અને અંતગમ્યની પાંચ, એવં ૭૪ બાંધતાં અઠ્ઠાવીશમો ભૂયસ્કાર. અહીંયાં પ્રકારાતરે અનેક બધસ્થાનક સબવે તે આપણી બુદ્ધિથી વિચારી લેવા એમ અઠ્ઠાવીશ અદ્યતર બધ પણ વિપરીતપણે લેવા અને ઓગત્રીશ બધ સ્થાનક ભણી અવસ્થિત બધ પણ ઓગણત્રીશ લેવા અહીંયાં અવકાશવ્યબધ ન મંલક, જે ભણી સર્વત્ર ઉત્તર પ્રકૃતિનો અબધક અયોગી ગુણુઠાણે જીવ હોય; ત્યાંથી પડવું નથી માટે અવકાશવ્ય બધ ન હોય

ગુણુઠાણે ૮ કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિ. ઉપશાંતમોહાદિ-૩ ગુણુઠાણે ૧ શાતા, સૂક્ષ્મસંપરાયે-૧૭, અનિવૃત્તિએ ૧૮, ૧૯, ૨૦, ૨૧, ૨૨ અપૂર્વકરણના સાતમા ભાગે ૨૬, છઠ્ઠા ભાગે ૫૩, ૫૪, ૫૫, ૫૬ પહેલા ભાગે ૫૫, ૫૬, ૫૭, ૫૮ અપ્રમત્તે ૫૫, ૫૬, ૫૭, ૫૮, ૫૯, પ્રમત્તે ૫૫, ૫૬, ૫૭, દેશવિરતિએ ૫૯, ૬૦, ૬૧, અવિરતિએ ૬૩, ૬૪, ૬૫, ૬૬, મિથ્રે ૬૩, ૬૪, સાસ્વાદને ૭૦, ૭૧, ૭૨, ૭૩, મિથ્યાત્વે ૬૬, ૬૭, ૬૮, ૬૯, ૭૦, ૭૧, ૭૨, ૭૩, ૭૪

મૂલ પ્રકૃતિમા બધન્યથી ૧ અને ઉત્કૃષ્ટથી ૮ કર્મનો બધ છે તેને વિષે સાદિ સાત ભાગો હોય કારણકે ભવભવને વિષે એક જ વાગ આયુ બધે ત્યારે ૮ કર્મનો બંધ થાય ત્યારે અને બાકીના કાળે ૭ કર્મનો બંધ હોય ત્યારે બધકાળે સાદિ અને પછી સાત ઉત્તર પ્રકૃતિ ઉત્તર પ્રકૃતિમા મિથ્યાત્વે જ્ઞાનાં ૫ દર્શનાં ૯ વેદનીય-૧ મોહનીય-૨૨ આયુ-૧ ગોત્ર-૧ અંતગમ્ય-૫નો બંધ અભવ્યને અનાદિ અનત તથા ભવ્યને અનાદિ સાંત અને સાદિ સાત એમ ૩ ભાગો હોય

દર્શનાવણીયની ઉત્તર પ્રકૃતિનાં બંધસ્થાનક અને ભૂયસ્કારાદિબંધ નવ છ ચ્ચઉ દંસે દુ દુ, તિ દુ—દર્શનાવરણીયના ૯, ૬ અને ૪ના બંધને વિષે, ૨ ભૂયસ્કાર, ૨ અલ્પતર, ૩ અવસ્થિત અને ૨ અવકતત્વ છે.

દર્શનાવરણીય કર્મનાં ૩ બંધ સ્થાનક. પહેલે બીજે ગુણકાણે ૯નો બંધ. થીલુદ્ધિત્રિક ટળે ત્રીજીથી આઠમાના પહેલા ભાગ સુધી ૬નો બંધ. તેમાંથી નિદ્રાદ્ધિક ટળે ૪નો બંધ, સૂક્ષ્મ સંપરાય સુધી. ત્યાં શ્રેણીથી પડતાં ૪ બાંધતો ૬ બાંધે પહેલો ભૂયસ્કાર ત્રીજે ચોથે ૬ બાંધતો પડતા પહેલે ૯ બાંધે અથવા ચોથે ગુણકાણે ૬ બાંધતો સ્વાસ્વાદને ૯ બાંધે તે બીજો ભૂયસ્કાર તથા મિથ્યાત્વે ૯ બાંધતો ત્રીજો ચોથે ગુણકાણે ૬ બાંધે તે પહેલે સમયે પહેલો અલ્પતર. અપૂર્વકરણના પહેલા ભાગે ૬ બાંધતો ચડતાં બીજા ભાગે ૪ બાંધે તે પ્રથમ સમયે બીજો અલ્પતર. દ્વિતીયાદિ સમયે ત્રણે બંધ સ્થાનકે ૩ અવસ્થિત બંધ હોય. ઉપશાંત મોહે સર્વથા અબંધક થઈને પડતાં સૂક્ષ્મસંપરાયે ૪ બાંધે તે પહેલે સમયે પહેલો અવકતત્વ. ઉપશાંતમોહે સર્વથા અબંધક થઈને કાળ કરી અનુત્તર-વાસી દેવ ધાય ત્યા ચોથે ગુણકાણે પ્રથમ સમયે ૬ બાંધે એ બીજો અવકતત્વ.

મોહનીય કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિનાં બંધસ્થાનક અને ભૂયસ્કારાદિ બંધ મોહે દુષ્ટિગીવીસ સત્તરમ્—મોહનીયને વિષે ૨૨, ૨૧, ૧૭ તેરમ્ નવ પાણુ ચઉ તિ દુ, ઈક્ષો—૧૩, ૯, ૫, ૪, ૩, ૨ અને ૧ (એમ ૧૦) બંધ સ્થાનકને વિષે.

નવ અટકે દસ દુષ્ટિ. ૨૪—૯ ભૂયસ્કાર, ૮ અલ્પતર, ૧૦

સેસેસુ ય ઠાણુ મિષ્ટિક્કં. ૨૫-ગાકીનાં (૫ ક્રમ) ને વિ
એકેક બંધસ્થાનક હોય.

નામકર્મનાં ૮ બંધસ્થાનક ૨૩, ૨૫, ૨૬, ૨૮, ૨૯,
૩૦, ૩૧, ૧, તેમાં એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય ૩ બંધ સ્થાનક ૨૩,
૨૫, ૨૬, અપર્યાપ્તા એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય ૨૩ પ્રકૃતિ. ૯ ધ્રુવબંધી,
હ્રસ્વર વિના સ્થાવરાદિ ૯, ઔદારિક શરીર હુંડક એકેન્દ્રિય
બળિતિ તિર્યંચદ્વિક (પ્રતિપક્ષીમાથી બાહર પ્રત્યેક લેવી) તેના
બંધક મિથ્યાદૃષ્ટિ મનુષ્ય અને તિર્યંચગતિવાળા. એ ૨૩ પ્રકૃ
તિમાં અપર્યાપ્તાને બદલે પર્યાપ્તા તથા પરાઘાત અને ઉચ્છવાસ
નાખીએ તો ૨૫ પ્રકૃતિના બંધક ૩ ગતિવાળા (તિર્યંચ મનુષ્ય
અને દેવ) એ ૨૫ માં આતપ કે ઉદ્યોત નાખીએ, તો ૨૬ પ્રકૃ
તિના બંધક ૩ ગતિવાળા. બેઘદ્રિય તેઘદ્રિય ચઉરિન્દ્રિય પચેન્
દ્રિય તિર્યંચ અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩ બંધ સ્થાનક ૨૫, ૨૬,
૩૦, ધ્રુવબંધી ૯ ત્રસ બાહર પ્રત્યેક અપર્યાપ્ત અસ્થિરાદિ-૫
(હ્રસ્વર વિના) ઔદારિકદ્વિક, હુંડક, છેવટું બેઘન્દ્રિયાદિ-૧ બળિ
તિર્યંચદ્વિક (અથવા મનુષ્યદ્વિક) એ ૨૫ પ્રકૃતિના બંધક તિર્યંચ
મનુષ્ય ગતિવાળા. એ ૨૫ પ્રકૃતિમાં અપર્યાપ્તાને બદલે પર્યાપ્ત
તથા પરાઘાત ઉચ્છવાસ વિહાયોગતિ અને સ્વર નાખીએ તો
૨૬ પ્રકૃતિના બંધક વિકલેદ્રિયમાં ૨ ગતિવાળા અને તિર્યંચ
મનુષ્યમાં ૪ ગતિવાળા. એ ૨૬ માં તિર્યંચગતિમાં ઉદ્યોત
નાખીએ અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્યમાં જિનનામ નાખીએ તો ૩૦ પ્રકૃ
તિના બંધક વિકલેદ્રિયમાં ૨ ગતિવાળા તિર્યંચમાં ૪ ગતિવાળા
અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ પ્રકૃતિના બંધક સમ્યગ્દૃષ્ટિ દેવ અને
નારકી. દેવ પ્રાયોગ્ય ૪ બંધસ્થાનક ૨૮, ૨૯, ૩૦, ૩૧,

ધ્રુવખંધી ૯, ત્રસ દશક વૈક્રિયદ્વિક સમચતુરસ પચેંદ્રિય જાતિ દેવદિક પરાધાત ઉચ્છવાસ શુભવિકાયોગતિ. એ ૨૮ પ્રકૃતિના બંધક પચેંદ્રિય તિયંચ અને મનુષ્ય. એ ૨૮ માં જિનનામ નાખીએ તો ૨૯ પ્રકૃતિના બંધક અવિરતિથી અપૂર્વ કરણના છઠ્ઠા ભાગ સુધીના મનુષ્ય. એ ૨૮ માં આહારકદ્વિક નાખીએ તો ૩૦ પ્રકૃતિના બંધક અપ્રમત્ત અપૂર્વકરણવાળા એ ૩૦ માં જિનનામ નાખીએ તો ૩૧ પ્રકૃતિના બંધક અપ્રમત્ત અપૂર્વકરણવાળા. તથા નરક ગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ પ્રકૃતિનું ૧ બંધસ્થાનક. ધ્રુવખંધી-૯ ત્રસાદિ-૪ અસ્થિરાદિ-૬ વૈક્રિયદ્વિક હુંકક પચેંદ્રિય નરકદ્વિક પરાધાત ઉચ્છવાસ અશુભ વિકાયોગતિ, એ ૨૮ પ્રકૃતિના બંધક પચેંદ્રિય તિયંચ અને મનુષ્ય તથા અપૂર્વકરણના સાતમા ભાગથી સૂક્ષ્મસંપરાય સુધી ૧ યશકીર્તિ બાંધતાં ૧ પ્રકૃતિનું બંધસ્થાનક.

હવે એ ૮ બંધસ્થાનકને વિષે છ ભૂયસ્કાર હોય, સાત અદ્યપતર હોય, આઠ અવસ્થિત હોય અને ત્રણ અવકતવ્ય હોય. તે કેમ ? કોઈક જીવ અપર્યાપ્ત એકેંદ્રિય યોગ્ય ૨૩ બાંધીને તદ્યોગ્ય વિશુદ્ધિપણે ૨૫ બાંધે, ત્યારે પહેલે સમયે પહેલો ભૂયસ્કાર હોય તે વાર પછી ૨૬ બાંધતે બીજો ભૂયસ્કાર. ૨૮ બાંધતે ત્રીજો. ૨૯ બાંધને ચોથો. ત્રીસ બાંધતે પાંચમો. આહારકદ્વિક ચુકત ૩૦ બાંધીને ૩૧ બાંધતે પહેલે સમયે છઠ્ઠો ભૂયસ્કાર. અથવા એક યશકીર્તિ બાંધતો શ્રેણિથી પડતો અપૂર્વકરણે ૩૧, અથવા ૩૦, અથવા ૨૯, અથવા ૨૮ બાંધે. ત્યાં પહેલે સમયે ભૂયસ્કાર હોય એ પણ છઠ્ઠો જ, પણ સાતમો નહીં. જે ભણી એકત્રીસાદિક અધિષ્ઠી બાંધે તે તેજ છે, નવી નથી તે માટે. એ

સો વર્ષનો અગ્રાધાકાળ (અનુદય કાળ) મૂલ કર્મ અને ઉત્તર પ્રકૃતિનો જન્મે. તેને અનુસારે જ્ઞાનાવરણીય દર્શનાવરણીય વેદનોય અને અતગયને ૩ હજાર વર્ષ, મોહનીયનો ૭ હજાર વર્ષ, નામ અને ગોત્રકર્મનો ૨ હજાર વર્ષ અને આયુષ્યનો પૂર્વકોડીનો ત્રીજો ભાગ. મિથિતિમાંથી અગ્રાધાકાળ કરતાં શેષ રહે તે નિષેકકાળ (ભોગ્યકાળ અથવા ઉદય સમયે કર્મદલિકની રચના વિશેષ) તેમાં પ્રથમ સમયે બહુ, બીજો સમયે હીન, ત્રીજો સમયે હીનતર, ચોથો સમયે હીનતમ એમ એનુક્રમે યોગ્ય યોગ્ય કર્મદલિકની રચના કરે એ પ્રમાણે અગ્રાધાકાળ (બાધ્યા પછી તે કર્મ ઉદયે ન આવે તે) ઉત્તર પ્રકૃતિમાં સમજી લેવો. અહીં જન્મન્ય સ્થિતિ બંધનો જન્મન્ય અગ્રાધાકાળ (અંતર્મુદ્ધર્ત) સમજવો. તે પછી જન્મન્ય અગ્રાધાકાળમાં ૧ સમય વધારો અને જન્મન્ય સ્થિતિમાં પદ્યોપમનો અસંખ્યાતમો ભાગ ઉમેરવો એવી રીતે વારંવાર ઉમેરતા ઉત્કૃષ્ટ અગ્રાધા અને ઉત્કૃષ્ટ મિથિતિ દ્વારા પ્રકૃતિની આવે.

ગુરુ કોડિકોડિ અંતો, તિત્થાહારાણુ—તીર્થકરનામ અંતો આહારકલિકની ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ અંતઃ કોડાકોડી

ભિન્નસુહુ બાહા—(એ ઉપર કહેલી ૩ પ્રકૃતિનો) અગ્રાધાકાળ અંતર્મુદ્ધર્ત

લહુકિર્થ સંખગુણુણા—(એ ૩ પ્રકૃતિનો) જન્મન્ય સ્થિતિ બહુ સંખ્યાતા ભાગ હીન (તે ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિમાંથી) કરવી

નરતિરિઆણાઉ પદ્ધતિગં ૩૩—મનુષ્ય અને તિર્થચર (ઉત્કૃષ્ટ) આયુષ્ય ૩ પદ્યોપમ.

વિવચનઃ—જિનનામ અને આહારકસંપતક એ અ પ્રકૃતિની ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ અંતઃ કોડાકોડી સાગરોપમની હોય. જિનનામનો એટલો કાળ તો તિર્થગતિ વિના પૂરો ન પડે અને તિર્થગર્ગી

માહે તો જિનનામની સત્તા નિષેધી છે તો તે કેમ ઘટે ? જિનનામની સત્તા નિષેધી છે તે ત્રીજે ભવે જ બંધાય એવા નિકાચિતની અપેક્ષાએ બાળુવું તે નિકાચિત કર્મ તો સકલ કરણને અસાધ્ય હોય અને જે નિકાચ્યુ ન હોય તે કર્મની અપવર્તના (સ્થિતિ રસનુ ઘટાડવું) ઉદ્ભવતીના (સ્થિતિ રસનુ વધારવું) તથા સંક્રમણ ને પર પ્રકૃતિ માહે સંક્રમાવવું ઇત્યાદિ કરણ સાધ્ય હોય તે જિનનામ ઘણા ભવ પહેલાં પણ બંધાય તથા અંત. કોડાકોડિ સાગરોપમની સ્થિતિ પણ અપવર્તનાએ ઘટતા તથા પરપ્રકૃતિ માહે સંક્રમાવતા કાંઈ દુષણ નહીં. તથા એ આઠ પ્રકૃતિનો ઉત્કૃષ્ટ અને જઘન્ય અબાધાકાળ ભિન્ન મુહૂર્તનો હોય. જે ભણી જિનનામ બાંધ્યા પછી અંતર્મુહૂર્તે કોઈકને તેનો પ્રદેશોદય અવશ્ય હોય તેણે કરી તેને અન્ય જીવની અપેક્ષાએ વિશેષ મહિમા પૂજા આજ્ઞા ઐશ્વર્ય આદિ મહત્ત્વ વૃદ્ધિ હોય તથા અપૂર્વકરણ સુધી જિનનામનો નિરંતર બંધ કરી પછી અબંધક વધને અંતર્મુહૂર્તે તેરમે ગુણુદાયે જિનનામનો ઉદય થાય અને આહારક તો અપ્રમત્તે બાંધીને અંતર્મુહૂર્તે પ્રમત્તે ઉદય આવે તે માટે એ અબાધાકાળ ઘટે તથા એ આઠ પ્રકૃતિની જઘન્ય સ્થિતિ પણ અંત. કોડા-કોડિ સાગરોપમ પ્રમાણ હોય. પણ એટલું વિશેષ જે ઉત્કૃષ્ટી અંત કોડાકોડી થકી જઘન્ય અંત. કોડાકોડી તે સંખ્યાત ગુણે (ઘણા સંખ્યાતા ભાગ) એાછી બાળુવી જે ભણી અંતર્મુહૂર્તની પદે અંત કોડાકોડીના પણ અસંખ્યાતા ભેદ હોય. તે માટે ઇંડા વિરૂદ્ધ નહીં. મનુષ્યાયુ તિર્યચાણુની ઉત્કૃષ્ટી સ્થિતિ પણ પદ્યોપમની હોય. અહિં ગ્રંથે ન કહી નો પણ પૂર્વ કોડીને ત્રીજે ભાગે અધિક બાળુવી. તેટલે આયુ ઘાટતે પાંચવાયુ બાધે તે માટે

વિગલ-અમ્ભન્નિમ્બુ જિટ્ઠો—જેઘદ્રિય તેઘદ્રિય ચક્રિરિ
અસંજી પચેદ્રિયને વિષે ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિગધ જાણવો
કણિટ્ઠઓ પદલસંખ્યાભાગૂણો—તે આરેને પોતા
ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિમાંથી પદ્યોપમને સંખ્યાતમે ભાગે ઓછો ૪૫
સ્થિતિગધ જાણવો

સુરનરયાઉ સમા દસ, સાહસ—દેવ અને નાર
જઘન્ય આયુષ્ય ૧૦ હજાર વર્ષ.

સેસાઉ ખુડડભવં. ૩૮—ખાકીના (મનુષ્ય અને તિથિ)
જઘન્ય આયુષ્ય કુલક ભવ છે.

એકેદ્રિય વિકલેદ્રિય જિન એકાદશ વિના ૧૦૯ પ્રકૃતિ
પરંતુ સંજી પચેન્દ્રિય પર્યાપ્તાની જે ઉત્કૃષ્ટ
કહી છે, તેને મિથ્યાત્વની ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ ૭૦
કોડીએ ભાગતાં એકેદ્રિયની ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ આવે. જેમકે વરુણ
નારાય સમચતુરસ (મૃદુ, લઘુ, સ્નિગ્ધ, ઉષ્ણ, સુરભિ, શ્વેત, મધુ)
શુભ વિહાયોગતિ ઉચ્ચગોત્ર (સુરદિક વિના) સ્થિરાદિ-૬ પુરુષ
રતિ. હાસ્ય. તેનો ૬ સાગરોપમ (૧૩ પ્રકૃતિ ગંધમા અને
સત્તામા ૧૦ કોડા કોડી સાગરોપમવાળી કુલ ૧૫ કે ૨૨ પ્રકૃતિ
એવટું હુંડક, ભય જુગુપ્સા, અરતિ શોક (વૈકિયદિક કે સં
અને નરકદિક વિના) તિથિચદિક ઔદારિકદિક (કે સપ્તક)
ગોત્ર તૈજસ કાર્મણ શરીર (તૈજસ સપ્તક) અગુરુ લઘુ તિ
ઉપધાત અસ્થિર ષટ્ક ત્રસ ચતુષ્ક સ્થાવર એકેન્દ્રિય પચે
નપુસકવેદ અશુભ વિહાયોગતિ ઉચ્ચવાસ ચતુષ્ક વધુ
(કાળો કડવો ગુરુ કર્કશ રૂક્ષ શીત દુર્ગંધ) ૩૯ પ્રકૃતિ ભા

૧ને સત્તામા પર તેનો હે સાં ૨૦ કોડકોડી સાગરોપમવાળી કુલ
 ૩ બધમાં ૬૧ સત્તામા. અંતરાય ૫ જ્ઞાનાવરણ ૫, દર્શના-
 રણ ૯. અશાતા એ ૨૦ પ્રકૃતિની ૩૦ કોડકોડી સાગરોપમ
 ટે હે સાગરો ૧૬ ક્ષાયની ૪૦ કોડકોડી સાગરોપમ માટે
 સાગરો ૦ મિથ્યાત્વની ૭૦ કોડકોડી સાગરો ૦ તેની ૧ સાગરો-
 મ રૂપલનારાય અને ન્યગ્રોધની ૧૨ કોડકોડી સાગરો ૦ની રૂપ
 ૧૦ નારાય અને સાદિની ૧૪ કોડકોડી સાગરો ૦ની રૂપ સાં
 મર્ધ નારાય અને કુબ્જની ૧૬ કોડકોડી સાં ૦ની રૂપ સાં કીલિકા
 મામન સૂક્ષ્મત્રિક અને વિકલત્રિકની ૧૮ કોડકોડી સાં ૦ની રૂપ સાં
 (રક્ત અને ક્ષાયેલ) મનુષ્યદિક સ્ત્રી વેદ અને શાતાની ૧૫ કોડ-
 કોડી સાં ૦ની રૂપ સાં મનુષ્યાયુ તિર્યંચાયુ પોતાના આયુના ત્રીજા
 ભાગે અધિક) પૂર્વ કોડી વર્ષનું એકેન્દ્રિય વિકલેન્દ્રિય ઉત્કૃષ્ટથી
 બાંધે. $૧૩+૩૯+૨૦+૧૬+૧+૧૪+૨+૪=૧૦૯$ પ્રકૃતિ એકેન્દ્રિય
 બાંધે. હાલિદ્ર અને આમલની ૧૨૧ કોડકોડી સાં ૦ની રૂપ સાં
 નીલ અને તીખાની ૧૭૧ કોડકોડી સાં ૦ની રૂપ સાં કુલ સત્તામાં
 $૨૦+૫૨+૨૦+૧૬+૧+૧૪+૬+૨+૪=૧૩૫$ પ્રકૃતિ સત્તામાં એકે-
 દ્રિયને હોય તે ઉત્કૃષ્ટમાંથી પલ્લે ૦ અસંખ્યાતપે ભાગે હીન
 જઘન્ય સ્થિતિબધ એકેન્દ્રિયને કહેવો તે એકેન્દ્રિયના ઉત્કૃષ્ટ
 સ્થિતિબધને ૨૫ ગુણો કરવાથી બેધન્દ્રિયનો, ૫૦ ગુણો કર-
 વાથી તેધન્દ્રિયનો, એ ગુણો કરવાથી ચઉરિન્દ્રિયનો અને હજાર
 ગુણો કરવાથી અસંખ્યાત પંચેન્દ્રિય ઉત્કૃષ્ટથી બાંધે. તેમાંથી પલ્લે ૦
 નો સખ્યાતમો ભાગ હીન કરવાથી એ ચારેની જઘન્ય સ્થિતિ
 વિકલેન્દ્રિય પણ એકેન્દ્રિયની જેમ ૧૦૯ પ્રકૃતિ બાંધે. અસંખ્યાત
 પંચેન્દ્રિય ચારે આયુષ્ય પોતાના ભવના આયુના ત્રીજા ભાગે

અધિક પદ્યોપમના અસંખ્યાતમા ભાગનું બાંધે. દેવદિક્રનો ૧૦૭૦ સાગરોં નરકદિક અને વૈકિયદિક્રનો ૨૦૦૦ સાં કુલ બધમાં અસંજીને ૧૫+૪૩+૨૦+૧૬+૧+૧૪+૪+૪=૧૧૭ પ્રકૃતિ હોય અને સત્તામાં ૨૨+૬૧+૨૦+૧૬+૧+૧૪+૬+૪+૪=૧૪૮ પ્રકૃતિ હોય સંજી પચેદ્રિયને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ બધ કહ્યો છે તે પ્રમાણે બધમાં ૧૨૦ અને સત્તામાં ૧૫૮ પ્રકૃતિ હોય દેવાયુ નરકાયુની સ્થિતિ પોતાના ભવના ત્રીજે ભાગે અધિક ૩૩ સાગરોં મનુ પ્યાયુ તિયંચાયુની સ્થિતિ પૂર્વ કોડીના ત્રીજા ભાગે અધિક ૩ પદ્યોપમ જિનનામ આહારકદિક (દે સપ્તક સત્તામા મિશ્ર અને સમકિત મોહનીયની) અત. કોડા કોડી સાગરોપમ સ્થિતિ હોય. સર્વાણુવિ લહુ બાંધે, ભિન્નસુહુ અખાહ આઉ જિટ્ટેવિ-સર્વ પ્રકૃતિના પણ જઘન્ય સ્થિતિબધને વિષે અંતર્મુહૂર્ત અખાધા (અનુદય) કાળ ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્યને વિષે પણ અખાધાકાળ અંતર્મુહૂર્ત હોય

કેઈ સુરાઉ સમં જિણુ, મંતસુહુ ખિંતિ આહારં. ૩૬— કેટલાક આચાર્યો જન નામને દેવાયુની તુલ્ય અને આહારકને અંતર્મુહૂર્ત (જઘન્ય સ્થિતિવાળું) કહે છે.

અહી જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ આયુને વિષે જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ અખાધા કાળ હોય તેના ૪ ભાગા. ૧ જઘન્ય આયુ કુલલક ભવનું અને જઘન્ય અખાધા અંતર્મુહૂર્ત ૨. જઘન્ય આયુ કુલલક ભવનું અને ઉત્કૃષ્ટ અખાધા પૂર્વ કોડીનો ત્રીજો ભાગ. ૩. ઉત્કૃષ્ટ આયુ ૩૩ સાગરોપમનું અને જઘન્ય અખાધા અંતર્મુહૂર્ત અને ૪. ઉત્કૃષ્ટ આયુ ૩૩ સાગરોપમનું અને ઉત્કૃષ્ટ અખાધા પૂર્વકોડીનો ત્રીજો ભાગ જિનનામ બાંધ્યા પછી દેવતાનો ૧ પદ્યોપમનો જઘન્ય ભવ

કરીને અથવા નારકીનેા જઘન્ય ભવ ૧૦ હજાર વર્ષનેા કરીને
જેન થાય તે માટે તેટલો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અને આહારકલિકનેા
અપૂર્વકરણના છટ્ઠા ભાગને અંતે ચરિમબંધ અંતર્મુહૂર્તનેા
કહે છે.

શુદ્ધક ભવનું સ્વરૂપ

સત્તરસ સમહિઆ કિર, ઇગાણુપાણુમિ હંતિ ખુદ્ભવા.-
૧ શ્વાસોશ્વાસમાં નિશ્ચયે ૧૭થી અધિક શુદ્ધકભવો થાય છે.

સગતીસ સય તિહુત્તર, પાણુ પુણુ ઇગિમુહુત્તમિ. ૪૦—
વળી ૧ મુહૂર્તમાં ૩૭ સોને ૭૩ શ્વાસોશ્વાસ થાય છે

પાણુસટ્ઠિ સહસ પાણુસય, છત્તીસા ઇગિમુહુત્ત ખુદ્ભવા-
૧ મુહૂર્ત (બે ઘડી)મા ૬૫ હજાર પાંચસો ૩૬ શુદ્ધક ભવો
થાય છે.

આવલિઆણુ દોસય, છપ્પન્ના એગખુડ્ડભવે. ૪૧—
૧ શુદ્ધક ભવમા ૨૫૬ આવલિકા થાય છે.

૭ શ્વાસોશ્વાસે = ૧ સ્તોક

૭ સ્તોકે = ૧ લર

૭૭ લવે = ૧ મુહૂર્ત

૭ × ૭ = ૪૯ × ૭૭ = ૩૭૭૩ શ્વાસોશ્વાસે ૧ મુહૂર્ત.

૬૫૫૩૬ શુદ્ધક ભવે = ૧ મુહૂર્ત.

૧ કોટ ૬૭ લાખ ૭૭ હજાર બસે સોળ આવલિકાએ

૧ મુહૂર્ત.

૨૫૬ આવલિકાએ = ૧ હુલ્લક ભવ તો ૧૬૭૭૭૨૧૬ આવલિકાએ કેટલા ભવ? ૧૬૭૭૭૨૧૬ આવલિકાને ૨૫૬ આવલિકાએ ભાગવાથી ૬૫૫૩૬ હુલ્લક ભવ થાય ૩૭૭૩ શ્વાસોશ્વાસે ૬૫૫૩૬ હુલ્લક ભવ, તો ૧ શ્વાસોશ્વાસે કેટલા હુલ્લક ભવ? ૬૫૫૩૬ હુલ્લકભવને ૩૭૭૩ શ્વાસોશ્વાસે ભાગવાથી ૧૭ હુલ્લકભવ અને ૧૩૯૫ અંશ વધે એટલે ૧ શ્વાસોશ્વાસમાં ૧૭ થી અધિક હુલ્લક ભવ થાય. ૩૭૭૩ શ્વાસોશ્વાસની ૧૬૭૭૭૨૧૬ આવલિકા, તો ૧ શ્વાસોશ્વાસની કેટલી આવલિકા? ૧૬૭૭૭૨૧૬ આવલિકાને ૩૭૭૩ શ્વાસોશ્વાસે ભાગવાથી ૪૪૪૬ આવલિકા અને ૨૪૫૮ અંશ વધે નેની અર્ધ આવલિકા આશરે થાય. ૨૫૬ આવલિકાએ ૧ હુલ્લકભવ, તો ૪૪૪૬ આવલિકાએ કેટલા હુલ્લકભવ? ૪૪૪૬ આવલિકાને ૨૫૬ આવલિકાએ ભાગતાં ૧૭ હુલ્લકભવ અને નીચે ૯૪ આવલિકા વધે તેમા અર્ધ આવલિકા ઉમેરવાથી ૯૪|| આવલિકા ઝાઝેરી વધે. એ હુલ્લકભવ ઔદારિક શરીરી મનુષ્ય તિર્થંચમા હોય એમ ભગવતીસૂત્ર અને કર્મ-પ્રકૃતિમાં કહ્યું છે અને આવશ્યકની ટીકામાં હુલ્લકભવ વનરૂપતિમા હોય એમ કહ્યું છે એ મતાતર જાણવું.

ગુણહાણાને વિષે ૧૨૦ પ્રકૃતિના ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ બંધના સ્વામી અવિરય સુમ્મો તિત્થ—અવિરતિ સમ્યગ્દૃષ્ટિ તીર્થંકર નામને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિએ પડતા મિથ્યાત્વે જતાં બાધે

આહારદુગ્ધામરાઉ અપ્રમત્તો—આહારકદ્વિકને અપ્રમત્ત (પડતાં -પ્રમત્તે જતા) અને દેવાયુને પ્રમત્ત (ચરતા-અપ્રમત્તે જતા) ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિએ બાધે આહારકદ્વિક તો અપ્રમત્તેજ બંધાય છે. પ્રમત્તે દેવાયુને બંધ આરબીને અપ્રમત્તે વિશુદ્ધિએ દેવાયુ બાંધે.

મિચ્છદિટ્ઠી બંધધ, જટ્ઠકંઠિઈ સેમપયડીણું. ૪૨—
અને બાકીની ૧૧૬ પ્રકૃતિની ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિને મિચ્છાદ્રષ્ટિ બાંધે
વિગલ-સુહુમાઉગતિગં, તિરિમાણુઆ સુર-વિઉવિ-નિરય-
દુગં—વિકલેંદ્રિયત્રિક સૂક્ષ્મત્રિક દેવાયુવર્ણને ૩ આયુષ્ય દેવદ્વિક
વૈકિયદ્વિક અને નરકદ્વિકને મનુષ્ય અને તિર્યચ ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિએ
બાંધે.

એગિંદિ થાવરાયવ, આઈસાણા સુરકોસં. ૪૩—એકેંદ્રિય
સ્થાવર અને આતપને (લવનપતિ વ્યંતર જ્યોતિષી સૌધર્મ
અને) ઇશાન સુધીના દેવો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિએ બાંધે.

તિરિ-ઉરલ દુગુજ્જેઝં, છિવટ્ઠ સુરનિરય—તિર્યચદ્વિક
ઔદારિકદ્વિક ઉદ્યોત અને છેવટઠા સંધયણને દેવતા અને નારકી
ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિએ બાંધે

સેમ્મ ચઉ ગઈઆ—બાકીની (૯૨ પ્રકૃતિઓ) ને ચારે ગતિના
મિચ્છાદ્રષ્ટિ ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિએ બાંધે

જઘન્ય સ્થિતિબંધના સ્વામી.

આહાર જિણુમપુવ્વો—આહારકદ્વિક અને જિનનામને અપૂર્વ
કરણ (ક્ષપક શ્રેણિ) વાળો જઘન્ય સ્થિતિએ બાંધે.

નિચાટ્ટી સંજલાણુ પુરિસલહું ૪૪—પુરૂષવેદ અને સંજવલન
ક્રોધ માન માયા અને લોભને અનિવૃત્તિ (ના ૧, ૨, ૩, ૪,
૫ મા ભાગે ક્ષપક) જઘન્ય સ્થિતિએ બાંધે

સાય જમુચ્ચાવરણા, વિગ્ધં સુહુચો—શાતા યશ ઉચ્ચગોત્ર
૫ જ્ઞાનાવરણીય ૪ દર્શનાવરણીય અને ૫ અંતગય (એ ૧૭
પ્રકૃતિ)ને સૂક્ષ્મ સંપરાય ક્ષપક જઘન્ય સ્થિતિએ બાંધે.

વિઉત્તિ છ અસન્ની—વૈકિયપટ્ટક (દેવદિક નરકદિક અને વૈકિયદિક) ને અસન્ની પંચેન્દ્રિય પર્યાપ્તો જનન્ય સ્થિતિએ ખાંધે. સન્નીવિ આઉ—સન્ની પણ (એટલે અસન્ની) ૪ આયુષ્યને જનન્ય સ્થિતિએ ખાંધે.

આયર, પજ્જેગિંટીઉ સેસાણું. ૪૫—ખાકીની (૮૫ પ્રકૃતિઓ) ને તો લબ્ધિ પર્યાપ્તો ખાદર એકેન્દ્રિય ખાંધે.

જનન્ય સ્થિતિખંધના સ્વામી ગાથા ૪૮-૪૫

જ્ઞા	દ.	વે	મે	આ	નામ	ગા	અં	સ્વામી	પરિણામ
—	—	—	—	—	૦	—	—	અપૂર્વકઃણના ૬૬૫ ભાગે ક્ષપક અતિ	વિશુદ્ધે
—	—	—	૫	—	—	—	—	અનિવૃત્તિ ગુણકાણે ક્ષપક શ્રેણિવાળો	„
૫	૪	૧	—	—	૧	૧	૫	સૂક્ષ્મસપરાગી ક્ષપક શ્રેણિવાળો	„
—	—	—	—	—	૬	—	—	અસન્ની પર્યાપ્તો તિયંચ તદ્યોગ્ય વિશુદ્ધે	
—	—	—	—	૪	—	—	—	અસન્ની સન્ની ૩ તદ્યોગ્ય સંકલેગે ૧ ,	„
—	૫	૧	૨૧	—	૫૭	૧	—	લબ્ધિ પર્યાપ્તો ખાદર એકેન્દ્રિય	„ „

જિન સુરદિક વંચિયદિક આહારદિક નરકદિક યશ એ ૧૦ વિના ૫૭. મનુષ્યદિક નિયંચદિક ૫ જાતિ આંદારિદિક તેજસ કાર્મણ ૬ સધયણ ૬ સમ્યાન વર્ણચતુષ્ક ૨ વિદાયોગતિ ૭ પ્રત્યેકની (જિન વિના) ત્રસનવક આયરશક ૫૭

મૂલ કર્મને વિષે સ્થિતિ ખંધના ભાંગા

ઉક્કોસ-જહન્નેઅર, -ઉત્ક્રાંટખંધ, જનન્ય ખંધ, અનુત્ક્રાંટ ખંધ અને અજનન્યખંધ એમ ૪ ખંધ છે

ભાંગા સાથે આણાઈ ધ્રુવ અધ્રુવા, -સાદિ અનાદિ ધ્રુવ અને અધ્રુવ એ ૪ ભાંગા છે.

ચઉડા સગ અજહન્નો, -૭ કર્મનો અજઘન્ય બંધ ૪ પ્રકારે (ભાંગે) છે

સેસતિગે આઉ ચઉસુ દુડા ૪૬-બાકીના ૭ કર્મના ૩ બંધ અને આયુષ્યના ચારે બંધ ૨ પ્રકારે (સાદિ અને અધ્રુવ ભાંગે) છે

વિવેચન—હવે સ્થિતિબંધને વિષે ચાર ભાગા કહે છે—
 ઉત્કૃષ્ટ અને જઘન્ય બંધ, ઈતર તે તેના પ્રતિપક્ષી એટલે અનુ-
 ત્કૃષ્ટ અને અજઘન્ય બંધ, એ ચાર. ત્યાં સર્વને ઉપરિવર્તી તે
 ઉત્કૃષ્ટ બંધ ૧, તે ઉત્કૃષ્ટથી માંડીને સમય સમયની હાનિ ત્યાં
 લગે જઘન્ય થાય ત્યાં લગે સર્વ અનુત્કૃષ્ટ બંધ ૨, એ બે લેહ
 માહે સર્વ સ્થિતિ વિશેષ આવ્યા. સર્વ થકી અધોવર્તી તે જઘન્ય
 બંધ ૧, તે જઘન્યથી માંડીને સમય સમયની વૃદ્ધિ ત્યાં લગે
 ઉત્કૃષ્ટ થાય ત્યાં લગે સર્વ અજઘન્ય બંધ ૨; એ બે લેહમાહિ
 પણ સર્વ સ્થિતિના લેહ આવ્યા. તે બંધને વિષે ભાગા સાદિ ૧,
 અનાદિ ૨, ધ્રુવ ૩ અને અધ્રુવ ૪. ત્યાં જે વ્યુચ્છેદ પામીને ફરી
 બધાય તે સાદિ ૧, અનાદિકાળનો અવ્યુચ્છિત હોય તે અનાદિ ૨,
 જે આગળ કોઈ વારે વ્યુચ્છેદ નહિ પામે તે અલગ્ય સંબંધી ધ્રુવ
 ૩ અને જે આગળ કોઈ વારે વિચ્છેદ પામશે તે લગ્ય સંબંધી
 અધ્રુવ ૪. આયુષ્યને સાત મૂલ પ્રકૃતિનો અજઘન્યબંધ તે ચાર
 લેહે હોય -સાદિ ૧, અનાદિ ૨, ધ્રુવ ૩. અને અધ્રુવ ૪. તે
 કેમ ? સાત મૂલ પ્રકૃતિમાહે ક્ષપકને મોહનીયનો અનિવૃત્તિ બાદરે
 જેટલો સ્થિતિબંધ તે જઘન્યસ્થિતિ બંધ અને કોષ ૬ પ્રકૃતિનો

એ ત્રણ બાંધને વિષે સાદિ ૧, અધ્રુવ ૨, એ બે ભાંગા હોય. તે કેમ ? ક્ષપક શ્રેણિએ પોતપોતાના બાંધના ઉચ્છેદ સમય અગાઉ જઘન્ય બધ હોય તે પ્રથમ જ બાંધવા માડ્યો તે માટે સાદિ ૧, આગળ અબાંધક થશે તે માટે અધ્રુવ ૨. ઉત્કૃષ્ટ બધ તો સંસી પંચેન્દ્રિય મિથ્યાત્વી કરે તે તો અંતર્મુહૂર્ત રહે પછી વળી અનુત્કૃષ્ટ કરે, એમ આરોહણ (ચડવું) અવતરણ (ઉતરવું) કરીને એ બેને સાદિ અધ્રુવપણું હોય. શેષ ૧૦૨ પ્રકૃતિનો ચારે પ્રકારનો બાંધ તે પણ એમ જ સાદિ ૧, અધ્રુવ ૨, એ બે ભાંગે હોય તે કેમ ? નિદ્રાપંચક ૫, મિથ્યાત્વ ૬. ખાર કષાય ૧૮, ભય ૧૯ જુગુપ્સા ૨૦, તૈજસ ૨૧, કાર્મણ ૨૨, વર્ણચતુષ્ક ૨૬, ઉપધાત ૨૭, અગુરુલધુ ૨૮ અને નિર્માણ ૨૯, એ ૨૯ ધ્રુવબાંધી પ્રકૃતિનો જઘન્ય સ્થિતિબધ સર્વ વિશુદ્ધ બાદર એકેન્દ્રિય પર્યાપ્તો કરે, તે અંતર્મુહૂર્ત પછી સકિલષ્ટ થઈને અજઘન્ય બધ કરે વળી તે અંતર્મુહૂર્તોત્તરે તથા ભવાતરે શુદ્ધિ પામીને જઘન્ય સ્થીતિ બાંધ કરે, એમ જઘન્ય અજઘન્યની પરાવૃત્તિએ-ફેરફારે) એ જઘન્ય અજઘન્ય બધ સાદિ અધ્રુવ હોય અને એ ૨૯નો ઉત્કૃષ્ટ બધ તો સર્વ સકિલષ્ટ સંસી પંચેન્દ્રિય પર્યાપ્તો જ કરીને વળી અંતર્મુહૂર્તે અનુત્કૃષ્ટ બધ કરે, વળી કોઈવાર ઉત્કૃષ્ટ કરે, એમ એ બે પણ સાદિ અધ્રુવ હોય અને શેષ ૭૩ પ્રકૃતિ તે તો અધ્રુવબાંધી છે તેના જઘન્ય ૧, અજઘન્ય ૨, ઉત્કૃષ્ટ ૩ અને અનુત્કૃષ્ટ ૪, એ ચારે બાંધ તે અધ્રુવબાંધી છે માટે સાદિ અને અધ્રુવ એ બે ભેદે હોય પૂર્વોક્ત ૧૮ પ્રકૃતિના એકેકીના દશ દશ એવં ૧૮૦ ભાંગા થાય અને ૧૦૨ પ્રકૃતિના એકેકીના આઠ આઠ એવં ૮૧૬ ભાંગા થાય, એ બે મળીને ૯૯૬ ઉત્તર પ્રકૃ-

તિના ભાંગા થાય અને મૂળ પ્રકૃતિના ૭૮ ભાંગા. એ સર્વ મળીને એક હજાર ચુમ્મોત્તેર (૧૦૭૪) સ્થિતિ બંધના ભાંગા થાય.

શુભ્રહ્મણને વિષે સ્થિતિબંધ

સાણાઈ અપુવ્યંતે, અચરંતો કોડિકોડિકો—સાસ્વાદનથી અપૂર્વકરણ શુભ્રહ્મણ સુધી અંત કોડાકોડી સાગરોપમનો બંધ હોય તેથી.

ન હિગો, બંધો નહુ હીણો નય, મિચ્છે ભવિચર સન્નિમિ. ૪૮—અધિક બંધ ન હોય તેમજ તેનાથી ઓછો બંધ ન જ હોય મિથ્યાદ્રષ્ટિ ભવ્ય સંજ્ઞી અને અભવ્ય સંજ્ઞાને વિષે ઓછો બંધ ન જ હોય.

સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિયને વિષે શુભ્રહ્મણે કર્મનો સ્થિતિબંધ કહે છે. મિથ્યાત્વે ૭૦, ૩૦, અને ૨૦ કોડાકોડી સાગરોપમનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ હોય. સાસ્વાદનથી અપૂર્વકરણ સુધી અંત કોડાકોડી સાગરોપમ પ્રમાણજ બંધ હોય પણ તેથી અધિક કે હીનબંધ ન હોય. અંધીલેદ કયાં પછી મિથ્યાત્વે આવે તો પણ અંત કોડાકોડીથી અધિક સ્થિતિ ન બાંધે એમ આવશ્યકતાં કહ્યું છે અને કર્મઅંધના મતે અંધીલેદ કયાં પછી મિથ્યાત્વે આવે તો અધિકી સ્થિતિ એટલે ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ સુધી બાંધે, પણ તીવ્ર રસે ન બાંધે. આનંદવૃત્તિએ સ્નાનાવરણીયાદિની અંત કોડી સાગરોપમ જઘન્ય સ્થિતિ બાંધે અને પુરૂષવેદ અને સત્જલન ૪ની કહ્યા પ્રમાણે જઘન્ય સ્થિતિ બાંધે મૂકમસંપરાયે ૮ મુહૂર્ત, ૧૨ મુહૂર્ત, અંતર્મુહૂર્ત બાંધે. સ્થિતિબંધ કષાયથી બંધાય માટે મૂકમસંપરાય સુધી કષાયનો દેહ છે માટે ત્યાં સુધીજ સ્થિતિબંધ હોય

૩૬ ભેદે સ્થિતિબંધનું અલપબહુત્વ.

જઘ લાહુ બંધો—યતિનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ સૂક્ષ્મસંપરાયે સર્વથી થોડો (અંતમુદૂર્ત) હોય તેથી.

બાયર, પજજ અસંખ્યાગુણુ—બાહર પર્યાપ્તા એકેન્દ્રિયનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અસંખ્યાત ગુણો.

સુહુમ પજજ હિગો,—તેથી સૂક્ષ્મ પર્યાપ્તા એકેન્દ્રિયનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અધિક

એસિ અપજજાણુ લાહુ—તેથી એ બંને (બાહર અને સૂક્ષ્મ) અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અનુક્રમે અધિક

સુહુમેઅર અપજજ પજજ ગુરુ. ૪૯—તેથી સૂક્ષ્મ અને બાહર અપર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ અનુક્રમે અધિક. તે થકી સૂક્ષ્મ અને બાહર પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ અનુક્રમે અધિક.

બાહર એકેન્દ્રિય પર્યાપ્તા થકી સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય પર્યાપ્તાનાં યોગસ્થાન મંદ છે. તેથી અધ્યવસાય સ્થાન થોડાં હોય, તેથી સ્થિતિ સ્થાનક થોડાં હોય એટલે બાહર પર્યાપ્તાનો જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિની વચ્ચે સૂક્ષ્મ પર્યાપ્તાનાં જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિસ્થાનક આવે. સૂક્ષ્મ પર્યાપ્તાની જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિસ્થાનકની અંદર બાહર અપર્યાપ્તાનાં સ્થિતિસ્થાનક આવે. બાહર અપર્યાપ્તાના જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિસ્થાનકની અંદર સૂક્ષ્મ અપર્યાપ્તાનાં જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિસ્થાનક આવે, કારણકે યોગને આશ્રયીને સ્થિતિસ્થાનક છે.

લાહુ બિઅ પજજ અપજજે—તે થકી બેધદ્રિય પર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ સંખ્યાત ગુણો. તે થકી બેધદ્રિય અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અધિક.

અપજ્ઞેચ્ચર ધિચ્ચ ગુરુ હિગો—તે થકી અપર્યાપ્તા અને
પર્યાપ્તા બેધદ્રિયનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ અધિક

એવં, તિ ચઉ અમન્નિસુ—એવી રીતે (૪માંથી પહેલો છેલ્લો
પર્યાપ્તો અને બીજો ત્રીજો અપર્યાપ્તો લેવો તથા પહેલા બીજાનો
જઘન્ય અને ત્રીજા ચોથાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ સમજવો. તેમદ્રિય
પર્યાપ્તા અને અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અધિક તેથી
તેમદ્રિય અપર્યાપ્તા પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ અધિક. તે થકી
ચઉરિંદ્રિય પર્યાપ્તા અને અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અધિક.
તેથી ચઉરિંદ્રિય અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ
અધિક. તે થકી અસંસી પર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ સંખ્યાત
ગુણો. તે થકી અસંસી અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય સ્થિતિબંધ અધિક.
તે થકી અસંસી અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ
અનુક્રમે દરેકમાં અધિક કહેવો.

નવરં, સંખગુણો ધિચ્ચ અમણ પજ્ઞે. ૫૦—પરંતુ એટલું
વિશેષ છે કે બેધદ્રિય પર્યાપ્તા અને અસંસી પર્યાપ્તાનો જઘન્ય
સ્થિતિબંધ સંખ્યાતગુણો કહેવો. કારણકે બમણું કે તેથી અધિક
હોય તો સંખ્યાતગુણું થાય. જેમકે એકે દ્રિય કરતાં બેધન્દ્રિયનો
૨૫ ગુણો અને ચઉરિંદ્રિય કરતાં અસંસીનો ૧૦ ગુણો છે માટે
સંખ્યાતગુણો કહ્યો, તેમન્દ્રિયના પહેલા બોલથી ચઉરિંદ્રિયનો
પહેલો બોલ બમણો છે પરંતુ તેમા ૪ બોલ આવવાથી સંખ્યાત-
ગુણો ન કહેતાં અધિક કહ્યો આ સ્થિતિબંધનું અલ્પબહુવ
ચોગને આશ્રયીને છે

તો જઈ જિટ્ઠો બંધો, સંખગુણો—તે થકી ચતિનો ઉત્કૃષ્ટ
સ્થિતિબંધ સંખ્યાતગુણો.

દેસવિરય હ્રિસઅરો—તે થકી દેશવિરતિનો જઘન્ય અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ અનુક્રમે સંખ્યાતગુણો.

સમ્મયઉ સન્નિ ચઉરો, ઠિઈખંધાણુકમ સંખગુણા. ૫૧—
તે થકી સમ્યગ્દ્રષ્ટિના ૪ સ્થિતિબંધ (પર્યાપ્તા અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય અને અપર્યાપ્તા પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ સંખ્યાત-ગુણો. તે થકી સંજોના ૪ સ્થિતિબંધ (પર્યાપ્તા અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય અને અપર્યાપ્તા પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ સંખ્યાત-ગુણો (૭૦ કોડાકોડી સાગરોપમ પ્રમાણ) છે. અહીં યતિના ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધથી ૧૦ ખોલ અંતઃ કોડાકોડી સાગરોપમ પ્રમાણ છે. તેમાં નાનામોટી અંત કોડાકોડી લેવાથી સંખ્યાતગુણા થઈ શકે.

ઉત્કૃષ્ટ અને જઘન્ય સ્થિતિબંધને વિષે પરિણામ

સવ્વાણુવિ જિટ્ઠકિઈ, અમુહા—સર્વ પ્રકૃતિ (૧૧૭) નો ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ અશુભ છે.

જ' સાઈસંકલેસોણુ, —જે માટે તે (ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધ) અતિ સંકલેશે (તીવ્ર કષાયના ઉદયે) બંધાય.

ઈઅરા વિસોહિઓ પુણુ —(૧૧૭ પ્રકૃતિની) જઘન્ય સ્થિતિ વળી વિશુદ્ધિથી બંધાય.

મુત્તુ' નરઅમરતિરિઆઉ'. ૫૨—મનુષ્ય દેવ અને તિયંચના આયુષ્યને મૂકીને.

આ ૧૧૭ પ્રકૃતિના ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિબંધમાં જે પ્રકૃતિની સ્થિતિ ૨૦ કોડાકોડી કે તેથી વધુ સ્થિતિ હોય તો અતિસંકલેશે કહેવી. અને ૨૦ કોડાકોડીથી ઓછી સ્થિતિ હોય તો તદોગ્ય સંકલેશે કહેવી. ૩ આયુમાં તદોગ્ય વિશુદ્ધિ કહેવી અને નરકા-

યુમા તથોગ્ય સંકલેશે કહેવી કારણકે અતિવિશુદ્ધિએ કે અતિ-
સંકલેશે કોઈ પણ આયુ બંધાતું નથી. આયુષ્ય હામાડોળ પરિણામે
બંધાય છે. જઘન્ય સ્થિતિ બંધમાં જે પ્રકૃતિ ક્ષપક શ્રેણિમાં
જનારી $૩+૫+૧૭=૨૫$ પ્રકૃતિમાં અતિવિશુદ્ધિ કહેવી અને બાકીની
૩ આયુ વળીને ૯૨ પ્રકૃતિમાં ક્ષપક શ્રેણિ નહિ હોવાથી તથોગ્ય
વિશુદ્ધિ કહેવી મનધ્યાયુ દેવાયુ અને તિર્યાચાયુની જઘન્ય સ્થિતિમાં
તથોગ્ય સંકલેશે કહેવી.

અપર્યાપ્તા પર્યાપ્તા જીવના જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ યોગ તથા ૧૪ જીવભેદે
સ્થિતિ સ્થાનનું અલ્પ બહુત્વ.

સુહૃમ નિગોઆઈ ખાણુપ્પ, જોગ—સૂક્ષ્મ નિગોદ (લઘ્વિ
અપર્યાપ્તા)નો ઉત્પત્તિના પહેલા સમયે અલ્પ યોગ.

બાયર ય વિગલ અમણ મણા, અપજજ લાહુ—તેથી
બાદર એકેન્દ્રિય બેધદ્રિય તેધદ્રિય ચરિન્દ્રિય અસંસી અને સંસી
(એ ૬) અપર્યાપ્તાનો જઘન્ય યોગ અનુક્રમે અસંખ્યાતગુણો.
પદર દુગુરુ,—પહેલા બે (સૂક્ષ્મ અને બાદર) અપર્યાપ્તાનો
ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાતગુણો.

પજહસિઅરો અસંખગુણો. પ૩—તેથી સૂક્ષ્મ અને બાદર
પર્યાપ્તાનો જઘન્ય યોગ અનુક્રમે અસંખ્યાતગુણો. તેથી સૂક્ષ્મ અને
બાદર એકેન્દ્રિય પર્યાપ્તાનો ઉત્કૃષ્ટ યોગ અનુક્રમે અસંખ્યાત ગુણો.
અપજત્ત તમુક્કોસો,—તે ઘટી અપર્યાપ્તા ત્રસ (બેધદ્રિય
તેધદ્રિય ચરિન્દ્રિય અસંસી અને સંસી) નો અનુક્રમે ઉત્કૃષ્ટ
યોગ અસંખ્યાતગુણો.

પજજ જહસિઅરુ—તે ઘટી પર્યાપ્તા ત્રસ (પાચ) નો જઘન્ય

યોગ અસંખ્યાતગુણો અનુક્રમે કહેવો. તે થકી પર્યાપ્તા ત્રસ (પાંચ) નો અનુક્રમે ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાતગુણો કહેવો.

સંસી પર્યાપ્તામાં ૫ ભોલ અંયાતરથી કહે છે. તેથી અનુ-
ત્તરવાસી દેવતાનો ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાતગુણો; તેથી અવેયક
દેવતાનો ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાત ગુણો, તે થકી યુગલિક તિર્યંચ
મનુષ્યનો ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાતગુણો, તે થકી આહારક શરીરીનો
ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાતગુણો, તે થકી શેષ નારકી તિર્યંચ દેવ
અને મનુષ્યનો ઉત્કૃષ્ટ યોગ અસંખ્યાતગુણો.

૪ મનોયોગ, વચનયોગ અને કાયયોગ એમ યોગ ત્રણ પ્રકારે છે
આ યોગરૂપ વીર્ય પરિણામ, આલબન અને ગ્રહણનું સાધન છે, તે આ
પ્રમાણે-યોગરૂપ વીર્ય વડે ઔદારિકાદિ શરીર પ્રાપ્તિ પુરૂગલો જીવ પ્રથમ
ગ્રહણ કરે છે, ગ્રહણ કરીને પ્રાણાપાનાદિરૂપે પરિણમાવે છે અને પરિણમાવીને
સામર્થ્ય વિશેષની સિદ્ધિને માટે તેજ પુરૂગલોનું અવલબન કરે છે (જેમ
મંદ શક્તિવાળો કોઈ મનુષ્ય નગરમાં ફરવા માટે લાકડીનું આલબન લે છે
તેમ.) તે પછી તેના આધારથી શક્તિ પ્રાપ્ત થયે છે તે પુરૂગલોને છોડી
દે છે કાર્યની નિકટતા અને જીવ પ્રદેશોનો શુભલાના અવયવ (સાકળના
અંકોડા) ની પેઠે પરસ્પર સંબંધને લીધે વીર્યનું ઓછા વત્તાપણું હોય છે.
જેમકે દુસ્તાદિગત આત્મપ્રદેશોનું ઘટાડા ઉપાડવાના કાર્યમાં નજીકપણું છે
તેની યોગ્ય વધારે, ખભા વિગેરેની તેથી ઓછી અને પગ વિગેરેની તેથી
પણ ઓછી હોય છે, આ વાત અનુભવ સિદ્ધ છે. જેકે પથર વગેરે વાગવાથી
સર્વ પ્રદેશમાં એક સાથે વેદના યાય છે તેપણુ જે આત્મ પ્રદેશોએ ધા
વાઓ હોય, ત્યાં તીવ્રતર વેદના અને તે પછીના પ્રદેશોમાં અનુક્રમે મદ,
મંદતર વેદના જાણવી

એવ કિંઈકાણા. અપજેઅર સંખગુણા,—એ પ્રમાણે (સૂક્ષ્મ
બાહર અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા આદિ ૧૪ જીવલેહને વિષે સ્થિતિ
સ્થાનો સંખ્યાતગુણો કહેવાં.

પરમ પજ ખરો અસંખ્યાગુણ. ૫૪—પરંતુ અપર્યાપ્તા
એકદ્રિયને વિષે અસંખ્યાતગુણાં સ્થિતિ સ્થાન કહેવા.

અસંખી સુધીના જીવોના સ્થિતિ સ્થાનકો સૂક્ષ્મ ક્ષેત્ર પદ્ધતિ-
પમના અસંખ્યાતમા ભાગના સમય જેટલાં છે. અપર્યાપ્તા એક-
દ્રિયમાં અસંખ્યાતગુણાં અને બાકીનામાં સંખ્યાતગુણાં સ્થિતિ
સ્થાનક કહેવાં.

૧૪ જીવસ્થાનેષુ સ્થિતિસ્થાનાહદયખહુત્વયંત્રકમ્

૧	એકદ્રિય સૂક્ષ્મ અપર્યાપ્તાના સ્થિતિ સ્થાનક સર્વે ખોટા
૨	તે થકી એકદ્રિય બાહ્ય અપર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૩	તે થકી એકદ્રિય સૂક્ષ્મ પર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૪	તે થકી એકદ્રિય બાહ્ય પર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૫	તે થકી એકદ્રિય અપર્યાપ્તાના સ્થિતિ અસંખ્યાતગુણ
૬	તે થકી એકદ્રિય પર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૭	તે થકી તેકદ્રિય અપર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૮	તે થકી તેકદ્રિય પર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૯	તે થકી ચક્રિદ્રિય અપર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૧૦	તે થકી ચક્રિદ્રિય પર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૧૧	તે થકી અસંખી પચ્ચેદ્રિય અપર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૧૨	તે થકી અસંખી પચ્ચેદ્રિય પર્યાપ્તાના સ્થિતિ સંખ્યાતગુણ
૧૩	તે થકી અસંખી પચ્ચેદ્રિય અપર્યાપ્તાના સ્થિતિસ્થાન સંખ્યાતગુણ
૧૪	તે થકી અસંખી પચ્ચેદ્રિય પર્યાપ્તાના સ્થિતિસ્થાન સંખ્યાતગુણ

પ્રતિ સમય અપર્યાપ્તાને યોગવૃદ્ધિ અને સ્થિતિભંવને વિષે
અધ્યવસાય

પદખાણુમસંખ ગુણુ વિરિચ્ચ, અપજ—શરીર પર્યાપ્તિએ
અપર્યાપ્તા જીવો પ્રત્યેક સમયે અસંખ્યાત ગુણુવીરવાળા હોય.
પર્યાપ્તા થયા પછી વીર વધે, ઘટે કે સરખુ રહે.

પદ્ધિર્મસંખ્ય લોકાકાશ, અન્યવસાય—દરેક સ્થિતિબંધે
અસંખ્યાત લોકાકાશ પ્રમાણુ અધ્યવસાય હોય.

અહિઆ, સત્તસુ—૭ કર્મને વિષે જઘન્ય સ્થિતિબંધથી ઉત્કૃષ્ટ
સ્થિતિબંધ સુધી અનુક્રમે અધ્યવસાયો અધિક કહેવા.

આઉસુ અસંખ્યગુણા. ૫૫—આયુષ્યને વિષે જઘન્ય સ્થિતિ
બંધથી ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ બંધ સુધી અનુક્રમે વધતા સમયે અસંખ્યાત-
ગુણા અધ્યવસાયો કહેવા.

એકેક સ્થિતિબંધે તેના હેતુભૂત સર્વભૂતોના મળીને
અધ્યવસાય અસંખ્યાત લોકાકાશ પ્રદેશ પ્રમાણુ હોય. આયુવર્ણને
૭ કર્મની જઘન્ય સ્થિતિ બંધે અધ્યવસાય અસંખ્યાત લોકાકાશ
પ્રદેશ પ્રમાણુ છે તે થકી સમયાધિક બીજી સ્થિતિએ વિશેષાધિક.
એમ સમય સમય અધિક કરતાં ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ સુધી કહેવું.
અને આયુને વિષે જઘન્ય સ્થિતિબંધે અસંખ્યાત લોકાકાશ પ્રદેશ
પ્રમાણુ અધ્યવસાય તે થકી સમયાધિક બીજી સ્થિતિએ અસંખ્યાત-
ગુણા, તે થકી સમયાધિક ત્રીજી સ્થિતિએ અસંખ્યાતગુણા. એમ
ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ સુધી કહેવું.

પંચેન્દ્રિયને વિષે ૬૨૦ પ્રકૃતિનો અભંધ કાળ.

તિરિ નિરયતિ જોઆણું, નરભવભ્રુઅ સચઉપદક્ષ તેમટક-
તિયંચત્રિક નરકત્રિક અને ઉદ્યોત નામકર્મ (એ ૭ પ્રકૃતિ)
નેા અભંધકાળ ૧૬૩ સાગરોપમ, ૪ પદ્યોપમ (૩ પદ્યો ૦
યુગલિકનાં અને ૧ પદ્યો. સૌધર્મના મળીને) અને મનુષ્યના
૭ ભવચુક્રા છે

ચાવર ચઉ ઈગિવિગલા, યવેસુ પાણુસીઈ સયમયરા. ૫૬-

સ્થાવર ચતુષ્ક એકેદ્રિય વિકલેદ્રિય અને આતપ (એ ૯ પ્રકૃતિ) નો અળ'ધકાળ ૧૮૫ સાગરોપમ ૪ પલ્યોપમ સૌધર્મનાં અને મનુષ્યના ૮ લવ સહિત છે

વિવેચન—હવે ઉત્તર પ્રકૃતિનો અળ'ધકાળ કહે છે. ત્યાં સર્વ પ્રકૃતિનો જઘન્યથી તો એક સમય અળ'ધકાળ હોય અને ઉત્કૃષ્ટપણે મિથ્યાત્વ સારવાદને છેદ પામતી ૪૧ પ્રકૃતિનો પ'ચેદ્રિયને વિષે અળ'ધકાળ કહે છે. તિર્થ'ચત્રિક ૩, નરકત્રિક ૩ અને ઉદ્યોતનામ ૧, એ સાત પ્રકૃતિનો મનુષ્યના પૂર્વકોડાના ૭ લવોએ યુક્ત ચાર પલ્યોપમ અને એકસો ત્રેસઠ સાગરોપમ એટલો અળ'ધકાળ હોય. એટલા કાળલગે એ સાત પ્રકૃતિ બાંધે જ નહિ, તે આ પ્રમાણે—કોઈક ગ્રણુ પલ્યોપમના આઠબાવાળો યુગલિક મનુષ્ય તે લવે એ ૭ પ્રકૃતિ^૧ ન બાંધે, નરક તિર્થ'ચમાં ઉપજવું નથી તે માટે. તે લવને અંતે સમ્યક્ત્વ પામીને એક પલ્યની સ્થિતિનો સૌધર્મ કહ્યે દેવતા ઉપજે ત્યાં પણ સમ્યક્ત્વ પ્રત્યયે એ ૭ પ્રકૃતિ ન બાંધે. ત્યાંથી મનુષ્યમા ઉપજી દીક્ષા પાળી નવને ગ્રંથેગદે ૩૧ સાગરોપમની સ્થિતિએ દેવપણે ઉપજે ત્યાં અત મુહૂર્ત પછી નિધ્યાત્વ^૨ પામે. પણ લવ પ્રત્યયેજ એ ૭ પ્રકૃતિ ત્યાં ન બાંધે અંતે સમ્યક્ત્વ પામી મરીને મનુષ્યમાં ઉપજી દીક્ષા અથવા દેશવિરતિપણું પાળી, ગ્રણુ વાર અન્યુતે જઈને ૬૬ સાગરોપમ પૂના કરીને મનુષ્યમાં અંતમુહૂર્ત મિગ્રપણું મનુષ્યની, પાળ સમ્યક્ત્વ પામી. જેવાર અનુત્તર વિમાને ૬૬ સાગરોપમ સમ્યક્ત્વકાળ કરીવી પૂરે, ત્યાં સમ્યક્ત્વ પ્રત્યયેજ એ ૭ પ્રકૃતિ ન બાંધે એટલે આ પલ્યોપમે અધિક અને અંતરે ૭ ૧૦ મનુષ્યના કર્યા તેણે ૫૮ અધિક ૧૬૩ સાગરોપમ ૮૦

મિથ્યાત્વ સાસ્વાદનના અભાવ થકી તથા ભવસ્વભાવથકી એ ૭ પ્રકૃતિ ન બાંધે. તથા સ્થાવર ચતુષ્ક ૪, એકેન્દ્રિયજાતિ ૫, વિકલેન્દ્રિય ૮ અને આતપનામ ૯, એ નવ પ્રકૃતિનો ૪ પદ્યોપમ સહિત એકસો પંચાશી (૧૮૫) સાગરોપમનો અબધકાળ હોય. તે આ પ્રમાણે:—કોઈક જીવ તમઃપ્રભાએ ૨૨ સાગરને આઠમે નારકી થઈ, અંતે સમ્યક્ત્વ પામી, મનુષ્ય થઈ, સૌધર્મ કદપે ૪ પદ્યને આઠમે દેવતા થઈ, મનુષ્ય થઈ સંયમ પાળી પૂર્વોક્ત પેઠે નવમા ઐવેયકાદિકે ૧૬૩ સાગરોપમ પૂરે, એવં ૧૮૫ સાગરોપમ ૪ પદ્યોપમ અને ૮ ભવ સુધી એ ૯ પ્રકૃતિ ભવ પ્રત્યયે તથા સમ્યક્ત્વ પ્રત્યયે ન બાંધે.

૧ આ સાત પ્રકૃતિ નારક તિર્યગ પ્રાયોગ્યજ બંધાય છે અને તે ગતિમા યુગલિક જાયજ નહિ માટે.

અપદમ સંઘયણાગિઈ, ખગઈ—પહેલા વિના ૫ સંઘયણ, ૫ સસ્થાન અશુભ વિહાયોગતિ.

આણુ મિચ્છદુહગથીણુ તિગં—અનંતાનુબંધી.—૪ મિથ્યાત્વ દુર્ભગ ત્રિક થીણુદ્વિત્રિક

નિઅ નપુ ઇત્થિ દુતીસં—નીચગોત્ર નપુંસકવેદ સ્ત્રીવેદ (એ ૨૫ પ્રકૃતિ)નો ૧૩૨ સાગરોપમ મનુષ્યના ૬ ભવ યુક્ત પણિંદિસુ અબધકિઈ પરમા. ૫૭—ઉત્કૃષ્ટ અબધકાળ પંચેન્દ્રિયને વિષે જાણવો.

વિજયાઈસુ ગેવિજજે, તમાઈ દહિસય દુતીસ તેમ્પટકં. પણુસીઈ—વિજયાદિને વિષે, ઐવેયક અને વિજયાદિને વિષે, તમ પ્રભા ઐવેયક અને વિજયાદિને વિષે ગયેલ જીવનો.

ઉત્કૃષ્ટ અખંધકાળ અનુક્રમે ૧૩૨ સાગરોપમ, ૧૬૩ સાગરોપમ અને ૪ પલ્યો. અને ૧૮૫ સાગરોપમ ૪ પલ્યોપમ અનુક્રમે નરભવો ૬, ૭, ૮. (વડે) ચુકત હોય.

એ ૨૫ પ્રકૃતિનો અખંધકાળ ૧૩૨ સાગરોપમ. તે આ પ્રમાણે અહીં મનુષ્ય ભવે સમ્યક્ત્વ સહિત ચારિત્ર પાળી ૩ વાર અચ્યુતે જઈ ૬૬ સાગરોપમ સાધિક ક્ષયોપશમ સમકિતનો કાળ પૂર્ણ કરી મનુષ્ય ભવમાં અંતર્મુદ્દર્ત મિશ્રપાણું અનુભવી, સમ્યક્ત્વ પામી ચારિત્ર પાળી બે વાર વિજયાદિમાં જઈ ૬૬ સાગરોપમ પૂર્ણ કરી કુલ ૧૩૨ સાગરોપમ સુધી મિશ્રાદિ

પંચેન્દ્રિયને વિષે ઉત્કૃષ્ટ અખંધ કાળ. ગાથા ૫૬ થી ૫૮

જ્ઞા.	દ.	વે	ગો.	આ.	ના	ગો.	અં.	ઉત્કૃષ્ટ અખંધકાળ
...	૨	૫	૧૬૩ સાગરોપમ ૧ પલ્યોપમ (૩ પલ્યોપમ યુગલિક. ૧ પલ્યોપમ સૌધર્મ)
...	૬	૧૮૫ સાગરોપમ સૌધર્મના ૪ પલ્યોપમ પૂર્વ કોડી વર્ષના ૮ ભવ મનુષ્યના
...	...	૬	...	૭	...	૧૪	૧	૧૩૨ સાગરોપમ પૂર્વ કોડી વર્ષના ૬ ભવ મનુષ્યના.
...	૮	૧	૫	...	૪-૫ મે ગુણકાળે બંધાતી દેશાન પૂર્વ કોડી વર્ષ સુધી સાધ ન બાધે.
૫	૧	૨	૧	૧	૩૪	૧	૫	અંતર્મુદ્દર્ત ઉત્કૃષ્ટો ૧૦મા ગુણકાળ સુધી બંધાતી દિવસના ગુણકાળે અખંધક થતે ૧૦મા થી ન બાધે ત્યાં સુધી

શુભ્રકાણાં હોવાથી એ ૨૫ પ્રકૃતિ ન ણાંધે. એ ઉપરાંત સિદ્ધાંતના મતે ણાંધે અથવા અબંધક થાય. એ ૪૧ પ્રકૃતિ વિના ખાકીની ૭૯ પ્રકૃતિમાંથી અપ્રત્યાખ્યાનીય-૪ મનુષ્યત્રિક વજ્રરૂપલનારાચ ઔદારિક દ્વિક પ્રત્યાખ્યાનીય-૪ એ ૧૪ પ્રકૃતિ દેશોન પૂર્વ કોડી સુધી સંયત ન બાધે. ખાકીની ૬૫ પ્રકૃતિ પ્રમત્તથી સૂક્ષ્મસંપરાય સુધીની. જ્ઞાનાંપ, દર્શનાં૬ વેદનીય ૨, મોહનીય ૧૧, દેવાયુ, નામની ૩૪, ઉચ્ચગોત્ર અંતરાય-૫નો ઉત્કૃષ્ટ અબંધકાળ અંતર્મુદૂર્ત હોય

૭૩ અધ્રુખાંધીનો ઉત્કૃષ્ટ જઘન્ય નિરંતર બંધ

સયય બંધો, પદલતિગં સુર વિઉવિ દુગે. ૫૮—સુરદ્વિક અને વૈક્રિયદ્વિકનો નિરંતર બંધ ૪ પલ્યોપમ હોય (યુગલિક બાંધે) સમયા દસંખંકાલં, તિરિદુગ નીએસુ —તિયંચ દ્વિક અને નીચગોત્રનો નિરંતર બંધ સમયથી માંડીને અસંખ્યાતકાળ. (તેઉ વાઉ અને તમસ્તમપ્રભા નારકી ણાંધે) આઉ અંતર્મુદુ—આયુ ૪નો નિરંતર બંધ અંતર્મુદૂર્ત (આયુનો બંધ એટલો જ છે.)

ઉરલિ અસંખ પરદા—ઔદારિક શરીરને વિષે નિરંતર બંધ અસંખ્યાત પુદ્ગલ પરાવર્ત (એકે દ્વિયમાં વનસ્પતિ ણાંધે)

સાયકિર્થ પુવ્વકોડૂણા. ૫૯—શાતાવેદનીયનો નિરંતર બંધ દેશોન પૂર્વકોડી વર્ષ અપ્રમત્તથી સયોગી સુધી ણાંધે

જલહિ સયં પાણુસીયં, પરદુસ્સાસે પણિંદિ તસચઉગે—પરાઘાત ઉચ્છવાસ પચેંદ્રિય જાતિ અને ત્રસચતુષ્કનો નિરંતર બંધ ૧૮૫ સાગરોપમ.

અત્તીસં સુહૃદિહગઈ, પુરુષ સુભગતિગુચ્ય ચઉરસે. ૬૦—
 શુભવિહાયોગતિ પુરુષવેદ સુભગત્રિક ઉચ્ચગોત્ર અને
 સમચતુરસનો ૧૩૨ સાગરોપમ

પરાધાત અને ઉચ્છવાસ પર્યાપ્તા સાથે જ બંધાય, માટે
 તેની પ્રતિપક્ષી અપર્યાપ્ત, પંચેન્દ્રિયની પ્રતિપક્ષી એકેન્દ્રિયાદિ-૪ જાતિ
 સ્થાવર ચતુષ્કના ત્રસચતુષ્ક. પ્રતિપક્ષી પ્રકૃતિઓ ૧૮૫ સાગરોપમ,
 ૪ પદ્યો. પૂર્વકેાડીના ૮ ભવ સુધી મિથ્યાત્વના અભાવથી તથા
 જ્યેષ્ઠેકમા ભવસ્વભાવે ન બંધાય. તથા શુભવિહાયોગતિ આદિની
 પ્રતિપક્ષી અશુભ વિહાયોગતિ સ્ત્રીવેદ નપુંસકવેદ હર્ભગત્રિક નીચગોત્ર
 અને ૫ સંસ્થાન એ પ્રકૃતિઓ તો મિથ્યાત્વ સાસ્વાદને બંધાય છે
 અને ૧૩૨ સાગરોપમ સુધી એ બે શુભઠાણું હોતા નથી માટે
 ન બંધાય.

મસુખગઈ જઈઆગઈ, સંઘયણાહાર નિરય જોઅદુગં—
 શુભ વિહાયોગતિ અશુભ જાતિ-૪ અશુભ સંસ્થાન-૫

શુભ સંઘયણ-૫ આહારકદિક નરકદિક ઉદ્યોતદિક (ઉદ્યોત આતપ)
 ૨ સુભ જન્મ થાવર દમ્ભ,—સ્થિર શુભ યદા રથાવગ દશક
 ઇત્થી દુનુઅલસસાયઃ. ૬૧—નપુંસકવેદ સ્ત્રીવેદ હાત્યાદિ
 યુગ. અને અશાતા (એ ૪૧ પ્રકૃતિ)નો

યાદન સુહૃદ્—નિરંતર બંધ ત્રસચક્ષી મારીને અંત-
 ર સુધી (અશુભબંધી છે માટે.)

ગા જિણુ વદરિ ઉરહુવગેસુ. તિત્તીસયરા પરસો,—
 તેક જિનનામ વજરપલ નાનાચ અને ઐહારિક ઉપાંગને
 નિરંતર બંધ રહ સાગરોપમ સુધી (અનુનન્વાત્તી
 દેવ બાને)

૭૩ અદ્રિવર્ણધી અને ૪૭ દ્રુવર્ણધીના ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન્ય નિરંતર અંધકાળ, ગા. ૫૮ થી ૬૨

સા.	દ.વે	મેા	આ	નામ	ગો	અં	ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન્ય નિરંતર અંધકાળ ગા. ૫૮ થી ૬૨
—	—	—	—	૪	—	—	૩ પલ્યોપમ સુધી યુગાનિક મનુષ્ય તિર્યંચ
—	—	—	—	૨	૧	—	અસખ્યાતો કાળ. તેહ વહિકાય અને ૭મી નારકી.
—	—	—	૪	—	—	—	અંતર્મુહર્ત.
—	—	—	—	૧	—	—	અસખ્યાત યુગલ પરાવર્ત. એકે દ્રિયમા વન૦
—	૧	—	—	—	—	—	૯ વર્ષ ઉણૂ પૂર્વકાડી અપ્રમત્તથી સયોગી સુધી.
—	—	—	—	૭	—	—	૧૮૫ સાગરો ૪ પલ્યો પૂર્વકાડી વર્ષના ૮ ભવ મનુષ્યના
—	—	૧	—	૫	૧	—	૧૩૨ સાગરોપમ પૂર્વકાડી આયુવાળા ૬ ભવ મનુષ્યના.
—	૧	૬	—	૩૪	—	—	૧ સમયથી અંતર્મુહર્ત સુધી
—	—	—	—	૫	—	—	૩૩ સાગરોપમ સુધી. અનુત્તર વાસી દેવ
૫	૯	૧૯	—	૯	—	૫	{ દ્રિવર્ણધી ૪૭ અભવ્યને અનાદિ અનંત ભવ્યને અનાદિ સાંત પતિતને સાદિ માંત
—	—	—	૪	૧	—	—	અંતર્મુહર્ત અદ્રિવર્ણધી હિવાથી જ્ઞાન્ય નિરંતર અધ
—	૨	૭	—	૫૭	૨	—	૧ સમય " " " " "

અંતર્મુહ લહુવિ આઉ જિણે. ૬૨—૪ આયુધ્ય અને જિનનામનો જઘન્ય નિરંતર બંધ અંતર્મુહૂર્ત.

આયુબંધનો કાળ અંતર્મુહૂર્તજ હોય તથા જિનનામ બાંધતો ઉપશમ શ્રેણિએ ચઢે ત્યાં જિનનામનો અબંધક થઈ પાછો પડે ત્યાં અંતર્મુહૂર્ત સુધી જિનનામ બાંધી ફરી બીજીવાર ઉપશમ શ્રેણિ કરતો અબંધક થાય ત્યારે અંતર્મુહૂર્ત સુધીજ જિનનામનો બંધ પામીએ પણ ૧ સમય ન હોય. બાકીની અધુવબંધી ૬૮ પ્રકૃતિનો જઘન્ય નિરંતર બંધ ૧ સમય. આ નિરંતર બંધ વ્યવહાર રાશિ જીવને આશ્રયીને કહ્યો છે. અવ્યવહાર રાશિ જીવને આશ્રયીને અનંતો કાળ થાય.

૮૨ પાપ પ્રકૃતિ અને ૪૨ પુણ્ય પ્રકૃતિના તીવ મંદરસમાં કપાય તિવ્વે. અમુહ મુહાણું, સંકેસ વિસોદિઓ—અશુભ અને શુભ પ્રકૃતિનો તીવરસ અનુક્રમે સંકલેશ અને વિશુદ્ધિ વડે બંધાય. વિવળજયઓ, મંદરસો—અશુભ અને શુભ પ્રકૃતિનો મંદરસ વિપરીત (અનુક્રમે વિશુદ્ધિ અને સંકલેશ) વડે

ગિરિ મહિરય, જલ રેહા સરિમ કસાએહિ. ૬૩—પર્વત પૃથ્વી રેતી અને જલ રેખા સરખા કષાયો વડે બંધાય

વિવેચન—ઈહા રાગાદિકને વશ થઈ જીવ સિદ્ધને અનંતને ભાગે અને અભવ્યથી અનંતશુણા એટલા પરમાણુએ નિષ્પન્ન કર્મસ્થાનનાં દલિયાં જૂદા જૂદાં સમયે સમયે ગ્રહે છે. તે દલિયાંને વિષે પરમાણુ ત્રીસ કષાયના વિગ્રેષ થઈ સર્વ જીવ થઈ અનંતશુણા અનુભાગ (રસ) ના અવિભાગ પલિન્દેહ કરે. જે કેવળીની ભુદિએ ઉદે તો પણ અત્યંત મૃદમ અનુભાગનો અશ. અતિ

મળી ૭, પુરૂષવેદ ૧ અને સંનવલન કપાય ૪, એવં ૧૭ પ્રકૃતિ એકઠાણિયે, બેઠાણિયે, ત્રિઠાણિયે અને ચારઠાણિયે, એમ ચારે પ્રકારના રસયુક્ત બંધાય ત્યાં અનિવૃત્તિબાદર શુભઠાણના સંખ્યાતા ભાગ ગયે થકે એ ૧૭ પ્રકૃતિનો એકઠાણિયો રસ બંધાય. શેષ ૧૦૩ પ્રકૃતિને રસ બેઠાણિયો, ત્રિઠાણિયો, ચૌઠાણિયો બંધાય પણ એકઠાણિયો ન હોય જે ભણી અશુભનો એકઠાણિયો રસ તે અનિવૃત્તિબાદર શુભઠાણના સંખ્યાતા ભાગ પછી જ હોય અને ત્યાં તે એ સત્તર વર્ણને અનેરી અશુભ પ્રકૃતિનો બંધન નથી, તે માટે શેષ ૬૩ અશુભ પ્રકૃતિનો એકઠાણિયો રસ ન બંધાય. અને જે કેવળ જ્ઞાનાવરણીય ૧, અને કેવલદર્શનાવરણીય ૨, એ બે ત્યાં અશુભ બંધાય છે, પણ તે તો સર્વઘાતી છે માટે ત્યાં બેઠાણિયો જ રસ બંધાય પણ એકઠાણિયો ન બંધાય. અને શુભ પ્રકૃતિનો તો એકઠાણિયો રસ ન હોય જે માટે સંકલેશ સ્થાનક અને વિશુદ્ધિ સ્થાનક એ બે અસંખ્યાત લોકાકાંક્ષા પ્રદેશ તુલ્યજ છે, તો પણ વિશુદ્ધિ સ્થાનક કાંઈક અધિક છે. કેમકે ઉપશામક જેટલે વિશુદ્ધિ સ્થાનકે ચઢે છે તે પડતો પણ તેટલે સંકલેશ સ્થાનકે પાછો ઉતરે છે, એટલે તે તુલ્ય છે અને ક્ષપક જે વિશુદ્ધાધ્યવસાય સ્થાનકે ચઢે છે તેથી પાછો ઉતરતો નથી તે માટે એટલા વિશુદ્ધિસ્થાનક અધિક છે, તે માટે અતિ વિશુદ્ધિએ વર્તતો શુભ પ્રકૃતિનો ચૌઠાણિયો રસ બાંધે અને અતિ સંકલેશે વર્તતાને તો શુભ પ્રકૃતિ બંધેજ ન આવે અને જે વૈક્રિયાદિક શુભ પ્રકૃતિ નરક યોગ્ય બાંધે તો તે અતિ સંકલિષ્ટપણે બેઠાણિયે રસેજ બાંધે, શુભનો સ્વભાવ જ એવો છે કે જે મધ્યમ અધ્યવસાય સ્થાનકે શુભ બંધાય તે પણ બેઠાણિયા લગે જ બંધાય,

તેથી શુભ પ્રકૃતિનો એકઠાણિયા રસનો બંધ ન જ હોય.

એકઠાણિયાદિ રસનું દ્રષ્ટાંત

નબુચ્ચુરસો આડળે,—લીંબડા અને શેરડીનો સ્વાભાવિક રસ (એકઠાણિયો)

દુતિ ચઉ ભાગ કદિ ઇક્કભાગતો, ઇગઠાણાઈ—જે ત્રણ ચાર ભાગને ઉકાળીને એક ભાગ બાકી રહે તે એકઠાણિયા વિગેરે અસુહો, અસુહાણુ સુહો સુહાણુંતુ ૬૫—અશુભ પ્રકૃતિનો અશુભ રસ બાણુવો અને શુભ પ્રકૃતિનો વળી શુભ રસ બાણુવો.

૧૭ પ્રકૃતિના એકઠાણિયા રસના સ્પર્શક અસંખ્યાતા હોય તે સ્પર્શકમાં અનુક્રમે રસ અનંતશુભ બાણુવો એવી રીતે બે ત્રણ ચારઠાણિયા રસનાં સ્પર્શક બાણુવાં

પુણ્ય પાપ પ્રકૃતિને વિષે ઉત્કૃષ્ટ રસ બંધના સ્વામી તિલ્લમિગ થાવરાયવ, સુરમિચ્છા—એકેંદ્રિય સ્થાવર અને આતપનામ કર્મના ઉત્કૃષ્ટ રસબંધને (ઇશ્વાન સુધીના) મિથ્યાદ્રષ્ટિ દેવ કરે.

વગલ સુદુસ નિરયતિગં. તિરિ મણુઆઉ તિરિનરા—વિકલેન્દ્રિયત્રિક સૂક્ષ્મત્રિક નરકત્રિક તિર્યંચાણુ અને મનુષ્યાણુ (એ ૧૧ પ્રકૃતિ)નો મિથ્યાદ્રષ્ટિ તિર્યંચ અને મનુષ્યે ઉત્કૃષ્ટ રસ બંધ કરે તિરિદુગ છેવટું સુરનિરયા. ૬૬—તિર્યંચદિક અને છેવટું સુધયણુનો મિથ્યાદ્રષ્ટિ દેવ અને નારકી ઉત્કૃષ્ટ રસ બંધ કરે

પુણ્યની પ્રકૃતિનો ઉત્કૃષ્ટ રસ હાપક ઐશ્વર્ય અતિવિશુદ્ધતાએ બાપે ઐશ્વર્ય વિનાના શુભાણુ તત્ત્વોએ વિશુદ્ધતાએ બાપે પપની પ્રકૃતિનો ઉત્કૃષ્ટ રસ મિથ્યાદ્રષ્ટિ અતિ સ્ફુલ્લેશ્વરતાએ અને તત્ત્વોએ

સંકલેશતાએ બાંધે. ઇશાન સુધીના દેવો એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય પ્રકૃતિને, સનત્કુમારદિથી સહસ્રાર સુધીના દેવો પચેન્દ્રિય તિર્યંચ પ્રાયોગ્ય પ્રકૃતિને, મનુષ્ય અને તિર્યંચ નરક પ્રાયોગ્ય પાપ પ્રકૃતિને અતિ સંકલેશતાએ બાંધે. નરકાયુ મધ્યનાં ૪ સંઘયણુ અને ૪ સંસ્થાન હાસ્યરતિ પુરૂષવેદ અને સ્ત્રીવેદ તથોગ્ય સંકલેશતાએ અને બાકીની પાપ પ્રકૃતિઓ અતિ સંકલેશતાએ બાંધે.

એકેન્દ્રિય અને સ્થાવરને અતિ સંકલેશે અને આતપને તથોગ્ય વિશુદ્ધિએ ભવનપતિથી ઇશાન સુધીના દેવો ઉત્કૃષ્ટ રસે બાંધે નરકદ્વિક અતિ સંકલેશતાએ, વિકલેન્દ્રિય ત્રિક સૂક્ષ્મત્રિક અને નરકાયુ તથોગ્ય સંકલેશે, તથા તિર્યંચાયુ મનુષ્યાયુ તથોગ્ય વિશુદ્ધતાએ મનુષ્ય અને તિર્યંચ બાંધે. તિર્યંચદ્વિક ભવનપતિથી સહસ્રાર સુધીના દેવ અને નારકી અતિ સંકલેશે બાંધે અને છેવટ્કા સંઘયણુને સનત્કુમારથી સહસ્રાર સુધીના દેવ અને નારકી અતિ સંકલેશતાએ બાંધે. ઉત્કૃષ્ટ રસભંધનો કાળ ૧ કે ૨ સમય જાણવો અને જઘન્ય રસભંધનો કાળ ૧ થી ૪ સમય સુધી જાણવો. વિઉગ્ધિવ સુરાહારગદ્ગાં—વૈકિયદ્વિક દેવદ્વિક આહારકદ્વિક સુખગદ્ વસ્યઉતેઅ જિણુસાય—શુભવિહાયોગતિ વર્ણ-ચતુષ્ક તૈજસ ચતુષ્ક (તૈજસ કાર્મણ અશુરલધુ નિર્માણ) જિનનામ શાતા વેદનીય.

સમચઉ-પરધા તસદસ—સમચતુરસ પરાધાત તસદશક (ત્રસાદિ-૯ યશ)

પણિંદી સામુચ્ય ખવગા ઉ. ૬૭—પચેન્દ્રિય ઉચ્છવાસ અને ઉચ્ચગોત્ર (એ ૩૨ પ્રકૃતિ)નો ઉત્કૃષ્ટ રસભંધ ક્ષપક (શ્રેણિવાળા અપૂર્વકરણ અને સૂક્ષ્મ સંપરાયે) વળી કરે

જ્ઞાતા યશ્ચ અને ઉચ્ચગોત્રને સૂક્ષ્મ સંપરાય ક્ષપક ચરિમ સમયવર્તા ઉત્કૃષ્ટ રસે બાધે બાકીની ૨૯ પ્રકૃતિઓ દેવ પ્રાયોગ્ય બંધના વિગ્રહેદ સમયે અપૂર્વકરણે ક્ષપક ઉત્કૃષ્ટ રસે બાધે.

તમસ્તમગા ઉજ્જેઝ્ઞ—તમસ્તમપ્રભા નારકના જીવે ઉદ્યોત-નામને ઉત્કૃષ્ટ રસે બાધે સમ્યક્ત્વ પામતાં મિથ્યાત્વના ચરિમ સમયે. અમરમુર મણુઝ-ઉરલદુગં વધરિ—સમ્યદ્રગ્ણિ દેવ મનુષ્ય-દ્વિક ઔદરિકદ્વિક અને વજ્રધ્વલ નારાય સધયજીને તદ્યોગ્ય વિશુદ્ધિએ ઉત્કૃષ્ટ રસે બાધે (વિશુદ્ધ થવાનાં કારણે નંદીસરાદિ-યાત્રા, જિનવાણી શ્રવણ અને કલ્યાણકના પ્રસંગે.)

અપમત્તો અમરાઉ—અપ્રમત્ત યતિ દેવાજીને ઉત્કૃષ્ટ રસે બાધે. તદ્યોગ્ય વિશુદ્ધિએ

ચઉગર્ધ મિચ્છા ઉ એસાણું.૬૮—ચારે ગતિના મિથ્યાદ્રગ્ણિ વળી બાકીની (૬૮) પ્રકૃતિને બાધે

મધ્યનાં ૪ સંધયજી ૪ સંસ્થાન હાસ્ય રતિ પુરુષવેદ અને સ્ત્રીવેદ એ ૧૨ પ્રકૃતિ તદ્યોગ્ય સંકલેશે અને બાકીની જ્ઞાનાં ૫ દર્શનાં ૯ અજ્ઞાતા મોહનીયની-૨૨ વર્ણચતુષ્ટ અસ્થિરષ્ટક અગુલ વિહારોગતિ હુંડક ઉપધાત (એ ૧૩ નામની) નીચગોત્ર અંતરાય ૫ એ ૫૬ પ્રકૃતિઓ અનિસંકલેશે ચારે ગતિના મિથ્યાદ્રગ્ણિ બાધે.

મદ (જપન્ય) રત્ન બંધના રવામી.

ધીણુતિગં આણુ મિચ્છાં. મંદરસં સંજસુન્સુહો । મચ્છો,—મીડુદ્ધિત્રિ અનંતનુબંધ ૪ અને મિથ્યાત્વ મોહનંદને મંદ (જપન્ય) રસે સંયરાની સન્સુખ ધવેદ મિથ્યાદિ બાધે તદ્યોગ્ય વિગ્રહે.

ઉદ્દેશ્ય રસ બંધના સ્વામી ગાથા ૬૬ થી ૬૮

શા. નં.	૬	૭	૮	આ	નામ	ગો	અં.	સ્વામી અને પરિણામ
—	—	—	—	—	૩	—	—	ધ્યાન મુધીના મિથ્યાની દેવ ૨ અતિ સંકલેશો
—	—	—	—	૩	૮	—	—	મિથ્યાત્વીતિગંચ-મનુષ્ય ૭ તલોગ્ય સંકલેશો
—	—	—	—	—	૩	—	—	૨ અતિસંકલેશો ૨ તલોગ્ય વિશુદ્ધિ
—	—	—	—	—	૧	૧	—	દેવ નારકી અતિસંકલેશો ભવનપતિયી મંદસ્વાર મુધીના
—	—	—	—	૨૯	—	—	—	તિયંચદિદને અને છેવટું ત્રીગતી સદસ્વાર મુધીના
—	—	—	—	૧	—	—	—	મુક્ત મ પગથી
—	—	—	—	૧	—	—	—	અપ્રવંકલ્યના ૬૬ ભાગે
—	—	—	—	૫	—	—	—	સાતમી નારકી સમકિત પામતા તલોગ્ય વિશુદ્ધિએ
—	—	—	—	—	—	—	—	સમ્યક્ત્વા દેવ તલોગ્ય વિશુદ્ધિએ
—	—	—	—	—	—	—	—	આપ્રમત્ત થતિ તલોગ્ય વિશુદ્ધિએ
૫	૯	૧	૨૬	—	૧	—	—	ચારેગતિના મિથ્યાત્વી ૧૨ તલોગ્ય મંકલેશો

મધ્યના ૪ સંવર્ણ ૪ મંસ્વાન કામ્ય ગતિ પુરૂષેવંદ્રી વેદ (૧૨) તલોગ્ય મંકલેશો, આક્રીની ગાનાં ૫
 દર્શનાં ૯ અગાતા મોહનીયની-૨૨, વર્ણુચતુષ્ક અગિયરમ દેક. અસુમ વિદ્યારોગિનિ ૬૬૬ ઉપધાન [૧૩]
 નીચોગાન ૩૦ તંગા-૫ એ પદ અતિસંકલેશ

ખચ તચ કસાય ચવિરય, દેસ—ખીન કપાયને ચવિરતિ
સમ્યદ્દષ્ટિ અને ત્રીન કપાયને દેશવિરતિ જઘન્ય રસે સંયમની
સન્મુખ થયેલ ખાંધે. તથોગ્ય વિશુદ્ધે. મતાંતરે ખીન કપાયને
ચવિરતિ દેશવિરતિની સન્મુખ થયેલ ખાંધે પરંતુ દેશવિરતિ કરતાં
સર્વ વિરતિ સન્મુખ થયેલની વિશુદ્ધિ વધારે હોય.

પ્રમત્તો ચાર્થ શોચે. ૬૯—પ્રમત્તયતિ અગતિ અને શોકને
મંદરસે અપ્રમત્તની સન્મુખ થયેલ ખાંધે. તથોગ્ય વિશુદ્ધે.

અપસાઈ હારગ દુગં, —અપ્રમાદી (અપ્રમત્ત) મુનિ આહારક
દ્વિધને મંદરસે ખાંધે. પ્રમત્તે જતાં તથોગ્ય સંકલેશે.

દુનિદ ચાચુવર હાસ રઈ કુચ્છા. લયસુવધાય ચપુવો, —
બે નિદ્રા અગુચ તર્ણાદિ—૪ હાસ્ય રતિ જુશુસા લય અને ઉપ-
ધાતને ક્ષપક ડ્રેજિએ અર્પકરણે પોતપોતાના બધોચ્છેદને સમયે
મંદ રસે ખાંધે અતિવિશુદ્ધિએ.

ચાનિગદી પુરિસ સંજલણે. ૭૦—અનિવૃત્તિ શુભકાણવાળો
દાપક પ્રદપ્તેદ અને સંજલન કપાયને પોતપોતાના બધોચ્છેદ
સમયે મંદરસે ખાંધે. અતિવિશુદ્ધિએ

વિગદાવરણે સુહુરો. —૫ ચાંતગય, ૫ જા પચ્છ ૪ દશના-
નમઃ બે ૧૪ પ્રકૃતિને મૂલન. સંપરગી ક્ષપક અસ સમયે : ૬
રસે ખાંધે અતિવિશુદ્ધિએ

ચાનિગદી સુહુચ વિગદનિગ આદિ. વેદવિનિગદ-
મૂલનત્રિપ્તિ વિદિગદિગદ ૪ ચાચુ વેદિય ષટક (વેદવિનિગદ-
વેદિ-વિદિગદ) મુલન અને તિર્યચ મૂલન : ૭
વિદિગદ મુલન તથોગ્ય વિશુદ્ધિ ખાંધે : ૮
સંકલેશે

રસબંધ ક્ષપક, સૂક્ષ્મ સંપરાયના અંત્યે, મૂળકર્મ મોહનીય અને સંજવલન. ૪ અનિવૃત્તિના ૨-૩-૪-૫ માં ભાગે, ભય કુશ્મ અપૂર્વકરણના અંત્યે, ઉપધાત અને અશુભવર્ણાદિ ૪ અપૂર્વકરણના ૬ઠા ભાગે; નિદ્રા પ્રવલ્લનો પહેલા ભાગે કરે. પ્રત્યાખ્યાનીયનો દેશવિરતિએ, અપ્રત્યાખ્યાનીયનો અવિરતિએ, થીલુદ્ધિત્રિક અને તાનુ-બધી ૪ અને મિથ્યાત્વનો મિથ્યાત્વ શુણ્ઠાણના અંત્યે જઘન્ય રસબંધ બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ અને તેનો અબંધક થાય ત્યારે અધ્રુવ. એ સર્વ પ્રકૃતિનો અજઘન્ય બંધ તે ઉપશમ શ્રેણિથી પડતો અથવા બંધ વિચ્છેદથી પડતો બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ. એ ઉપરનાં શુણ્ઠાણાં નથી પામ્યો તેને અનાદિ. અભવ્યને ધ્રુવ અને ભવ્યને ઉપરનાં શુણ્ઠાણે ચઢીને તે પ્રકૃતિનો બંધ વિચ્છેદ કરશે તે માટે અધ્રુવ. એ ધ્રુવબધી પાપ પ્રકૃતિનો ઉત્કૃષ્ટ અનુત્કૃષ્ટ રસ બંધ મિથ્યાદષ્ટિ સંસી પચોદ્રિય પચોત્તો એ બંને બંધને પરાવર્તે કરે. જ્યારે તે બંધ બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ અને બાંધી રહ્યા પછી અધ્રુવ. મૂળ ગોત્ર કર્મને અંતર્ગત નીચ ગોત્રનો જઘન્ય રસ બંધ સાતમી નારણીનો જીવ સમ્યક્ત્વ પામતાં મિથ્યાત્વના ચરમ સમયે કરે. તે બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ અને સમ્યક્ત્વ પામે ત્યારે અધ્રુવ. તે જ જીવ સમ્યક્ત્વથી પડતો નીચગોત્રનો અજઘન્ય બંધ બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ. એ શુણ્ઠાણું નથી પામ્યો તેને અનાદિ. અભવ્યને ધ્રુવ અને ભવ્યને નીચગોત્રનો અધ્રુવ. એનો ઉત્કૃષ્ટ બંધ ઉચગોત્રને આશ્રયીને ક્ષપક સૂક્ષ્મ-સંપરાયના અંત્યે બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ અને ક્ષીણ મોહિ વત્ય ત્યારે અધ્રુવ. ઉચગોત્રનો અનુત્કૃષ્ટ બંધ ઉપશાંત મોહિથી પડતા સૂક્ષ્મ સંપરાયે બાંધવા માંડે ત્યારે સાદિ, એ શુણ્ઠાણું

નધી પામ્યા તેને અનાદિ. અલવ્યને નીચગોત્રને આશ્રયી ધ્રુવ અને
લવ્યને અધ્રુવ. શેષ અધ્રુવખંધી ૭૩ પ્રકૃતિ અને મૂળકર્મમાં
આયુનો જઘન્ય અજઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ અને અનુત્કૃષ્ટ એ ચારે પ્રકારનો
રસખંધ તે સાદિ અને અધ્રુવ એ બે ભેદે જ હોય. અધ્રુવખંધી
અને પરાવર્તમાન છે માટે

૬ મૂળકર્મમાં એકેકીના ૧૦ એટલે ૬૦ ભાગા. ગોત્રના ૧૨
અને આયુના ૮ મળીને મૂળકર્મના ૮૦ ભાગા. ૪૭ ધ્રુવખંધી
એકેકીના ૧૦ એટલે ૪૭૦ ભાગા અને અધ્રુવખંધી ૭૩ના એકેકીના
૮ એટલે ૫૮૪ ભાગા અને મળીને ૧૦૫૪ ભાગા અને મૂળ
પ્રકૃતિના ૮૦ ભાગા ઉમેરતા ૧૧૩૪ રસખંધના ભાગા થાય

૮ પ્રકારની ગ્રહણ યોગ્ય અને અગ્રહણ યોગ્ય વર્ગણાનું સ્વરૂપ
દ્વિગ દ્વિગ. જુગાર્ધ જ અલવણુંત ગુણિઆણું, ખંધા
ઉરલોચિઆ વગ્ગણાઉ, —એક બે ત્રણથી માહીને યાવત અભ-
વ્યથી અનંતગુણા પરમાણુવાળા રક ધો ઔદારિકનં ગ્રહણ કરવા
યોગ્ય (જઘન્ય) વર્ગણાવાળા થાય છે.

તત્ત્વ અગ્રહણુંતરિઆ. ૭૫—તેમજ (એકેક પર્માણુની વૃદ્ધિએ)
ગ્રહણ યોગ્ય વર્ગણાના આતરે અગ્રહણ યોગ્ય વર્ગણા હોય છે
એમેવ વિલિવ્યાહાર, —એ પ્રકારે જ (ઔદારિકની ગ્રહણ યોગ્ય
અને અગ્રહણ યોગ્ય વર્ગણાની ભેગ વૈદિય આહાનક.

તેમ ભાસાણુપાણુ રાણુ ક્રમે. —તેમજ લાધા 'લાનો'પાસ
મન અને કાર્મણ (એમ ૮ વર્ગણા છે)

સુદૃશ ક્રમાવગારો. હિણાણું શુદ્ધ આસાંખસો. ૭૬—
એ નાદે વર્ગણા અનુક્રમે રૂઝા જાતી અને તેની અવગાહના

એગપએસોગાઠં,—એક (આત્મ પ્રદેશોદ્ધી અભિન્ન) આકાશ પ્રદેશોને વિષે અવગાહી રહેલ (કાર્મણ દલિકને)

।નઅ સવ્વપએસઓ ગાહેઠ જિઓ,—જીવ પોતાના સર્વ આત્મ પ્રદેશોની અહુણ કરે છે

થોવો આઉ તદ્દસો,—તે (કાર્મણ દલિક)નો ભાગ આયુકર્મને થોડો પરિણમે (લવમા ૧ વખત અંતર્મુહૂર્ત સુધી ગાંધાય છે તેથી થોડા કાળમાં આયુનાં ઘણાં દલિક મેળવવાં પડે તેગજ તેની સ્થિતિ સર્વથી ચોછી છે.)

નામે ગોઓ સમો અહિઓ. ૭૬—નામ અને ગોત્રને વિષે માંહોમાંહે સરખો અને આયુ કર્મથી અધિક.

વિગ્ધાવરણે મોહે,—અંતરાય જ્ઞાનાવરણીય અને દર્શનાવરણીયને વિષે અધિક તેથી (આરિત્ર અને દર્શન) મોહનીયને વિષે અધિક સવ્વોવરિ વેઆણીઠ—સર્વથી અધિક ભાગ વેદનીય કર્મને વિષે પરિણમે.

જેણપ્પે, તરુસ કુંડત્તં ન હવઠ,—જે માટે થોડાં દલિક છતે તે વેદનીય કર્મને સ્ફુટ રીતે અનુભવ ન થાય.

ઠિઠ વિસેસેણ સેસાણું. ૮૦—ખાકીના (૭ કર્મ)નો સ્થિતિ વિશેષ વડે હીનાધિક ભાગ હોય.

૧ પરમાણુમાં ૧ વર્ણ ૧ ગાંધ ૧ રસ અને છેલ્લા ૪ સ્પર્શમાંથી ૨ સ્પર્શ (શીત-સ્નિગ્ધ શીત-રૂક્ષ, ઉષ્ણ-સ્નિગ્ધ ઉષ્ણ-રૂક્ષ) હોય. સ્વદેવત્રાગાઠ કર્મદલ લેવાને ૧ આત્મ પ્રદેશ પ્રવર્તે એટલે સાંકળના આંકડાની માફક જોડાએલા ળીળા સર્વ પ્રદેશો અનંતર પરંપરાએ તે દ્રવ્ય લેવાને પ્રવર્તે, જેમ કોઈક વસ્તુ

લેવાને આગળી પ્રવર્તે એટલે કરતક મણિબંધ કોણિ ભૂત ખસો
એ સર્વ અનંતર પરપરાએ બળ કરે અષ્ટવિધ બંધકને કર્મ
દલિકના ૮ ભાગ, સપ્તવિધ બંધકને ૭ ભાગ, પદ્મવિધ બંધકને ૬
ભાગ અને એકવિધ કર્મ બાધનારને ૧ ભાગ થાય. ૭ કર્મ
સ્વાદિમ તુલ્ય છે કારણકે સ્વાદિમનાં પુદ્ગલો થોડા છતાં સ્વકાર્ય
કરી શકે છે અને વેદનીય કર્મ અશન પાત્રી અને આદિમ તુલ્ય
છે કારણકે અશનાદિના ઘણાં પુદ્ગલો હોય ત્યાં તૃપ્તિ લક્ષણ કાર્ય
કરી શકે છે.

બંધાતી સર્વધાતી દેગધાતીકે અધાતીને વિષે દરેક સમયે વહેંચાણી
નિચ્છ બદલે દલિકા. છુંતંમે હોઈસિવ્વ ઘાઈણું.—
પોતાની (મૂળ પ્રકૃતિ રૂપ) બળિ વડે પ્રાપ્ત કરેલ દલિકનો
અનંતનો ભાગ સર્વધાતિ પ્રકૃતિને મળે છે.
બજાંતીણુ વિલજજઈ. સેસુ સેસાણુ પઈસમય. ૮૧—
બાકી બદલ દલિક બાકી બંધાતી પ્રકૃતિઓને પ્રતિ સમયે (દરેક
સમયે) વહેંચાય છે.

વિવેચન—ઉત્તર પ્રકૃતિમાં કર્મ દલિકના ભાગ પોતપોતાની
મૂળ પ્રકૃતિરૂપ બળિ વડે પ્રાપ્ત થયેલ જે દલિક તેનો અનંતનો
ભાગ સર્વધાતિરસગુકત સર્વધાતી પ્રકૃતિને ભાગે આવે. જ્ઞાના-
વરણીયના અનંતનો ભાગ કેવળ જ્ઞાનાવરણીયને ભાગે આવે
દર્શનાવરણીયનો અનંતનો ભાગ કેવળદર્શનાવરણીય અને નિદ્રાપંચકને
ભાગે આવે. મોહનીયને અનંતનો ભાગ મિદ્યાત્વ અને ખાર કષાયને
ભાગે આવે. સર્વ પુદ્ગલ માંહે અનંતનો ભાગ જ સર્વધાતિ
રસગત હોય અને રોષનો અનુક્રમે હીન હીનતર સ્વપ્ન હોય.
તે અનંત ભાગ બાકી રોષ પ્રદેશન-દલિક મળે તે દેગધાતી

અધાતી પ્રકૃતિ રહી તે જેટલી તે સમયે જાંધાતી હોય તેને વહેંચી આપીએ. પ્રતિ સમયે=સમયે સમયે એમ જાંધાય અને ભાગે વહેંચાય, જે સમયે જાંધાય તે સમયે જ તે દલિયાના ભાગ વહેંચાય તથા જે જે પ્રકૃતિનો જે જે ગુણુડાણે જાંધોએક થાય, ત્યારે તેના ભાગનું દ્રવ્ય તેની સજાતીય પ્રકૃતિને આવે. જેમકે— થીષ્ણદ્ધિ ત્રિકનું દલિક છે નિદ્રાને, જે નિદ્રાને વિચ્છેદે ૪ દર્શના વરણને આવે અને જ્યારે તેની સર્વ સજાતીય પ્રકૃતિનો જાંધ ઉચ્છેદ થાય ત્યારે તેને ભાગે મળેલું દ્રવ્ય તે તેની મૂલ પ્રકૃતિ માંહેલી વિજાતીય પ્રકૃતિ હોય તેને ભાગે આવે જેમકે:—દર્શના-વરણને વિચ્છેદે વેદનીયને તેના ભાગનું દલિક આવે. સર્વ ઉત્તર પ્રકૃતિનો જાંધ ઉચ્છેદ થાય ત્યારે તેની મૂલ પ્રકૃતિનો પણ જાંધ ઉચ્છેદ થાય, તેથી તે કર્મવર્ગણાનું દલિક પ્રથમજ સાત ભાગે અથવા છ ભાગે જ વહેંચાય. એમ સૂક્ષ્મસંપરાય લગે જાણવું. ઉપશાંતમોહાદિકે તો સમગ્ર કર્મનું દલિક સાતાવેદનીયપણે જ જાંધાય.

૧૧ ગુણુશ્રેણિમાં દાલંક રચના કાળ અને નિર્જરા

સમ્મ દર સ્વવિરદિ,—સમ્યક્ત્વને લાભે પહેલી (ગુણુશ્રેણિ) દેશ વિરતિને લાભે બીજી, સર્વ વિરતિના લાભે ત્રીજી

આણુવિસંજોએ દંસ ખવગે આ,—અનંતાનુબંધીની વિસંજો-જનાએ ચોથી, દર્શન મોહનીયના ક્ષયે પાંચમી

મોહ સમ-સંત-ખવગે,—ચારિત્ર મોહનીયના ઉપશમકને (૯-૧૦મા ગુણુડાણે ઉપશમ શ્રેણિમાં) છટ્ટી, ઉપશાંત મોહ સાતમી, ક્ષયકને (૯-૧૦મા ગુણુડાણે) આઠમી,

ખીણુ સજોગિઅર ગુણુસેઢી. ૮૨-ક્ષીણુ મોઢે નવમી,
સયોગીએ દશમી અને વ્યયોગીએ અગીયારમી ગુણુશ્રેણિ છે

ગુણુસેઢી દલરચણા,-જુસમયસુદયાદસંખ ગુણુણુઓ,-દરેક
સમયે ઉદય (સમય)થી માંડીને અસંખ્યાત ગુણુકાર વડે [ઉપર
(સત્તા)ની સ્થિતિમાંથી ઉતારેલ] દલિકની રચના (ગુણુની વૃદ્ધિએ)
કરવી તે ગુણુશ્રેણિ

એયગુણુ પુણુ કમસો, અસંખ ગુણુનિજજરા જીવા. ૮૩-
એ (પૂર્વોક્ત) ગુણુવાળા જીવો વળી અનુક્રમે અસંખ્યાતગુણી
નિર્જરાવાળા હોય.

અહીં દરેક ગુણુશ્રેણિનો કાળ અંતર્મુદ્ધૂર્ત છે પરંતુ અનુક્રમે
દરેક ગુણુશ્રેણિમા અસંખ્યાત ગુણુ (ધણુભાગ) હીન અતર્મુદ્ધૂર્ત
કહેવું, પરંતુ દલિક રચના અને નિર્જરા અસંખ્યાતગુણી કહેવી

કર્મ પ્રદેશ વેદા વિના નિર્જરા ન થાય. સ્થિતિ અને રસ
નો વેદા વિના ગુણુ અધ્યવસાયે અને તપ સંયમે કરીને નિર્જર
પણુ પ્રદેશ સર્વ વેદે ત્યારે જ નિર્જરા પાય. માટે તે વેદવાને
અર્થે અતર્મુદ્ધૂર્ત ઉપરની સ્થિતિ યદ્રી ઉતારેલ દલિક દરેક
સમયે ઉદયનો સ્થિતિમા અસંખ્યાતગુણુ નાખીને ગુણુશ્રેણિ કરે.

ગુણુસ્થાન પ્રાપ્તિનું જઘન્ય ઉન્નપ્ત અંતર

પલિઆ-સંખાંસુ સુદુ, સાસણુ ઇઅરગુણુ અંતરં હસ્સં,-
સારવાતન અને ખીજાં (૧૦) ગુણુકાણુનું જઘન્ય અંતર અનુક્રમે
પાંચમીપમનો અસંખ્યાતનો ભાગ અને અંતર્મુદ્ધૂર્ત છે
ગુરુ મિચ્છિ એ જસુટ્ટી-નિશ્ચાત્વને વિષે ઉન્નપ્ત અંતર છે
૬૨ ૮૨૮ નાગદાય ને

ઈશ્વરગુણે પુગ્ગલદ્વંતો. ૮૪-અને બાકીનાં ૧૦ ગુણકાણાંને વિષે કાઈક ઓછું અર્ધ પુગ્ગલ પરાવર્ત છે.

વિવેચન:—હવે ગુણકાણાનો જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ અંતરકાળ કહે છે સાસ્વાદન ગુણકાણાને જઘન્યથી પદ્યોપમને. અસંખ્યાતમે ભાગ અંતર હોય, તે આ પ્રમાણે—જે અનાદિ મિથ્યાત્વી હોય અથવા સમ્યક્ત્વ અને મિશ્ર પુંજ ઉવેલ્યે જે ૨૬ ની સત્તાવાળો મિથ્યાત્વી હોય તે અંતરકરણાદિકે ઔપશમિક સમ્યક્ત્વ પામીને ત્યાંથી અનતાનુબંધીને ઉદ્યે પડતો સાસ્વાદનપણું પામીને મિથ્યાત્વે ગયો થકો ફરીને સાસ્વાદનપણું પામે, તો જઘન્યથી પણ પદ્યોપમના અસંખ્યાતમા ભાગ ઉપરાંતે જ પામે પણ તેથી અગાઉ ન પામે, તે આ પ્રમાણે—સાસ્વાદન થકી મિથ્યાત્વે ગયેલાને પહેલા સમય થકી જ સમ્યક્ત્વ પુંજ મિશ્રપુંજ સત્તાએ અવશ્ય હોય જ અને તે સત્તાએ છતે ઔપશમિક સમ્યક્ત્વ ન આવે અને તે ઔપશમિક સમ્યક્ત્વ વિના સાસ્વાદનપણું સર્વથા ન હોય જ, તે માટે મિથ્યાત્વે ગયો થકો પ્રતિસમયે સમ્યક્ત્વ મિશ્રના પુંજ ઉવેલે અને તેનાં દ્વિગ્યાં મિથ્યાત્વ માંહે નાખે, એમ સમયે સમયે ઉવેલતો થકો પદ્યોપમને અસંખ્યાતમે ભાગે સર્વ દલિયા ઉવેલી રહે—સમ્યક્ત્વ મિશ્રની સત્તા રહિત થાય, તે વાર પછી બીજીવાર ઔપશમિક સમ્યક્ત્વ પામીને સાસ્વાદને આવે ત્યારે જઘન્ય થકી એટલો કાળ થાય, તથા અનેરા ૧૦ ગુણકાણાનો અંતર કાળ જઘન્યથી અંતર્મુદૂર્તનો હોય, તે આ પ્રમાણે—કાઈક ઉપશમત્રણિએ ચઢીને ત્યાંથી પડતો સર્વ ગુણકાણા ફરસતો મિથ્યાત્વે આવીને અંતર્મુદૂર્તજ ફરી શ્રેણી માંડીને પાછો ચઢતો સાસ્વાદન મિશ્રવર્ણને શેષ સર્વ ગુણકાણાં ફરસે (સ્પર્શે) ત્યારે

અંતર્મુદ્વર્તનું જઘન્ય અંતર ધાય. ઉપશમશ્રેણિ ઘટ્ટી પડીને ચઢતાને સારવાદન અને મિશ્ર હોય નહીં તે માટે ના કહી અને ઉપરનાં ૩ ગુણુકાણાંને તો પડવાનો અભાવ છે માટે અંતર નથી અને મિશ્રને તો સહજે જ મિથ્યાત્વ થકી મિશ્ર સમ્યક્ત્વ પામતાં તથા સમ્યક્ત્વથી પડતાં મિશ્રપણું આવે, ત્યારે જઘન્યથી અતર્મુદ્વર્તનો અંતર પડે. મિથ્યાત્વ ગુણુકાણાંને ઉત્કૃષ્ટ અંતર બે છાસ્રહ એટલે એકસો બત્રીશ (૧૩૨) સાગરોપમનું હોય, તે આ પ્રમાણે—કાંઈક જીવ સમ્યક્ત્વ પામ્યો થકો ઉત્કૃષ્ટપણે ૬૬ સાગરોપમ ક્ષાયોપશમિક સમ્યક્ત્વપણે રહીને એક અંતર્મુદ્વર્તન લગે મિશ્રપણું અનુભવીને ફરી સમ્યક્ત્વ પામીને ૬૬ સાગરોપમ લગે સમ્યક્ત્વ કાળ પાળીને તે ઉપરાંત બે ન સીકે તો તે નિશ્ચયે મિથ્યાત્વે જાય એટલે ૧૩૨ સાગરોપમનું મિથ્યાત્વને ઉત્કૃષ્ટ અંતર પડે અને અનેરા ૧૦ ગુણુકાણાંને ઉત્કૃષ્ટો અંતરકાળ કાંઈક ઉછો અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્ત હોય, તે આ પ્રમાણે—સારવાદન આદિ તઈને ઉપશાન્તમોહ લગે ૧૦ ગુણુકાણાવાળા જીવ ત્યાથી પડ્યા થકો મિથ્યાત્વ પામીને કાંઈક ન્યૂન અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્ત સમારમાંડે ભમીને પછી તે ગુણુકાણા અવશ્ય સ્પર્શીને મોછો જાય જ, તે ઉપરાંત સંસારમાં ન રહે.

૩ પ્રાચીના પદ્યોપમનું સ્વરૂપ.

ઉદ્ધાર અદ્વિખિત્તં. પલિચ્ચ [તહા—ઉદ્ધાર અદ્ધ, અને છેત્ર એમ ૩ પ્રકારે પદ્યોપમ છે

સમય વાચનનય સમયો કેસવહારો—તેમાં અનુક્રમે સમય અને સો વર્ષે વાળાનું અપહરણ કરીને અને દોરમાં સરકે આકાર પ્રદેશનું અપહરણ કરીને

દીવો, દહિં આઉ તસાઈ પરિમાણુ. ૮૫—તે વડે અનુકે
દીપ સમુદ્ર, આયુષ્ય (કર્મસ્થિતિ કાયસ્થિતિ પુદ્ગલ સ્થિતિ) આ
તસાઈ જીવોનું પરિમાણ (ગણતરી) થાય છે.

વિવેચન—જો ત્રણ પદ્યોપમનાં બાદર અને સૂક્ષ્મ જો
૬ ભેદ હોય. અનંત સૂક્ષ્મ પરમાણુજો, બાદર પરમાણુ ૮ બાદર ૫
માણુજો એક ત્રસ રેણુ થાય. આઠ ત્રસ રેણુજો ૧ રથરેણુ થાય. આ
રથરેણુજો ૧ વાલાત્ર થાય. તે આઠ વાલાત્રે ૧ લિક્ષા થાય. આ
લિક્ષાજો ૧ યુકા, આઠ યુકાજો ૧ યવ અને આઠ યવે ૧ અંશ
થાય. જો ૨૪ ઉત્તેષાંગુલે ૧ હાથ, ૪ હાથે ૧ ધનુષ, જો ૬
ધનુષે ૧ ગાઉ અને ૪ ગાઉજો એક ઉત્તેષાંગુલનું યોજન થા
જોવા ૧ યોજનનો લાંબો પહોળો અને ઉંડો પાલો કલ્પીજો.
પાલામાં દેવકુરુ ઉત્તરકુરુનાં યુગલિયાના માથાના અંગુલ પ્રમ
વાળના ૨૦૬૭૧૫૨ ખંડ થાય જોવા ખંડે કરીને ભરીજો.
અગ્નિજો બળે નહી, વાયરે ઉડે નહી, પાણી તેને ભેદે નહીં, જો
ઠાંસી ઠાંસીને ભરીજો. તેમાંથી સમયે સમયે એકેક ખંડ કાઢી
કાઢતા તે પાલો નિર્લેપ-ઠાલો થાય ત્યારે એક બાદર ઉપ
પદ્યોપમ સંખ્યાતા જ સમયનું થાય તેવા દશ કોડાકે
પદ્યોપમે એક બાદર ઉદ્ધાર સાગરોપમ થાય જો બાદર ઉપ
પદ્યોપમ સાગરોપમ કહેવા માત્ર જ છે પણ કામતા નથી.
તથા તે વાલાત્રના એકેકા ખંડના અસંતકલ્પનાજો પર્યાપ્ત સં
પ્રથિવીકાય જીવનાં શરીર જેવડા અસંખ્યાતા ખંડ કલ્પી
તે ખંડ સમયે સમયે એકેકા કાઢીજો, કાઢતાં પાલો ખાલી
એક સૂક્ષ્મ ઉદ્ધાર પદ્યોપમ સંખ્યાતી કોડિ વરસનું થ
તેવા દશ કોડાકોડિ પદ્યોપમે એક સૂક્ષ્મ ઉદ્ધાર સાગરોપમ થ

તેવા અહીં સાગરોપમતા જોટલા સમય થાય, તેટલા જંબૂદ્વીપ
આદિ દહને સ્વયંભૂરમણુ લગે દ્વીપ સમુદ્ર છે ૨ તથા તે વાલાઅ
સો એ વરમે એકેકા કાઢીએ, કાઢતાં પાલો ખાલી થાય, ત્યારે એક
બાહર અદ્વા પલ્યોપમ સંખ્યાતી કોડાકોડિ વર્ષ અમાણુ
થાય. તેવા દશ કોડાકોડિ પલ્યોપમે એક બાહર અદ્વા સાગરોપમ
થાય. એ બાહર પલ્યોપમ સાગરોપમ કહેવા માત્ર જ છે પણ
કામતા નથી ૩ તથા એકેકા વાલાઅના ગ સંખ્યાત ખંડ કલ્પવા
અને તે ખંડ એ એ વરમે એકેકા કાઢતા પાલો ખાલી થાય
ત્યારે એક સૂક્ષ્મ અદ્વા પલ્યોપમ ગ સંખ્યાતી કોડાકોડિ
વર્ષ અમાણુ થાય તેવા દશ કોડાકોડિ પલ્યોપમે એક અદ્વા
સાગરોપમ થાય એ પલ્યોપમ સાગરોપમે કરીને જીવનાં
આલિખા કાપસ્ત્રિપતિ, કર્મસ્ત્રિપતિ અને પુનર્જાત સ્થિતિ એ સર્વ
માપીએ જોગે-મનુષ્ય નિયંત્રનું ઉદ્દણ્ણુ જણુ પલ્યોપમનું
હોય તેવતા, નાર્ણનું ઉદ્દણ્ણુ તેત્રીશ સાગરોપમનું હોય ૪.
તથા તે પાલાના બાલો સ્પર્શ્યા તે આમણપ્રદેશ તે સમયે સમયે
એકેકા અપહરતા સ્પૃષ્ટ પ્રદેશ સર્વને સ્પર્શ્યારે બાહર દ્વેષ પલ્યોપમ
અસંખ્યાતી ઉત્સર્પિષ્ણી અવસર્પિષ્ણી પ્રચાણુ બાન તેવા
દશ કોડાકોડિ પલ્યોપમે બાહર દ્વેષ સાગરોપમ થાય. એ બાહર
દ્વેષ પલ્યોપમ સાગરોપમ માત્ર નથી ૫ તથા તે પાલને
બાલો સ્પર્શ્યા અને માત્ર દશા અર્ધ સાકાશપ્રદેશને સમયે
સમયે એકેકા અપહરતા પાલાના સર્વ અને ૧ અપહરતા ત્યારે
એક અપહરતા પલ્યોપમ થાય તે બાહર દ્વેષી અસંખ્યાતગુણુ
૬ બાલને તે સ તેવા દશ કોડાકોડિ પલ્યોપમે એક અદ્વા દ્વેષ સાગરો-
પમ થાય એ પલ્યોપમે કોડાકોડિ વર્ષ અને તે દશ કોડાકોડિ પલ્યોપમે

તેઉ, વાયુ, પ્રત્યેક વનસ્પતિ અને ત્રસ એ છ કાયના જીવનું પરિમાણ કહ્યું છે. અહીં સૂક્ષ્મ વાલાચને આંતરે અસ્પૃષ્ઠ આકાશ પ્રદેશ કેમ હોય ? તત્રોત્તર—કુખાંડ (કોણું). ભરેલા મોગાને વિષે તે કુખાંડને આતરે ન્દાનાં બીજોરાદિનાં ફળ ઘણાં રહે, તે ફળને આતરે વાલ પ્રમુખના દાણા. તેના આતરે સરસવના દાણા ઘણા રહે. એમ એ દષ્ટાતે વાલાચવટ્ટી પણ આકાશપ્રદેશ અતિ સૂક્ષ્મ છે તેથી ઠાસીને ભરેલા વાલાચને આંતરે પણ અસંખ્યાતા આકાશપ્રદેશ અસ્પૃષ્ઠ હોય એ છ પ્રકારે પદ્યોપમ સાગરોપમનું સ્વરૂપ શ્રી અનુયોગદ્વાર સૂત્ર થકી કહ્યું.

પુદ્ગલ પરાવર્તનું સ્વરૂપ.

દંબે ખિત્તે કાલે, લાવે ચઉહ—દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાળ અને લાવ એમ ૪ પ્રકારે પુદ્ગલ પરાવર્ત છે.

દુહ બાયરો સુહુમો,—તે ચારે બાહર અને સૂક્ષ્મ એમ બે પ્રકારે (ભેદે) છે

હોઈ આણુંતુસ્સર્પિણી, પરિમાણો પુગ્ગલપરદો. ૮૬—
અનતી ઉત્સર્પિણી (અવસર્પિણી) પ્રમાણ (તે દરેક) પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય છે

દ્રવ્ય પુદ્ગલ પરાવર્તનું સ્વરૂપ.

ઉરલાઈ સત્તગેણું, એગજિઓ સુઅઈ કુસિઅ સવ્વઆણુ,
જત્તિઅકાલિ— ઔદારિકાદિ ૭ વર્ગાણાના સર્વ પરમાણુને ઔદારિકાદિ આતપણે સ્પર્શી (પરિણામી) ને એક જીવ જેટલા કાળે મૂક.

સથુલો, દંબે—તે બાહર દ્રવ્ય પુદ્ગલ પરાવર્ત

મુહુર્તો સગન્નયરા. ૮૭—અને સાતમાંથી એકેકી વર્ગણનાં સર્વ પરમાણુને અનુક્રમે સ્પર્શીને એક જીવ જોટલા કાળે મૂકે તે સૂક્ષ્મ દ્રવ્ય પુદ્ગલ પરાવર્ત

વિવેચન—આહારક શરીર એક ભવમા વધુમાં વધુ બે વાર અને ભવ ચક્રમાં ૪ વાર ઘાય માટે આહારક વર્ગણા બધી લઈ શકાય નહિ તેથી આહારક વિના ઔદારિકાદિક સાત વર્ગણાઓ કરીને એક જીવ ઔદ રાજ પ્રમાણુ સર્વ લોકના સર્વ પરમાણુઓ ઔદારિક શરીરાદિ સાતપણે પરિભ્રમણી-તદ્રુપપણે કરીને જોટલે કાળે મૂકે તેટલે કાળે એક દ્રવ્યથકી સ્થૂલ પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય ૧ અને તે સાત વર્ગણા માંહેલા એકેકી વર્ગણાપણે સર્વ ઔદ રાજલોકના પરમાણુઓ પરિભ્રમણી કરીને એક જીવ જોટલે કાળે મૂકે ત્યારે તેટલે કાળે દ્રવ્યથકી સૂક્ષ્મ પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય. એ સૂક્ષ્મ માટે બાહર પુદ્ગલ પરાવર્ત અનંતા વહી જાય એ દ્રવ્યથી સૂક્ષ્મ પુદ્ગલ પરાવર્ત સાત ભેદે હોય—ઔદારિક ૧, વૈક્રિય ૨, તૈજસ ૩, કાર્મણ ૪, મન ૫, ભાષા ૬ અને ઉચ્છવાસ ૭ એ સાતનું અલ્પ બહુત્વ નહીં છોડી

કાર્મણ અને તૈજસ શરીર સર્વ સંસારી જીવોને હોય છે કાર્મણ વર્ગણના પ્રાણો આરે ગણિમા લેવાતા હોવાથી અને છેલ્લી વર્ગણા હોવાથી જીવ જટ પૂરી કરે છે તેથી તૈજસ વર્ગણના પુદ્ગલો આરે ગણિ ૧ લેવાતા હોવાથી અને ચોથી વર્ગણા હોવાથી અનતશુદ્ધિ કાળે થાય તેથી ઔદારિક વર્ગણાને મનુષ્ય અને તિર્થચરગણિમા અપર્યાપ્ત પદ્ધતિ હોવાથી ગણિમા ગણિ ૨ લેવાથી પૂર્ણ કરે. તેથી તેનો કાળ અનતશુદ્ધિ તેથી ચારોત્થર પરાવર્તિતને અપર્યાપ્ત હોવા ઉચ્છવાસ વર્ગણના પુદ્ગલો તેથી તેને ફરે અવસ્થા ૩૭ - અનતશુદ્ધિ તેથી અન

વર્ગણનાં પુદ્ગલો સંજી પચાંખતા જીવો છટ્ઠી પચાંખિત પૂર્ણ કરવાથી સમયે સમયે જાગ્રત કે નિદ્રા અવસ્થામાં ગ્રહણ કરે છે તેથી તે વર્ગણને પૂરી કરવાનો કાળ અનંતગુણો. તથા ભાષા વર્ગણનાં પુદ્ગલો તો ન્યારે બોલવાનો અવસર હોય ત્યારે તે પુદ્ગલોને ઘેઘદ્રિયાદિ પચાંખતા જીવો લે, માટે તે પુદ્ગલોને પૂરાં થવાનો કાળ અનંતગુણો તેથી વૈક્રિય વર્ગણનાં પુદ્ગલો તો દેવ નારકીના ભવમા તથા કોઈ વખત મનુષ્ય અન તિયંચ વૈક્રિય લબ્ધિવાળા વૈક્રિય શરીર કરે ત્યારે જ લેવાય. તેથી તે વર્ગણને પૂરા થવાનો કાળ અનંતગુણો.

ક્ષેત્ર કાળ અને ભાવ પુદ્ગલ પરાવર્તનું સ્વરૂપ લોગપએસો સર્પિણિ, સમયા—લોકાકાશ (૧૪ રાજલોક) ના પ્રદેશો, ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણીના સમયો.
અણુભાગખંધઠાણા ય,—અને રસજઘના અધ્યવસાય સ્થાનો જહં તહં કમ્મ મરણેણું, પુટ્ઠા—જેમ તેમ (આડા અવળાં) અને અનુક્રમે મરણ વડે સ્પર્શ કરાયેલાં હોય.
ખિત્તાધં થુલિઅરા. ૮૮—તો તે ક્ષેત્રાદિ (કાળ ભાવ) બાહર અને સૂક્ષ્મ પુદ્ગલ પરાવર્ત અનુક્રમે થાય.

૧ કેટલાએક આચાર્ય દ્રવ્ય પુદ્ગલ પરાવર્તનું સ્વરૂપ આ પ્રમાણે વર્ણવે છે—જ્યારે એક જીવ અનેક ભવ ગ્રહણ કરતા વડે ઔદારિક, વૈક્રિય, તૈન્નસ અને કામંણ એ ચાર શરીરપણે પચાંખાયે મકલ્પ લોકવર્તિ સર્વ પુદ્ગલોને પરિણુમાવીને મૂકે છે ત્યારે ગાદર દ્રવ્ય પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય છે વળી ન્યારે ઔદારિકાદિ આગ મોડેથી કોઈ પણ એક શરીર વડે સર્વ પુદ્ગલોને પરિણુમાવીને અનુક્રમે મૂકે છે ત્યારે સૂક્ષ્મ દ્રવ્ય પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય બાહરમાં કુગેયી લીધેલા તથા મુદ્દમા કુગેયી લીધેલા અને આડા અવળા વચ્ચે વચ્ચે માકીના શરીર રૂપે પરિણુમાવેલા પુદ્ગલોની ગળનરી કરવાની નથી

વિવેચન—ચૌદ રાજલોકના આકાશ પ્રદેશ સર્વ મરતી
 વેળાએ દૂરસે એટલે એક મરણે એક આકાશ પ્રદેશ લેખાય અને
 પૂર્વે જે આકાશ પ્રદેશે મુઝા હોય તે આકાશ પ્રદેશે કુદી મરે
 તે લેખામા આવે નહી, એમ કાંઈ આકાશ પ્રદેશ મરણે કુદી દૂર-
 સ્થા વિના ન રહે. ત્યારે દ્વેત્રયી બાદર પુદ્ગલ પરાવર્ત ધાય
 ૩ મેરૂ પર્વતના મધ્યે ૮ રૂચક પ્રદેશ છે તે માંહેના એક પ્રદેશે
 પ્રથમ મરે ત્યાર પછી વળી કાંઈક કાળાતરે તે પ્રદેશની પાસેના
 બીજે પ્રદેશે મરે તે લેખાય ત્યાર પછી ત્રીજી કાંઈક કાળાતરે તેને
 અડકતા (નજીકના) ત્રીજે પ્રદેશે મરે તે લેખાય તેના ગાળાગા
 આવે પાછે પ્રદેશે મરે તે લેખામા નહી. એમ અનુક્રમે મરતાં
 એક એક પ્રદેશ દૂરસેના સમય ચૌદ રાજલોકના આકાશ પ્રદેશ
 દૂરસી રહે ત્યારે દ્વેત્રયી મૂઢમ પુદ્ગલ પરાવર્ત ધાય ૪ ઉત્તરધિયાની
 અને અવરધિયાની એ બે ગળીને વીશ કોણકોણે સાગરાધમે એક કાળ-
 ગમ કાળીએ તેના અર્ધ સમય જીવ મરણ વેળાએ દૂરસે એટલે જે
 સમયે પૂર્વે મુઝા હોય તેજ સમયે કુદી મરે તે લેખાય નહી.
 અનેરે સમયે મરે તે લેખાય એમ કાળગમના સર્વ સમય મરણ
 વેળાએ દૂરસી રહે ત્યારે કાળપછી બાદર પુદ્ગલ પરાવર્ત ધાય ૫
 તે કાળગમને પાછે સમયે મરે ત્યાર પછી વળી ક્યાંક કાળ-
 ગમને બીજે સમયે મરે તે લેખાય ત્યાર પછી વળી ક્યાંક
 કાળગમને ત્રીજે સમયે મરે તે લેખાય અને અનેરે સમયે
 સમયે મરે તે લેખામા નહી. એમ અનુક્રમે મરતાં ૬ કાળગમ
 સર્વ સમય દુર્ગા છે ત્યારે કાળગમ મૂઢમ પુદ્ગલ પરાવર્ત
 ધાય ૬. તેજ કાળગમના પાછે સમયે મરે તે લેખાય અને
 તેજ કાળગમના કાંઈક કાળગમને તે સમયે મરે તે લેખાય તે

જીવ અસંખ્યાતગુણ છે. તે થકી તે તેઉકાય જીવની કાયન્થિતિ અસંખ્યાતગુણી છે. તે થકી સંયમનાં સ્થાનક અસંખ્યાત ગુણાં છે. તે થકી રસબંધનાં અધ્યવસાય સ્થાનક તીવ્રમંદાદિ ભેદે અસંખ્યાતગુણાં છે તે રસબંધને સ્થાનકે મરતો જીવ ક્યારેક મંદાધ્યવસાયે મરે, કોઈવારે તીવ્રે અને કોઈ વારે અતિ તીવ્રે, એમ મરતો સર્વ રસબંધનાં અધ્યવસાય સ્થાનક ફરસી રહે; ત્યારે ભાવથકી બાહર પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય ૭ અને જ્યારે પ્રથમ અતિ મંદ સ્થાનકે વર્તતો મરે, પછી વળી કોઈક કાળાંતરે તેથી ચઢતે બીજે અધ્યવસાય સ્થાનકે વર્તતો મરે, વચમાં આઘે પાછે સ્થાનકે મરે તે લેખામાં નહીં, એમ અનુક્રમે રસબંધને અધ્યવસાય સ્થાનકે મરતો સર્વસ્થાનક ફરસી રહે ત્યારે ભાવથકી સૂક્ષ્મ પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય ૮. તથા પ્રકારાંતરે વર્ષ ૫, ગંધ ૨, રસ ૫, સ્પર્શ ૮, અગુરુ લઘુ ૧ અને ગુરુલઘુ ૧, એ બાવીશ ભેદે કરીને સર્વ લોકના પરમાણુ ફરસીને મૂકે ત્યારે બાહર ભાવ પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય. અને એ ૨૨ માહેથી એકેકાપણે સર્વ પુદ્ગલ ફરસી રહે ત્યારે સૂક્ષ્મ ભાવ પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય એમ ૨૨ ભેદે પણ ભાવ સૂક્ષ્મ પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય.

ઉત્કૃષ્ટ અને જઘન્ય પ્રદેરાબંધનાં કારણો.

અપ્પયર પચડિબંધી—(મૂલ અને ઉત્તર પ્રકૃતિમાં) ૧. ઘણે ઓછી પ્રકૃતિ બાંધનાર કારણકે ઓછા ભાગ પડવાથી દરેક પદ્ધતિને ભાગે હાલક વધારે આવે.

ઉક્ષુદ્ધોગી અ સન્નિપન્નજ્જતો,—૨. ઉત્કૃષ્ટ યોગવાળો અં ૩ સંસી પર્યાપ્તો જીવ (એ ૩ કારણોથી)

કુણ્ડ પગેમુક્કોમ્, — ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે

જહન્નયં તસ્મૈ વચ્ચાસે. ૮૯—તેના વિપરીતપણે (ઘણી પ્રકૃતિ બાધતો, મંદયોગી અને અસંજી અપર્યાપ્તો જવન્ય પ્રદેશ બંધ કરે.

ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધના સ્વામી.

(મિચ્છ અજયચ્છિ આણિ, — મિચ્છાદષ્ટિ અને આવરતિ ગાદિ ૪ ગુણુઠાણાવાળા આયુનો ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશબંધ કરે (૮ કર્મ બાધતો, ઉત્કૃષ્ટ યોગી, સંજી પર્યાપ્તો)

બિનિગુણુ વિણુ મોહિ સત્ત (મિચ્છાદષ્ટિ, — બીજી ત્રીજી ગુણુ- ઠાણા વિના મિચ્છાત્વાદિ ૭ ગુણુઠાણાવાળા મોહનીય કર્મનો ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે (૭ કર્મ બાધતો, ઉત્કૃષ્ટ યોગી, સંજી પર્યાપ્તો) છાણુદં સતરસ્ર મુહુમો, — રાજ ૬ કર્મ અને ઉત્તર ૧૭ પ્રકૃતિ (૫ નાનાવનુ ૪ દર્શનાવનુ ૫ અંતરાય શાતા યશ અને ઉચ) નો સુદમ ન પગથી (ઉત્કૃષ્ટ યોગી સંજી પર્યાપ્તો ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે)

અજયા દેસે બિતિ કસાસે. ૯૦—અવિરત બીજી (અ.અ.આ- ખ્યાનીય) કષાયનો (૭ કર્મ બાધતો, મોહનીયની ૧૭ પ્રકૃતિ બાધતો) દેશ વિરતિ ત્રીજી (પ્રત્યાખ્યાનીય) કષાયનો (૭ કર્મ બાધતો મોહનીયની ૧૮ પ્રકૃતિ બાધતો, ઉત્કૃષ્ટ યોગી, સંજી પર્યાપ્તો) ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે

પણુ અનિઆદિ—અનિવૃત્તિ બાદર સંપગથી યાચ (સુદ્ધવેદ સંતલલન ૪) નો (૭ કર્મ બાધતો, મોહનીયની ૫, ૪, ૩, ૨, ૧, બાધતો, ઉત્કૃષ્ટ યોગી, સંજી પર્યાપ્તો) ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે

સુખગણ, નરાઉત્તર સુલગતિગ વિઉત્તિવદુગં, સમચઉરંમ
 સસાયં વઠરં ચિચ્છો વ સમ્મો વા. ૯૧,—શુભ વિહાયોગતિ
 મનુષ્યાયુ દેવત્રિક સુલગત્રિક વૈક્રિયદ્વિક સમચતુરસ અશાતા અને વળ
 રૂપલ નારાયને મિથ્યાદષ્ટિ અથવા સમ્યગ્દષ્ટિ ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ
 બંધ કરે (આયુ બાધે ત્યારે ૮ કર્મ બાંધતો, બાકીની પ્રકૃતિમાં
 ૭ કર્મ બાંધતો, વેદનીયની એક બાંધતો, દેવ પ્રાયોગ્ય ૨૮ અને
 મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૯ મા વળ રૂપલ નારાય બાંધતો, ઉત્કૃષ્ટયોગી)
 નિદા પયલા દુબુઅલ, લાય કુચ્છા તિત્થ સમ્મગો,—
 નિદા પ્રયલા હાસ્યાદિ ૨ યુગલ ભય બુગુસા જિનનામને સમ્યગ્
 દષ્ટિ ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે. (૭ કર્મ બાંધતો, દર્શનાવરણ ૬
 બાંધતો, મોહનીયની ૯ બાંધતો, ઉત્કૃષ્ટ યોગી પ્રમત્તાદિ મુનિ)

સ્થિતિબંધ સાથે ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે એ પ્રમાણે
 હોવાથી શાતાનો ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશબંધ સૂક્ષ્મ સંપરાયે કહ્યો છે. પણ
 ઉપરના ગુણકાણે ન કહ્યો.

જઘન્ય પ્રદેશ બંધના સ્વામી

સુજઠ, આહારદુગં—સુચતિ (અપ્રમત્ત અપૂર્વ કરણી) આહાર-
 રકદ્વિકને ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે. (૭ કર્મ બાંધતો, નામની દેવ
 પ્રાયોગ્ય ૩૦ પ્રકૃતિ બાંધતો, ઉત્કૃષ્ટ યોગી)

સેસા, ઉક્કોસ પચ્ચેસગા મિચ્છો. ૯૨—બાકીની ૬૬ પ્રકૃતિ
 ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશવાળી મિથ્યાદષ્ટિ કરે

ચીણુદ્વિત્રિક નપુંસકવેદ સીવેદ મિથ્યાત્વ અનંતાનુમંધી
 ૪ તિર્યંચાયુ નરકાયુ નીચગોત્ર મનુષ્યદ્વિક તિર્યંચદ્વિક નરકદ્વિક
 ભતિ-૫ ઔદારિકદ્વિક તૈજસ કાર્મણુ છેલ્લા ૫ સંધગણુ ૫

સંસ્થાન વર્ણાદિ-૪ અગ્રુભ વિહાયોગતિ, ૭ પ્રત્યેકની (જિન નામ વિના) ત્રણાદિ-૬ સ્થાવરાદિ ૧૦ એ ૬૬ પ્રકૃતિમાં આયુ બાંધે ત્યારે મૂલ કર્મ ૮ અને આયુની ઉત્તર પ્રકૃતિ ૧ બાંધતો, બાકીની ૬૪ પ્રકૃતિ બાધતાં મૂલ કર્મ ૭ બાધતા, દર્શનાવરણીયની ૯ બાધતાં, મોહનીયની ૨૨ બાધતાં, ગોત્રની ૧ બાંધતાં, નામકર્મની અપર્યાપ્ત એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય ૨૩ બાધતા બાદર પ્રત્યેક સહિત ૨૫ પ્રકૃતિનો. પર્યાપ્ત એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય રૂપના બાંધે પરાધાત ઉચ્છવાસ સ્થિર ગુણ પર્યાપ્ત અને અપર્યાપ્ત ભેદનિદ્ર્યાદિ પ્રાયોગ્ય રૂપના બાંધે ભેદનિદ્ર્યાદિ ૪ જાતિ ત્રણ. છેવટકું ઓદાદિક ઉપાંગ મનુષ્યદિક એ પ્રમાણે રૂપના બાંધે ૧૪ પ્રકૃતિઓ. ૨૬ના બાંધે આતપ અને ઉદ્યોત એ ૨ પ્રકૃતિ, ૨૮ના બાંધે નરકદિક અગ્રુભ વિહાયોગતિ અને હુઃસ્વર એ ૪ પ્રકૃતિ. ૨૯ના બાંધે માંચના ૪ સપચણ અને ૪ સંસ્થાન. એ પ્રમાણે ૨૫+૧૪+૨+૪+૮=૫૩ નામકર્મની એ પ્રમાણે ૬૬ પ્રકૃતિને ઉત્કૃષ્ટ યોગી મિધ્યાદિતિ સંની પર્યાપ્તો ઉત્કૃષ્ટ પ્રવેશ બાંધ કરે

જઘન્ય પ્રવેશપ્રવેશના સ્વાર?

મુમુક્ષુ દુષ્ટિ—અપ્રમત્ત યતિ આહારક દિક્ષેને જઘન્ય પ્રવેશ બાંધવાળી કરે ૮ કર્મ બાધતો, નામકર્મની ૩૧ પ્રકૃતિ બાધતો, મર્યાગી

અમ્ભોન્ન. નિરચતિગ સુરાર્થ—૧૨ સંતો પર્યાપ્તો નરકદિક અને તેવારને જઘન્ય પ્રવેશ બાંધવાળી કરે ૧ સંત ૪ સમય સુધી ૮ કર્મ બાંધતો નામ કર્મની ૨૮ પ્રકૃતિ બાધતો. પાવર્તનાન (૨૫) પોતી

સુરવર્ત્તિવદુગં, સુમ્મો જિણું જલન્નં—દેવદિક્ક વૈકિયદિ
અને જિન નામને સમ્યગ્દષ્ટિ જ્ઞાન્ય પ્રદેશ બંધવાળી કરે
ઉત્પત્તિના પ્રથમ સમયે ૭ કર્મ બાંધતો, દેવપ્રાયોગ્ય ૨૯ બાંધતો,
મંદ્યોગી મનુષ્ય

સુદુમ્મ નિગોઆઈજિણિ સેઆ. ૯૪—ખાકીની ૧૦૭ પ્રકૃતિને
સૂક્ષ્મ નિગોદ (અપર્યાપ્ત) ઉત્પત્તિના પહેલા સમયે જ્ઞાન્ય પ્રદેશ
બંધવાળી કરે અને એ આયુને ૮ કર્મ બાંધતો, આયુની ૧
બાંધતો, ભવને ત્રીજે ભાગે સૂક્ષ્મ નિગોદ જ્ઞાન્ય પ્રદેશ બંધવાળી
૧ થી ૪ સમય સુધી કરે

જ્ઞાન્ય પ્રદેશબંધમાં ઘણી પ્રકૃતિ બાંધતો એટલે ૧૦૭
પ્રકૃતિમાં ૭ કર્મ બાંધતો, જ્ઞાનાવરણીય ૫ દર્શનાવરણીય ૯ વેદનીયની
૧ સમયે ૧ પ્રકૃતિ બાંધતો, મોહનીયની ૨૨ પ્રકૃતિ, ગોત્રની ૧
અંતરાયની ૫ બાંધતો, નામકર્મની ૫૮ પ્રકૃતિમાંથી વિકલેંદ્રિય
પ્રાયોગ્ય ૩૦ તથા તેઈંદ્રિય ચત્તરિંદ્રિય જાતિ. કુલ ૩૨ પ્રકૃતિ., તિયંચ
ગતિ પ્રાયોગ્ય ૩૦ બાંધતાં ૫ સંઘયણુ ૫ સંસ્થાન સ્થિર પટક
શુભ વિહાયોગતિ પંચેંદ્રિય જાતિ એ ૧૮ પ્રકૃતિઓ કુલ ૫૦
પ્રકૃતિ, ૨૯ના બંધે મનુષ્યદિક્ક, ૨૬ ના બંધે એકેંદ્રિય સ્થાવર અને
આતપ એ ૩ પ્રકૃતિ ૨૫ ના બંધે સૂક્ષ્મ સાધારણુ અને
અપર્યાપ્ત એ ૩ એ પ્રમાણે ૫૦+૨+૩+૩=૫૮ પ્રકૃતિને મંદ્યોગી
સૂક્ષ્મ નિગોદ અપર્યાપ્તો ઉત્પત્તિના પ્રથમ સમયે જ્ઞાન્ય પ્રદેશ
બંધ કરે.

મૃળ અને ઉત્તર પ્રકૃતિને વિષે પ્રદેશ બંધના ભાગા.

દંસણુછગ ભય કુચ્છા,—દર્શનાવરણુ-૬ (ચીણુદ્વિત્તિક વિના)
ભય જુગુપ્સા.

ખિતિ તુરિય કસાય વિગ્ધનાણાણું—ખીજા ત્રીજા ચોથા કપાય (૪, ૪, ૪) ૫ અંતરાય ૫ જ્ઞાનાવરણીયનો (કુલ-૩૦ પ્રકૃતિનો અનુકૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ ૪ પ્રકારે.)

મૂલછગેણુકોસો, ચઉહ—(મોહનીય આયુ વર્ણને) ૬ મૂલ કર્મનો અનુકૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ ૪ પ્રકારે.

દુહા સેસિ સવ્યતથ. ૯૪—ખાકીના ૩ પ્રદેશ બંધને વિષે અને ખાકીની ૯૦ પ્રકૃતિના સર્વ પ્રકારના બંધને વિષે ૨ પ્રકારે (સાદિ અધ્રુવ ભાંગે) હોય.

વિવેચન—જ્યાં સર્વ થકી ઘણા કર્મસ્કંધ ગ્રહે તે ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કહીએ. ત્યાંથી ઉતરતા યાવત્ સર્વથી થોડા ગ્રહે ત્યાં લગે તે સર્વ અનુકૃષ્ટ કહીએ; એ બે પ્રકાર માંહે સર્વ પ્રદેશ બંધ આવ્યા. તથા જ્યાં સર્વથી થોડા પ્રદેશ બંધાય તે જઘન્ય પ્રદેશ બંધ અને ત્યાંથી અનુક્રમે ચઢતાં યાવત્ સર્વથી ઘણા કર્મસ્કંધ બાધે ત્યાં લગે સર્વ અજઘન્ય કહીએ; એ બે પ્રકાર માંહે પણ સર્વ પ્રદેશ બંધ આવ્યા. ત્યાં ૫ જ્ઞાનાં ૫ અંતરાય ચાર દર્શનાવરણીયનો ક્ષપક અને ઉપશામક સૂક્ષ્મ સંપરાયે ઉત્કૃષ્ટ યોગવંત એક અથવા બે સમય લગે ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશબંધ કરે, ઉત્કૃષ્ટ યોગની સ્થિતિ એટલી જ છે તે માટે, એમ ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ-બંધ કરીને ઉપશાન્તાવસ્થાએ અબંધક થઈને પડતો અનુકૃષ્ટ બંધ કરે ત્યારે તે અનુકૃષ્ટ બંધ સાદિ ૧. એ અવસ્થા નથી પામ્યા તેને અનાદિ, અભવ્યને ધ્રુવ ૩. ભવ્યને અધ્રુવ ૪. તથા નિદ્રા, પ્રચલ્તા, ભય અને કુચ્છા એ ચારનો તો અવિરતાદિકથી અપૂર્વકરણ લગેના ઉત્કટયોગી સપ્તવિધ બંધ કાળે એક અથવા બે સમયલગે ઉત્કૃષ્ટ યોગ થકી અથવા બંધોચ્છેદ થકી પડીને

અનુક્રુષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે ત્યારે તે સાદિ ૧. એ અવસ્થા નથી પામ્યા તેને અનાદિ, ૨ ધ્રુવ અધ્રુવ પૂર્વવત્ ૪. તથા અપ્રત્યાખ્યાનીય ૪ કપાયનો તો અવિરત સમ્યગ્દષ્ટિ ઉત્કટ યોગી સમવિધ બંધક ઉત્ક્રુષ્ટ પ્રદેશબંધ કરે. ત્યાંથી પડતો અનુક્રુષ્ટ બંધ કરે ત્યારે તે સાદિ ૧ તે ઉત્ક્રુષ્ટપણું નથી પામ્યા તેને અનાદિ ૨ ધ્રુવ, અધ્રુવ પૂર્વવત્ ૪. એમ પ્રત્યાખ્યાનીય ૪ કપાયનો દેશવિરતિએ કહેવો. સત્ત્વલન ૪ કપાયનો અનિવૃત્તિ બાદરે પોતપોતાના બંધાન્હેદ અગાઉ એક અથવા બે સમય પર્યંત ઉત્ક્રુષ્ટ પ્રદેશબંધ કરે, તે ત્યારે બંધાન્હેદ થકી અથવા ઉત્ક્રુષ્ટ બંધ પ્રકી પડતો અનુક્રુષ્ટ બંધ કરે ત્યારે તે સાદિ ૧. એ સ્થાનક પૂર્વે નથી જ પામ્યા તેને અનાદિ ૨. ધ્રુવ, અધ્રુવ પૂર્વવત્ ૪. એ ૩૦ ઉત્તર પ્રકૃતિનો અનુક્રુષ્ટ બંધ ચારે ભેદ કહ્યો હવે “ હુતા સ્તૌત્વ સ્વપ્નથ સ્તિ ” રોપ જઘન્ય, અજઘન્ય અને ઉત્ક્રુષ્ટ એ ત્રણ બંધને વિષે સાદિ, અધ્રુવ એ બે ભેદ હોય, ત્યાં એ ૩૦ પ્રકૃતિનો પૂર્વ ઉત્ક્રુષ્ટ બંધ કહ્યો તે પ્રથમજ બાંધવા માટે તે માટે સાદિ ૧ અને પછી અબંધક થાય તથા અનુક્રુષ્ટ બંધક થાય તે માટે અધ્રુવ ૨. હવે એ ૩૦ નો જઘન્ય પ્રદેશબંધ સૂક્ષ્મનિગોદિયા અપર્યાપ્તા સર્વ પ્રકી મંદ વીર્યાવાળાને ભવને પહેલે સમયજ પામીયે તે દ્વિતીયાદિક સમયે અજઘન્ય પ્રદેશ બંધ કરે વળી સજ્યાતે કાળે જઘન્ય યોગ પામીને જઘન્ય પ્રદેશબંધ કરે વળી અજઘન્ય કરે, એમ એ બેને પદાવર્તે સાદિ અધ્રુવ એ બે બાંગા રોપ હવે રોપ ૮૦ નો મારે પ્રકારનો પ્રદેશ બંધ તે સાદિ અધ્રુવ એ ૩૦ ભેદ હોય ત્યાં શીલુદિ ત્રિક ૩, મિધ્યાન્વ ૧. અનનત-બંધી ૪. એ અનાદિનું નિઃસાક્ષી ઉત્કટ યોગી સમવિધ બંધક

એક અથવા બે સમય લગે ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે, પછી તે ઉત્કૃષ્ટ યોગ થકી પડતો અનુત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે વળી ઉત્કૃષ્ટ કરે એમ એ બેના સાદિ અધ્રુવ એ બે ભાંગા ઉપજે અને એ આક પ્રકૃતિનો જઘન્યબંધ તો સૂક્ષ્મ નિગોહ અપર્યાપ્તો સર્વથી જઘન્ય વીર્યવંત ભવને પ્રથમ સમયે વર્તતો કરે, તે પછી દ્વિતીયાદિક સમયે અજઘન્ય બંધ કરે, કાળાંતરે વળી જઘન્ય કરે, એમ એ બે બંધ સાદિ અને અધ્રુવ હોય. એમ વર્ણ્યતુ ૪, તૈજસ ૫, કાર્મણ ૬, ઉપધાત ૭, નિર્માણ ૮ અને અગુરુલઘુ ૯, એ નવ પ્રકૃતિનો ચારે પ્રકારનો બંધ તે સાદિ, અધ્રુવ બે ભેદે કહેવો પણ એનો ઉત્કૃષ્ટબંધ તે મિથ્યાત્વી ઉત્કૃષ્ટ યોગી સપ્તવિધ બંધક નામની ૨૩ નો બંધક કરે. શેષ ૫ પૂર્વવત્ તથા અધ્રુવબધી ૭૩ નો ચારે પ્રકારનો બંધ તે તો અધ્રુવબધી છે માટે સાદિ, અધ્રુવ એ બે ભેદેજ હોય.

હવે મૂળ પ્રકૃતિના ભાંગા કહે છે—મૂલછગે ત્તિ-મોહનીય અને આયુવર્ણ શેષ ૬ મૂળ પ્રકૃતિનો અનુત્કૃષ્ટબંધ ચાર ભેદે હોય, તે આ પ્રમાણે—એ છનો ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશબંધ ક્ષપક અથવા ઉપશામક સૂક્ષ્મસંપરાયે ઉત્કટયોગી એક અથવા બે સમય લગે કરે. પછી ઉપશાન્તમોહિ અબંધક થઈને પડતો જ્યારે અનુત્કૃષ્ટ પ્રદેશ બંધ કરે ત્યારે તે સાદિ ૧, પૂર્વે એ સ્થાનક પામ્યા નથી તેને અનાદિ ૨; ધ્રુવ, અધ્રુવ પૂર્વવત્ ૪. અને શેષ ૩ બંધ બે ભેદે હોય. ત્યાં ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશબંધ સૂક્ષ્મ સંપરાયે કહ્યો તે માટે સાદિ ૧, ત્યાર પછી ઉપશાન્તમોહિ છેદ કરે તથા પડતો અનુત્કૃષ્ટકં તે માટે અધ્રુવ ૨. એ ૬ નો જઘન્ય પ્રદેશબંધ તો સૂક્ષ્મ નિગોહ અપર્યાપ્તો સર્વથી મંદ વીર્યવંત ભવને આદ્ય સમયે કરે, તે

દ્વિતીયાદિક સમયે અજઘન્ય પ્રદેશખંધ કરે, વળી કાળાન્તરે જઘન્ય કરે, તે માટે એ યેને આદિ અધ્રુવ એ જે ભાંગા હોય, હવે મોઢા-યુના આરે પ્રકારના પ્રદેશખંધને વિષે જે ભેદ હોય. ત્યાં મિથ્યાન્વી અથવા સરગદત્વી અનિવૃત્તિ બાદરના અંતલગે સ્પર્શવિધખંધ વેળાએ ઉત્કટ યોગી મોહનીયનો ઉત્કૃષ્ટ પ્રદેશખંધ કરે પછી અનુત્કૃષ્ટ વળો ઉત્કૃષ્ટ, એમ એ જે બંધ સાદિ, અધ્રુવ હોય અને જઘન્ય અજઘન્ય તો સૂક્ષ્મ નિગોદમાંહે પૂર્વની પેદે કરેલા. આયુ કર્મ તો અધ્રુવખંધી છે માટે તેના ઉત્કૃષ્ટાદિ આ બંધ સાદિ અધ્રુવ હોય.

૧૧૧ જેના ભાગાની ગ્રંથા-મૂળ છ પ્રકૃતિના એકેદ્રીના દશ દશ એવં ૬૦ તથા જેના આઠ આઠ એવં ૭૬ અને ઉત્તર ૩૦ પ્રકૃતિના દશ દશ એવં ૩૦૦, અને ૬૦ પ્રકૃતિના આઠ આઠ એવં ૭૨૦, જે મળી ૧૦૨૦, મૂળ પ્રકૃતિના ૭૬ સહિત ૧૦૯૬ પ્રદેશખંધના ભાગા થાય.

યોગ સ્થાનાદિ ૭ બોલનું અલ્પબહુત્વ.

સેદિ આસખિત્તજ્ઞે. જોગ કાણાણિ-(ધનીકૃત હોડની) પ્રણિ. આસખ્યાતને ભાગે યોગ સ્થાને છે.

પચડિ હિંઈ ભેચા.—તેની પ્રકૃતિના ભેડો. રિધતિના ભેડો.

કિંઈ બંધખંધસાચા, આગભાગકાણા આસખગુણા. ૬૫— રિધતિખંધના આગભાગ સ્થાને અને રસખંધના અધ્યવસાય સ્થાને નહુકેને આસખ્યાત શાળા છે.

તત્તો કમ્પપણેચા, આગુનગુણિચા તત્તો રમ્પચેચા— તેની મન (૧૬૦) ના પેડો અનંતરણા જે તેની (તે ૬૫) ના નાજીજ રિધતિને અનંતરણા છે.

આસ્વાદનીને વિષે હોય તથા ઉચ્ચનો બંધ, નીચનો ઉદય અને યેની સત્તા, એ ભાંગે. મિથ્યાત્વીથી માંડીને દેશવિરાત તમે પામીએ, તે પછી નીચનો ઉદય નથી તે માટે તથા ઉચ્ચનો બંધ, ઉચ્ચનો ઉદય અને યેની સત્તા, એ ભાંગે. મિથ્યાત્વ યદી માંડીને સુદમ સંપ્રગય તમે પામીએ. તે પછી બંધનો અભાવ હોવાથી ઉચ્ચનો ઉદય અને યેની સત્તા, એ ભાંગે. ઉપધાન્તમોહથી માંડીને અથેગા દેવગીતા દ્વિયસ્મ સમય તમે પામીએ. ઉચ્ચનો ઉદય ઉચ્ચની સત્તા એ ભાંગે. અથેગી દેવગીતે ચરમ સમયે હોય એ સર્વ મળી ચાત ભાગા ગેત્ર કર્મના બાધવા

ગોત્રકર્મના બંધોદય સત્તા સંવેધે ભાંગા-૭

સંગ	જાન	જાન	જાન	ગુણધાણાં	ઉવભેદ	ભાગાનો કાળ
૧	ની. ના	ની		૧	૧૪ તક વાયુ અને નેમથી નિર્મયગા બાધવા	અસખ્યાત (૨૧) ૧૫
૨	ની ની.	.		૧-૨	૧૪	અતર્કુર્ત
૩	ની	૮	.	૧-૨	૧૨ ની પર્વાનો	અતર્કુર્ત
૪	૮ ની	.		૧ ની ૫	૧૨	૧૨-૫ ૧૨-૫ ૮-૨
૫	૮ ૮	૨		૧ ની ૧૦	૧૨-૫ ૧૨-૫	૧૨-૫ ૧૨-૫ ૮-૨
૬	- ૮	.		૧૧ થી ૧૨	૧ " "	૧૨-૫ ૧૨-૫
૭	- ૮	૮		૧૨ થી ૧૩	૧ " "	૧૨-૫ ૧૨-૫
૮	- ૮	૮		૧૩ થી ૧૪	૧ " "	૧૨-૫ ૧૨-૫

વેદનીય કર્મને વિષે બંધોદય સત્તા સંવેધે આઠ ભાંગા હોય. ત્યાં વેદનીયનું બંધસ્થાનક અને ઉદય સ્થાનક પણ એકેકી પ્રકૃતિનું એકેકુંજ હોય, મદ્યપિ છઠ્ઠા ગુણઠાણા લગે યેનો બંધ છે અને પછી એક સાતાનો બંધ છે, તોપણ પરસ્પર વિરોધી છે માટે સમકાળે બે ન બાધે, પણ એકજ બાધે અને ઉદયે સર્વ ગુણઠાણે બે હોય તો પણ એક કાળે એકજ ઉદય આવે. તથા સત્તા સ્થાનક બે હોય, એકનું અને બેનું, ત્યાં લગે એક સત્તા થકી ટળ્યું ન હોય, ત્યાં લગે બેની સત્તા હોય અને એક ટલ્યે એકની સત્તા રહે. હવે યેનો સંવેધ કહે છે. અસાતાનો બંધ, અસાતાનો ઉદય અને બેની સત્તા ૧, અથવા અસાતાનો બંધ, સાતાનો ઉદય અને બેની સત્તા ૨, એ બે ભાંગા મિથ્યાત્વથી માંડીને પ્રમત્ત ગુણઠાણા લગે પામીએ; તે પછી અસાતાનો બંધ ન હોય તે માટે નહીં. સાતાનો બંધ, અસાતાનો ઉદય અને બેની સત્તા ૩, સાતાનો બંધ, સાતાનો ઉદય અને બેની સત્તા ૪, એ બે ભાંગા મિથ્યાત્વથી માંડીને સયોગી કેવળી લગે હોય. તે પછી બંધને અબાવે અસાતાનો ઉદય અને બેની સત્તા ૫, સાતાનો ઉદય, બેની સત્તા ૬, એ બે ભાંગા અયોગીને દિયરમ સમય લગે પામીયે. અસાતાનો ઉદય અને અસાતાની સત્તા ૭, સાતાનો ઉદય અને સાતાની સત્તા ૮, એ બે ભાંગા અયોગી કેવળીને ચરમ સમયે એક સમય લગે પામીએ. એ સર્વ મળીને વેદનીય કર્મના આઠ ભાંગા હોય તે સાચેના યંત્રથી જાણવા.

વેદનીયના બંધોદય સત્તા સંવેધે સાંગા-૮

ક્રમ	કાળ	જાન	ઉદય	મત્તા	સાંગાનો કાળ	જનન સ્થાન	ગુણધર્મ
૧	૧ સમય	અ	અ	૨	૧ સમય ઉત્તરથી	૧૪	૧ ૨-૩-૪-૫-૬
૨	૧ સમય	અ	સા.	૨	૧ સમય ઉત્તરથી	૧૪	૧-૨-૩-૪-૫-૬
૩	૧ સમય	સા.	અ	૦	૧ સમય ઉત્તરથી	૧૪	૧ થી ૧૨ રૂપી
૪	૧ સમય	સા.	સા.	૦	૧ સમય ઉત્તરથી	૧૪	૧ થી ૧૨ રૂપી
૫	૧ સમય	—	અ	૦	૧ સમય ઉત્તરથી	૧	૧૪ માના દિવ્યમ સમય રૂપી
૬	૧ સમય	—	સા.	૦	૧ સમય ઉત્તરથી	૧	ઉપર પ્રમાણે
૭	૧ સમય	—	અ	અ	૧ સમય ઉત્તરથી	૧	૧૨ માના રૂપી સમયે
૮	૧ સમય	—	સા.	સા.	૧ સમય ઉત્તરથી	૧	ઉપર પ્રમાણે

આશુરર્મને વિષે બંધોદય સત્તા સંવેધે નરને વિષે થાંડ, તિરેશને વિષે નવ, મનુષ્યને વિષે નવ અને દેવતાને વિષે ૧૨ સાંગા ક્રોમ સંવેદના મળીને અઠાવીસ સાંગા ૨૪ આશુરર્મનું બંધ સ્થાનત ક્રોમ ૧૦, ૧૦ઠે ક્રોમ ૧૦, ૧૦૨૫૨ વિદાથી ૧૦ માટે સાર માટેનું ક્રોમ ૨૪ આશુરર્મને ક્રોમ ૧૦૪ સ્થાનત ૧૨ ક્રોમ, ક્રોમ ૧૦૨ ક્રોમ ૨૪ અને ૧૦૪ ક્રોમ ૨૪ તે આટલે સત્તા સ્થાનત ૧૦ ૧૦૨, ક્રોમ ૨૪ અને ૧૦૪. ૧૦૪૦૪૦૪૦ ૧૦૪૦૪ ૧૦૪૦૪ સત્તા સ્થાનત અને ૧૨

લવાયુર્બંધ પછી તે પરભવે ન ઉપજે ત્યાં લગે બેનું સત્તા
 સ્થાનક. હવે સવેધ કહે છે.-આડિખાની ત્રણ અવસ્થા છે.
 પરભવાયુ બંધકાળ ચક્રી પૂર્વે પૂર્વાવસ્થા ૧, પરભવાયુર્બંધ
 વેળાને બંધાવસ્થા ૨, પરભવાયુ બાધ્યા પછી પરાવસ્થા ૩
 ત્યાં નારકીને પૂર્વાવસ્થાએ બંધને અભાવે, નરકાયુનો ઉદય
 અને નરકાયુની સત્તા એ ભાંગો ચારે ગુણકાણે હોય ૧. બંધા-
 વસ્થાએ તિર્યાગાયુનો બંધ, નરકાયુનો ઉદય અને નરક તિર્યા-
 ગાયુની સત્તા, એ ભાંગો મિથ્યાત્વે અને સાસ્વાદને હોય ૨,
 અથવા મનુષ્યાયુનો બંધ, નારકાયુનો ઉદય અને મનુષ્ય નાર-
 કાયુની સત્તા, એ ભાંગો મિથ્યાત્વ, સાસ્વાદન અને અવિરત એ
 ત્રણ ગુણકાણે હોય ૩, તથા બંધકાળ પછી નારકાયુનો ઉદય
 અને નારક તિર્યાગાયુની સત્તા એ ચારે ગુણકાણે હોય ૪,
 અથવા નારકાયુનો ઉદય અને મનુષ્ય નારકાયુની સત્તા, એ
 ભાંગો પછી ચારે ગુણકાણે હોય ૫. એમ એ નારકી માંહે
 આયુઃકર્મના પાંચ ભાંગા હોય. દેવતાને વિષે પણ પાંચ
 ભાંગા એમજ કહેવા. તિર્યાગને વિષે પરભવાયુર્બંધ
 ચક્રી પૂર્વે તિર્યાગાયુનો ઉદય અને તિર્યાગાયુની સત્તા,
 એ ભાંગો પહેલેથી પાંચ ગુણકાણે પામીએ ૧, બંધકાળે
 નારકાયુના બંધ, તિર્યાગાયુનો ઉદય અને તિર્યાગ
 નારકાયુની સત્તા, એ ભાંગો મિથ્યાત્વ ગુણકાણે ૪ હોય ૨,
 અથવા તિર્યાગાયુનો બંધ, તિર્યાગાયુનો ઉદય અને તિર્યા-
 ગાયુની સત્તા, એ પહેલા બે ગુણકાણે હોય ૩, અથવા મનુ-
 ષ્યાયુનો બંધ, તિર્યાગાયુનો ઉદય અને મનુષ્ય તિર્યાગાયુની
 સત્તા, એ ભાંગો પણ મિથ્યાત્વે અને સાસ્વાદને હોય ૪,
 અથવા દેવાયુનો બંધ, તિર્યાગાયુનો ઉદય અને દેવ તિર્યાગાયુની
 સત્તા, એ ભાંગો મિથ્યાત્વે, સાસ્વાદને, અવિરતે અને

દેશવિરતે હોય, ત્રિશ્રે આશુભંધ ન હોય ૫, એ
 ચાર ભાંગા પરલાવાશુ ભધકાળે બાહુવા તથા ભંધકાળ
 પછી તેા તિર્યંગાશુને ઉદય અને નરમ તિર્યંગાશુની રક્તા
 ૬, અથવા તિર્યંગાશુને ઉદય અને એ તિર્યંગાશુની રક્તા ૭,
 અથવા તિર્યંગાશુને ઉદય અને મનુષ્ય તિર્યંગાશુની રક્તા
 ૮, અથવા તિર્યંગાશુને ઉદય અને દેવ તિર્યંગાશુની રક્તા
 ૯, એ ચારે ભાંગા પરલેલેલી યાંત્રે શુદ્ધકાળે પામીએ. એ
 તિર્યંગને વિષે નવ ભાંગા હોય મનુષ્યને વિષે પરલાવાશુભંધ
 સ્ત્રી પૂર્વે મનુષ્યાશુને ઉદય અને મનુષ્યાશુની રક્તા એ
 ભાંગો ચોદે શુદ્ધકાળે હોય ૧, પરલાવાશુભંધકાળે નારમશુને
 ભંધ, મનુષ્યાશુને ઉદય અને મનુષ્ય નારમશુની રક્તા એ
 ભાંગો ત્રિશ્રેતરેલ હોય ૨, તિર્યંગાશુને ભંધ, મનુષ્યાશુને
 ઉદય અને તિર્યંગ મનુષ્યાશુની રક્તા એ ભાંગો ત્રિશ્રેતરે
 અને સારવાદને હોય ૩, મનુષ્યાશુને ભંધ, મનુષ્યાશુને
 ઉદય અને એ મનુષ્યાશુની રક્તા, એ ચાર ત્રિશ્રેતરે
 અને સારવાદને હોય ૪, દેવાશુને ભંધ, મનુષ્યાશુને
 ઉદય અને દેવ મનુષ્યાશુની રક્તા એ ભાંગો ત્રિશ્રેતરેલી
 માંડીને ત્રિશ્રેતરેલે અગ્રગત શુદ્ધકાળે હોય ૫, તથા
 ભધકાળ પામી તેા મનુષ્યાશુને ઉદય અને નરમ મનુષ્યાશુની
 રક્તા ૬ અથવા મનુષ્યાશુને ઉદય તિર્યંગ મનુષ્યાશુની
 રક્તા ૭, અથવા મનુષ્યાશુને ઉદય એ મનુષ્યાશુની
 રક્તા ૮, એ ચાર ભાંગા ત્રિશ્રેતરેલી માંડીને અગ્રગત
 શુદ્ધકાળે પામીએ તથા મનુષ્યાશુને ઉદય અને દેવ
 મનુષ્યાશુની રક્તા, એ ભાંગો ત્રિશ્રેતરેલી માંડીને અગ્રગત
 શુદ્ધકાળે પામીએ ૯ એ ચાર મનુષ્ય ગણે નવ
 ભાંગા હોય સર્વ ગણને અશુભકાળે ૨૮ ૭ ૩, ૨, ૨

નરકાયુના બંધોદયસત્તા સંવેધે ભાંગા-૫

ભાંગા	અવ	ઉચ્ચ	સત્તા	અવસ્થા	અવ-ભેદ	ગુણકાણાં	કાળ
૧	-	ન.	ન.	પૂર્વાવસ્થા	૧	૧ થી ૪	૬ માસ ઉણ ૧૦૬ માર વખતે
૨	તિ	ન.	ન તિ	બંધાવસ્થા	૧	૧-૨	૬ માસ ઉણ ૩૩ સાગરોનું અંતર્મુહૂર્ત
૩	મ	ન.	ન.મ	"	૧ પ્રાણી	૧-૨-૪	"
૪	-	ન.	ન તિ	પરાવસ્થા	૧ સ્ત્રી	૧ થી ૪	અંતર્મુહૂર્ત ઉણ ૬ માસ
૫	-	ન	ન.મ.	"	૧	૧ થી ૪	" " "

મનુષ્યાયુના બંધોદય સત્તા સંવેધે ભાંગા-૬

૧	-	મ.	મ	પૂર્વાવસ્થા	૩	૧ થી ૧૪	પૂર્વકોડીના ત્રીજા બે ભાગ અંતર્મુહૂર્ત
૨	ન.	મ.	મ. ન	બંધાવસ્થા	૧	૧	"
૩	તિ	મ	મ. તિ.	"	૩	૧-૨	"
૪	મ.	મ.	મ. મ.	"	૩	૧-૨	"
૫	દે.	મ.	મ દે.	"	૧	૧-૨-૪	"
૬	-	મ	મ ન.	પરાવસ્થા	૧	૧ થી ૭	અંતર્મુહૂર્ત ન્યૂન પૂર્વ કોડીના ત્રીજા ભાગ ઉપર પ્રમાણે
૭	-	મ	મ. તિ	"	૩	૧ થી ૭	"
૮	-	મ	મ મ	"	૩	૧ થી ૭	"
૯	-	મ.	મ દે.	"	૧	૧ થી ૧૧	"

તિથિચાલુના બંધોદય મત્તા સવેધે ભાંગા-૬ ૧૫

ભાગ	ગ્રંથ	ક્રમ	ભાંગાવસ્થા	ક્રમ	શુભકાળ	કાળ
૧	નિ	નિ	પૂર્વાવસ્થા	૧૪	૧-૨-૮-૪-૫	પૂર્વેકાડીના ત્રાજા એ ભાગ અતમુંદન
૨	નિ	નિ	બંધાવસ્થા	૨	૧	
૩	નિ	નિ.નિ	"	૧૪	૧-૨	
૪	મિ	નિ મ	"	૧૪	૧-૨	
૫	નિ	નિ. ફે	"	૨	૧-૨-૪-૫	અતમુંદન
૬	નિ	નિ ન	પગવસ્થા	૨	૧-૨-૬-૪-૫	અતમુંદન નૂતન પૂર્વેકાડીના ત્રાજા ૧૫૨ પ્રમાણે
૭	નિ	નિ નિ	"	૧૪	૧ થી ૫	
૮	નિ	નિ મ	"	૧૪	૧ થી ૫	
૯	નિ	નિ ફે	"	૨	૧ થી ૫	

દેવાચના બંધોદય મત્તા સવેધે ભાંગા-૫

૧	નિ	ફે	પૂર્વાવસ્થા	૧	૧ થી ૨	૧૨૩૪૫૬૭૮૯૧૦૧૧૧૨૧૩
૨	નિ	ફે	બંધાવસ્થા	૧	૧-૨	૧૨૩૪૫૬૭૮૯૧૦૧૧૧૨૧૩
૩	નિ	ફે મ	"	૧	૧-૨-૩	અતમુંદન
૪	નિ	નિ	પગવસ્થા	૧	૧ થી ૨	
૫	નિ	ફે મ	"	૧	૧ થી ૨	૧૨૩૪૫૬૭૮૯૧૦૧૧૧૨૧૩

મોહનીયના ભાંગા અને પદ વૃંદ.

નવ તેસીઠ સચ્ચેહિં, ઉદય વિગપ્પેહિં મોહિઆ છવા-૯ સો
૮૩ ઉદયના વિઠલ્ય (ભાંગા) વઢે સંસારી છવો મુંઝાએલા
જાણવા.

અઉછુત્તરિ સીયાલા, પયવિંદ સચ્ચેહિં વિન્નેઆ. ૨૧-૬૯ સો
૪૭ પદ (પ્રકૃતિના) ના સમુહ વઢે સંસારી છવો મુંઝાએલા
જાણવા.

મતાંતરે ભાંગા અને પદવૃંદ.

નવ પંચાણુઉચ્ચ સચ્ચે, ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ છવા-૯સો
૬૫ ઉદયના ભાંગા વઢે સંસારી છવા મુંઝાએલા જાણવા.

અઉછુત્તરિ એગુત્તરિ, પયવિંદ સચ્ચેહિં વિન્નેઆ. ૨૨-૬૯ સો
૭૧ પ્રકૃતિના સમુહ વઢે સંસારી છવો મુંઝાએલા જાણવા.

ચોવીશીને ઉદય ગુણી કરીએ તે પદ ચોવીશી. તેને ૨૪ થી ગુણીએ
પદ (પ્રકૃતિ) વૃંદ ૧૦ ના ઉદયે ૧ ચોવીશીને ૧૦ ગુણા કરતાં ૧
ચોવીશી. ૬ ના ઉદયે ૬ ચોવીશી $૬ \times ૬ = ૫૪$ પદ ચોવીશી. ૮ ના
ઉદયે ૧૧ ને ૮ થી ગુણતાં ૮૮ ચોવીશી. ૭ ના ઉદયે ૧૦ ને ૭ થી
ગુણતાં ૭૦, ૬ ના ઉદયે ૭ ને ૬ થી ગુણતા ૪૨, ૫ ના ઉદયે ૪
૫ થી ગુણતાં ૨૦, ૪ ના ઉદયે ૧ ને ચારથી ગુણતા ૪, ૨ ના ઉદયે
૫ ના બંધના ૧૨ ભાંગા અને ૪ ના બંધના ૧૨ ભાંગા મળી
૨૪ ભાંગા એટલે ૬ ચોવીશીને ૨ ગુણા કરતાં ૨ પદ ચોવીશી એ
સર્વ મળી ૨૯૦ ચોવીશી થઈ તેને ૨૪ ગુણા કરતાં ૬૯૬૦ થા
તેમાં ૧ ના ઉદયના ૧૧ પદ નાખતાં ૬૯૭૧ પદ થાય પણ સ્વમ
૨ના ઉદયે એ ચોવીશીને ખદલે એ બારબાર ભાંગા કર્યા છે તેથી ૨
પદ આઠાં કરતાં ૬૯૪૭ પદ આવે.

૪ થી ૧૦ સુધીના ઉદ્યે વેદ તથા હામ્યાદિ યુગલનું અનર્થહર્તે
અન્ય પગવર્તન થાય અધુવોદ્યો હોવાથી. ૨ અને ૧ ના ઉદ્ય
ભાગે અતર્થાવર્તના જ છે. તથા વિવક્ષિત ઉદ્ય અથવા ભાગે ૧
સમય મ્હોતે બીજા સમયે અન્ય ગુણધ્યાને જાય ત્યાં બંધધ્યાન
ગુણધ્યાન અથવા વ્યવસ્થા (પ્રકૃતિ) ના બેદે ક્ષીને જુદા જુદા પ્રદે
અથવા ભાગે જાય, તેથી સર્વ ઉદ્યો અને ભાગે જધન્યથી ૧
સમયના જણવા

મોહનીયનો બાંધ ઉદ્ય સત્તા સંવેદ્ય.

તિન્નેવ ય બાવીશે,—૨૨ ના બાંધે ત્રણજ સત્તા સ્થાનો
૨૮/૨૭/૨૬

છગવીશે અટ્ટવીસ—૨૧ ના બાંધે ૨૮ નું સત્તાસ્થાન.

સત્તસમે. છાંદ્યેવ—૧૭ ના બાંધે ૧ સત્તા સ્થાન ૨૮/૨૭/૨૪/
૨૩/૨૨/૨૧/

તેમ નવ બાંધએસુ પચ્ચેવ હાજુભિ ૨૩—૧૩ પ્રકૃતિ અને ૬
પ્રકૃતિના બાંધાને વિષે પાંચ નિર્દે (૨૮/૨૪/૨૩/૨૨/૨૧)
સત્તા સ્થાનો રોય

પરવિદ્ય સંવિદ્યેનુ. છાંદ્યે—પરવિદ્ય બાંધેને વિષે ૧ સત્તા
સ્થાન ૨૮/૨૪/૨૧/૧૩/૧૨/૧૧/ સત્તવિદ્ય બાંધેને વિષે ૬
સત્તાસ્થાનો ૨૮/૨૪/૨૧/૧૧/૧૦/૧

સેશેન જાવ પચ્ચેવ. પત્તવ્યં પત્તેનુ,—૧.કીનાં ૬/૨/૧ ના બાંધે
સ્થાનને વિષે ૧૧ને પાંચજ સત્તા સ્થાન ૮ સંજી

સત્તાદિ ય બાંધેનુને ૨૪—બાંધના વિષેદે સ્થાન ૩ પદ ૨
૨૮/૨૪/૨૧/૧/૧૦ ૧ સત્તા સ્થાન રોય

અમ્યશ્વરિને જ હોય તે પણ ઓપશમિત તથા ધ્યાયિતને
 યાગીએ; ત્યાં ઓપશમિતને ૨૮, ૨૪, એ બે સત્તા સ્થાનક
 હોય ત્યાં પ્રથમ અમ્યકત્વ યામતાને અને ઉપશમ યેષ્ટિએ
 જનતાનુબંધી ઉપશમાવ્યા હોય તેને અઠ્ઠાવીશની સત્તા હોય
 અને જનતાનુબંધી ઉવેલ્યા હોય તેને ૨૪ ની સત્તા હોય.
 ક્ષાયિતને ૨૧ ની સત્તા હોય એમ છત્રે ઉદ્યે ૨૮, ૨૪, ૨૧
 એ ત્રણ સત્તા સ્થાનક હોય મિશ્રશ્વરિને ૭, ૮, ૯, ને ઉદ્યે
 ૨૮, ૨૭, ૨૪, એ ત્રણ સત્તા સ્થાનક હોય ત્યાં જે ૨૮ ની
 સત્તાવાળો મિશ્રપાણુ પરિવળે તેને ૨૮ ની સત્તા હોય, જેણે
 મિશ્રશ્વરિ યદે સમ્યક્ત્વ ઉવેલ્યું અને મિશ્રપાણુ ૧૭ ઉવેલ્યા
 માહત્તું નથી એવે અવસર પરિણુ મવશે મિશ્રપાણુની નિવર્તીને
 મિશ્રપાણુ પરિવળે તેને ૨૭ ની સત્તા અને જે વળી
 પૂર્વે સમ્યક્શ્વરિ થશે. જનતાનુબંધીયાની વિરચોબના
 કરીને પરિણુમ વશે પછી મિશ્રપાણુ પરિવળે તેને ૨૪ ની
 સત્તા. એ સ્થાનક ચાર ગતિને વિષે યાગીએ, તેમજ ચાર
 ગતિના સમ્યક્શ્વરિ, જનતાનુબંધીની વિરચોબના કરી અવિત
 સમ્યક્શ્વરિને સાતને હોય ૨૮, ૨૪, ૨૩, ૨૨, ૨૧, એ.
 યાગ સત્તા સ્થાનક હોય ત્યાં ૨૮ નું ઓપશમિત નશ્વરો
 ગરગશ્વરિને હોય અને ૨૪ નું યાગ એ બેને જનતાનુબંધીની
 વિરચોબના રવ યાગી હોય ત્યાં ૨૩, ૨૨ વેલ સમ્યક્શ્વરિને
 હોય તે આ પ્રમાણે—૧૬ મનુષ્ય અદ્ય રવ ઉપર વર્તેલો
 યોગ સમ્યક્શ્વરિ સંપાદો પ્રમુખ હોય તેને જનતાનુબંધી
 અને મિશ્રપાણુના હાથ કરી ત્યારે ૨૩ ની સત્તા હોય તે પછી
 મિશ્રપાણુ ૧૬ ની સત્તા હોય ૨૨ ની સત્તા હોય.
 સમ્યક્ત્વ બે હાથે ૬૬ કરી શકે. તેને ઉદ્યે ૬૬ ની સત્તા
 હોય પૂર્વશ્વરિ હોય તે ૬૭ ૧૮ કરી તે ૬૭ કરીને ૬૬

૨૫ ના બંધ ભાંગા. ૮ સ્થિર અસ્થિરને શુભ અશુભે શુભતા
૪ ભાંગા યથ સાથે તેમજ એ ૪ ભાંગા અયથ સાથે. તેના
બંધક ૩ ગતિવાળા તિર્થંચગતિ (એકેંદ્રિય બેઈંદ્રિય તેઈંદ્રિય
ચઉરિંદ્રિય પંચેંદ્રિય તિર્થંચ) મનુષ્ય અને દેવ. એ ૨૫ માં
આતપ કે ઉદોત નાખીએ તો ૨૬ નું પર્યાપ્તા બાહર પ્રત્યેક
એકેંદ્રિય પ્રાયોગ્યના ભાંગા ૮ + ૮ = ૧૬ પૂર્વવત્ તેના બંધક
તિર્થંચગતિ મનુષ્યગતિ અને દેવગતિવાળા. કુલ એકેંદ્રિય
પ્રાયોગ્ય ૨૩/૨૫/૨૬ ના અનુક્રમે ૪ + ૨૦ + ૧૬ = ૪૦ ભાંગા.

વિકલેંદ્રિય પ્રાયોગ્ય ૩ બંધસ્થાનક ૨૫/૨૬/૩૦/ધ્રુવબંધી-
૯ ત્રસ બાહર પ્રત્યેક અપર્યાપ્ત અસ્થિશક્તિ-૫ (દુઃસ્વર વિના)
ઔદારિકદિક હુંકક છેવટકું પેઈંદ્રિય જાતિ તિર્થંચ દિક એ
૨૫ નું અપર્યાપ્ત એઈંદ્રિય પ્રાયોગ્યનો ભાંગો. ૧ તેમાં
પરાધાત ઉચ્છ્રાસ અશુભ વિહાયોગતિ અને દુઃસ્વર નાખીએ
અને અપર્યાપ્તને બદલે પર્યાપ્ત કહીએ તો ૨૬ ના બંધ
ભાંગા-૮ સ્થિર અસ્થિરને શુભ અશુભે શુભતા ૪ ભાંગા યથ
સાથે અને ૪ ભાંગા અયથ સાથે મળીને ૮ ભાંગા. તે ૨૬ માં
ઉદોત નાખીએ તો ૩૦ ના બંધ ભાંગા-૮ પૂર્વવત્ ૧ + ૮ + ૮ =
૧૭ ભાંગા એઈંદ્રિય પ્રાયોગ્યના. એવી રીતે તેઈંદ્રિય અને
ચઉરિંદ્રિય પ્રાયોગ્યના ૧૭, ૧૭ ભાંગા કહેવા. પરંતુ જાતિમાં
એઈંદ્રિય ને બદલે તેઈંદ્રિય ચઉરિંદ્રિય કહેવી કુલ ૧૭ + ૧૭ + ૧૭
૫૧ ભાંગાના બંધક મિથ્યાદ્રષ્ટિ તિર્થંચ અને મનુષ્ય ગતિવાળા
કહેવા. પંચેંદ્રિય તિર્થંચ પ્રાયોગ્ય ૩ બંધસ્થાનક ૨૫/૨૬/૩૦/
ધ્રુવબંધી-૯ ત્રસ બાહર પ્રત્યેક અપર્યાપ્ત અસ્થિશક્તિ-૫
(દુઃસ્વર વિના) ઔદારિક દિક હુંકક છેવટકું પંચેંદ્રિય જાતિ
તિર્થંચદિક એ ૨૫ પ્રકૃતિ અપર્યાપ્ત પંચેંદ્રિય તિર્થંચ
પ્રાયોગ્યનો બંધ ભાંગો-૧ ના બંધક મિથ્યાદ્રષ્ટિ તિર્થંચ અને

અપચારિ કોટેદિય વિકલેદિય તિયંચ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય પહેલું બંધસ્થાનક અને બાકીનાં
પચારિ પ્રાયોગ્ય બંધસ્થાનકના બંધભાંગા-૧૩૬૪૫.

કોટેદિય પ્રાયોગ્ય બંધક			બેંકોદિય, તેઈદિય ચઉ. વિકલે. પ્રાયોગ્ય બંધક		
રક	અપ.	૪ ૨ ગતિવાળા	રપ	અપચારી.	૧ + ૧ + ૧ = ૩
રપ	૧૨	"	૨૯		
૨૬	૮	૩	૩૦		
૨૬	૧૬	"	—		
૩	—	"	૩		
બંધસ્થાન ૪૦ ભાંગા.			૩	બંધસ્થાન ૧૭	૧૭ ૧૭ ૫૧
પાંચ તિયંચ પ્રાયોગ્ય બંધક					
રપ	૧	૨ ગતિવાળા	રપ	૧	૨ ગતિવાળા
૨૯	૪૬૦૮	૪	૨૯	૪૬૦૮	૪ ગતિવાળા
૩૦	૪૬૦૮	"	૩૦	૮	મચ્ય. દેવ-નારંગી
૩	—	"	૩	૪૬૧૭	
૩	૨૨૧૭				
નારક પ્રાયોગ્ય બંધક					
૨૮	ભાંગા ૧	તિયંચ મનુષ્ય	૧	અપ્રાયોગ્ય.	૧
					બંધક
					૮/૮/૧૦/ ગણકાગે મનુષ્ય

ઉદ્યોગશાળાનાં ઉદ્યોગોનાં ઉદ્યોગો

એકેડ્રી	એકેડ્રી	એકેડ્રી	એકેડ્રી	સા	સા	સા
ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	નિર્ધાર	મુખ્ય	નિર્ધાર
૨૧	૫	૨૧	૨	૨૧	૨	૨૧
૨૪	૧૧	૨૪	૨	૨૪	૨	૨૪
૨૫	૭	૨૫	૨	૨૫	૨	૨૫
૨૬	૧૨	૨૬	૪	૨૬	૪	૨૬
૨૭	૧	૨૭	૧	૨૭	૧	૨૭
૨૮	૪	૨૮	૪	૨૮	૪	૨૮
૨૯	૪	૨૯	૪	૨૯	૪	૨૯
૩૦	૪	૩૦	૪	૩૦	૪	૩૦
૩૧	૪	૩૧	૪	૩૧	૪	૩૧
૩૨	૪	૩૨	૪	૩૨	૪	૩૨

સા. મુખ્ય આદારક દેવતા નારદી સા. દેવળી તીર્થ ૧.

ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ	ઉ ભાગ
૨૫	૮	૨૫	૧	૨૫	૮	૨૫
૨૬	૮	૨૬	૧	૨૬	૮	૨૬
૨૭	૮	૨૭	૨	૨૭	૮	૨૭
૨૮	૮	૨૮	૨	૨૮	૮	૨૮
૨૯	૮	૨૯	૧	૨૯	૮	૨૯
૩૦	૮	૩૦	૧	૩૦	૮	૩૦
૩૧	૮	૩૧	૧	૩૧	૮	૩૧
૩૨	૮	૩૨	૧	૩૨	૮	૩૨

નામદર્શના ઉદ્યોગશાળાનાં મુખ્યકર્તાનાં નામ.

૧૫૫ બ્રિજવાલિયાદસ, - ૨૦ ના દિને ૧ ભાગે, ૨૬ ના દિને, ૪૨, ૨૪ ના દિને ૧૧ ભાગે.

નિત્યારા મુખ્યકર્તા નિત્યારા - ૨૫ ના દિને ૨૨ ના દિને, ૨૬ ના દિને ૨૩ ભાગે.

બ્રાહ્મણ સમુદાયનાં નામ. નિત્યારા મુખ્યકર્તાનાં નામ. ૨૦ ના દિને ૧૧ ભાગે, ૨૬ ના દિને ૧૧ ભાગે.

મુખ્યકર્તાનાં નામ. નિત્યારા મુખ્યકર્તાનાં નામ. ૨૦ ના દિને ૧૧ ભાગે.

દ્રિય ૫, ષષ્ઠદ્રિય ૬, તેષ્ઠદ્રિય ૭, ચત્વિર્દ્રિય ભતિ ૮, સ્થાવર ૯, આતપ ૧૦ ઉદ્યોત ૧૧, સૂક્ષ્મ ૧૨, સાધારણ ૧૩, એ તેર ક્ષય ગયે ૮૦, ૭૯, ૭૬, ૭૫, ની અનુક્રમે સત્તા થાય. તથા મનુષ્ય ગતિ ૧, પંચેદ્રિય ભતિ ૨, ત્રસ ૩, બાદર ૪, પર્યાપ્ત ૫, સુભગ ૬, આદેય ૭, યથા ૮, અને તીર્થાંકર ૯, એ નવતું સત્તાસ્થાનક અથવા તીર્થાંકર નામ વિના ૮તું સત્તાસ્થાનક, એ બે સત્તાસ્થાનક અયોગિને હેલે સમયે હોય

નામ કર્મનાં બંધ ઉદ્ય સત્તા સ્થાનક.

અટ્કય બારસ બારસ,—બ ધોદય સંત પયડિ ઠાણાણિ—નામ કર્મનાં બંધ ઉદ્ય અને સત્તા પ્રકૃતિનાં સ્થાનો અનુક્રમે ૮/૧૨/૧૨ છે.

ઓહણાએસેણ ય, જત્ય જહા સંભવં વિભજે. ૩૨—તે સામાન્યથી અને વિશેષથી જ્યાં જેટલાં સંભવે, ત્યાં તેટલા વિકલ્પ (ભાંગા) કહેવા.

નામ કર્મનો બંધ ઉદ્ય સત્તાનો સંવેધ.

નવ પજુગોદય સંતા, તેવીસે પત્તવીસ છન્વીસે—૨૩/૨૫ અને ૨૬ ના બંધે ૯ ઉદ્ય સ્થાન અને ૫ સત્તા સત્તાસ્થાન હોય. અટ્ક ચત્વરટ્કવાંમે,—૨૮ ના બંધે ૮ ઉદ્ય સ્થાન અને ૪ સત્તા સ્થાન હોય.

નવ સગિ શુણ્ણતીસ તીસંમિ. ૩૩—૨૯ અને ૩૦ ના બંધે ૯ ઉદ્ય સ્થાન અને ૭ સત્તા સ્થાન હોય.

એગેગ મેગતીસે.—૩૧ ના બંધે ૧ ઉદ્યસ્થાન (૩૦નું) અને ૧ સત્તાસ્થાન (૯૩નું) હોય.

સહિત દેવગતિ પ્રાપ્તિ અનુક્રમે તેનાં ગુણધર્મો ૧/૨/૪/૮ સંખ્યા
 તેના બંધ ભાગો ૯૨૪૮ તેના બંધકનાં ઉદય સ્થાનક ૯ ના ભાગો
 ૭૭૮૩ (કેવળીના ૮ ભાગો વિના) સત્તા ૦ ૫૪. વિષ્ણુદ્રિય
 પ્રાપ્તિ ૨૯ ના બંધ ભાગો ૮+૮+૮=૨૪ ના બંધક એકે દ્રિય
 વિષ્ણુદ્રિય તિર્યચ, મનુષ્ય વૈં તિર્યચ અને વૈં મનુષ્યનાં અનુક્રમે
 ઉદય સ્થાનક ૫/૬/૬/૫/૫/૪ ના ભાગો અનુક્રમે ૪૨+૬૬+૪૯૦૬
 ૨૬૦૨+૫૬+૩૨=૭૭૦૪ એકે દ્રિયના ૧૯ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/
 ૮૦/૭૮/ ૨૦ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ વૈં વાઉચાયના ૩ ભાગે
 ૯૨/૮૮/૮૬/ વિષ્ણુદ્રિયના ૧૮ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ અને
 ૪૮ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ ૫ એ દ્રિય તિર્યચના ૨૯૮ ભાગે
 ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ અને ૪૬૦૮ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/
 મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ વૈં તિર્યચના ૫૬
 ભાગે ૯૨/૮૮ અને વૈં મનુષ્યના ૩૨ ભાગે ૯૨/૮૮/ તિર્યચ
 પ્રાપ્તિ ૨૯ ના બંધ ભાગો ૪૬૦૮ ના બંધક એકે દ્રિય વિષ્ણુદ્રિય
 તિર્યચ, મનુષ્ય વૈં તિર્યચ વૈં મનુષ્ય, દેવ અને નાસ્ત્રીનાં ઉદય
 સ્થાનક ૫/૬/૬/૫/૫/૪/૬/૫ ના ભાગો અનુક્રમે ૪૨+૬૬+૪૯૦૬+
 ૨૬૦૨+૫૬+૩૨+૬૪+૫=૭૭૭૩. એકે દ્રિયના ૧૯ ભાગે ૫ સત્તા ૦
 ૨૦ ભાગે ૪ સત્તા ૦ ૩ ભાગે ૩ સત્તા ૦ વિષ્ણુદ્રિયના ૧૮ ભાગે
 ૫ સત્તા ૦ ૪૮ ભાગે ૪ સત્તા ૦ તિર્યચના ૨૯૮ ભાગે ૫ સત્તા ૦
 ૪૬૦૮ ભાગે ૪ સત્તા ૦ મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા ૦ વૈં
 તિ ૦ ૫૬ ભાગે, વૈં મનુષ્યના ૩૨ ભાગે, દેવતાના ૬૪ ભાગે
 અને નાસ્ત્રીના ૫ ભાગે ૨ સત્તા ૦ (૯૨/૮૮) મનુષ્ય પ્રાપ્તિ
 ૨૯ ના બંધ ભાગો ૪૬૦૮ ના બંધક એકે દ્રિય વિષ્ણુદ્રિય
 તિર્યચ, મનુષ્ય વૈં તિર્યચ વૈં મનુષ્ય દેવ અને નાસ્ત્રીના ઉદય
 સ્થાનક અનુક્રમે ૫/૬/૬/૫/૫/૪/૬/૫/ ના ભાગો અનુક્રમે ૩૯+
 ૬૬+૪૯૦૬+૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા ૦ ૫૬+૩૨+૬૪ ભાગે ૨ સત્તા ૦

વિકલેંદ્રિયના ૬૬ + તિર્યંચના ૪૯૦૬ + મનુષ્યના ૨૬૦૨ + વૈ૦
 તિર્યંચના. ૫૬ + વૈ૦ મનુષ્યના. ૩૨) જોકે દ્વિયના ૧૯ ભાંગે ૫
 સત્તા, ૨૦ ભાંગે ૪ સત્તા, ૩ ભાંગે ૩ સત્તા. વિકલેંદ્રિયના ૧૮
 ભાંગે ૫ સત્તા અને ૪૮ ભાંગે ૪ સત્તા. તિર્યંચના ૨૯૮ ભાંગે
 ૫ સત્તા અને ૪૬૦૮ ભાંગે ૪ સત્તા. મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાંગે
 ૪ સત્તા વૈ૦ તિર્યંચના ૫૬ ભાંગે ૨ સત્તા અને વૈ૦ મનુષ્યના
 ૩૨ ભાંગે. ૨ સત્તા. (અહીં સત્તા ૦ ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮ માંથી
 જેટલા કક્ષાં હોય તેટલાં પહેલેથી લેવા.) તિર્યંચ પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના
 બંધ ભાગા ૪૬૦૮ તેના બંધક ચારે ગતિવાળાના ઉદય સ્થાનક ૯
 અને ઉદય ભાગા ૭૬૭૩ (જોકે દ્વિયના ૪૨ + વિકલેંદ્રિયના. ૬૬ +
 તિર્યંચના ૪૯૦૬ + મનુષ્યના ૨૬૦૨ + વૈ૦ તિર્યંચના ૫૬ + વૈ૦
 મનુષ્યના ૩૨ + દેવતાના ૬૪ + નારકીના. ૫) જોકે દ્વિયના ૧૯ ભાંગે
 ૫ સત્તા ૦ ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ જોકે દ્વિયના ૨૦ ભાંગે ૪ સત્તા ૦
 ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/ અને જોકે દ્વિયના ૩ ભાંગે ૩ સત્તા ૦ ૬૨/૮૮/૮૬/
 વિકલેંદ્રિયના ૧૮ ભાંગે ૫ સત્તા ૦ ૬૨/૮૮/ ૮૬/૮૦/૭૮/ અને
 ૪૮ ભાંગે ૪ સત્તા. ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/ સામાન્ય તિર્યંચના ૨૯૮
 ભાંગે ૫ સત્તા ૦ ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ અને ૪૬૦૮ ભાંગે ૪
 સત્તા ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/ સાં મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાંગે ૪ સત્તા
 ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/ વૈ૦ તિર્યંચના ૫૬ ભાંગે ૨ સત્તા ૬૨/૮૮/
 વૈ૦ મનુષ્યના ૩૨ ભાંગે ૨ સત્તા ૬૨/૮૮/ દેવતાના ૬૪ ભાંગે
 ૨ સત્તા ૬૨/૮૮/ નારકીના ૫ ભાંગે ૨ સત્તા ૬૨/૮૮/ જિનનામ
 સહિત મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બંધ ભાગા ૮ તેના બંધક
 સમ્યક્ત્વી દેવ નારકીનાં અનુક્રમે ઉદય સ્થાનક ૬/૫/ તેમાં
 દેવતાના ૨૧/૨૫/૨૭/૨૮/૨૯/૩૦/ ના ઉદયના ૮ + ૮ + ૮ + ૧૬ +
 ૧૬ + ૮ = ૬૪ ભાંગે ૨ સત્તા ૬૩/૮૮/ નારકીને ઉદ્યોતનો ઉદય ન
 હોવાથી ૩૦ વિનાના ઉદય સ્થાનક હોય ૨૧/૨૫/૨૭/૨૮/૨૯ ના

ઉદય ભાંગા $૧+૧+૧+૧+૧=૫$ ને વિધે સત્તા ૮૯. જિનનામ અને
 આદારકની બેળી સત્તાવાળો નારકીમાં ન ઉપજો. અમકિતી મનુષ્ય
 તો દેવગતિ પ્રાપ્તિગ્ય જિનનામ સહિત ૨૯ નો જ બાધ કરે અને
 અમકિતી તિર્યગ તો જિનનામ કર્મ બાંધે જ નહિ, કનકુદે
 તિર્યગમાં જિનનામની સત્તા નિષેધેલી છે. આદારક દ્વિધ સહિત
 દેવગતિ પ્રાપ્તિ ગ્ય ૩૦ નો બાંધ ભાંગો ૧ ના અધક અપ્રમત્ત
 અપૂર્વકષ્ટવાળા સાધુનાં ઉદયધ્યાનક ૨૯/૩૦/ તેમાં ૩૦ના ઉદયના
 મનુષ્યના ૧૪૪ ભાંગા (૬ સ્થયન ૪૬ અસ્થાન ૪ મિહાસાગનિય
 ૬૫૦) ને સત્તા ૦ ૯૨. વેં ૦ અચતના ૨૯/૩૦ ના ઉદયના
 ૧+૧=૨ ભાંગા અને આદારકના ૨૯/૩૦/ ના ઉદયના
 ૧+૧=૨ ભાંગા મળીને ૪ ભાંગાને વિધે સત્તા ૯૨. નિધ
 અને આદારક અચત વેકિય અને આદારક સરીક પ્રમત્ત ગુણ
 હોયે કરીને પાળીથી અપ્રમત્ત થાય ત્યાં અપકાળા દુખી નિધિય
 અને આદારક સરીક રહેતું હોવાથી નિધિયા કરી નહીં નિધિય
 કરીએ તો $૧૪૪+૨+૨=૧૪૮$ ભાંગો સત્તા ૮૨ પરે ૪
 ઉદયના ૫ સત્તા અને પાળીના ૫ ઉદયના ૨ સત્તા મળીને ૭
 સત્તા ૦ ઉપરાત મનુષ્ય પ્રાપ્તિગ્ય ૩૦ ના ભાષના ઉદયના ૬
 ઉદયના ૬૨ સત્તા (૯૩/૮૯) મળીને પરે સત્તા

આદારક દ્વિધ અને જિનનામ સહિત દેવગતિ પ્રાપ્તિગ્ય
 ૮૧ ના ભાષના ભાંગો ૧ ના બાંધ અપ્રમત્ત અપૂર્વકષ્ટવાળા
 સાધુને ૩૦ના ઉદયના ૧૪૪ ના ૨૯/૩૦ ના ઉદયના ૨+૨
 ૧૪૮ ભાંગો અપ્રમત્ત મનુષ્ય, તેમ મનુષ્ય અને અપૂર્વક
 મનુષ્યના ૨ ઉદયે સત્તા ૯૩ નું

૮૧ ૬૦ આ અપકાળા ૬૫૦ કર્મિના અને ૦ ૬ ઉદય
 ઉદય ૬૫૦ ના ઉદયના ૬૫૦ અને ઉદય ૬૫૦ ના ઉદય

ମାଧ୍ୟମିକ	ମାଧ୍ୟମିକ	ମାଧ୍ୟମିକ	ମାଧ୍ୟମିକ	କାମା କେନା ? କୁଳ	ସମାସ୍ଥାନକ	କୂଳ
୧	୨୩	୧୫	୨୧ ୨୫ ୨୭ ୨୯ ୩୧	<div>୧୦୩୩</div> <div> ୧୧ ୦୫ ୦୦ ୩୫ ୦୮ ୦୦ ୧୦୩୧ ୦୫ ୦୦ ୩୦୧୨ ୦୫ ୦୦ ୩୩ ୦୫ ୦୦ ୧୨ ୦୫ ୦୦ </div>	୧୨/୧୧/୧୧/୧୦/୭୮ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦/୭୮ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦	୧୦
୧	୨୫	୨୫	୨୧ ୨୫ ୨୭ ୨୯ ୩୧	<div>୧୩୩୩</div> <div> ୧୩ ୦୫ ୦୦ ୧୩ ୦୫ ୦୦ ୩୫ ୦୮ ୦୦ ୧୦୩୧ ୦୫ ୦୦ ୩୦୧୨ ୦୫ ୦୦ ୩୩ ୦୫ ୦୦ ୧୨ ୦୫ ୦୦ </div>	୧୨/୧୧/୧୧/୧୦/୭୮ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦/୭୮ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦	୧୦
୧	୨୫	୧୫	୨୧ ୨୫ ୨୭ ୨୯ ୩୧	<div>୧୩୩୩</div> <div> ୧୩ ୦୫ ୦୦ ୧୩ ୦୫ ୦୦ ୩୫ ୦୮ ୦୦ ୧୦୩୧ ୦୫ ୦୦ ୩୦୧୨ ୦୫ ୦୦ ୩୩ ୦୫ ୦୦ ୧୨ ୦୫ ୦୦ </div>	୧୨/୧୧/୧୧/୧୦/୭୮ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦/୭୮ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦ ୧୨/୧୧/୧୧/୧୦	୧୦

૨ ભાંગે ૪ સત્તા. બાહર પર્યાપ્તિને ૨૧/૨૪/૨૫/૨૬/૨૭ ના ઉદયે
 ૨/૫/૫/૧૧/૬=૨૬ ભાંગામાથી ૮/૧૮/૩ ભાંગે અનુક્રમે ૫/૪/૩
 સત્તા બેઈદ્રિય તેઈદ્રિય ચઉરિંદ્રિય પર્યાપ્તિને ૨૧/૨૬/૨૮/૨૯/
 ૩૦/૩૧ ના ઉદયે અનુક્રમે ૨/૨/૨/૪/૬/૪=૨૦ ભાંગામાથી ૪
 ભાંગે ૫ સત્તા બાકીના ૧૬ ભાંગે ૪ સત્તા અસંજ્ઞા પર્યાપ્તિને
 ૨૧/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦/૩૧ ના ઉદયે અનુક્રમે ૮/૨૮૮/૫૭૬/૧૧૫૨/
 ૧૭૨૮/૧૧૫૨=૪૬૦૪ ભાંગામાથી ૨૬૬ ભાંગે અને પહેલા ૨
 ઉદયે ૫ સત્તા. બાકીના ૪૬૦૮ ભાંગે અને ૪ ઉદયે ૪ સત્તા.

સૂક્ષ્મ અને બાહર અપર્યાપ્તિને ૨૩ ના બંધે દરેકને ૨
 ઉદયે ૫/૫=૧૦ સત્તા એવી રીતે ૨૫/૨૬/૨૮/૩૦ ના બંધે દશ
 દશ સત્તા કહેવી. કુલ ૫૦/૫૦/ સત્તા. બાકીના ૫ અપર્યાપ્તિને
 ૨૧/૨૬ ના ઉદયે ૫/૫ સત્તા. મળીને ૧૦ સત્તા ૨૩ ના
 બંધે એવી રીતે બાકીના બંધે દશ દશ સત્તા મળીને
 ૫૦ સત્તા દરેકને કહેવી. સૂક્ષ્મ પર્યાપ્તિને ૨૩ ના બંધે
 ૪ ઉદયે (૨૧/૨૪/૨૫/૨૬) પાંચ પાંચ સત્તા હોવાથી ૨૦
 સત્તા. એવી રીતે ૨૫/૨૬/૨૮/૩૦ ના બંધે ૨૦/૨૦ સત્તા હોય
 તેથી ૫ બંધ સ્થાને સર્વ મળીને સો સત્તા થાય બાહર પર્યાપ્તિને
 ૨૩ ના બંધે ૨૧/૨૪/૨૫/૨૬ ના ઉદયે પાંચ પાંચ સત્તા અને
 ૨૭ ના ઉદયે ૪ સત્તા મળીને ૨૪ સત્તા. એવી રીતે ૨૫/૨૬/
 ૨૮/૩૦ ના બંધે ૨૪/૨૪ સત્તા હોય તેથી ૫ બંધે સર્વ મળીને
 ૧૨૦ સત્તા થાય. બેઈદ્રિય પર્યાપ્તિને ૨૩ ના બંધે ૨૧/૨૬ ના
 ઉદયે ૫/૫ સત્તા અને ૨૮/૨૯/૩૦/૩૧ ના ઉદયે ૪/૪ સત્તા
 મળીને ૨૬ સત્તા થાય એવી રીતે ૨૫/૨૬/૨૮/૩૦ ના બંધે
 ૨૬/૨૬/ સત્તા હોય. તેથી ૫ બંધે સર્વ મળીને ૧૩૦ સત્તા
 થાય. તેઈદ્રિય ચઉરિંદ્રિય પર્યાપ્તિને એજ રીતે એટલી સત્તા
 કહેવી. અસંજ્ઞા પર્યાપ્તિ પાંચે દ્રિયને એ ૧૩૦ સત્તા ઉપરાંત

ના ઉદ્યના ભાંગા $૮+૨૮૮=૨૯૬$ ભાંગે ૫ સત્તા ૦ ($૯૨/૮૮/$
 $૮૬/૮૦/૭૮/$ બાકીના $૨૮/૨૯/૩૦/૩૧/$ ના ઉદ્યના $૫૭૬+૧૧૫૨+$
 $૧૭૨૮+૧૧૫૨=૪૬૦૮$ ભાંગે ૪ સત્તા. $૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/$
 મનુષ્યના ૫ ઉદ્ય $૨૧/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦/$ અનુક્રમે $૮+૨૮૮+૫૭૬+$
 $૫૭૬+૧૧૫૨=૨૬૦૦$ ભાંગે ૪ સત્તા ૦ $૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/$ વૈં
 તિર્યચના ૫ ઉદ્ય અને ૫૬ ભાંગે, વૈં મનુષ્યના ૪ ઉદ્યે ૩૨
 ભાંગે, દેવતાના ૬ ઉદ્યે અને ૬૪ ભાંગે, નારકીના ૫ ઉદ્યે અને
 ૫ ભાંગે સત્તા ૦ ૨ ($૯૨/૮૮/$) મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય રહેના
 બંધ ભાંગા ૪૬૦૮ ના બંધક તિર્યચ મનુષ્ય વૈં તિર્યચ વૈં
 મનુષ્ય દેવ અને નારકીનાં ઉદ્ય સ્થાનક $૬/૫/૫/૪/૬/૫$ ના ભાંગા
 $૪૬૦૪+૨૬૦૦+૫૬+૩૨+૬૪+૫=૭૬૬૨$ ભાંગામા $૪૬૦૪+૨૬૦૦$
 ભાંગે ૪ સત્તા $૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/$ વૈં તિર્યચના ૫૬, વૈં મનુષ્યના
 ૩૨ અને દેવના ૬૪ ભાંગે અને પોત પોતાના ઉદ્યે ૨ સત્તા
 $૯૨/૮૮/$ નારકીના ૫ ઉદ્યે અને ૫ ભાંગે ૩ સત્તા $૯૨/૮૮/૮૮/$
 જનનામ સંહિત દેવ પ્રાયોગ્ય રહેના બંધ ભાંગા. ૮ ના બંધક
 મનુષ્ય વૈં મનુષ્ય અને આહારકના $૨૬૦૦+૩૫+૭=૨૬૪૨$ ભાંગે
 અને પોત પોતાના (૭) ઉદ્યે ૨ સત્તા $૯૩/૮૮/$ તેમાં આહારકના
 ભાંગે તો ૯૩ નુ સત્તા સ્થાનક હોય. કુલ ૪૪ સત્તા.

૩૦ નો બંધ વિકલે દ્વિય તિર્યચ મનુષ્ય અને દેવ પ્રાયોગ્યના
 બંધ ભાંગા ૪૬૪૧ ના બંધક સગી ૫ ચે દ્વિય પર્યાપ્તિનાં અનુક્રમે
 ઉદ્ય ભાંગા ૭૫૯૨, ૭૬૬૨, ૬૯, ૧૪૮

વિગલે દ્વિય પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બંધ ભાંગા ૨૪ ના બંધક
 તિર્યચ મનુષ્ય વૈં તિર્યચ અને વૈં મનુષ્યને પોતાના ઉદ્યે
 અનુક્રમે $૪૬૦૪+૨૬૦૦+૫૬+૩૨=૭૫૯૨$ ભાંગામાથી તિર્યચના
 $૨૧/૨૬/$ ના ઉદ્યના $૮+૨૮૮=૨૯૬$ ભાંગે ૫ સત્તા $૯૨/૮૮/$
 $૮૬/૮૦/૭૮/$ અને બાકીના $૨૮/૨૯/૩૦/૩૧/$ ના ઉદ્યના $૫૭૬+$

ગુણઠાણે મોહનીયના ભાંગા અને પદવૃંદ

બારસ પદસદ્ધિ સયા, ઉદય વિગપ્પેદ્ધિ મોહિઆ જાના-૧૨
મો. ૬૫ ઉદયના ભાંગા વડે સંસારી જીવો મુઝાએલા બાણવા.
૫૨ ચોવીશી $\times ૨૪ = ૧૨૪૮ + ૧૨ + ૫ = ૧૨૬૫$ ભાંગા.

ચુલસીઈ સત્તરિ, પયવિંદ સએદ્ધિ વિન્નેઆ. ૫૩-૮૪ સો ૭૭
પ્રકૃતિના સમુદે કરી સંસારી જીવો મુઝાએલા બાણવા.

૧૦ના ઉદયે ૧ ચોવીસી $૧૦ \times ૧ = ૧૦ + ૮$ ના ઉદયે ૬ ચોવીશી
 $૬ \times ૬ = ૫૪ + ૮$ ના ઉદયે ૧૧ ચોવીશી. $૮ \times ૧૧ = ૮૮ + ૭$ ના ઉદયે
૧૧ ચોવીશી $૭ \times ૧૧ = ૭૭$ પદ ચોવીશી + ૬ના ઉદયે ૧૧ ચોવીશી
 $૬ \times ૧૧ = ૬૬ + ૫$ ના ઉદયે ૯ ચોવીશી $૫ \times ૯ = ૪૫ + ૪$ ના ઉદયે ૩
ચોવીશી $૪ \times ૩ = ૧૨$ એ સર્વ મળીને ૩૫૨ ઉદયપદ ચોવી-
શીને ૨૪ ગુણા કરીએ ત્યારે ૮૪૪૮ થાય તેમાં ૨ના ઉદયે
૧૨ ભાંગા છે તેને ગએ ગુણતાં ૨૪ થાય અને એકના ઉદયના
એક જીવને આશ્રયોને ૫ ભાંગા ઉમેરતાં ૨૯ પદ ઉમેરતાં ૮૪૭૭
પદ (પ્રકૃતિ)ના સમુદે વડે સર્વ સંસારી જીવો મુઝાએલા
બાણવા. ભાંગાને ઉદયસ્થાને ગુણતાં પદવૃંદ થાય.

ગુણસ્થાને મોહનીયના ઉદય ભાંગા.

અટ્ટંગ ચઉ ચઉ ચઉરટ્ટંગાય, ચઉરો અ હંતિ ચઉવીસા,
મિચ્છાર્થ અપુંવતા, - મિચ્છાત્વથી અપૂર્વકરણ સુધી અનુક્રમે
૮, ૪, ૪, ચાર ગુણઠાણે ૮, ૮, ૮, ૮, અને અપૂર્વકરણે ૪
ચોવીશી કુલ ૫૨ ચોવીશી

બારસ પદગં ચ અનિઅટ્ટી. ૫૪-અનિવૃત્તિએ ૨ ના ઉદયે
૧૨ ભાંગા અને ૧ ના ઉદયે ૪ ભાંગા. તથા સુદમ સંપરાયે
૧ ના ઉદયે ૧ ભાંગા. અહીં માત્ર ઉદયને આશ્રયોને ૫ ભાંગા

બાંગા ૯ થાય તથે ગુણકાચ્છાના સર્વ મળીને યોગ સાથે ગુણેલા ઉદય બાંગા ૧૪૨૯૭ થાય.

ગુણસ્થાને મોહનીયનાં ઉદયપદ.

અડ્ડૂડી ખત્તીસ',—મિથ્યાત્વે ૬૮ ઉદયપદ, સાસ્વાદને ૩૨ ખત્તીસ'સડ્ડીમેવ ખાવન્ના-મિથે ૩૨, બવિરતે ૬૦, દેશવિરતે ૫૧, ચોઆલ' દોસુ વિસા વિચ. —મે (પ્રમત્ત અપ્રમત્ત) ગુણકાચે ૪૪, અપૂર્વકરણે ૨૦ ઉદયપદ છે

મિથ્થમાઈસુ સામન્ન' પદ—મિથ્યાત્વાદિ ગુણકાણે સામાન્યે હોય

હવે ઉદયપદ યોગ સાથે ગુણના તે આ પ્રમાણે—ચાર મનયોગ, ચાર વચન યોગ અને ઔદારિક કાયયોગ એ નવ યોગ તો સદ્મ-સપરાય લગે ધ્રુવ હોય. મિથ્યાત્વે એ નવ અને વૈક્રિય ૧. વૈક્રિયમિથ્ર ૨. ઔદારિકમિથ્ર ૩. તેમજ કામણ ૪. એવં ૧૩ યોગ હોય. અને સાતના ઉદયની ૧ ચોવીશી તે માટે સાન એકું ૭, આઠના ઉદયની ૩ ચોવીશી તે માટે આઠ ત્રી ૨૪, એમ નવ ત્રી ૨૭, દશ એકું ૧૦, એમ મિથ્યાત્વે સર્વ મળી ૬૮ પદ થાય તે માંહે ૩૬ પદ અનતા-નુબધી સમિત હોય તેથી તેને ૧૩ યોગ સાથે ગુણીએ એટલે ૪૬૮ પદ થાય અને ૩૨ પદ અનંતાનુબધી રહિત હોય, ત્યાં આદારિકમિથ્ર, વૈક્રિયમિથ્ર અને કામણ એ ત્રણ યોગ ન હોય; તે માટે તે ૩૨ ને દશ યોગ સાથે ગુણીએ એટલે ૩૨૦ થાય. તેએ એકકા કરવાથી ૭૮૮ થાય. એટલા મિથ્યાત્વ ગુણકાણે પદ થાય તેને ૨૪ ગુણ કરવાથી ૧૮૯૧૨ પદટદ થાય.

સાસ્વાદને યોગ ૧૩ અને ઉદય પદ ૩૨ હોય. ઉદયના આક્રે ચોવીશી જેટલી હોય તે આક્ર સાથે ગુણીએ તે પદ થાય, એમ સર્વત્ર બાબુ. ત્યાં ૩૨ પદને ૧૨ યોગ સાથે ગુણીએ એટલે ૩૮૪ ચોવીશી થાય અને વૈક્રિયમિથ્ર નપુસકવેદ ન હોય તે માટે ૩૨ પાડપદ

ગુણસ્થાને મોહનીયનાં સત્તાસ્થાન.

તિન્નેગે એગેગં,—મિથ્યાત્વે મોહનીયના ૩ સત્તાસ્થાન. ૨૮/૨૭/૨૬/ સાસ્વાદને ૧ સત્તાસ્થાન. ૨૮ નું

તિગ મીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવે,—મિથ્રે ૩ (૨૮/૨૭/૨૪) અવિરતાઈ ૪ ગુણઠાણે ૫ (૨૮/૨૪/૨૩/૨૨/૨૧) અપૂર્વકાણે ૩ (૨૮/૨૪, ૨૧) સત્તાસ્થાન.

ઈક્ષાર બાયરાંમ ઉ,—બાદર સપરાયે વળી ૧૧ (૨૮/૨૪/૨૧/૧૩/૧૨/૧૧/૫/૪/૩/૨/૧) સત્તાસ્થાન.

સુહુમે ચઉ તિન્નિ ઉવસતે. ૫૯—સૂક્ષ્મ સપરાયે ૪ (૨૮/૨૪/૨૧/૧) ઉપચાતમેઉ ૩ સત્તાસ્થાન હે.ય. ૨૮/૨૪/૨૧

*અહી સવેધ આ પ્રમાણે જાણવો—

મિથ્યાત્વે બાવીશના બધે રથાને ૭-૮-૯-૧૦ એ ચાર ઉદય-રથાન હોય તેમા સાતના ઉદયે એકજ અઠવીશની સત્તા હોય આઠ આદિ ત્રણ ઉદયે ૨૮, ૨૭, ૨૬ એ ત્રણ ત્રણ સત્તાસ્થાન પ્રત્યેકે હોય. એમ સર્વ ૩૧ની દશ સત્તા રથાન હોય. સારવાદને એકવીશના બધે રથાને ૭-૮-૯ એ ત્રણ ઉદય રથાનકે પ્રત્યેકને ૨૦ ની સત્તા હોય એટલે ત્રણ સત્તાસ્થાન હોય. મિથ્રે સત્તાના બધે રથાને ૭-૮-૯ એ ત્રણ ઉદયરથાનકે પ્રત્યેકને ૨૮-૨૧-૨૪ એમ ત્રણ સત્તાસ્થાન હોય એટલે નવ સત્તાસ્થાન હોય. અવિરતે સત્તાના બધે રથાને ૬-૭-૮-૯ એ ચાર ઉદય રથાન હોય. ત્યાં જ ને ઉદયે ૨૮, ૨૪ અને ૨૧ એ ત્રણ સત્તા રથાન હોય સાત અને આઠના ઉદયે ૨૮, ૨૪, ૨૩, ૨૨ અને ૨૧ એ પાંચ પાંચ સત્તાસ્થાનક હોય. ૯ ના ઉદયે ૨૮, ૨૪, ૨૩, ૨૨ સત્તા હોય એટલે સર્વ ૩૧ની સત્તા સત્તાસ્થાન હોય. દેશવિરતે તેના બધે ૫-૬-૭-૮ એ ચાર ઉદય

દુગ તિગ દુગં તિ અટ્ઠં ચત્તિ,—મિત્રે ૨ બંધસ્થાન ૩ ઉદ્ય-
સ્થાન ૨ સત્તાસ્થાન. અવિરતે ૩ બંધસ્થાન ૮ ઉદ્યસ્થાન
૪ સત્તાસ્થાન.

દુગ છ ચચઉ દુગ પણ્ણ ચઉ,—દેશવિરતે ૨ બંધસ્થાન ૬ ઉદ્ય-
સ્થાન ૪ સત્તાસ્થાન. પ્રમત્તે ૨ બંધસ્થાન ૫ ઉદ્યસ્થાન
૪ સત્તાસ્થાન.

ચઉ દુગ ચઉ પણ્ણ એગ ચત્તિ ૫૮—અપ્રમત્તે ૪ બંધસ્થાન
૨ ઉદ્યસ્થાન ૪ સત્તાસ્થાન અપૂર્વકરણે ૫ બંધસ્થાન ૧ ઉદ્ય-
સ્થાન (૩૦ નું) ૪ સત્તાસ્થાન.

એગેગમટ્ઠં એગેગમટ્ઠં,—અનિવૃત્તિએ ૧ બંધસ્થાન ૧ ઉદ્ય-
સ્થાન ૮ સત્તાસ્થાન. સૂક્ષ્મસપરાયે ૧ બંધસ્થાન ૧ ઉદ્યસ્થાન
૮ સત્તાસ્થાન.

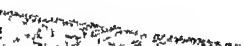
છઉમત્થ કેવલિન્નિણ્ણાણું,—છદાસ્થચ્ચિન અને કેવળી જિનનાં
અનુકંમે.

એગચત્તિ એગ ચત્તિ —ઉપચાંત મોહિ ૧ ઉદ્યસ્થાન અને ૪
સત્તાસ્થાન. ક્ષીણમોહિ ૧ ઉદ્યસ્થાન ૪ સત્તાસ્થાન.

અટ્ઠં ચઉ દુ છક્ક મુદ્ધયંસા ૫૯—સયોગીએ ૮ ઉદ્યસ્થાન
અને ૪ સત્તાસ્થાન. અયોગીએ ૨ ઉદ્યસ્થાન અને ૬ સત્તા-
સ્થાનક છે.

મિત્ર્યાત્ત્વે ૬ બંધસ્થાનક (૨૩-૨૫-૨૬-૨૮-૨૯-૩૦)
ઉદ્યસ્થાનક ૯ (૨૧-૨૪ ૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧)
સત્તા સ્થાનક. ૫ (૬૨-૮૮-૮૯-૯૦-૭૮)

૨૩ નો બંધ અપર્યાપ્તા એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય તેના બંધ
બાંગા ૪ તેના બાંધનાર (બંધક) તિર્યચ અને મનુષ્ય અતિવાળા.

૯૩-૮૬ જિંદ ન રો મ ન કાલી સત્તા ૧૧ અશ્વ
હોય એમ સત્તા ૧૦ કુલ સત્તા ૧૨+૧૦=૨૨

પ્રમત્તે બધસ્થાન ૨, ઉંચાં ૫ સત્તા ૦ ૪ દેવગતિ
પ્રાયોગ્ય ૨૮ના બધ ભગા ૮ અને જિનનામ સહિત ૨૬ ના
બંધ ભાંગા ૮ તેના બધક મનુષ્ય વૈં મં અને આહારક.
તેના ઉંચ ભાંગા અનુક્રમે ૧૪૪+૭+૭=૧૫૮, મનુષ્યને ૩૦ ના
ઉંચ ભગા ૧૪૪ વૈં મં ને ૨૫/૨૭/૨૮/૨૯/૩૦ ના ઉંચ-
ભાંગા ૧+૧+૨+૨+૧=૭ નેત્રીજ રીને આહારકના ઉંચસ્થાન ૦
૫ ને ભાગા ૭ મળી ૧૫૮ ભગા. તેમાં ૨૮ ના બંધે પાંચે
ઉંચે સત્તા ૯૨-૮૮ કુલ ૧૦ નેત્રીજ રીને ૨૮ ના બંધે પાંચે
ઉંચે સત્તા ૯૩-૮૬ કુલ ૧૦ મળીને ૨૦ સત્તા ૦ અકો
સમજવાનું કે આહારકના ૫ ઉંચસ્થાનકે જિનનામ સહિત ૨૮
ના બંધે ૯૨ નું સત્તા ૦ અને જિનનામ સહિત ૨૬ ના બંધે
૯૩ નું સત્તા ૦ કારણકે ઉંચમાં આહારક હોવાથી સત્તામાં
અવશ્ય હોય બાકીના સામાન્ય મનુષ્ય અને વૈં મં ને
પોતાના ઉંચસ્થાને બે સત્તા ૦ હોય.

અપ્રમત્તને ૪ બધ સ્થાનક ૨ ઉંચ ૦ ૪ સત્તા. દેવ પ્રાયોગ્ય
૨૮/૨૯/૩૦/૩૧ ના બંધનો એકેક ભાંગો કુલ ૪. કારણક
અસ્થિર દિક અને અપથનો બંધ પ્રમત્ત સુધી જ છે. જરૂર બંધે
ઉંચસ્થાન ૨૯-૩૦. ૨૮ ના મંને વૈં મં ને ૨૯ ના ઉંચે
ભાંગો ૧ અને ૩૦ ના ઉંચે ભાંગો ૧૪૫ કુલ ૧૪૬ એવી રીને
જિનનામ સહિત ૨૬ ના બંધે ૨૯ અને ૩૦ ના ઉંચે અનુક્રમે
ભાંગો ૧+૧૪૫=૧૪૬ અકો સામાન્ય મનુષ્યના ૧૪૪ અને
વૈકિય મનુષ્યના ૨ ભાગા. આહારકના ભાગા ન હોય, કારણકે
૨૮ અને ૨૯ ના બંધમાં આહારકનો બધ નથી, તેથી

गिअ अविअत देशविअत अअअते अअअते नाअअअते सवेअ.

अअ	आंगा	अअअ	अअअ	अअअ ?	अअअअअ	अअ
२८	८ अअ	३० ३०	३१	अअअअ २३०४ अअअअ ११५२ ३४५६	८२/८८ ८२/८८	
२८	८ अअअअ	२८		अअअअ ८ नारअअ १ ८	८२/८८	
२८	८ अअ	२१२५ २६२० २८२८ ३०३१	२००० २००० २००० २०००	अअ ३२ अअअअ ३२ अअअअ ३२ अअअअ ३२	८२/८८ ८२/८८ ८२/८८ ८२/८८	१६
२८	१६ अअ अअअअ	२१२५ २६ २७२८ २८३०	२००० २००० २००० २०००	अअ ३२ अअअअ ३२ अअअअ ३२ अअअअ ३२	८३/८२/८८/८८ ८३/८८ ८३/८२/८८/८८ ८३/८२/८८/८८	२६
३०	८ अअअअ	२१२५ २७२८ २८३०	२००० २००० २०००	अअ ६४ नारअअ ५ ६८	८३/८८ ८३/८८ ८३/८८	१२ ५४
२८	८ अअ	२५२७ २८२८ ३०३१	२८८ ५४४ ३०३१	अअ १४४ अअअअ ४ १४८	८२/८८ ८२/८८ ८२/८८	१२
२८	८ अअ	२५२७ २८२८ ३०	२८८ ५४४ ३०३१	अअ १४४ अअअअ ४ १४८	८३/८८ ८३/८८ ८३/८८	१० २२

૧/૨/૪/૫/૬/૭/૮/૯/૧૦ ના ષષ્ટક ૪૦ ને અનુક્રમે ભાંગા ૪/૫/૬/૮
કુલ ભાંગા ૨૪૪/૨૪૫/૨૪૬/૨૪૮. મનુષ્યગતિ પંચેન્દ્રિય ત્રસકામ ૩
યોગ ચક્ષુ અચક્ષુ ગુહ્ય ભવ્ય સંજ્ઞી અને આહારી (એ ૧૨ માર્ગશી)
ને ઉદય ૦ ૧/૨/૪/૫/૬/૭/૮/૯/૧૦ની ચોવીસી ૪૦ ને ભાંગા ૨૩
કુલ ભાંગા ૯૮૩ સૂક્ષ્મસપરાયે ઉદય ૦ ૧ ભાંગો ૧ યથાખ્યાત અને
કેવળદ્વિકે ઉદય ૦ અને ભાંગા નથી

અથ સ્થાનકે ઉદયપદ ઉદય ચોવીસી—મિથ્યાત્વે-૬૮ (૩૨
અનતાનુબધી રહિત+૩૬ અનતાનુબધી વાળાં) સાસ્વાદને ૩૨, મિથ્યે
૩૨, અવિરતે ૬૦ (૨૮ સમકિત રહિત+ ૩૨ સમકિતવાળાં) દેય
વિરતે ૫૨ (૨૪ સમકિત વિનાનાં+૨૮ સમકિતવાળાં) ૯ ના બધે
૪૪ (૨૦ સમકિત વિનાનાં+૨૪ સમકિતવાળાં) કુલ ૨૮૮ (૬૮+ ૩૨
+ ૩૨+ ૬૦+ ૫૨+૪૪) જે પ્રકૃતિ (વેદ અને કષાય) ના ઉદય ૧
૧૨ ભાગા તેમા દરેક ભાંગામા જે પ્રકૃતિ હોવાથી ૨૪ પદ વૃંદ અને
૪ ના બધેમા ૧ ના ઉદયમા ૪ પ્રકૃતિ (ક્રોધ માન માયા લોભ)
૩ ના બધે ૧ ના ઉદયમા ૩ પ્રકૃતિ (માન માયા લોભ) ૨ ના
બધે ૧ ના ઉદયમા ૨ પ્રકૃતિ (માયા લોભ) ૧ ના બધે ૧ ના
ઉદયમા ૧ પ્રકૃતિ (લોભ) અબધે ૧૦ મા ગુણકાણે ૧ ના ઉદયમા
૧ પ્રકૃતિ,

૫ ના બધે ૨૪ પદ વૃદ્ધિમાં દરેક વેદના. ૮ (પુરુષવેદ, ક્રોધ,
પુરુષવેદ માન, પુરુષવેદ માયા, પુરુષવેદ લોભ) એકેક કષાયનાં
૬ (ક્રોધને પુરુષવેદ, ક્રોધને સ્ત્રીવેદ, ક્રોધને નપુસકવેદ) ૪ ના બધે
૧ ના ઉદયે ૪ માંથી ક્રોધનુ ૧ કુલ ૭ પદ વૃંદ તેની સાથે ૩ ના
બધે ૧ ના ઉદયે ૩ માંથી ૧ માનનુ મેળવતા માનનાં ૮. જે ના
બધે ૧ ના ઉદયે ૨ મા ૧ માયાનુ મેળવતાં માયાનાં ૯ અને ૧
ના બધે ૧ ના ઉદયે લોભનુ ૧ અને અબધકે લોભનુ ૧ મેળ-
વતાં ૧૧ પદ વૃંદ.

૯૨/૮૮/ મનુષ્યગતિ પ્રાયોગ્ય રહના બધ ભાગા. ૪૬૦૮ના બધક નારકીના ૫ ઉદ્યે અને ૫ ભાગે ૩ સત્તા ૯૨/૮૮/૮૮/ કુલ ૧૫ સત્તા. તિર્યંચગતિ પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ ભાગા. ૪૬૦૮ના બધક નારકીના ૫ ઉદ્યે અને ૫ ભાગે ૨ સત્તા ૯૨/૮૮/ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ ભાગા-૮ના બધક નારકીના ૫ ઉદ્યે અને ૫ ભાગે ૮૮ની સત્તા કુલ ૧૫ સત્તા સર્વ મળીને ૩૦ સત્તા હોય.

બાહર એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય રચના બધ ભાગા / અને ૨૬ ના બધ ભાગા ૧૬ ના બધક દેવના ૬ ઉદ્યે અને ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા કુલ ૧૨, ૧૨ સત્તા ૦ તિર્યંચ અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય રહ ના બધ ભાગા ૪૬૦૮, ૪૬૦૮ના બધક દેવના ૬ ઉદ્યે અને ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા કુલ ૧૨, તિર્યંચ પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ ભાગા ૪૬૦૮ના બધક દેવના ૬ ઉદ્યે અને ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા. ૯૨/૮૮/ કુલ ૧૨ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ ભાગા ૮ના બધક દેવના ૬ ઉદ્યે અને ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા. ૯૩/૮૮ કુલ ૧૨ સર્વ મળીને ૬૦ સત્તા (૧૨+૧૨+૧૨+૨૪).

તિર્યંચગતિને વિષે નામકર્મના સંવેધ.

તિર્યંચગતિને ૬ બધસ્થાન ૯ ઉદ્ય સ્થાનક ૫ સત્તાસ્થાનક અપર્યાપ્તા એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય રહના બધ ભાગા ૪ તેના બધક તિર્યંચગતિવાળાના ૯ ઉદ્ય સ્થાનક ૨૧/૨૪/૨૫/૨૬/૨૭/૨૮/૨૯/૩૦/૩૧ તેના ઉદ્યવાળા એકેન્દ્રિયના ૪૨+વિકલે દ્રિયના ૬૬+તિર્યંચના ૪૯૦૬+વૈ ૦ તિર્યંચના ૫૬=૫૮૦ ઉદ્યભાગા. તેમાથી એકેન્દ્રિયના ૧૯ ભાગે ૫ સત્તા ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ એકેન્દ્રિયના ૨૦ ભાગે ૪ સત્તા ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ એકેન્દ્રિયના ૩ ભાગે ૩ સત્તા ૯૨/૮૮/૮૬/ પ્રથમના ૪ ઉદ્યે પાંચ પાંચ અને પછીના ૫ ઉદ્યે ચાર ચાર સત્તા ૦ હોય. વિકલે દ્રિયના ૨૧/૨૬/ના ઉદ્યે અને ૯+૯=૧૮ ભાગે ૫ સત્તા

૪૬૬૦ તેમથી ૩૦/૩૧/ એ ૨ ઉદયે અને ૨૩૦૪ ભાગે ૩ સત્તા
 ૯૨/૮૮/૮૬/ બાકીના તિયંચના ૨૧/૨૫/૨૬/૨૭/૨૮/૨૯ એ ૬' ઉદયે
 અને ૨૬૦૦+૫૬=૨૬૫૬ ભાગે ૨ સત્તા. ૯૨/૮૮/ કુલ ૬+૧૨=૧૮
 સત્તા. નરક પ્રાયોગ્ય ૨૮ નો અંધ ભાગે ૧ ઉદયસ્થાનક-૬. ૨૫/૨૭/
 ૨૮/૨૯/૩૦/૩૧ વૈં તિયંચના ૫૬ ભાગે તથા તિયંચના ૩૦/૩૧/ના
 ઉદયના ૧૧૫૨+૧૧૫૨=૨૩૦૪ ભાગે કુલ ભાગે ૨૩૬૦ તેમથી
 ૩૦/૩૧/ એ ૨ ઉદયે અને ૨૩૦૪ ભાગે ૩ સત્તા ૯૨/૮૮/૮૬ બાકીના ૪
 ઉદયે ૨ સત્તા. કુલ ૧૪ સત્તા. ૨૯ નો અંધ વિગલેન્દ્રિય તિયંચ
 અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગે ૨૪+૪૬૦૮+૪૬૦૮=૯૨૪૦
 તેના અંધક તિયંચગતિવાળાના ઉદય ભાગે એકેન્દ્રિયના ૪૨+વિગલેન્દ્રિયના
 ૬૬+તિયંચના ૪૬૦૬+વૈં તિયંચના ૫૬=૫૦૭૦ના સત્તા
 સ્થાનક ૨૩ ના અંધની જેમ કહેવા અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના
 અંધ ભાગે ૪૬૦૮ તેના અંધક તિયંચ ગતિવાળાના ૯ ઉદય
 સ્થાનકના ભાગે ૫૦૬૭ તેમથી વૈં તિયંચના ૫૬ ભાગે ૨
 સત્તા. ૯૨/૮૮ અને બાકીના એકેન્દ્રિયના વૈં વાઉકાયના ૩ ભાગે
 વિના ૩૬+વિગલેન્દ્રિયના ૬૬+તિયંચના ૪૬૦૬=૫૦૧૧ ભાગે ૪ સત્તા
 ૧ ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ કુલ ૯ ઉદયના ૪૦ સત્તા. ૩૦ નો અંધ વિમ-
 લેન્દ્રિય અને તિયંચ; પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગે ૨૪+૪૬૦૮=૪૬૩૨
 ભાગેના અંધક તિયંચ ગતિવાળાના ૯ ઉદયે અને ૫૦૭૦ ભાગે
 વિષે ૨૩ ના અંધની જેમ સત્તા સ્થાનક ૪૦ કહેવા કુલ ૨૧૮ સત્તા.

મનુષ્યગતિને વિષે સંવેધ.

અપર્યાપ્તા એકેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય ૨૩ના અંધ ભાગે ૪ તેના
 અંધક મનુષ્યના ૭ ઉદય સ્થાનકના ઉદયના ભાગે. ૨૬૩૪ તેમ
 સાંમનુષ્યના ૨૧/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦/એ ૫ ઉદયે ૬+૨૮૯+૫૭૬
 +૫૭૬+૧૧૫૨=૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા. ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ વૈં

૨૬૦૨+૧૦ મં ૩૨=૨૬૩૪ માંથી મનુષ્યના ૨૬૦૨ બાગિ ૫ ઉદ્યે
 ૪ સત્તા અને ૧૦ મં ૩૨ બાગિ પોત પોતાના ૨૫/૨૭ ના ઉદ્યે
 ૨ સત્તા. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બધે બાગિ ૮ ના બધક
 મનુષ્યના ઉદ્ય બાગિ ૨૬૦૦ ૧૦ મં ૩૫ બાગિ કુલ ૭ ઉદ્યે ૨
 સત્તા. ૯૩/૮૯/ અને આદાં ૭ બાગિ ૯૩ ની સત્તા. કુલ ઉદ્ય
 બાગિ ૨૬૪૨ અને સત્તા ૨૪+૧૪=૩૮. વિષ્ણુદ્રિય અને તિયંચ
 પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બધે બાગિ ૨૪+૪૬૦૮=૪૬૩૨ ના બધક મનુષ્યના
 ૨૬૩૪ ઉદ્ય બાગિને વિષે ૪ અને ૨ સત્તા કહેવી. જિનનામ સહિત
 મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ નો બધે તો મનુષ્ય ન કરે. સમ્યગ્દષ્ટિ દેવ-
 નારકી બાધે દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૩૦ નો બધે બાગિ ૧, ઉદ્ય બાગિ
 ૧૪૪ મનુષ્યના+૨ ૧૦ મં+૨ આદાં=૧૪૮ બાગિ સત્તા ૯૨ કુલ
 ૨૪ સત્તા. દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૨ નો બધે બાગિ ૧. ઉદ્ય બાગિ ૧૪૪
 મનુષ્યના+૨ ૧૦ મં+૨ આદાં=૧૪૮ બાગિ અને ૨૯/૩૦ એ ૨
 ઉદ્યે સત્તા ૯૩. ૧ ના બધે અને અબધે સામાન્ય સંવેધમાં કલા
 પ્રમાણે જણવું. ૨૪+૨૪+૨૪+૧૬+૩૮+૨૪+૨૮+૩૦=૧૯૦ સત્તા.

જાતિ માર્ગશ્રાવ્યે બધોદ્ય સત્તા સંવેધ.

ધર્મ વિગતિંદિઅ સગલે, પણ પચ ય અટક બધે ઠાણાણિ,-
 એકદ્રિય વિષ્ણુદ્રિય અને સકલેદ્રિય (પચેદ્રિય) ને વિષે
 અનુક્રમે ૫, ૫, અને ૮ બધે સ્થાનો.

પણ છલ્લિક્કાદયા, -૫, ૬ અને ૧૧ ઉદ્ય સ્થાનો.

પણ પણ બારસ ય સંતાણિ. ૬૫-અને ૫, ૫ અને ૧૨ સત્તા
 સ્થાનો છે.

એકેદ્રિયને ૨૩/૧૫/૬/૨૯/૩૦ એ પાંચ બધેસ્થાનના બાગિ
 ૧૩૬૧૭. ઉદ્યસ્થાન ૨૧/૨/૨૫/૨૬/૨૭ના અનુક્રમે ૫+૧૧+૭+

૨૮	અવધિં	૪ થી ૧૨	૫	૨	૧૧	૪	૨૦	૩	૨
૨૯	મનં	૭/૧૨	૫	૨	૯	૪	૬	૨	૨
૩૦	કેવલં	૧૩/૧૪	૨	૦	૦	૬	૧	૨	૦
૩૧	મત્યં	૧/૨/૩	૨	૧	૨	૪	૨૮	૫	૧
૩૨	શ્રુતઅં	"	૨	૧	૨	૪	૨૮	૫	૧
૩૩	વિભંગં	"	૨	૧	૨	૪	૨૮	૪	૧
૩૪	સામાયિક	૬ થી ૯	૨	૧	૫	૪	૬	૧	૧
૩૫	દ્વેષં	"	૨	૧	૫	૪	૬	૧	૧
૩૬	પરિહારં	૬/૭	૨	૧	૨	૪	૬	૧	૧
૩૭	સંક્રમણં	૧૦	૧	૧	૩	૨	૨	૧	૧
૩૮	યથાખ્યાં	૧૧ થી ૧૪	૪	૧	૪	૬	૨	૨	૧
૩૯	દેશવિરં	૫	૨	૧	૨	૪	૧૨	૨	૧
૪૦	અવિરતં	૪	૨	૨	૪	૪	૨૮	૫	૧
૪૧	અસુદૃશં	૧ થી ૧૨	૫	૨	૧૧	૪	૨૮	૫	૨
૪૨	અસું	"	૫	૨	૧૧	૪	૨૮	૬	૨
૪૩	અવધિં	૪ થી ૧૨	૫	૦	૧૧	૪	૨૦	૩	૨
૪૪	કેવલં	૧૩/૧૪	૨	૧	૦	૬	૧	૨	૦
૪૫	કૃષ્ણલે	૧ થી ૬	૨	૧	૪	૪	૨૮	૫	૧
૪૬	નીલલે	"	૨	૧	૪	૪	૨૮	૫	૧
૪૭	કાપો	"	૨	૧	૪	૪	૨૮	૫	૧
૪૮	તેજો	૧ થી ૭	૨	૧	૪	૪	૨૧	૪	૧
૪૯	પદ્મલે	"	૨	૧	૪	૪	૨૧	૪	૧
૫૦	શુક્લં	૧ થી ૧૩	૬	૨	૧૧	૪	૨૧	૫	૨
૫૧	ભગ્યં	૧ થી ૧૪	૭	૨	૧૧	૮	૨૮	૭	૨
૫૨	અભગ્યં	૧	૨	૧	૨	૪	૨૮	૫	૧
૫૩	ઉપશ્યં	૪ થી ૧૧	૩	૨	૬	૪	૧૬	૩	૨
૫૪	ક્ષાયિકં	૪ થી ૧૪	૭	૨	૯	૮	૧૫	૪	૨
૫૫	ક્ષાયોપં	"	૨	૧	૨	૪	૨૦	૨	૧
૫૬	મિશ્રં	૩૭	૧	૧	૨	૪	૧૬	૨	૧
૫૭	સારવાં	૩૭	૨	૧	૨	૪	૨૬	૪	૧
૫૮	મિથ્યાં		૨	૧	૨	૪	૨૮	૫	૧
૫૯	સંસીં	૧૪	૫	૨	૧૧	૮	૨૮	૭	૨
૬૦	અસંસીં	૨	૨	૧	૨	૪	૧૪	૩	૧
૬૧	આહારીં	૧૩	૬	૨	૧૧	૪	૨૮	૬	૨
૬૨	અણુહારીં	૧/૨/૪	૩	૧	૪	૮	૪	૭	૧
		૧૩/૧૪		૦	૦				

માટે દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૦/૩૧ નો ૧+૧+૧+૧ અપ્રાયોગ્ય+૧ અને જિનનામ સદિત મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધના ૮ કુલ ૧૧ ભાગ ન હોય. કારણકે ભવનપતિ વ્યતર દેવોને કૃષ્ણ લેશ્યા છે, પણ જિનનામનો બધ નથી. વૈમાનિકને જિનનામનો બધ છે, પણ કૃષ્ણ લેશ્યા નથી. જ્યોતિષીને જિનનામનો બધ અને કૃષ્ણ લેશ્યા નથી. ઉદ્દત્તી ૩ નારકીમાં કૃષ્ણ લેશ્યા છે પણ જિનનામનો બધ નથી. માટે સમકિતી દેવ નારકી મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦નો બધ ન કરે અને સમકિતી મનુષ્ય તો દેવ પ્રાયોગ્ય જ બધ કરે. તિર્યચને જિનનામનો બધ નથી. તિર્યચમતિ ૩ અજ્ઞાન અભવ્ય મિથ્યાતા અને અસંશ્ચી ને બધ-સ્થાનક ૬ના ભાગા ૧૩૯૨૬ દેવ પ્રાયોગ્ય ૨૬/૩૦/૩૧ના ૧+૧+૧+૧ અપ્રાયોગ્ય ૧+મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધના ૮ કુલ ૧૯ ભાગ વિના. આ માર્ગશ્ચાને જિનનામ આહારકદ્રિક અને એકલી યશ કીર્તિનો બધ નથી ઉપર કહેલી ૧૨ માર્ગશ્ચાને ૨૩/૨૫/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦ એ ૬ બધ સ્થાનક બાણવાં.

૬૨ માર્ગશ્ચાને વિષે નામ કર્મનાં બધ સ્થાનક અને ભાંગા.

એકેન્દ્રિય બેદ્રિય તેદ્રિય ચતુરિદ્રિય પૃથ્વીકાય અપકાય વનસ્પતિને ૨૩/૨૫/૨૬/૨૯/૩૦/ એ ૫ બધ સ્થાનકના ભાગા ૧૩૯૧૭ (દેવના ૧૮+નારકીનો ૧+અપ્રાયોગ્ય ૧+૩૦ ના બધના મનુષ્યના ૮=૨૮ વિના) તર્કકાય વાર્ત્તકાયને ૫ બધ સ્થાનકના ૯૩૦૮ (એકેન્દ્રિયના ૪૦+વિકલેન્દ્રિયના ૫૧+૫૦ તિર્યચના ૯૨૧૭ ભાગા) તેજો લેશ્યાને ૬ બધ ૨૫/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦/૩૧/ના ભાગા ૧૩૯૭૬ (એકેન્દ્રિયના ૨૩ ના ૪+૨૫ ના ૧૨+૫૦ તિર્યચનો ૧+અપ૦ મનુષ્યનો ૧+નિગલેન્દ્રિયના ૫૧+નારકીનો ૧+અપ્રાયોગ્ય ૧=૭૧ ભાગા વિના)

$૨૬૧૭+૧૧૬૫+૧+૧=૭૭૯૨$. ત્રસકાય સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય મનુષ્ય-
 ગતિ અને ક્ષાયિકને ૧૧ ઉત્પન્ન ૨૪ વિના ૨૪નું ઉદય સ્થાનક
 એકેન્દ્રિયા જ હોય. ત્રસકાયને ભાંગા. ૭૭૪૯ (એકેન્દ્રિયાના ૪૨
 ભાંગા વિના) સંજ્ઞી અને પંચેન્દ્રિયને ભાંગા ૭૬૮૩ (એકેન્દ્રિયાના
 ૪૨+વિગલેન્દ્રિયાના ૬૬=૧૦૮ ભાંગા વિના) અથવા સંજ્ઞીને ૭૬૭૫
 (તે ૧૦૮ ભાંગા ઉપરાંત કેવળીના ૮ ભાંગા વિના) મનુષ્યગતિને
 ૨૬૫૨ ભાંગા (મનુષ્યના ૨૬૦૨+વૈં મનુષ્યના ૩૫+આહારકના
 ૭+કેવળીના ૮) ક્ષાયિકને ૬૨૩ ભાંગા. (વૈં મનુષ્યના ૩૫+આહાર-
 કના ૭+કેવળીના ૮+જ્વેતાના ૬૪+યુગલિક તિર્થંચના ૬૪ સામાન્ય
 તિર્થંચના ઉદયસ્થાનક લેવા પરંતુ વજ્ર રૂપભનારાય અને સમચતુરસ
 સંસ્થાન લેવું સાં મનુષ્યના ૨૧/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦ના ઉદયના ૮+
 ૪૮+૯૬+૯૬+ ૯૨ = ૪૪૦ ભાંગા. મનુષ્યને વજ્રરૂપ ભનારાય અને
 ૭ એ સંસ્થાન હોય. કાયયોગ યથાખ્યાત અને કેવળદ્વિકને ૧૦
 ઉદય સ્થાનક. તેમાં કાયયોગને ૭/૮/ ઉદયસ્થાનક વિના અનુક્રમે
 $૧+૧=૨$ ભાંગા વિના ૭૭૮૯. યથાખ્યાતને કેવળદ્વિકને ૨૪/૨૫
 ઉદયસ્થાનક વિના અનુક્રમે ભાંગા ૧૧૦ અને ૬૨. તિર્થંચગતિ
 નપુંસકવેદ, ૪ કષાય અચક્ષુ કૃષ્ણ નીલ કાપોત ૨ અજ્ઞાન
 અવિરતિ તેજોલેશ્યા અભવ્ય મિથ્યાત્વ અસંજ્ઞી (એ ૧૭ માર્ગણા)
 ને ૯ ઉદયસ્થાનક (૨૦/૯/૮ વિના) અને શુક્લ લેશ્યાને ઉદય-
 સ્થાનક (૨૪/૯/૮/ વિના) તર્મચગતિને ભાંગા. ૫૦૭૦. (એકેન્દ્રિયા
 ૪૨+વિગલેન્દ્રિયાના ૬૬+તિર્થંચના ૪૯૦૬+વૈં તિર્થંચના ૫૬)
 નપુંસકવેદને ૭૭૧૯ ભાંગા. (કેવળા ૬૪+કેવળીના ૮=૭૨ વિના)
 ૪ કષાય અચક્ષુને ૭૬૮૩ ભાંગા (કેવળીના ૮ વિના) કૃષ્ણ નીલ
 કાપોતને ૪ અથવા ૬ ગુણકાર્ણા ભાંગા. ૭૭૭૩ કે ૭૭૮૩.
 (કેવળીના ૮+આહારકના ૭+વૈં સંયતના ૩=૧૮ વિના
 મતિઅજ્ઞાન શ્રુતઅજ્ઞાન અવિરતિ અભવ્ય મિથ્યાત્વ ૭૭૭૩
 (કેવળીના ૮+આહારકના ૭+વૈં સંયતના ૩. ૨૮/૨૯/૩૦/ના ઉદયનો

૯/૮/ વિના અયોગી ગુણકાણું ન હોવાથી. યથાખ્યાત અને
 ક્ષાયિકને ૧૦ સત્તા ૦ ૮૬/૭૮/ વિના. ૮૬ નું મિથ્યાત્વને હોય અને
 ૭૮ નું ' . . . ૬૬ ઉવેલે યાય તે અહીં ન હોય મનયોગ વચનયોગ
 ચક્ષુ દર્શન શુકલલેશ્યાને ૯ સત્તા ૦ ૮/૮/૭૮/ વિના. અયોગી ગુણકાણું
 નથી. અને આ ૪ માર્ગશ્રા મનુષ્યને હોવાથી મનુષ્યદ્વિક ન ઉવેલે કારણકે
 તેહિ વાયુમા ગયા થઈ મનુષ્યદ્વિક ઉવેલે અને તે જીવો તિર્થ'ય ગતિમાં જ
 અવતરે તેથી બાકીના એકે દ્રિય રિક્તે દ્રિય અને પચે દ્રિય તિર્થ'યમા પણ
 શરીર પર્યાપ્તિએ અપર્યાપ્તા સુધીમાં જ ૭૮ ની સત્તા હોય. ખીમને ન
 હોય ૪ જ્ઞાન સામાયિક છેદોપસ્થાપનીય સૂક્ષ્મસંપરાય અને અવધિ
 દર્શન (એ ૮ માર્ગશ્રા) ને ૮ સત્તા ૦ ૯૩/૯૨/૮૮/૮૮/૦/૭૮/૬૬/
 ૭૫/ કારણકે આ માર્ગશ્રાવાળા અને શ્રેણિમાં હોય છે. અવિરતિ
 અને ૫ લેશ્યાને ૭ સત્તા ૦ ૯૩/૯૨/૮૮/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ માકીના
 સત્તા ૦ ક્ષયકશ્રેણિમાં હોય આ ૬ માર્ગશ્રાએ ક્ષયકશ્રેણિ ન હોય. દેવગ-
 દ્વિકને છેલ્લા બે ગુણકાણું હોવાથી ૬ સત્તા ૦ ૮૦/૭૮/૭૬/૭૫/૮/૮/
 મિથ્યાત્વ અને ૩ અજ્ઞાનને ૬ સત્તા ૦ ૯૨/ ૮/૮૬/૮૦/૭૮/૮૮/
 તેમાં પહેલા ૫ સત્તા ૦ તિર્થ'યગતિમાં હોય અને ૮૯ ની સત્તા નરકે જતા
 જિનનામની સત્તાવાળા નારકીને મિથ્યાત્વે હોય. તિર્થ'યગતિ એકે-
 દ્રિય બેઈદ્રિય તેઈદ્રિય ચતુરિદ્રિય પૃથ્વીકાય અપૂકાય તેઈકાય
 વાઈકાય વનસ્પતિકાય અને અસંજ્ઞા (એ ૧૧ માર્ગશ્રા) ને ૫
 સત્તા ૦ ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ દેવગતિ પન્નિહાર વિશુદ્ધિ દેશ-
 વિરતિ ઉપશમ ક્ષયોપશમ ને ૪ સત્તા ૦ જિનનામના બધવાળાને
 ૯૩/૮૮/ અને જિનનામનો બધ નહિ કરવાને ૯૧/૮૮/ અખંડ્યને
 ૪ સત્તા ૦ ૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ નરકગતિને ૩ સત્તા ૦ ૯૨/૮૮/૮૮/
 જિનનામની સત્તાવાળાને ૮૬ બાકીનાને ૯૦/૮૮/ મિત્ર અને સાસ્વા-
 દનને ૨ સત્તા ૦ ૯૨/૮૮/ સાસ્વાદને ૯૨ ની સત્તા સર્વપર્યાપ્તિએ
 પર્યાપ્તા મનુષ્યને હોય.

૩૫૩=૧૫ બાગામાંથી તેના ૧૧૩૫ના ૨૪/૨૫/૨૭નો ૧૫૫૫
 બાગા અને ૩ ઉંચે ૩ સત્તા ૬૨/૮૮/૮૧/ અને બાકીના ૧ ઉંચે
 અને ૧૨ બાગે ૫ સત્તા. ૬૨/૮૮/૮૧/૮૦/૮૮/ ૩૫ ૨૩ના નો
 ૪ ઉંચે ૨૦ સત્તા તેથી રીતે ૨૫/૨૬/૨૬/૩૦ના અને ૨૦૫
 =૧૦૦ સત્તા

વનસ્પતિકાય—૫૫ બાગા ૧૩૬૧૭ના ઉદ્યમાં ૩૧
 (વૈક્રિય વાઉકાયના ૩. આતપના ૪ પર્યાંત અપર્યાંત મુદ્દમ પ્રત્યેક
 ૨૪ના ઉદ્ય બાગા ૨, ૨૫ના ઉદ્યનો બાગો ૧ તથા ૨૬ના ઉદ્ય
 બાગો ૧ મળી ૧૨ બાગા વિના ૩૧ બાગા ૨૧/૨૪/ના ઉદ્યના ૫૫
 =૧૩ બાગે અને ૨ ઉંચે ૫ સત્તા ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮ બાકીના
 ૨૫/૨૬/૨૭ના ઉદ્યના ૫+૬+૪=૧૮ બાગે અને ૩ ઉંચે ૪ સત્તા
 ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦ કુલ ૨૩ના બધે ૧૨ સત્તા. એવી રીતે ૨૫/૨૬/
 ૨૬/૩૦ના બધે કહેવી કુલ ૧૧૦ સાધારણ વનસ્પતિકાયના ૨૧/૨૪/
 ૨૫/૨૬/૨૭ના ઉદ્યના બાગા ૫+૫+૩+૫+૨=૨૦ અને પ્રત્યેક
 વનસ્પતિકાયના ૨૧/૨૪/૨૫/૨૬/૨૭ના ઉદ્યના બાગા ૩+૩+૨+
 ૪+૨=૧૪ યાય છે.

ત્રસકાયના ઉદ્યબાગા ૭૭૪૯. ૨૩ ના બધે બાગા ૪ ના બધે
 વિકલેન્દ્રિયના ૬૬+તિર્યંચના ૪૯૦૬+મનુષ્યના ૨૬૦૨+વૈક્રિય
 તિર્યંચના ૫૬+વૈં મનુષ્યના ૩૨=૭૬૬૨ ઉદ્ય બાગામાંથી વિકલેન્દ્રિય
 અને તિર્યંચના ૨૧/૨૬/ના ઉદ્યના ૧૮+૨૬૮ બાગે અને ૨ ઉંચે ૫
 સત્તા ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮ અને બાકીના વિકલેન્દ્રિયના ૪૮ અને
 તિર્યંચના ૪૬૦૮ બાગે અને ૪ ઉંચે ૪ સત્તા ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/વૈક્રિય
 તિર્યંચના ૫ ઉંચે અને ૫૬ બાગે તથા વૈં મનુષ્યના ૪ ઉંચે અને
 ૩૨બાગે ૨ સત્તા ૬૨/૮૮ મનુષ્યના ૫ ઉંચે અને ૨૬૦૨ બાગે ૪
 સત્તા ૬૨/૮૮/૮૬/૮૦/કુલ ૮ ઉદ્યસ્થાન ૨૧/૨૫/૨૬/૨૭/૨૮/૨૯/
 ૩૦/૩૧ માંથી ૨૧/૨૬ ઉદ્યમાં ૫ સત્તા ૨૫/૨૭/માં ૨ સત્તા. ૨૮/

વૈં નિર્ચયના ૫ ઉદ્યે અને ૫૬ ભાંગે અને વૈં મનુષ્યના ૫ ઉદ્યે
અને ૩૫ ભાંગે ૨ સત્તા ૯૨/૮૮ આદારકના ૫ ઉદ્યે અને ૭ ભાંગે
૯૨ની સત્તા કુલ ૮ ઉદ્યની દેવપ્રાયોગ ૧૮ સત્તા અને નરક પ્રાયોગ્ય
૩૦ના ઉદ્યે ૮૯ કિમેરતા ૧૯ સત્તા

૨૯નો અંધ વિગલેંદ્રિય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા ૨૪ના અંધક
ત્રસકાયના ૭૬૬૨ ભાંગાને વિષે સત્તાસ્થાનક ૨૩ના અંધની
પેઠે. ૨૯નો અંધ તિર્ચય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા ૪૬૦૮ના અંધક
ત્રસકાયના ઉદ્ય ભાગા ૭૭૩૧ (વિકલેં ૬૬ તિર્ચયના ૪૯૦૬
મનુષ્યના ૨૬૦૨ વૈંતિં ૫૬ વૈંમં ૩૨ દેવના ૬૪ નારકીના ૫)
વિકલેંદ્રિયના ૧૮ ભાંગે અને નિર્ચયના ૨૯૮ ભાંગે ૨૧/૨૬/ના
ઉદ્યે ૫ સત્તા. ખાકીના વિકલેંદ્રિયના ૪૮ તિર્ચયના ૪૬૦૮ અને
મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાંગે ૪ સત્તા. વૈંતિં ૫૬ વૈંમં ૩૨ દેવના ૬૪
નારકીના ૫ મળીને ૧૫૭ ભાંગે ૨ સત્તા. કુલ ૮ ઉદ્યની ૩૦ સત્તા
૨૩ના અંધની પેઠે. ૨૯નો અંધ મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા
૪૬૦૮ના અંધક ત્રસકાયના ઉદ્યભાગા ૭૭૩૧. વિકલેં ૬૬
તિર્ચયના ૪૯૦૬ મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાંગે ૪ સત્તા વૈંતિં ૫૬ વૈં
મં ૩૨ દેવના ૬૪ ભાંગે ૨ સત્તા. નારકીના ૫ ભાંગે ૩ સત્તા
૯૨/૮૮/૮૮/ ૨૯નો અંધ દેવ પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા ૮ના અંધક
મનુષ્યના ૨૬૦૦ વૈંમં ૩૫ ભાંગે ૨ સત્તા. ૯૩/૮૯ અને આદારકના
૭ ભાંગે ૯૩ની સત્તા. કુલ ૨૬૪૨ ઉદ્યભાગા! કુલ ૩૦ સત્તાસ્થાન
ઉપરાંત મનુષ્યના ૨૧/૨૫/૨૬/૨૭/૨૮/૨૯/૩૦/એ ૭ ઉદ્યે ૯૩/૮૯/
સત્તા મળીને ૪૪ સત્તા સ્થાનક.

૩૦નો અંધ વિકલેંદ્રિય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા ૨૪ના અંધક
ત્રસકાયના ઉદ્યભાગા ૭૬૬૨ને વિષે સત્તાસ્થાન ૨૩ના અંધની પેઠે
૨૦નો અંધ તિર્ચય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા. ૪૬૦૮ના અંધક

ના ઉદ્યે ૨+૨+૨+૨ સત્તા. અને ૩૦/૩૧ ના ઉદ્યે ૪/૪/ મળીને
 ૧૬ સત્તા. ૨૫ ના અંધના ૧૭ ભાગાને વિષે ઉદ્યભાગા અને સના
 ૨૩ ના અધની પેઠે. ૨૫ ના ૮ અધ ભાગાના અધક તિં ૨૩૦૪
 +મં ૧૧૫૨ ભાગાને વિષે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦ સત્તા. વૈં તિં ૫૬+વૈં
 મં ૩૨+દેવં ૧૬ ભાગાને વિષે ૯૨/૮૮ સત્તા કુલ ઉદ્યભાગા
 ૩૫૬૦. અને ૬ ઉદ્યે સત્તા ૧૬. ૨૬ના અધ ભાગા ૧૬ના ઉદ્ય ભાગા
 ૩૫૬૦ અને ૬ ઉદ્યે સત્તા ૧૬ ઉપર પ્રમાણે. ૨૮ નો અંધ દેવગત
 પ્રાયોગ્યના અધ ભાગા ૮ ના અધક તિં ૧૧૫૨+૧૧૫૨+મં
 ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬ સત્તા. વૈં તિં ૫૬+વૈં મં ૩૫ ભાગે
 ૯૨/૮૮/ અને આહારકના ૭ ભાગે ૯૨ ની સત્તા. કુલ ઉદ્ય ભાગા
 ૩૫૫૪. ૨૮ નો અધ નરકગતિ પ્રાયોગ્યનો અધ ભાગો ૧ ના
 અધક તિં ૧૧૫૨+૧૧૫૨=૨૩૦૪ ભાગે ૩૦/૩૧/ના ઉદ્યે ૯૨/૮૮
 ૮૬/ની સત્તા. મનુષ્યના ૩૦ના ઉદ્યે ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૮/
 વૈં તિં ૫૬+વૈં મં ૩૨ ભાગે ૯૨/૮૮/ કુલ ઉદ્ય ભાગા
 ૩૫૪૪. ૨૫/૨૭/૨૮/૨૯/ ના ઉદ્યે દેવકા જે સત્તા ૩૦ ના ઉદ્યે
 ૪ અને ૩૧ ના ઉદ્યે ૩ સત્તા મળીને ૧૫ સત્તા ૨૯ નો અધ
 વિકલેન્દ્રિય પ્રાયોગ્યના અધ ભાગા ૨૪ ના અધક તિં ૨૩૦૪+
 મં ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/સત્તા. વૈં તિં ૫૬+વૈં મં ૩૨
 ભાગે ૯૨/૮૮ ની સત્તા= ૩૫૪૪ ઉદ્ય ભાગા. ૨૯ નો અધ તિં
 અને મં પ્રાયોગ્યના અધ ભાગા ૪૬૦૮+૪૬૦૮ના અધક તિં
 ૨૩૦૪+મં ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ વૈં તિં ૫૬+વૈં
 મં ૩૨+દેવં ૧૬ ભાગે ૯૨/૮૮ નારકીના ૧ ભાગે ૯૨/૮૮ અને
 ૮૯ ની સત્તા મનુષ્ય પ્રાયોગ્યમાં વધુ=૩૫૬૧ ભાગા ૨૯નો અધ
 દેવ પ્રાયોગ્યના અધ ભાગા ૮ ના અધક મં ૧૧૫૨+વૈં મં
 ૩૫ ભાગે ૯૨/૮૮/ ની સત્તા + આહારકના ૭ ભાગે ૯૩ ની સત્તા=
 ૧૧૯૪ ઉદ્ય ભાગા. પૂર્વોક્ત ૧૬ સત્તા અને ૫ ઉદ્યે ૯૩/૮૯ સત્તા

ચિકલે ૦ ૨૪+તિ ૦ ૨૩૦૪ મનુ ૦ ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦ ની
 સત્તા. વૈંતિ ૦ ૫૬+વૈંમ ૦ ૩૨+દેવ ૦ ૧૬ ભાગે ૯૨/૮૮/ની સત્તા.
 કુલ ઉદ્યભાગા ૩૫૮૪ મનોયોગની જેમ ઉદ્યે સત્તા ૨૬. ૨૯નો
 દેવગતિ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૮ના બધક તિ ૦ ૨૩૦૪+મ ૦ ૧૧૫૨
 ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬ની સત્તા વૈંતિ ૦ ૫૬+વૈંમ ૦ ૩૫ ભાગે ૯૨/૮૮
 અને આહા ૦ ૧૭ ભાગે ૯૨ની સત્તા કુલ ૩૫૫૪ ઉદ્યભાગા. ૨૯નો
 બધ નરકગતિ પ્રાયોગ્યનો બધ ભાગા ૧ના બધક તિ ૦ ૨૩૦૪
 ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬ની સત્તા મં ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૯ની
 સત્તા. વૈં તિ ૦ ૫૬+વૈંમ ૦ ૩૨ ભાગે ૯૨/૮૮ કુલ ઉદ્યભાગા ૩૫૪૪ કુલ
 ૧૦ સત્તા. ૨૯નો બધ ચિકલે ૦ દ્વિ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૨૪ના
 બધક ત્રિલે ૦ ૨૪+તિ ૦ ૨૩૦૪ મનુ ૦ ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/
 ૮૦ ની સત્તા ૦+વૈંતિ ૦ ૫૬+વૈંમ ૦ ૨૨ ભાગે ૯૨/૮૮/ની સત્તા.
 કુલ ૩૫૬૮ ઉદ્યભાગા ૨૯નો બધ તિર્યચ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા
 ૪૬૦૮ અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના ૪૬૦૮ના બધક ચિકલે ૦ ૨૪+તિ ૦
 ૨૩૦૪+મનુ ૦ ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ ત્રૈંતિ ૦ ૫૬+વૈંમ ૦
 ૩૨+દેવ ૦ ૧૬+નારકીનો ૧ ભાગે ૯૨/૮૮/ની સત્તા પશુ મનુષ્ય
 પ્રાયોગ્યના નારકીને ૮૯ની સત્તા વધુ કહેવી. કુલ ૩૫૮૫ ઉદ્યભાગા
 ૨૯નો બધ દેવ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૮ના બધક મં ૧૧૫૨+વૈં
 મ ૦ ૩૫ ભાગે અને ૫ ઉદ્યે ૯૩/૮૯ ની સત્તા+આહા ૦ ૭ ભાગે ૯૩
 ની સત્તા=૧૧૯૪ ઉદ્યભાગા ૩૦નો ચિકલે ૦ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા
 ૨૪ના ઉદ્યભાગા ૩૫૬૮ને વિષે સત્તા ૨૯ના બધની જેમ. ૩૦નો
 બધ તિર્યચ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૪૬૦૮ના ઉદ્યભાગા ૩૫૮૫
 ને વિષે સત્તા ૨૯ના બધ તિર્યચ પ્રાયોગ્યની જેમ ૩૦નો બધ
 મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૮ના બધક દેવના ૧૬ ભાગે અને
 ૨ ઉદ્યે ૯૩/૮૯ની સત્તા અને નારકીના ૧ ભાગે ૮૯ની સત્તા
 ૩૦નો બધ દેવ પ્રાયોગ્યનો બધ ભાગા ૧ના બધક મનુષ્યના ૧૪૪૪

સત્તા ૧ નો અંધ ઉપગ્રમ ટ્રેજિએ ઉદય માં ૭૨ અને ૯૩/૨૨ /૮૯/૮૮/ અને ડાપક ટ્રેજિએ ઉદય ભાગા ૨૪ અને સત્તા ૮ કું બધ ઉદયે સત્તા. ૨૦૫ પુરૂષ વેદીની જેમ.

નપુસ્ર વેદ બધ ભાગા ૧૩૯૪૫ ઉદય ભાગા ૭૭૧૯ (દેવતા ૬૪ અને કેવળીના ૮ ભાગા વિના.) સત્તા ૧૦ (૯-૮ વિના)

૨૩ ના બધે ૪ ભાગા ૨૫ ના બધે ૨૫ ભાગા અને ૨૬ ના બધે ૧૬ ભાગાના બધક—એકે દ્રિયના ૧૯/૨૦/૩/ માગે ૫/૪/૩/ સત્તા. તિય'ચના ૨૯૮ ભાગે ૫ અને ૪૬૦૮ ભાગે ૪ સત્તા. મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા વૈં તિં ૫૬ વૈં મં ૩૨ ભાગે ૨ સત્તા ૯ ઉદયે ૭૭૦૪ ભાગે ૪૦ સત્તા. મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૫ ના બધે ૭૭૦૧ ઉદય ભાગા (વૈદ્ય વાહકાયના ૩ ભાગા વિના.) સત્તાસ્થાન ૪ અને ૨ કહેવાં. ૨૮ નો અંધ નરકગતિ પ્રાયોગ્યનો બધ ભાગો ૧ ઉદય ભાગા ૩૫૪૪ માથી તિય'ચના ૨૩૦૪ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/ મનુષ્યના ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૯ ની સત્તા વૈં તિં ૫૬ ભાગે ૯૨/૮૮/ વૈં મં ૩૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૯ ની સત્તા. ૨૮ નો બધ દેવજાતિ પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા ૮ ના બધક તિય'ચના ૨૩૦૪ ભાગે ૩ સત્તા અને ૨૬૦૦ ભાગે ૨ સત્તા. મનુષ્યના ૧૧૫૨ ભાગે ૩ સત્તા અને ૧૪૪૮ ભાગે ૨ સત્તા. વૈં તિં ૫૬+૧૦ મં ૩૫ ભાગે ૨ સત્તા આહારકના ૭ ભાગે ૯૨ ની સત્તા કુલ ઉદય ભાગા ૭૬૦૨. કુલ ૨૮ ના બધે ૮ ઉદયે ૧૯ સત્તા. ૨૯ નો અંધ નિલે દ્રિય પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૨૪ ના ઉદય ભાગા ૭૭૦૪ ને વિષે ૨૩ ના બધની જેમ સત્તા કહેવી. ૨૯ નો બધ તિય'ચ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૭૦૯ ને વિષે ૨૩ ના બધની જેમ સત્તા કહેવી અને નારકીના ૫ ભાગે ૨ સત્તા. ૨૯ નો બધ મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના બધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૭૦૬ માથી એકે દ્રિયના. ૩૯+૧૧+૬ દ્રિયના ૬૬+તિય'ચના ૪૯૦૬+મનુષ્યના ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા વૈં તિં ૫૬+૧૦ મં ૩૨ ના

૭૬૦૨ નિર્ધાર્ય ૪૬૦૪+મનુષ્ય ૨૬૦૦+વૈ ૧૦ ૫૬+વૈ ૨૦
 ૩૫ ભાગે અને ૮ ઉઠ્યે ૯૨/૮૮/ ની સત્તા. આદારક ૧૧ ૭ ભાગે
 ૯૨ ની સત્તા. કુલ ૧૬ સત્તા. ૨૯ નો બધ મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના
 બધ ભાગ ૮ ના ઉદય ભાગ ૬૯. દેવના ૬૪ ભાગે અને ૬ ઉઠ્યે
 ૯૨/૮૮ ની સત્તા. નારકીના ૫ ભાગે ૯૨/૮૮ ની સત્તા ૨૯ નો
 બધ દેવ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગ ૮ ના ઉદય ભાગ ૨૬૪૨
 મનુષ્ય ૨૬૦૦+વૈ ૨૦ ૩૫ ભાગે અને ૭ ઉઠ્યે સત્તા ૯૩/૮૯
 આદારક ૭ ભાગે ૯૩ ની સત્તા કુલ ૨૬ સત્તા. ૩૦ નો બધ
 મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના બધ ભાગ ૮ ના ઉદય ભાગ ૬૯ દેવના
 ૬ ઉઠ્યે અને ૬૪ ભાગે સત્તા ૯૩/૮૯/ નારકીના ૫ ભાગે ૮૯ની
 સત્તા. ૩૦ નો બધ દેવ પ્રાયોગ્યનો બધ ભાગ ૧ ના ઉદય ભાગ
 ૧૪૮. મનુષ્ય ૧૪૪+૨૯ અને ૩૦ ના ઉદયે વૈ ૨૦ ૨+આદાર
 ૨ ભાગે ૯૨ ની સત્તા કુલ ૧૪ સત્તા. ૩૧ નો બધ દેવ પ્રાયોગ્યનો
 બધ ભાગ ૧ ના ઉદય ભાગ ૧૪૮ મનુષ્ય ૧૪૪+વૈ ૨૦ ૨+
 આદાર ૨ ભાગે અને ૨ ઉઠ્યે ૯૩ ની સત્તા. ૧ મહાકીર્તિના બધે
 બધ ભાગ ૧ ના બધક ઉપશમ ઐશ્વિવાળાને ૩૦ ના ઉદય ભાગ ૭૨
 અને ૯૩/૯૨/૮૯/૮૮ ની સત્તા અને ક્ષપક ઐશ્વિએ ઉદય ભાગ
 ૨૪ ને ૮ સત્તા ૯૩/૯૨/૮૯/૮૮/૮૦/૭૯/૭૬/૭૫/ અબંધકે ઉપ-
 શતિમોહે ૩૦ ના ઉદય ભાગ ૭૨ અને સત્તા ૯૩/૯૨/૮૯/૮૮/
 અને ક્ષીણમોહે ૩૦ ના ઉદય ભાગ ૨૪ અને સત્તા ૮૦/૭૯/૭૬/
 ૭૫/ કુલ ૬ બધે ૮ ઉદયે સત્તા. ૧૬+૨૬+૧૪+૨+૮+૮ = ૭૪.
 મનઃપર્યવશાનીને બધ ભાગ ૧૯. ઉદય ભાગ ૧૫૮. સત્તા રથાન ૮
 ૨૮ નો બધ દેવગતિ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગ ૮ ના ઉદય ભાગ
 ૧૫૮. મનુષ્ય ૧૪૪+વૈ ૨૦ ૭ ભાગે અને ૫ ઉઠ્યે ૯૨/૮૮ની
 સત્તા અને આદારકના ૭ ભાગે ૯૨ ની સત્તા. ૫ ઉઠ્યે કુલ ૧૦
 સત્તા. ૨૯ નો બધ દેવગતિ પ્રાયોગ્યના બધ ભાગ ૮ ના ઉદય

૪૬૦૮ ભાગે ૪ સત્તા મનુષ્ય ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા. વૈં તિં ૫૬+
 વૈં મં ૩૨ ભાગે ૨ સત્તા કુલ ૬ ઉદયે ચઢે ૪૦ સત્તા. ૨૫ ના
 અંધ ભાગા ૨૫ માંથી ૧૬ ભાગે ૨૩ ના અંધની જેમ ઉદયે સત્તા કહેવી
 મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૧ ભાગાના ઉદય ભાગા ૭૭૦૧ ને વિષે ૪ અને ૨
 સત્તા કહેવી. ૨૫ ના અંધ ભાગા-૮ અને ૨૬ ના અંધ ભાગા-૧૬ ને
 વિષે ઉદય ભાગા ૭૭૬૮ માંથી દેવના ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા અને નારકીના
 ૭૭૦૪ ભાગે ૨૩ ના અંધની જેમ ૨૮ નો અંધ દેવગતિ પ્રાયોગ્યના
 અંધ ભાગા-૮ ના ઉદય ભાગા ૩૫૪૪ માં તિર્યંચના ૨૩૦૪ ભાગે
 ૩ સત્તા. મનુષ્યના ૬૧૫૨ ભાગે ૩ સત્તા વૈં તિં ૫૬ અને વૈં મં
 ૩૨ ભાગે ૮૨/૮૮/ સત્તા નરક પ્રાયોગ્ય ૨૮ નો અંધ ભાગા ૧ ના
 ઉદય ભાગા ૩૫૪૪ માંથી તિર્યંચ ૨૩૦૪ ભાગે ૮૨/૮૮/૮૬/ સત્તા.
 મનુષ્યના ૬૧૫૨ ભાગે ૮૨/૮૮/૮૬/૮૮/ સત્તા વૈં તિં ૫૬ ભાગે
 ૮૨/૮૮/ અને વૈં મં ૩૨ ભાગે ૮૨/૮૮/૮૬ ની સત્તા કુલ ૧૫
 સત્તા ૨૬ નો અંધ વિકલ્પેદ્રિય પ્રાયોગ્યના અંધ ભાગા ૨૪ ના ઉદય
 ભાગા ૭૭૦૪ ને વિષે ૨૩ ના અંધની જેમ સત્તા. કહેવી. તિર્યંચ
 પ્રાયોગ્ય ૨૬ ના અંધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૭૭૩ માંથી
 ૭૭૦૪ ભાગે ૨૩ ના અંધની જેમ સત્તા. દેવના ૬૪ અને નારકીના
 ૫ ભાગે ૮૨/૮૮/ ની સત્તા. મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૬ ના અંધ ભાગા
 ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૭૭૦ માંથી એકેદ્રિય ૩૬+વિકલ્પે ૬૬+
 તિર્યંચ ૪૬૦૬+મનુષ્ય ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા વૈં તિં ૫૬+વૈં
 મં ૩૨+દેવ ૬૪ ભાગે ૮૨/૮૮ સત્તા. અને નારકીના ૫ ભાગે
 ૮૨/૮૮/૮૮/ ની સત્તા. ૨૬ નો અંધ દેવ પ્રાયોગ્યમાં જિનનામ અંધમાં
 હોવાથી અજ્ઞાની આંધે નહિ. ૩૦ નો અંધ વિકલ્પેદ્રિય પ્રાયોગ્યના
 અંધ ભાગા ૨૪ ના ઉદય ભાગા ૭૭૦૪ ને વિષે ૨૩ ના અંધની
 જેમ સત્તા કહેવી તિર્યંચ પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના અંધ ભાગા ૪૬૦૮ ના
 ઉદય ભાગા ૭૭૭૩ ને વિષે ૨૬ ના અંધની જેમ સત્તા કહેવી મનુષ્ય

૭૬૬૧માંથી ૭૫૯૨ ભાગે રૂઝના બધની જેમ સત્તા. અને દેવ
 ૬૪નારકી ૫ ભાગે ૯૨/૮૮/ સત્તા. રહનો બધ મનુષ્ય પ્રાયોગ્યના
 બધ ભાગા ૪૬૦૮ના ઉદયભાગા ૭૬૬૧માંથી તિર્યંચ ૪૬૦૪+
 મનુષ્ય ૨૬૦૦ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/ સત્તા. વૈંતિ ૫૬+વૈં
 મ ૩૨+દેવ ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા. નારકીના ૫ ઉદયે અને ૫ ભાગે
 ૯૨/૮૮/૮૬/ સત્તા કારણકે જિનનામવાળા નારકી અંતમુહૂર્ત પછી
 સમ્યક્ત્વ પામે છે માટે ૮૯નુ હોય આમાં ૫ ભાગે નારકીને ૮૯ની
 સત્તા હોવાથી કુલ સત્તા ૩૫ વિઠ્ઠલેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ
 ભાગા ૨૪ના ઉદયભાગા ૭૫૯૨ને વિષે રૂઝના બધની જેમ સત્તા.
 તિર્યંચ પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ ભાગા ૪૬૦૮ના ઉદયભાગા ૭૬૬૧
 ને વિષે રહના બધની જેમ સત્તા મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધમાં
 જિનનામ હોવાથી વિભગચાની બાધે નહિ. કુલ ૧૭૦ સત્તા.
 (૩૦+૩૦+૩૦+૧૫+૩૫+૩૦=૧૭૦)

સામાયિક છેદોપસ્થાપનીયના બધ ભાગા ૧૯ ઉદય ભાગા
 ૫૮ સત્તા ૯૩/૯૨/૮૬/૮૮/૮૦/૭૬/૭૬/૭૫/ દેવગતિ પ્રાયોગ્ય
 ૨૮ના બધ ભાગા ૮ ઉદય ભાગા ૧૫૮ માંથી મનુષ્ય ૧૪૪+વૈં
 મ ૫ ઉદયે અને ૭ ભાગે સત્તા ૯૨/૮૮ અને આહારક ૭ ભાગે
 ૯૨ કુલ ૧૦ સત્તા. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ના બધ ભાગા ૮ ઉદય ભાગા
 ૧૫૮ માંથી મનુષ્ય ૧૪૪+વૈં મ ૭ ભાગે અને ૫ ઉદયે સત્તા
 ૯૩/૮૬ અને આહારક ૭ ભાગે સત્તા ૯૩ કુલ ૧૦. દેવગતિ
 પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બધ ભાગા ૧ના ઉદય ભાગા ૧૪૮ (મનુષ્ય ૧૪૪
 +વૈં મ ૨+આહારક) અને ૨ ઉદયે સત્તા ૯૨. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય
 ૩૧નો બધ ભાગો ૧ ઉદય ભાગા ૧૪૮ ને ૨ ઉદયે ૯૩ ની સત્તા.
 ૧ યશ કીર્તિના બધે બધ ભાગો-૧ ઉપશમ શ્રેણિએ ૩૦ના ઉદય
 ભાગા ૭૨ અને સત્તા ૯૩/૯૨/૮૬/૮૮/ તથા સ્પષ્ટ શ્રેણિએ ઉદય
 ભાગા-૨૪ને ૮ સત્તા ૯૩/૯૨/૮૬/૮૮/૮૦/૭૬/૭૬/૭૫/ કુલ ૩૨

ભાગે ૩ સત્તા વિકલે ૦ ૧૮ ભાગે ૫ અને ૪૮ ભાગે ૪ સત્તા.
 તિર્યંચના ૨૯૮ ભાગે ૫ અને ૪૬૦૮ ભાગે ૪ સત્તા મનુષ્યના
 ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા. વૈંતિ ૫૬ અને વૈંમં ૩૨ ભાગે ૨ સત્તા!
 કુલ ૯ ઉદ્યે ૪૦ સત્તા. રપના અધ ભાગા ૨૫માંથી ૧૬ ભાગે
 ઉદ્યભાગા ૭૭૦૪ને વિશે ર૩ના અધની જેમ સત્તા મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય
 ૧ અધ ભાગે ઉદ્યભાગા ૭૭૦૧ને વિશે ૮ અને ૨ સત્તા. આદર
 પ્રત્યેક પર્યાપ્તા એકંદ્રિય પ્રાયોગ્ય અધ ભાગા ૮ ના ઉદ્યભાગા ૭૭૬૮
 માંથી ૭૭૦૪ ભાગે સત્તા ર૩ના અધની જેમ અને દેવના ૬૪ ભાગે
 ૨ સત્તા. ર૬ના અધ ભાગા ૧૬, ઉદ્યભાગા ૭૭૬૮ને વિશે રપના
 અધની જેમ સત્તા. નરકગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮નો અધ ભાગે ૧
 ઉદ્યભાગા ૩૫૪૪માંથી તિર્યંચના ૨૩૦૪ ભાગે ૩ સત્તા. મનુષ્યના
 ૧૧૫૨ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૬/૮૯/ સત્તા. વૈંતિ ૫૬ ભાગે ૨ સત્તા.
 વૈંમં ૩૨ ભાગે ૨ સત્તા દેવ પ્રાયોગ્ય ૨૮ના અધ ભાગા ૮ ના
 ઉદ્ય ભાગા ૭૫૯૨ માંથી તિર્યંચના ૨૩૦૪ ભાગે ૩ અને ૨૬૦૦
 ભાગે ૨ સત્તા. મનુષ્યના ૧૧૫૨ ભાગે ૩ અને ૧૪૪૮ ભાગે ૨ સત્તા.
 વૈં તિં ૫૬ અને વૈં મં ૩૨ ભાગે ૨ સત્તા કુલ ૧૯ સત્તા.
 વિકલે દ્વિય પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના અધ ભાગા-૨૪ ઉદ્ય ભાગા ૭૭૦૪ ને
 વિશે ર૩ ના અધની જેમ સત્તા કહેવી. તિર્યંચ પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના
 અધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૭૭૩ માંથી ૭૭૦૪ ભાગે
 ર૩ ના અધની જેમ સત્તા કહેવી. દેવ ૬૪ ના નારકી ૫ ભાગે ૯૨/
 ૮૮/ સત્તા. મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના અધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદ્ય
 ભાગા ૭૭૭૦ માંથી એકંદ્રિય ૩૯ વિકલે ૬૬+તિર્યંચના ૪૯૦૬+
 મનુષ્ય ૨૬૦૨ ભાગે ૪ સત્તા. વૈંતિ ૫૬+વૈં મં ૩૨+દેવ ૬૪
 ભાગે ૨ સત્તા નારકી ૫ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૯/ સત્તા. દેવગતિ
 પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના અધ ભાગા ૮ ઉદ્ય ભાગા ૨૬૦૨ માંથી મનુષ્ય
 ૨૬૦૦+વૈં મં ૩૨ ભાગે ૭ ઉદ્યે ૯૩/૮૯/ ની સત્તા કુલ ૫૪

૩૫ ભાગે ૯૨/૮૮ ની સત્તા આહાં ૧૦ ભાગે ૯૨ ની સત્તા.
 કુલ ૧૫ સત્તા વિઠ્ઠલેન્દ્રિય પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બંધ ભાગા ૭૦૧૬
 ને વિષે ૨૩ ના બંધની જેમ સત્તા. તિર્થંચ પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બંધ
 ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૦૬૭ માંથી ૭૦૧૬ ભાગે ૨૩ ના
 બંધની જેમ સત્તા. દેવ ૪૮ + નારકી ૩ ભાગે ૯૨/૮૮ મનુષ્ય
 પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બંધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૦૬૭ માંથી
 ૭૦૧૬ ભાગે ૨૩ ના બંધની જેમ સત્તા, દેવ ૪૮ ભાગે ૨ સત્તા
 અને નારકીના ૩ ભાગે ૯૨/૮૮/૮૮ ની સત્તા. દેવ પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના
 બંધ ભાગા ૮ ના ઉદય ભાગા ૨૩૪૬ માંથી મનુષ્ય ૨૩૦૪ + વૈ
 મં ૩૫ ભાગે ૨૫/૨૭/૨૮/૨૯/૩૦ એ ૫ ઉદયે ૯૩/૮૮ સત્તા અને
 આહાં ૭ ભાગે ૯૩ ની સત્તા કુલ ૩૦ સત્તા. વિઠ્ઠલેન્દ્રિય
 પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બંધ ભાગા ૨૪ ના ઉદય ભાગા ૭૦૧૬ ને વિષે
 ૨૩ ના બંધની જેમ સત્તા. તિર્થંચ પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બંધ ભાગા
 ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૭૦૬૭ ને વિષે ૨૯ ના બંધની જેમ સત્તા.
 મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બંધ ભાગા ૮ ના ઉદય ભાગા ૫૧ માંથી
 દેવના ૧૮ ભાગે ૯૩/૮૮ ની સત્તા અને નારકી ૩ ભાગે ૮૮ ની સત્તા.
 દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૦ નો બંધ ભાગો ૧ ના ઉદય ભાગા. ૧૪૮
 (મનુષ્ય ૧૪૪ + વૈ ૨૦ મં ૨ + આહાં ૨) ને વિષે ૯૨ ની સત્તા.
 દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૦ નો બંધ ભાગો ૧ ના ઉદય ભાગા ૧૪૮ અને
 ૨ ઉદયને વિષે ૯૩ ની સત્તા ૧ યશઃકાર્તિનો બંધ ભાગો ૧
 ઉદય સ્થાન ૩૦ ના ભાગા ૭૨ ઉપશમ શ્રેણિએ સત્તા ૯૩/૯૨/૮૮/
 ૮૮/ અને ક્ષપક શ્રેણિએ ઉદય ભાગા ૨૪ ને ૮ સત્તા ૯૩/૯૨/
 ૮૮/૮૮/૮૦/૭૯/૭૬/૭૫/ અમધે ઉપશાંતમોહો ૩૦ ના ઉદય
 ભાગા ૭૨ ને સત્તા ૯૩/૯૨/૮૮/૮૮ અને ક્ષીણમોહો ૩૦ ના
 ઉદય ભાગા ૨૪ અને ૮૦/૭૯/૭૬/૭૫/ કુલ સત્તા ૧૫૧
 (૨૦ + ૨૦ + ૨૦ + ૧૫ + ૩૦ + ૨૮ + ૨ + ૮ + ૮)

પ્રાયોગ્ય અંધ ભાગિ ૧ના ઉદ્યભાગિ ૭૭૦૧ (વૈં વાઉકાયના ૩ ભાગિ મિના)ને વિષે ૪ અને ૨ સત્તા કહેવી બહર પ્રયેક પર્વાના પ્રાયોગ્ય ૨૫ના અંધ ભાગિ ૮ના ઉદ્યભાગિ ૭૭૬૮માંથી ૭૭૦૪ને વિષે ૨૩ના અંધની જેમ સત્તા. દેના ૬૪ ભાગે ૨ સત્તા ૨૬ના અંધ ભાગિ ૧૬ના ઉદ્યભાગિ ૭૭૬૮ને વિષે ૭૫૨ પ્રમાણે ઉદ્ય અને સત્તા કહેવી. ૯ ઉદ્યે ૪૦ સત્તા દરેક ૨૩/૨૫/૨૬/ના અંધે કહેવી. નરકગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮નો અંધ ભાગિ ૧ ઉદ્યભાગિ ૩૫૪૪ માંથી નિર્ધન ૨૩૦૪+મનુષ્યના ૧૧૫૨ ભાગે ૩ સત્તા. વૈંતિ ૫૬+વૈંમ ૩૨ ભાગે ૨ સત્તા કૃષ્ણેશ્વર ૫-૬-૭ મી નારકીમાં હોય અને જિનનામની સત્તાવાળો મનુષ્ય પ્રયમની ૩ નારકીમાં ઉપજે ત્યાં કૃષ્ણેશ્વર નથી પરંતુ નીલ અને કાપોત છે માટે ૮૯ની સત્તા મનુષ્યને ભાગે ન કહેવી. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ના અંધ ભાગિ ૮ના ઉદ્યભાગિ ૭૫૬૨ અથવા ૭૬૦૨માંથી નિર્ધનના ૨૩૦૪ ભાગે ૩ અને ૨૬૦૦ ભાગે ૨ સત્તા. મનુષ્ય ૧૧૫૨ ભાગે ૩ અને ૧૪૪૮ ભાગે ૨ સત્તા. વૈંતિ ૫૬+વૈંમ ૩૫ ભાગે ૨ સત્તા. આહારક ૭ ભાગે ૯૨ની સત્તા કુલ સત્તા ૧૮. વિકલેદ્રિય પ્રાયોગ્ય ૨૮ના અંધ ભાગિ ૨૪ના ઉદ્યભાગિ ૭૭૦૪ને વિષે ૨૩ના અંધની જેમ સત્તા કહેવી નિર્ધન પ્રાયોગ્ય ૨૮ના અંધ ભાગિ ૪૬૦૮ના ઉદ્ય-ભાગિ. ૭૭૭૩માંથી ૭૭૦૪ ભાગને વિષે ૨૩ના અંધની જેમ સત્તા દેવ ૬૪+નારકી ૫ ભાગે ૨ સત્તા. મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૮ના અંધ ભાગિ ૪૬૦૮ના ઉદ્યભાગિ ૭૭૭૦માંથી ૧૧૭ ભાગે (૫૬+૩૨+૬૪+૫) ૨ સત્તા અને બાકીના ભાગે ૪ સત્તા દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ના અંધ ભાગિ ૮ના ઉદ્યભાગિ ૨૬૩૨ અથવા ૨૬૪૨માંથી મનુષ્ય ૨૬૦૦+વૈંમ ૩૫ ભાગે અને ૭ ઉદ્યે ૯૩/૮૯/ અને આહારકના ૭ ભાગે ૯૩ની સત્તા. કુલ ૫૪ સત્તા. વિકલેદ્રિય પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના અંધ ભાગિ ૨૪ના ઉદ્યભાગિ ૭૭૦૪ને વિષે ૨૩ના અંધની

અંધ દેવ ન બાધે કારણે ભવનપતિ બગતર અને જ્યોતિષી દેવો નીલ અને કાપોત ક્ષેત્રાવાળા છે પરંતુ જિનનામનો બંધ નથી. વૈમાનિક દેવોને જિનનામનો બંધ છે પરંતુ નીલ અને કાપોત ક્ષેત્રમાં નથી માટે દેવો ૩૦નો બંધ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ન કરે સત્તા ૪૫ કુલ $૪૦+૪૦+૪૦+૧૬+૫૪+૪૫=૨૩૮$ સત્તા. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બંધમાં આહારકદ્ધિક સાતમાં ગુણકારણે બંધાય, પરંતુ કૃષ્ણાદિ ૩ ક્ષેત્રાને ૬ ગુણકારણ છે માટે દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૩૦નો બંધ ન કરે

તેજોલેશ્યી—બંધ ભાગા ૧૩૮૭૪ (એકે દ્રિયના ૨૩ ના બંધ ૪+૨૫ ના બંધના ૧૨+વિકલેં ૫૧+અપર્યાપ્તિ તિં ૧+મં ૧+નારકીં ૧+અપ્રાયોગ્યં ૧=૫૧ વિના) ઉદય ભાગા ૭૬૭૦ (એકે ૦ ૩૮+વિકલેં ૬૬ અપં તિં મં ૨+૨+નાં ૫+કેવળીં ૮=૧૨૧ વિના) સત્તા ૯૩/૯૨/૮૮/૮/૮૬/૮૦/૭૮/ ત્રીણ તેજો આદિ ૩ ક્ષેત્રાવાળા દેવ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય બાધે તેમજ મનુષ્ય અને તિર્થંચ દેવ પ્રાયોગ્ય બાધે માટે સત્તા ૯૩/૯૨/૮૮/૮૮ પરંતુ મદ અને મધ્યમ તેજોલેશ્યા વાળા તેઉનિરય નવૂણાં એ ગાયાથી તેજોલેશ્યા વાળા દેવ. એકે દ્રિય તિર્થંચ અને મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય બાધે તેમજ તેજોલેશ્યાવાળા મનુષ્ય અને તિર્થંચ નરકગતિ સિવાય ૩ ગતિ બાધે માટે તેને આશ્રયીને એ સવેધ લખ્યો છે. ૨૫ ના બંધ ભાગા ૮ અને ૨૬ ના બંધ ભાગા ૧૬ ના ઉદય ભાગા ૭૬૬૦. તેમાંથી ૨૧/૨૪ ના ઉદયના એકે ૦ ૪+તિર્થંચ ૨૧/૨૬ ના ઉદયના ૨૯૬ ભાગે અને ૩ ઉદયે ૫ સત્તા બાકીના ૪ ઉદયે તિર્થંચ ૦ ૪૬૦૮+મનુષ્ય ૦ ૨૬૦૦ ભાગે ૪ સત્તા. વૈં તિં ૫૬+વૈં મં ૩૨+દેવ ૬૪ ભાગે ૯૨/૮૮/ કુલ ૩૫ સત્તા. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ ના બંધ ભાગા ૮ના ઉદયભાગા ૭૬૦૨ માંથી તિર્થંચ ૦ ૨૩૦૪ ભાગે ૩ સત્તા અને ૨૬૦૦ ભાગે ૨ સત્તા. મનુષ્ય ૦ ૧૧૫૨ ભાગે ૩ અને ૧૪૪૮ ભાગે ૨ સત્તા. વૈં તિં ૫૬+વૈં મં ૩૫ ભાગે ૯૨/૮૮/ સત્તા. આહાર

મનુષ્ય ૦ ૨૬૦૦ ભાગે ૪ સત્તા. વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬+ વૈ ૦ મ ૦ ૩૨+
 દેવ ૦ ૬૪ ભાગે ૯૨/૮૮ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બંધ ભાગા
 ૪૬૦૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૬૫૬ માંથી તિ ૦ ૪૬૦૪+ મ ૦ ૨૬૦૦
 ભાગે ૪ અને બાકીના વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬+ વૈ ૦ મ ૦ ૩૨+દેવ ૦ ૬૪
 ભાગે ૯૨/૮૮/ સત્તા. દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બંધ ભાગા ૮
 ના ઉદ્ય ભાગા ૨૬૪૨ માંથી મનુષ્ય ૦ ૨૬૦૦+ વૈ ૦ મ ૦ ૩૫ ભાગે
 ૭ ઉદ્યે ૯૩/૮૯/ અને આદારક ૦ ૭ ભાગે સત્તા ૯૩/ કુલ
 સત્તા ૩૦+૧૪=૪૪. તિર્યચ પ્રાયોગ્ય ૩૦ના બંધ ભાગા ૪૬૦૮
 ના ઉદ્ય ભાગા ૭૬૫૬ માંથી તિર્યચ ૦ ૨૯૬ ભાગે ૫ અને ૪૬૦૮
 ભાગે ૪ સત્તા મનુષ્યના ૨૬૦૦ ભાગે ૪ સત્તા વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬+ વૈ ૦
 મ ૦ ૩૨+ દેવ ૦ ૬૪ ભાગે ૯૨/૮૮/ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બંધ
 ભાગા ૮ ના બંધક દેવના ૬ ઉદ્યના ભાગા ૬૪ને વિષે સત્તા ૯૩/૮૯/
 દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૩૦નો બંધ ભાગા ૧ના ઉદ્ય ભાગા મનુષ્ય ૦ ૧૪૪
 + વૈ ૦ મ ૦ ૨+ આદા ૦ ૨=૧૪૮ ભાગે સત્તા ૯૨ કુલ ૪૨ સત્તા.
 દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૧ નો બંધ ભાગા ૧ ના બંધક મનુષ્ય ૦ ૧૪૪+
 વૈ ૦ મ ૦ ૨+ આદા ૦ ૨=૧૪૮ ભાગે ૨ ઉદ્યે સત્તા ૯૩ કુલ
 ૧૮+૪૪+૪૨+૨=૧૦૬

શુકલલેશ્મી બંધ ભાગા ૪૬૩૫. ઉદ્ય ભાગા ૭૬૭૨.
 (એકે ૦ ૪૨+ વિકલે ૦ ૬૬+અ ૦ તિ ૦ મ ૦ ૨૧ અને ૨૬ ના
 ઉદ્યના ૨+૨+ નારકી ૦ ૫+કેવળી ૦ ૨=૧૧૯ વિના) સત્તા
 ૯ (૯૩/૯૨/૮૯/૮૮/૮૬/૮૮/૭૬/૭૬/૭૫ દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ ના
 બંધ ભાગા ૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૬૦૨ માંથી નિયંચ ૦ ૨૩૦૪
 ભાગે ૩ અને ૨૬૦૦ ભાગે ૨ સત્તા. મનુષ્ય ૦ ૧૧૫૨ ભાગે ૩ અને
 ૧૪૪૮ ભાગે ૨ સત્તા વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬+ વૈ ૦ મ ૦ ૩૫ ભાગે ૯૨/૮૮
 અને આદા ૦ ૭ ભાગે ૯૨ ની સત્તા કુલ સત્તા ૧૮ તિર્યચ
 પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બંધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૬૫૬ માંથી

શુભકાળ્યં લેવાથી ૯ ના ઉદ્યે ૧ ભાગે ૮૦/૭૬/૯ સત્તા અને ૮ ના ઉદ્યે ૧ ભાગે ૭૬/૭૫/૮/ની સત્તા ફા સત્તા ૨૮૫

અભાગ્ય બધ ભાગા ૧૩૯૨૬ ઉદ્યભાગા ૭૭૭૩ સત્તા ૮૮/૮૬/૮૦/૭૮ રૂડના બધ ભાગા ૪ના ઉદ્યભાગા ૭૭૦૪માથી એકે ૦ ૧૯ ભાગે ૪ સત્તા ૨૦ ભાગે ૩ અને ૩ ભાગે ૨ સત્તા. ૮૮/૮૬/ નિકલે ૦ ૧૮ ભાગે ૪ અને ૪૮ ભાગે ૩ સત્તા. તિર્થમના ૨૯૮ ભાગે ૪ અને ૪૬૦૮ ભાગે ૩ સત્તા. મનુષ્ય ૦ ૨૬૦૦ ભાગે ૩ સત્તા. (૮૮/૮૬/૮૦/ વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬ વૈ ૦ મ ૦ ૩૨ ભાગે ૮૮ કુલ સત્તા ૩૧. પહેલા ૪ ઉદ્યે ચાર ચાર અને પછીના ૫ ઉદ્યે ત્રણ ત્રણ સત્તા. ૨૫ ના બધ ભાગા ૨૫ માથી ૧૬ બધ ભાગે ઉદ્ય ભાગા ૭૭૦૪ ને વિશે ૨૩ ના બધની જેમ સત્તા મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૧ બધ ભાગે ઉદ્ય ભાગા ૭૭૦૧ માથી એકે ૦ ૩૯+નિકલે ૦ ૬૬+તિ ૦ ૪૬૦૬ +મ ૦ ૨૬૦૦ ભાગે ૮૮/૮૬/૮૦/ વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬+વૈ ૦ મ ૦ ૩૨ ભાગે ૮૮ ની સત્તા. ૨૫ ના બધ ભાગા ૮ અને ૨૬ ના બધ ભાગા ૧૬ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૭૬૮ માથી ૭૭૦૪ ભાગે ૨૩ ના બધની જેમ સત્તા. અને દેવના ૬૪ ભાગે ૮૮ ની સત્તા. નરકગતિ અને દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ ના બધ ભાગા અનુક્રમે ૧+૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૩૫૪૪ માથી તિર્થમ ૦ ૨૩૦૪+મનુષ્ય ૦ ૧૧૫૨ ભાગે ૨ ઉદ્યે ૮૮/૮૬ અને વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬ અને વૈ ૦ મ ૦ ૩૨ ભાગે ૮૮ ની સત્તા કુલ ૮ સત્તા. વિકલે દિય પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બધ ભાગા ૨૪ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૭૦૪ ને વિશે ૨૩ ના બધની જેમ સત્તા તિર્થમ પ્રાયોગ્ય ૨૯ ના બધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૭૭૩ માથી ૭૭૦૪ ભાગે ૨૩ ના બધની જેમ સત્તા ૦ દેવ ૦ ૬૪+નારકી ૦ ૫ ભાગે ૮૮ સત્તા. મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૦૯ ના બધ ભાગા ૪૬૦૮ ના ઉદ્ય ભાગા ૭૭૭૦ માથી એકે ૦ ૩૯+નિકલે ૦ ૬૬+તિ ૦ ૪૬૦૬+મનુષ્ય ૦ ૨૬૦૨ ભાગે ૮૮/૮૬/૮૦ ની સત્તા

દેવગતિ પ્રાયોગ્ય ૨૮ ના બધા ભાગા ૮ ના બધક તિથિ મં
 ૨૩૦૪+મનુષ્ય ૧૧૫૨+વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬+વૈ ૦ મ ૦ ૩૫=૩૫૪૭ ભાગા
 અને ૬ ઉદયને વિશે ૯૨/૮૮ સત્તા કુલ ૧૨ મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૬ ના
 બધ ભાગા ૮ ના બધક દેવ ૦ ૫૭+નારકી ૦ ૧=૫૮ ભાગા
 અને ૫ ઉદયને વિશે સત્તા ૯૨/૮૮ દેવ પ્રાયોગ્ય ૨૬ના બધ ભાગા
 ૮ ના બધક મનુષ્ય ૦ ૧૧૫૨+વૈ ૦ મનુષ્ય ૦ ૩૫=૧૧૮૭ ભાગા
 અને ૫ ઉદયે ૯૩/૮૮ ની સત્તા કુલ ૧૦+૧૦=૨૦ સત્તા. મનુષ્ય
 પ્રાયોગ્ય ૩૦ ના બધ ભાગા ૮ ના બધક દેવ ૦ ૫૭+નારકી ૦
 ૧=૫૮ ભાગા અને ૫ ઉદયે ૯૩/૮૮ ની સત્તા. તેમાં નારકીને ૮૬ ની
 સત્તા. દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૦ નો બધ ભાગા ૧ ના બધક મનુષ્ય ૦ ૧૪૪+વૈ ૦
 મનુષ્ય ૦ ૨=૧૪૬ ભાગે અને ૨ ઉદયે સત્તા ૯૨ કુલ ૧૨ સત્તા.
 દેવ પ્રાયોગ્ય ૩૧ નો બધ ભાગા ૧ના બધક મનુષ્ય ૦ ૧૪૪+વૈ ૦
 મ ૦ ૨=૧૪૬ ભાગે અને ૨ ઉદયે ૯૩ ની સત્તા ૧ ના બધે
 બધ ભાગા ૧ ઉદય સ્થાન ૩૦ ના ભાગા ૭૨ ને ૯૩/૯૨/૮૮/૮૮
 ની સત્તા. અબધે ૩૦ ના ઉદય ભાગા ૭૨ ને ૯૩/૯૨/૮૮/૮૮ ની
 સત્તા. ૧૨+૨૦+૧૨+૨+૪+૪=૫૪ સત્તા

ક્ષાયિક. બધ ભાગા ૩૫ ઉદય ભાગા ૬૨૩ (વૈ ૦ મ ૦ ૩૫+
 આહા ૦ ૭+કેવળી ૦ ૮+દેવ ૦ ૬૪+નારકી ૦ ૫+યુગલિક તિથિ મં
 ૬ ઉદયના ૬૪ + મનુષ્ય ૦ ૪૪૦ (પહેલું સંધ્યણુ જ હોય.
 તેથી ૨૧/૨૬/૨૮/૨૯/૩૦ ના ઉદયના અનુક્રમે ભાગા ૮+૪૮+૯૬+
 ૯૬+૧૯૨=૪૪૦) સત્તા ૦ ૧૦ (૮૬ અને ૭૮ વિના) દેવગતિ
 પ્રાયોગ્ય ૨૮ ના બધ ભાગા ૮ ના ઉદય ભાગા ૫૪૬ માંથી મનુષ્ય ૦
 ૪૪૦+વૈ ૦ મ ૦ ૩૫+તિથિ મં ૬૪ ભાગે અને ૮ ઉદયે સત્તા
 ૯૨/૮૮ અને આહા ૦ ૭ ભાગે ૯૨ ની સત્તા કુલ ૧૬ સત્તા. મનુષ્ય
 પ્રાયોગ્ય ૨૬ ના બધ ભાગા ૮ ના ઉદય ભાગા દેવ ૦ ૬૪+નારકી ૦
 ૫=૬૯ ભાગે અને ૬ ઉદયે સત્તા ૯૨/૮૮/ દેવ પ્રાયોગ્ય ૨૬ ના

અસંજી-બંધ ભાગા ૧૩૬૨૬ ઉદય ભાગા ૧૩૨ કે ૫૦૧૬,
 સત્તા ૯૨/૮૮/૮૬/૮૦/૭૮/ ૨૩/૨૫/૨૬ના બંધ ભાગા અનુક્રમે
 ૪/૨૫/૧૬/ના ઉદય ભાગા ૧૩૨ કે ૫૦૧૬ માંથી એકદ્રિય ૦ ૧૯
 ભાગે ૫ સત્તા ૨૦ ભાગે ૪ અને ૩ ભાગે ૩ સત્તા. વિકલે ૦ ૧૮
 ભાગે ૫ અને ૪૮ ભાગે ૪ સત્તા. તિર્થંચના (૬ કે ૨૬૮ ભાગે ૫
 અને ૧૬ કે ૪૬૦૮ ભાગે ૪, મનુષ્યના ૨ ભાગે ૪ સત્તા. મનુષ્ય
 પ્રાયોગ્ય ૨૫ નો બંધ ભાગા ૧ ના ઉદય ભાગા ૧૨૬ કે ૫૦૧૩
 ને વિષે ૪ સત્તા, ૬ ઉદયે ૪૦ સત્તા. દેવ ૦ અને નરકગતિ પ્રાયોગ્ય
 ૨૮ ના બંધ ભાગા ૮ + ૧ = ૯ ના ઉદય ભાગા અસંજી તિર્થંચના
 ૩૦ અને ૩૧ ના ઉદયના ૪ + ૪ = ૮ અથવા ૧૧૫૨ + ૧૧૫૨ = ૨૩૦૪
 ભાગે અને ૨ ઉદયે ૯૨/૮૮/૮૬/ સત્તા કુલ ૬ સત્તા. વિકલે દ્રિય
 પ્રાયોગ્ય ૨૬/૩૦/ના બંધ ભાગા ૨૪ + ૨૪ ના ઉદય ભાગા ૧૩૨ કે
 ૫૦૧૬ ને વિષે ૨૩ ના બંધની જેમ સત્તા. તિર્થંચ પ્રાયોગ્ય ૨૬/૩૦ ના
 બંધ ભાગા ૪૬૦૮, ૪૬૦૮ ના ઉદય ભાગા ૧૩૨ કે ૫૦૧૬ ને વિષે
 ૨૩ ના બંધની જેમ સત્તા મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૬ ના બંધ ભાગા ૪૬૦૮
 ના ઉદય ભાગા ૧૨૬ કે ૫૦૧૩ ને વિષે મનુષ્ય પ્રાયોગ્ય ૨૫ ના
 બંધની જેમ ૪ સત્તા. ૪૦ + ૪૦ + ૪૦ + ૬ + ૪૦ + ૪૦ = ૨૦૬ સત્તા.

આહ્વાની-બંધ ભાગા ૧૩૬૪૫ ઉદય સ્થાન ૨૪/૨૫/૨૬/૨૭/
 ૨૮/૨૯/૩૦/૩૧ ના ઉદય ભાગા ૧૭૪૬ (૨૦/૨૧/૨૨/૨૩ ના ઉદય
 ભાગા અનુક્રમે ૧ + ૪૨ + ૧ + ૧ = ૪૫ વિના) સત્તા સ્થાનક-૧૦
 ૨૩ ના બંધ ભાગા ૪ ના ઉદય ભાગા ૭૬૭૨ માંથી એકદ્રિય ૦ ૧૪ ભાગે
 ૩ ઉદયે ૫ સત્તા ૨૦ ભાગે ૪ અને ૩ ભાગે ૩ સત્તા. વિકલે દ્રિય ૦ ૯ ભાગે
 ૫ અને ૪૮ ભાગે ૪ સત્તા તિર્થંચ ૦ ૨૮૯ ભાગે ૫ અને ૪૬૦૮ ભાગે
 ૪ સત્તા. મનુષ્ય ૦ ૨૫૯૩ ભાગે ૪ સત્તા વૈ ૦ તિ ૦ ૫૬ + વૈ ૦ મ ૦ ૩૨
 ભાગે ૨ સત્તા. ૮ ઉદયે કુલ ૩૫ સત્તા. ૨૫ ના બંધ ભાગા ૨૫ માંથી
 ૧૬ ભાગાના ઉદય ભાગા ૭૬૭૨ ને વિષે ૨૩ ના બંધની જેમ સત્તા.

નાણુંતરાય દસગં,-જ્ઞાનાવરણ અને અંતરાય મળીને ૧૦
કંસણુ નવ વેઅણિજન મિચ્છતાં,-દર્શનાવરણ ૯. વેદનીય ૨.
મિથ્યાત્વ.

સમ્મત્ત લોભ વેઆ, ઉઆણિ-સમ્યકત્વ સંજ્ઞવજન લોભ ૩ વેદ
૪ આયુષ્ય.

નવ નામ ઉચ્ચં ચ. ૬૮-નામ કર્મની ૯ અને ઉચ્ચગોત્ર

ગુણ સ્થાને બધ પ્રકૃતિ

તિત્થયરાહારગ વિરહિઆઉ, અજ્ઞેષ સંવપયડિઓ, મિચ્છતા-
વેઅજો-મિથ્યાદણિ તીર્થંકર નામકર્મ અને આદારકદિક વિના ૧૧૭
પ્રકૃતિઓ બાધે.

સાસણો વિ ગુણવોસ સેસાઓ. ૬૯-સાસ્વાદની વળી ૧૯ પ્રકૃતિ
વિના ૧૦૧ પ્રકૃતિ બાધે.

છાયાલ સેસ મીસો,-મિથદણિ ૪૬ પ્રકૃતિ વિના ૭૪ પ્રકૃતિ બાધે
અવિરય સમ્મો તિઆલ પરિસેસા,-અવિરત સમ્યગ્દણિ ૪૩
પ્રકૃતિ વિના ૭૭ પ્રકૃતિ બાધે.

તેવજ દેસ વિરઓ,- દેશવિરત ૫૩ પ્રકૃતિ વિના ૬૭ પ્રકૃતિ બાધે.
વિરઓ જગવન્ન સેસાઓ. ૭૦-વિરત (પ્રમત્ત) ૫૭ પ્રકૃતિ વિના
બાકીની ૬૩ પ્રકૃતિ બાધે

ધગુણદુઠિ મપ્પમત્તો, બંધધ દેવાઉઅસ્સ-દેવાયુનો બધક અપ્રમત્ત
૫૯ પ્રકૃતિ બાધે

ધંઅરો વિ,-ધંતર (દેવાયુનો) અબધક ૫૮ પ્રકૃતિ બાધે.

અટ્ટાવન્ન મયુવો, છપ્પન્નં વાવિ છવ્વીસં. ૭૧-અપૂર્વંકરણ-
વાળો ૫૮, ૫૬ અથવા ૨૬ પ્રકૃતિ બાધે.

બાવોસા ઐગૂણું, બધધ અટ્ટકારચંતમનિઅટ્ટી,- અનિવૃત્તિ
બાદરવાળો ૨૨ અને એકેક ઓછી ૨૧/૨૦/૧૯/૧૮ સુધી બાધે

સોલમ અટ્કારસેવ ગુણવીસા, - પુરુષવેદ ઉપશમે ૧૬, અપ્રત્યાં
પ્રત્યં કોધ ઉપશમે ૧૮. સંજનજન કોધ ઉપશમે ૧૯

ઝોગાદિ હુ ચઉવીસા, - અપ્રત્યાં પ્રત્યાં માન ઉપશમે ૨૧ સંજ-
ન માન ઉપશમે ૨૨, અપ્રત્યાં પ્રત્યાં માયા ઉપશમે ૨૪

પણવીસા ખાયરે જાણુ. ૭૩-સંજનજન માયા ઉપશમે ૨૫ પ્રકૃતિઓ
અનિવૃત્તિ બાદરે તુ ગાશ.

સત્તાવીસં સુહુમે, - અપ્રત્યાં પ્રત્યાં લોભ ઉપશમે સદ્ધમ સપરામે
૨૦ પ્રકૃતિ હોય

અટ્કાવોસ ચ મોહ પચડીઓ. - સંજનજન લોભ ઉપશમે મોહનીયનો
૨૮ પ્રકૃતિઓ

ઉત્સંત વીયરાએ, ઉત્સતા હુંતિ નાયબ્વા. ૭૭-ઉપશાંત વીતરાએ.
(૧૧ મા ગુણકાણે ઉપશાત થયેલી ૨૮ પ્રકૃતિઓ) હાય એમ જાણવું.

અનંતાનુગંધીની ઉપશમના આ પ્રમાણે-૧. અવિરતિ
સમ્યગ્દષ્ટિ આદિ (દેશનિરતિ પ્રમત્ત અને અપ્રમત્ત) માથી કાઢી પણ
જીવ, ૨ કાઢી પણ ચોગે વર્તતો, ૩. તેજો પદ્મ અને શુક્લ માહિતી
એક દેશ્યાવાળો, ૪. સાકારોપયોગી, ૫. ૧ કાઠાકાઠી
સાગરોપમથી ન્યૂન સ્થિતિના કર્મવાળો, ૬. કરણ કાળથી પૂર્વે
પણ વિશુદ્ધ ચિત્તવત, તેવો થકો ૭ પરાવર્તમાન સર્વ
શુભ જ બાધે પણ અશુભ ન બાધે અને ૮. અશુભ
પ્રકૃતિનો અનુભાગ ચઉડાણીયો હોય તે બેકાણીયો કરે અને ૯. શુભ
પ્રકૃતિનો બેકાણીયો હોય તે ચઉડાણીયો કરે અને ૧૦. સ્થિતિબધ
પૂર્ણ થયે થકે અન્ય સ્થિતિબધ પૂર્વલા સ્થિતિબધની અપેક્ષાએ
પદ્યોપમને સજ્યાતમે ભાગે હીન હીન કરે, એમ અંતર્મુદ્ધત
કાળ લગે રહીને ત્યાર પછી યથાક્રમે પ્રત્યેક અંતર્મુદ્ધતનાં ત્રણ કરણ
કરે તે આ પ્રમાણે-યથાપ્રવૃત્તકરણ ૧, અપૂર્વકરણ ૨, અને અનિ-
વૃત્તિકરણ ૩, ચોથી ઉપશાતાદા. ત્યાં યથાપ્રવૃત્તકરણે પેસતો થકો પ્રતિ

11

હોય ત્યાર પછી જે ઉપરલા જઘન્ય સ્થાનક કહ્યાં તેનાં ઉત્કૃષ્ટ વિશુદ્ધિ સ્થાનક નિરંતર અનંતગુણી વૃદ્ધિએ યાવત્ ચરમ સમયનું ઉત્કૃષ્ટ વિશુદ્ધિ સ્થાનક હોય ત્યાં લગે કહેવું. એ યથાપ્રવૃત્ત કરણ કલ્પે. હવે અપૂર્વકરણ કહે છે—ત્યાં અપૂર્વકરણે પ્રતિસમયે અસંખ્યાતા લોકાકાશ પ્રદેશ પ્રમાણ અધ્યવસાય સ્થાનક હોય તે પ્રતિસમયે છઠાણુવડિયાં હોય. ત્યાં પ્રથમ સમયે જઘન્ય વિશુદ્ધિ સર્વ થકી થોડી હોય પણ તે યથાપ્રવૃત્ત કરણના ચરમ સમયની ઉત્કૃષ્ટી વિશુદ્ધિ થકી અનંતગુણી બાણી. તે થકી પ્રથમ સમયે જ ઉત્કૃષ્ટી વિશુદ્ધિ અનંતગુણી હોય. તે થકી તે બીજે સમયે જઘન્ય વિશુદ્ધિ અનંતગુણી હોય તે થકી તે જ બીજે સમયે ઉત્કૃષ્ટી વિશુદ્ધિ અનંતગુણી હોય. એમ પ્રતિ સમયે અનંતગુણી વધતી વિશુદ્ધિ અપૂર્વકરણના છેલ્લા સમયે લગે કહેવી, યાવત્ ચરમ સમયે ઉત્કૃષ્ટી વિશુદ્ધિ અનંતગુણી હોય. એ અપૂર્વકરણને વિષે પ્રથમ સમયેજ સ્થિતિઘાત ૧, રસઘાત ૨, ગુણત્રિણિ ૩, ગુંણસક્રમ ૪ અને અન્ય (અપૂર્વ) સ્થિતિબંધ ૫, એ પાંચ પદાર્થ સમકાળે પ્રવર્તે. ત્યાં ‘સ્થિતિઘાત’તે સ્થિતિવત કર્મના અગ્રિમ ભાગ થકી ઉત્કૃષ્ટ-યણે ઘણાં સાગરોપમનાં શત પ્રમાણ અને જઘન્યથી પલ્યોપમના સંખ્યાત ભાગ માત્ર સ્થિતિ ખંડ ઉકેરે—ખંડે, તે ઉકેરીને જે સ્થિતિ હેઠે નહીં ખંડે તે માંહે તે દલિયુ નાખે, અતર્મુહર્ત કાળે તે સ્થિતિ ખંડ ઉકેરે. ત્યાર પછી વળી ફરીને પણ હેઠે પલ્યોપમ સંખ્યેય ભાગ માત્ર સ્થિતિ ખંડ અતર્મુહર્ત કાળે ઉકેર, પૂર્વોક્ત પ્રદારે જ નાખે. એમ અપૂર્વકરણના કાળ માંહે ઘણા સ્થિતિ ખંડનાં સહસ્ર વ્યતિક્રમે. એમ કયે થકે અપૂર્વકરણને પ્રથમ સમયે જેટલી સ્થિતિનું કર્મ હતું તે તેને જ ચરમ સમયે સંખ્યાતગુણ હીન થાય ‘રસઘાત’તે અશુભ પ્રકૃતિનો જે અનુભાગ, તેનો અનંતમો ભાગ મૂકીને શેષ સર્વ અનુભાગના ભાગ અતર્મુહર્તે વિનાશે ત્યાર પછી વળી જે અનંતમો ભાગ રહ્યો છે, તેનો વળી અનંતમો ભાગ મૂકીને શેષ અનુભાગના ભાગ

વિશુદ્ધિસ્થાનકની અપેક્ષાએ બીજા સમયનું વિશુદ્ધિસ્થાનક અનંતગુણ
 હોય, એમ યાવત્ અનિવૃત્તિકરણના ચરમ સમય લગે કહેવું તે માટે જ
 એ કહેવું પેટેલા તુલ્યકાળના જીવો સગાંધી અધ્યવસાયગ્યાનોને પરસ્પરે
 નિવૃત્તિ-વ્યાવૃત્તિ (ફેરફાર) નથી તે માટે અનિવૃત્તિકરણ નામ કહીએ.
 એ અનિવૃત્તિ બાદર કરણને રિષે જોડાના સમય તેટલા અધ્યવસાયસ્થાનક
 હોય. તે પૂર્વ પૂર્વ થકી અનંતગુણ વૃદ્ધ હોય ઈલા પણ પહેલા સમય-
 થીજ માડીને પૂર્વાકત પાંચે પદાર્થ સમકાળે પ્રવર્તે. તે અનિવૃત્તિ-
 કરણના કાળના ધણા સખ્યાતા ભાગ ગયે અને એક ભાગ રહે
 થકે અનંતાનુબંધીની હેઠલી આવલિકા માત્ર મૂકીને અતર્મુહર્ત પ્રમાણ
 અંતકરણ, અભિનવ સ્થિતિ બધના કાળ પ્રમાણ અંતમુહુત્તે કરે
 અંતરકરણનું દલિઉ ઉઠેનાતુ બધ્યમાન પર પ્રકૃતિને વિષે નાખે, અને
 પ્રથમ સ્થિતિનું દલિઉ આવલિકા માત્ર હોય, તે વેદ્યમાન પર
 પ્રકૃતિને વિષે સ્તિબુદ્ધ સંકેતે કરીને સંકેતમાવે, તે અતરકરણ
 કાળે થકે બીજે સમયે અનંતાનુબંધીનું ઉપરની સ્થિતિનું દલિઉ
 ઉપશમાવવા માટે તે આ રીતે કે—પ્રથમ સમયે સ્તોત્ર ઉપશમાવે.
 બીજે સમયે અસંખ્યાત ગણ ઉપશમાવે. એમ યાવત્ અતર્મુહર્ત
 લગે ઉપશમાવે એટલે કાળે સમસ્તપણે અનંતાનુબંધી ઉપશમિત થાય.
 ઉપશમિત તે શું? જેમ 'રેણુનો નિકર (સમૂદ્ર) પાણીના મિદુના સમૂહ
 સિંચી સિંચીને દુધણાદિધણ—મોઘર-મુઘર વડે નિઃકુદ્ધિત થકો
 નિઃસ્પંદ થાય તેમ કર્મરેણુનો નિકર પણ વિશુદ્ધિ જલે કરી સિંચી
 સિંચીને અનિવૃત્તિકરણ દુધણાદિકે કરીને નિઃકુદ્ધિત થકો સકમણ,
 ઉદય, ઉદીરણા, નિષ્કત અને નિકાચના કરવાને અયોગ્ય થાય તેને ઉપ-
 શમનાકહીએ કેટલાક આચાર્ય કહે છે કે અનંતાનુબંધીની ઉપશમના ન
 હોય, પણ વિસયોજના = ક્ષપણ જ હોય, તે આવી રીતે કે—ઇલા
 ઐશિ અણપડિવજતા પણ અપિરત ચારે ગતિના પણ વેદક સમ્યગ્દષ્ટિ
 અથવા દેશવિરતિ તિથિ ચ અને મનુષ્ય અથવા સર્વ વિરતિ મનુષ્ય જ, એ

ત્યાર પછી સ્થિતિખંડ પૃથક્ત્વ ગયે છને અપૂર્વકરણાદ્વાના ઉદ્ભવે સમયે હાસ્ય, રતિ, ભય અને બુદ્ધિસાનો બધવ્યપ્રકાર થાય. હાસ્ય, રતિ, અરતિ, શોક, ભય તથા બુદ્ધિસાનો ઉદય હોય, અને સર્વ કર્મનાં દેશ ઉપશમના નિર્ધાર તથા નિકાચના કરણ વિચ્છેદ પામે. ત્યાર પછી અનંતર સમયે અનિવૃત્તિ કરણમાં પ્રવેશ કરે. અહીં પણ સ્થિતિધાતાદિ પાંચ પૂર્વોક્ત રીતે કરે.

× તે પછી અનિવૃત્તિકરણાદ્વાના સખ્યાતા ભાગ ગયે છને દર્શન સમયે સિવાયની મોહનીય કર્મની એકરીય પ્રકૃતિનું અંતરકરણ કરે ત્યાં વેદમાન સંજ્ઞાન ચાર કષાય મોહનો કોઈ પણ એક કષાય અને ત્રણ વેદ મોહનો કોઈ પણ વેદમાન એક વેદની પ્રથમ સ્થિતિ થોતાના ઉદય કાળ પ્રમાણુ હોય. બાકીના ૧૧ કષાય અને ૮ નોકષાયની પ્રથમ સ્થિતિ આવલિલા માત્ર હોય. અહીં શ્રીવેદ અને અને નપુસક વેદનો ઉદયકાળ સર્વથી થોડો હોય અને મોહિમાહે સરખો હોય તે કરતાં પુરૂષ વેદનો ઉદયકાળ સખ્યાત ગુણ હોય તે થકી સંજ્ઞાન કોષનો વિશેષાધિક, તે થકી સંજ્ઞાન માન, માયા અને લોભનો અનુક્રમે વિશેષાધિક હોય. ત્યાં સંજ્ઞાન કોષના ઉદયે ઉપશમ શ્રેણિ પ્રારંભે તેને અપ્રત્યાખ્યાન તથા પ્રત્યાખ્યાન કોષનો ઉપશમ ન થાય ત્યાં સુધી સંજ્ઞાન કોષનો ઉદય હોય સંજ્ઞાન માનના ઉદયે શ્રેણિ પ્રારંભકને અપ્રત્યાખ્યાન તથા પ્રત્યાખ્યાન માનનો ઉપશમ ન થાય ત્યાં સુધી સંજ્ઞાન માનનો ઉદય હોય. સંજ્ઞાન માયાના ઉદયે શ્રેણિ પ્રારંભકને અપ્રત્યાખ્યાન તથા પ્રત્યાખ્યાન માયાનો ઉપશમ ન થાય ત્યાં સુધી સંજ્ઞાન માયાનો ઉદય હોય. સંજ્જાન લોભના ઉદયે શ્રેણિ પ્રારંભકને અપ્રત્યાખ્યાન તથા પ્રત્યાખ્યાન લોભનો ઉપશમ ન થાય ત્યાં સુધી સંજ્જાન લોભ (બાદર)નો ઉદય હોય. એ પ્રકારે તે અંતરકરણ ઉપરના ભાગની અપેક્ષાએ સમ અને અધો ભાગની અપેક્ષાએ પૂર્વોક્ત રીતે વિષમ

એમ નપુસક વેદ ઉપશાત ચરે છતે મોહનીય ક્રમની આક પ્રકૃતિ ઉપશાત હોય ત્યાર પછી ઉક્ત પ્રકારે અંતર્મુહ્ય કાળે સ્ત્રીવેદને ઉપશમાવે, ત્યાર પછી અંતર્મુહ્ય કાળે દાસ્યાદિ પદ્ધતે ઉપશમાવે, ત્યારે મોહનીયની પંદર પ્રકૃતિ ઉપશાત હોય. તે જ સમયે વળી પુરુષ વેદના બધ, ઉદય અને ઉદીરણાનો વ્યવસ્થે અને પ્રથમ સ્થિતિનો વ્યવસ્થે દાય. પુરુષવેદની પ્રથમ સ્થિતિના બે આવલિકા બાકી રહે ત્યારે પૂર્વોક્ત પ્રકારે આગાલ ન હોય તે જ સમયથી માંડીને છ (દાસ્યાદિ) નોકપાયનુ દલિક પુરુષવેદમા ન નાખે પરંતુ સંવલન કોષાદિને વિષે નાખ. ક્રમપયડીમા કહ્યું છે પ્રથમ સ્થિતિની બે આવલિકા શેષ રહે ત્યારે વેદ પતદ્વમદ ન યાય દાસ્યાદિ પદ્ધ ઉપશમાવ્યા પછી એક સમય ન્યૂન બે આવલિકા માત્ર કાળે પુરુષવેદ સંપૂર્ણ ઉપશમાવે તે આ પ્રકારે-પ્રથમ સમયે થોડું ઉપશમાવે, બીજે સમયે અસંખ્યાત ગુણ, ત્રીજે સમયે તેથી પણ અસંખ્યાત ગુણ એમ બે સમયન્યૂન બે આવલિકાના ચરમ સમય સુધી સમયે સમયે અસંખ્યાતગુણ અધિક દલ ઉપશમાવે અને બે સમયન્યૂન બે આવલિકા કાળ પર્વત યથાપ્રવૃત્ત સંક્રમ વડે સમયે સમયે પરપ્રકૃતિને વિષે દલ સક્રમાવે. તે પ્રથમ સમયે ઘણું સક્રમાવે. બીજે સમયે વિશેષ હીન, ત્રીજે સમયે વિશેષહીન એમ ચરમ સમય સુધી સમયે સમયે વિશેષહીન સંક્રમાવે. એ પ્રકારે પુરુષવેદ ઉપશાત ચરે છતે સોળ પ્રકૃતિ ઉપશાત હોય. તે પછી જે સમયે દાસ્યાદિ પદ્ધ ઉપશાત થાય તે સમયે પુરુષ વેદની પ્રથમ સ્થિતિ ક્ષીણ થયેલી હોય. તે પછી અપ્રત્યાખ્યાનીય, પ્રત્યાખ્યાનીય અને સંવલન કોષને એક સાથે ઉપશમાવવા માંડે. સંવલન કોષની પ્રથમસ્થિતિ સમયન્યૂન ત્રણ આવલિકા શેષ રહે છતે અપ્રત્યાખ્યાનીય અને પ્રત્યાખ્યાનીય કોષનુ દલિક સંવલન કોષમાં ન નાખે પરંતુ સંવલન માનાદિકમાં નાખે, કેમકે કહ્યું છે કે તિસુ આવલિયાસુ સમઝણિયાસુ અપઙિગ્ગહાઠ સંજલણા

ઉપજે તેા તે અજ્ઞય અસંખ્યાત વર્ષાયુ માંહિજ ઉપજે. પૂર્વોક્ત (ઉપશમ શ્રેણિના અધિકારે કલા મુજબ) રીતે કરે. પણ એટલુ વિશેષ કે અપૂર્વકરણના પ્રથમ સમયે અનુદિત મિથ્યાત્વ અને મિથ્ર મોહનીયના હલિકને ઈદિન સમ્યક્ત્વ મોહનાયને વિષે ગુણ-સક્રમ વડે નાંખે અને તે અનેતો જ ઉદ્ભવના સક્રમ પણ કરે. તે આ પ્રમાણે-પહેલો સ્થિતિ ખંડ મોટો ઉવેલે, તેથી બીજો સ્થિતિ ખંડ વિશેષ હીન, ત્રીજો તેથી પણ વિશેષ હીન, ત્રેમ અપૂર્વકરણના છેલ્લા સમય પર્યંત અનુક્રમે વિશેષ હીનહીન ઉવેલે અપૂર્વકરણના પ્રથમ સમયે જે સ્થિતિની સત્તાવાળો હતો તે તેના જ ચરમ સમયે સંખ્યાત ગુણ હીન સ્થિતિની સત્તાવાળો થાય તે પછી અનિવૃત્તિકરણમાં પ્રવેશ કરે. ત્યાં પણ સ્થિતિધાતાદિ સર્વે તેમજ કરે, અનિવૃત્તિકરણના પ્રથમ સમયે વળી ત્રણે દર્શન મોહનીયની દેશ ઉપસમના નિધત્તિ અને નિકાયના વ્યવચ્છેદ પામે. અનિવૃત્તિકરણના પ્રથમ સમયથી માંડીને દર્શન મોહનીયત્રિકની સ્થિતિસત્તાનો સ્થિતિ-ધાતાદિ વડે ધાન કરતો કરતો હજારો સ્થિતિ ખંડ ગયે છતે અ-સંજ્ઞિ પચે દ્વિયની જેટલાં સ્થિતિસત્તાવાળો થાય. તે પછી સહસ્ર-પૃથક્ત્વ સ્થિતિ ખંડ ગયે છતે ચૌદિન્દ્રિય સમાન સ્થિતિ સત્તાવાળો થાય તે પછી પણ તેટલા જ સ્થિતિખંડ ગયે છતે તેષ્ટદ્વિય સમાન સ્થિતિસત્તાવાળો થાય તે પછી તેટલા સ્થિતિ ખંડ ગયે છતે ભેષ્ટદ્વિય સમાન સ્થિતિસત્તાવાળો થાય. તે પછી પણ તેટલા સ્થિતિ ખંડ ગયે છતે એકદ્વિય સમાન સ્થિતિસત્તાવાળો થાય. તે પછી પણ તેટલા સ્થિતિ ખંડ ગયે છતે પદ્યોપમના અસંખ્યાત ભાગ પ્રમાણ સ્થિતિસત્તાવાળો હોય. તે પછી ત્રણ દર્શનમોહનીય પ્રત્યેકનો પણ એક એક સંખ્યાતમો ભાગ મુકીને બાકીની સર્વ સ્થિતિનો ધાત કરે—અપાવે, તે પછી બાકી રાખેલ સંખ્યાતમા ભાગનો એક સંખ્યાતમો ભાગ મુકીને બાકીથી સર્વ સ્થિતિનો

હૂત્ત લગે વેદવે કરીને પડ્યોપગના અસંખ્યાતમા જાગ
માત્રનું થયું, ત્યાંથી માંડીને બધાતી પ્રકૃતિને વિષે શુભ-
સંક્રમે કરીને નાંખે. એમ ન જાતું થયું તે અંતર્મુદ્ધૂત્ત
નિઃશેષપણે ક્ષીણ થાય; અને હેઠકું ઢલિઉં જો નપુંસકવેદી
ક્ષયશ્રેણિએ ચડ્યો હોય તો જોગવતો ક્ષય કરે, અન્યથા તો
તે આવલિકા માત્ર હોય. તેને વળી વેદમાન પ્રકૃતિને વિષે
સ્તિબુદ્ધ સંક્રમે કરીને સંક્રમાવે. એમ નપુંસક વેદનો
ક્ષય કરીને તેવીજ રીતે અંતર્મુદ્ધૂત્ત સ્ત્રીવેદનો ક્ષય કરે.
ત્યાર પછી છ નોકધાયનો પણ સમકાળે ક્ષય કરવા માંડે.
ત્યાંથી માંડી તેનું ઉપરની સ્થિતિનું દલિઉં પુરુષવેદ માંડે
ન સંક્રમાવે, કિંતુ સંજવલન કોષ માંડે સંક્રમાવે. એમ
અંતર્મુદ્ધૂત્ત છ નોકધાયનું ઉપરનું દલિઉં નિ.શેષપણે ક્ષીણ
થાય, તે સમયેજ પુરુષ વેદના બધ, ઉઘ્ય અને ઉદીરણનો
છેદ થાય અને સમય ઊણી દો આવલિકાનું બાંધનું વર્ણને
શેષ ઢલિયાનો પણ ક્ષય થાય. એ પુરુષવેદી પ્રારંભકને
જાણવું જ્યારે નપુંસકવેદી પ્રારંભક હોય ત્યારે પ્રથમ સ્ત્રી
વેદ અને નપુંસક વેદનો સમકાળે ક્ષય કરે, તે ક્ષયને સમયેજ
પુરુષવેદના બધોઢ્ય ઉદીરણનો છેદ થાય. ત્યાર પછી અવેદક
થયો છતો પુરુષવેદ અને હાસ્યપટ્કનો સમકાળે ક્ષય કરે. અને
જ્યારે સ્ત્રીવેદી શ્રેણિ પ્રારંભે ત્યારે પ્રથમ નપુંસકવેદનો ક્ષય
કરે, પછી સ્ત્રીવેદનો ક્ષય કરે, તે ક્ષયને સમયે જ પુરુષવેદના
બધ, ઉઘ્ય, ઉદીરણનો છેદ થાય. ત્યાર પછી પુરુષવેદ અને
હાસ્ય પટ્કનો સમકાળે ક્ષય કરે. હવે પુરુષવેદીને આશ્રયીને
કહે છે-કોષ વેદતાં પુરુષવેદીને કોષાદાના ત્રણ ભાગ હોય,
તે આ પ્રમાણે=અશ્વકર્ણકરણાદા ૧, કિટ્કિરણાદા ૨, અને
કિટ્કિવેદનાદા ૩ ત્યાં અશ્વકર્ણકરણાદાએ વર્ણનો પ્રતિ-

ગુણ ગ્રહિએ સજ્જાતન માનના નાખે ત્રીજી કિટિ પેનાદાના સમ સમયે સજ્જાતન કોમના બધ ઉદય અને ઉદીરણાનો સમગ્રજો વ્યવસ્થેદ થાય તેની સત્તા પણ સમય ન્યૂન એ આવવિકાએ આધેન દલિક વહીને બીજી ગેષ રહી નથી કેમકે સર્વ માનના સકમાવેન છે. તે પછી અનતર સમયે માનની પ્રથમ કિટિનુ દ્વિતીય સ્થિતિગત દલિક આકાશીને પ્રથમ સ્થિતિ કરે અને અંતર્મુદ્ગત પર્યંત વેદે કોધના પણ બધાદિ વ્યવસ્થેદ ગયે છતે તે સંબંધી દલિક સમય ન્યૂન એ આવવિકા માન કાળે ગુણસકમે સકમાવતો ચરમ સમયે સર્વ સકમે સકમાવે અદિ કોધનો ક્ષય થાય. માનનું પણ પ્રથમ કિટિનુ પ્રથમસ્થિતિગત કરેલુ દલિક વેદાનુ સમયાધિક આવવિકાનુ બાકી રહે તે પછી અનતર સમયે માનની બીજી કિટિનુ દ્વિતીય સ્થિતિગત દલિક આકાશીને પ્રથમ સ્થિતિ કરે અને સમયાધિક આવવિકા માન બાકી રહે ત્યાં મુંડી વેદે તે પછી અનતર સમયે માનની ત્રીજી કિટિનુ દ્વિતીયસ્થિતિગત દલિક આકાશીને પ્રથમ સ્થિતિ કરે અને સમયાધિક આવવિકા માન ગેષ રહે ત્યાં મુંડી વેદે. તેજ સમયે માનના બધ, ઉદય અને ઉદીરણાનો ગ્રેક સાથે વ્યવસ્થેદ થાય અને તેની સત્તા પણ સમય ન્યૂન એ આવવિકાએ આધેન દલિક પુગ્તી જ બાકી હોય કેમકે બાકીનુ માયામા સકમાવેન છે તે પછી માયાની પ્રથમ કિટિનુ દ્વિતીયસ્થિતિગત દલિક આકાશીને પ્રથમ સ્થિતિ કરે અને અંતર્મુદ્ગત પર્યંત વેદે માનના પણ બધાદિ વ્યવસ્થેદ ગયે છતે તે સંબંધી દલિક સમય ન્યૂન એ આવવિકા માન કાળે ગુણસકમે વડે માયામા નાખે માયાનુ પણ પ્રથમ કિટિનુ દ્વિતીય સ્થિતિનુ પ્રથમસ્થિતિગત કરેલુ દલિક વેદાનુ સમયાધિક આવવિકા માન ગેષ રહે તે પછી અનતર સમયે માયાની બીજી કિટિનુ દ્વિતીયસ્થિતિગત દલિક આકાશીને પ્રથમ સ્થિતિ કરે અને સમયાધિક આવવિકા માન બાકી રહે ત્યાં મુંડી વેદે તે પછી અન-

10-10-10 10-10-10 10-10-10

અહ સુધંઅ સયસજગસિહર,-દવે (કર્મ દાગ થયા પછી)
એકાંત શુદ્ધ, સપૂર્ણ, જગત (સાંસારિક મુખના) શિખર તુલ્ય

મરૂઅ નિરૂવમ સહાય સિદ્ધિમુદ્ધ,-રોગ રહિત, ઉપમારહિત,
સ્વાભાવિક મોક્ષ મુખને

અનિહ્વ મન્ત્રાબ્ધાહં,-નાચ ગદિત, પીડા રહિત

તિરયણસારં અણુકવતિ. ૮૮-નણ (જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર્ય)
રતનના સારશૂત (મોક્ષ મુખને) અનુભવે છે.

ઉપસંહાર.

દુરહિગમ નિજણ પરમત્ય, રૂઝર બહુભાગ હિદ્દિવાયાઓ,-
દુઃખેથી જાણી શકાય એવા (ગંભીરાર્થ) નિપુણ (સક્ત મુક્તિગમ્ય)
પરમ (યથાસ્થિત) અર્થવાળા રૂચિર (આનંદકારી) ધણા ભાગવાળા
દષ્ટિવાદ સૂત્રી

અત્યા અણુસરિઅન્વા, બધોદયસંતકમ્માહં. ૮૯-મંધ ઉદય
અને સત્તા કર્મોના વિશેષ અર્થો અનુસરવા (જાણવા)
જો જાત્ય અપહિપુન્નો, અત્યા અપ્પાગમેણ મહેત્તિ-
અદ્ય આગમવાળા (અદ્યશાસ્ત્રના જાણ) એવા મેં જ્યાં જો અપૂર્ણ
અર્થ બાંધો (રચ્યો) હોય

તં ખમિઉણ બહુસુઆ, પૂરેઉણ પરિકહતુ. ૯૦-તે (અપૂર્ણ અર્થ
કહેવા રૂપ) અપરાધને ખમીને બહુશ્રુતોએ પૂર્ણ અર્થ કરીને કહેવો.
ગાહગ્ગં સયરીએ, ચંદ મહત્તર મયાણુસારીએ,-ચંદ્ર મહત્તર-
ચાર્યાના મતને અનુસરનારી ૭૦ ગાથાઓ વડે આ ગ્રંથ રચાયેલો છે.
ટીગાઈ નિયમિઆહં, એગૂણા હોઈ નઉઈઓ. ૯૧-ટીકાએ
રચેલી ગાથાઓ મળીને એક ઉણ ૯૦ (૮૯) ગાથાઓ થાય છે.

ઉડીને અને રાત્રે સુતી વખતે નિરંતર આ પ્રમાણે બાવના બાધું છું. અરિહંત બગવાન સિદ્ધ પરમાત્મા આચાર્ય ઉપાધ્યાય સાધુ એ પચ પરમેષ્ઠીનું મને દરણ હો. અને એ પાંચે ઉત્તમોત્તમ ગુણીઓને વંદન નમસ્કાર સ્તુતિ કરૂં છું અને તેમના તથા આવક આવિકાના વ્રત નિયમ ક્રિયા સમ્યક્ દષ્ટિની શ્રદ્ધા અને માર્ગાનુસારીના ગુણો પાળનારના ગુણોની અનુમોદના કરૂં છું. ત્રણ લોકમાં રહેલી શાશ્વતી અશાશ્વતી પ્રતિમાઓને વંદના કરૂં છું ૮૪ લાખ જીવજોતિને ખમાવું છું પ્રાણાનિપાતાદિ ૧૮ પાપ-સ્થાનકોને આલોવું છું મારા દુષ્ટત્યોની નિંદા અને સુદૃષ્ટત્યોની અનુમોદના કરૂં છું શુદ્ધ જ્ઞાન બણતા બણાવતા હોય પુરતક પ્રતો લખ ॥ લખાવતા કે છપાવતા હોય સ્વાધ્યાય નવકારવાળો ત્રણતા હોય દર્શન દ્રવ્ય અને બાવથી પૂજા કરતા હોય શ્રદ્ધામાં નિશ્ચલ હોય નિયમ, ૧૨ પ્રતો અને નિર્મળ ચ રિત્ર એટલે સખિતિ ગુપ્તિ પરિશ્દ્ધ યતિધર્મ બાવના ચારિત્ર પાંચ મહાવ્રત અને રાત્રિ ભોજન ચિરમણુ વાળા હોય અભયદાન સુપાત્ર દાન આપતા હોય શીયળ બ્રહ્મચર્ય મન વચન કાર્યાથી પાળતા હોય. નવકારસીથી છ માસ પર્યં તના વિવિધ તપ કરતા હોય બાર બાવના તથા મૈત્રી પ્રમોદ કારૂણ્ય અને માધ્યસ્થ્ય બાવના બાવતા હોય તેમની અનુમોદના કરૂં છું. પ્રાયશ્ચિત્ત, વિનય, વેચાવચ્ચ કરનારા ધર્મ અને શુકલ ધ્યાન ધ્યાવનારાની અનુમોદના કરૂં છું બ્રહ્મચારીઓને નમસ્કાર કરૂં છું, સમાધિ મરણ અને સમકિતનો લાભ મને હોજો. શત્રુંજય મહાગિરિ અને નમસ્કાર મહામંત્રનું સ્મરણ કરૂં છું જિનેશ્વરના પ્રવચન ઉપર શ્રદ્ધા મને અચળ હોજો. સાધર્મી વાત્સલ્ય પરોપકાર સમતા સતોષ કરનારની અનુમોદના કરૂં છું ગત ભવોનાં અને આ ભવનાં પાપોને વોસિરાવું છું આ શરીરને છેલ્લા શ્વાસોશ્વાસે વોસિરાવવાની મારી શક્તિ ન હોય તો પ્રથમથીજ તેના ઉપરથી મૃત્યુ ઉતારૂં છું સર્વે જીવોનું કલ્યાણ યાઓ અને તેઓ ધર્મ માર્ગમાં જોગાય અને વહેલા વહેલા મોક્ષમા જાય એમ હું ઈચ્છું છું.

લી: આવક પંડિત અમૃતલાલ પુરુષોત્તમ

દ્વિચરમ સમયે ૭૩નો ક્ષય થાય એટલે મનુષ્યાનુપૂર્વીનાં દલિયાં મનુષ્ય ગતિમાં સ્તિબુક સંક્રમે કરીને (પર રૂપે કે પ્રદેશો-દયે ભોગવીને) ક્ષય કરે. જેમ પાણીનો પરપોટો સ્વભાવિક પાણીમાં સંક્રમે તેમ જીવના વીર્ય વિના મનુષ્યાનુપૂર્વીનાં દલિયાં મનુષ્ય ગતિમાં સંક્રમે ત્યારે અયોગીના છેલ્લે સમયે તેનાં દલિક ન હોય. અને સ્વજાતીય વિના ૧૨ પ્રકૃતિનો સ્તિબુક સંક્રમ નથી તે માટે તે ઉદયવાળી ૧૨ પ્રકૃતીનાં દલિયાં અયોગીના છેલ્લા સમયે સત્તામાં હોય.

ઉદ્ભવર્તના—સ્થિતિ રસનું વધારવું

સંક્રમણ—સત્તાની પ્રકૃતિ બંધાતી પ્રકૃતિમાં નાંખવી.

નિકાચના—સકલ કરણને અસાધ્ય.

બીજા કર્મ અંત્યના પ્રશ્નો.

શૈલેશી કરણ અપવર્તના ઉદ્ભવર્તના સંક્રમણ અને નિકાચના કરણની વ્યાખ્યા કહો. પહેલું ચોથું છટકું આઠમું અને તેરમા ગુણકાણના કાળ કહો તથા તે ગુણકાણે બધ ઉદય ઉદીરણા અને સત્તામા કેટલી પ્રકૃતિ કયા કયા કર્મની હોય, કેટલી વિચ્છેદ, અબધ અને અતુલ્ય હોય અને તે શા માટે હોય. આઠમે અને નવમા ગુણકાણે અધ્યવસાય કેટલા અને કેવા પ્રકારે હોય નીચેની પ્રકૃતિઓનો બંધાદિક ચારે કેટલા ગુણકાણા સુધી હોય. આહારક શરીર ઔદારિક ઉપાંગ અનંતાનુબધી નરકાયુ અશુભ પ્રસન્ના શોક સંજ્વલન ૪ આતપ અશાતા પરાધાત ૪ આનુપૂર્વી ન્યમોષ નારાય ઉચ્ચોત જિનનામ ૨ વિદ્યાયોગતિ પર્યાપ્તિ અનાદેય સુસ્વર આદેય અને ૧૬

એક સમક્ષિતી દેવને અવધિજ્ઞાન છે તેને અવધિ જ્ઞાનાવરણ હોય કે નહિ અને એક સમક્ષિતી મનુષ્યને અવધિજ્ઞાનાવરણ છે તેને અવધિજ્ઞાન હોય કે નહિ. તે કારણ સાથે કહો.

૮ કર્મની ઉત્તર પ્રકૃતિ ૧૪૮ નાં નામ તથા તેનો અર્થ ઉદ્ય
ઉદીરણા અને સત્તા કયા કયા અને કેટલા
ગુણધર્મો સુધી હોય તેનું ચંત્ર

ઉત્તર પ્રકૃતિનો બુદ્ધિ બુદ્ધિ સંખ્યાક્રમ	૮ મૂળ કર્મના તથા ૧૪૮ ઉત્તર પ્રકૃતિના અનુ- ક્રમે નામ	અર્થમા ગુણધર્મો	ઉદ્યમા ગુણધર્મો	ઉદીરણોમા ગુણધર્મો	સત્તામા ગુણધર્મો
૧	જ્ઞાનાવરણીય ૫				
૨	મતિજ્ઞાનાવરણ	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૩	શ્રુત જ્ઞાનાવરણ	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૪	અવધિ ”	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૫	મન પર્યાવ ”	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૬	કેવળ ”	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૭	દર્શનાવરણ ૯				
૮	ચક્ષુ દર્શનાવરણ	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૯	અચક્ષુ ”	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૧૦	અવધિ ”	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૧૧	કેવળ ”	૧૦	૧૨	૧૨	૧૨
૧૨/૧૩	નિદ્રા પ્રયત્ના	૬	૧૨	૧૨	૧૨
૧૪	નિદ્રા નિદ્રા	૨	૬	૬	૬
૧૫	પ્રયત્ના પ્રયત્ના	૨	૬	૬	૬
૧૬	ધીણદ્વિ	૨	૬	૬	૬
૧૭	વેદનીય ૨				
૧૮	શાન્તા	૧૩	૧૪	૬	૧૪
૧૯	અશાન્તા	૬	૧૪	૬	૧૪
૨૦	મોહનીય ૨૮				
૨૧	સમ્યક્ત્વ	૪	૪ થી ૭	૪ થી ૭	૧૧-૭
૨૨	મિત્ર	૩	૩ જે	૩ જે	૧૧-૭
૨૩	મિત્રતા	૧	૧	૧	૧૧-૭

૬૭ ઉચ્ચાસ	૧૩	૧૩	૧૪ સ.ઉણ
૬૮ આતપ	૧	૧	૧૪
૬૯ ઉદ્યોત	૫	૫	૧૪
૭૦ અગુરુલધુ	૧૩	૧૩/૧૪	૧૪ સમયઉણ
૭૧ તીથ કર	૧૩	૧૪	૧૪
૭૨ નિર્માણ	૧૩	૧૪	૧૪ સમયઉણ
૭૩ ઉપધાત	૧૩	૧૪	૧૪ સમયઉણ
૭૬ ત્રસ-આદર-પર્યાપ્ત	૧૪	૧૪	૧૪
૭૯ પ્રત્યક-સ્થિર-શુભ	૧૩	૧૪	૧૪ સમયઉણ
૮૦ સૌભાગ્ય	૧૪	૧૪	૧૪
૮૧ મુસ્વર	૧૩	૧૪	૧૪ સમયઉણ
૮૨ આદ્ય	૧૪	૧૪	૧૪
૮૩ યશ	૧૦	૧૪	૧૪
૮૪ ગ્યાવર	૧	૨	૨
૮૫ સદમ	૧	૧	૧
૮૬ અપર્યાપ્ત	૧	૧	૧
૮૭ સાધારણ	૧	૧	૧
૮૯ અગ્નિર-અશુભ	૧	૧૩	૧૩
૯૦ દુર્ભાગ	૨	૪	૪
૯૧ દુસ્વર	૨	૧૩	૧૩
૯૨ અનાદ્ય	૨	૪	૪
૯૩ અચરા	૧	૪	૪
ગોત્રકર્મ			
૧ ઉચ ગોત્ર	૧૦	૧૪	૧૩
૨ નીચ ગોત્ર	૨	૫	૫
અંતરાય કર્મ			
૧ ત્રિનાત્રગય	૧૦	૧૨	૧૨
૨ ત્રિભાત્રગય	૧૦	૧૨	૧૨
૩ ત્રિગાત્રગય	૧૦	૧૨	૧૨
૪ ઉપત્રિગાત્રગય	૧૦	૧૧	૧૦
૫ ત્રિપાત્રગય	૧૦	૧૨	૧૨

